הארץ

Vol. 55/16,375/JANUARY, 26 1973 — 130 אג', שנה נ"ה, יום ו' כ"ג בשבט תשל"ג, 26 בינואר 1973

נציג פתח בקפריסין נהרג בפצצת־זמן

פצצת־הזמן התפוצצה מתחת למיטתו במלון בניקוסיה בו שהה * ייתכן שהמקרה קשור בפרשת 4 הפלשתינים שנתגלו על אניה שהיתה בדרכה לישראל

מאת סופרי הצבאי של „הארץ"

חוסיין באשיר, בן 30, סורי שהגיע לפני יומיים לביקור בניקוסיה, נהרג אתמול בבוקר בבית־המלון בו שהה, כאשר פצצת זמן התפוצצה בחדרו מתחת למיטתו.

משטרת קפריסין לא מסרה אם עלתה על עיקבות האנשים שגרמו למותו של הסורי. לא ברור אם היה קשור לפרשת ארבעת הפלשתינים שנתגלו על אניה שהפליגה לישראל ואשר היו צריכים לקבל כנראה את כלי־נשקם בעת שהאניה עגנה בקפריסין. כזכור, עזבו ארבעת הפלשתינים, שהיו מצויידים בדרכונים אפגאניים, את האניה ואח"כ נמלטו לביירות. משטרת קפריסין מסרה רק, כי חוסיין באשיר הגיע לפני יומיים.

ביירות, 25 (יופי"ע). אירגון פתח הודיע הלילה, שהאדם שנהרג בהתפוצץ פצצה בבית־מלון בניקוסיה, היה נציג פתח בקפריסין. המחבלים האשימו את ה... הישראלי ב„רצח".

בהודעה רשמית שפורסמה בביירות זוהה האיש כחוסיין בשיר עבדל חיר, שהופיע בשם הצופן אבו סמי ותואר בהודעה הרשמית כ„נציג המהפכה הפלשתינית בקפריסין".

פתח איים לנקום ב„פעולה הולמת כדי לשים קץ לטרור הציוני".

אלכוס קונסטנטינידס, סופר „הארץ" בקפריסין, מוסר: כחצי שעה אחר חצות החרידה התפוצצות רבת־עוצמה את אורחי מלון אולימפיק בניקוסיה, הנמצא רק כמה מאות מטרים מתחנת המשטרה.

נתברר, כי ההתפוצצות אירעה בחדרו של חוסיין אל־באשיר מסוריה, והוא נהרג. באשיר בא לכאן מביירות ב־21 בח.ז.

המשטרה שותקת ביחס לתקרית, אך מקורות יודעי־דבר כאן אמרו, כי באשיר, שהוא תושב דמשק, היה קשור לתנועת המחבלים הפלשתינים.

כן מסר המקור, כי המשטרה הזמינה לחקירה כמה אנשים מקומיים בקשר לתקרית.

מקורות יודעי־דבר מסרו עוד, כי המשטרה מצאה במזוודותיו של באשיר מיסמכים המוכיחים, כי השתייך למחבלים הפלשתינים.

תקרית זו מאשרת ידיעות קודמות, כי המחבלים הפלשתינים עשויים לפעול בקפריסין בעתיד.

ההרס בחדרו של המחבל הסורי חוסיין אל־באשיר, שנהרג ביום ד' בלילה בהתפוצץ מטען נפץ מתחת למיטתו בבית־מלון בניקוסיה. (צילום רדיו של אי. פי.)

בירושלים מצפים לדיווח על פגישת רבין עם ניכסון

דנו כנראה על הביקור הצפוי של ג. מאיר

מאת סופרו המדיני של „הארץ"

בירושלים חיכו אמש בשעה מאוחרת לדיווח על פגישת הנשיא ניכסון עם שגריר ישראל בוואשינגטון, יצחק רבין. עד סמוך לחצות לא הגיעה מהשגריר כל ידיעה על תוכן הפגישה.

עם זאת אמרו מקורות בירושלים, כי לא הופתעו מן הידיעה ששודרה מוואשינגטון בעניין פגישה זו. הם הוסיפו, כי לא מן הנמנע שהיה בפגישה „גם אלמנט של פרידה מן השגריר רבין". המקורות אינם מוציאים מכלל אפשרות שבשיחה, עליה דווח אמש בשידורי ישראל מוואשינגטון, הוזכרה גם התכנית בדבר ביקור ראש־הממשלה בארה"ב ואולי נבדקה גם הידיעה שפורסמה בביירות כאילו ביקשה וואשינגטון מן המלך חוסיין לדחות את ביקורו עד לאחר שיחת ניכסון־מאיר.

בירושלים נאמר אתמול, כי מדיין אין כל אישור לידיעה על דחיית ביקורו של חוסיין, העומד להיערך בפברואר. עם זאת יש כוונה לבדוק את העניין פעם נוספת.

וואשינגטון, 25 (ע"ר). פגישת מר רבין עם מר ניכסון נמשכה 30 דקות. דובר הבית־הלבן אמר הערב, כי השגריר ערך ביקור־פרידה אצל הנשיא, אך שיחתם כללה את ביקור הגב' מאיר בארה"ב, שיערך כנראה במארס.

הפקידים סירבו למסור פרטים נוספים, אך נודע, כי דנו בנושאים שיועלו בפגישת גב' מאיר עם מר ניכסון, כולל הצעדים האמריקאיים המוצעים לקראת הסדר שלום במזה"ת.

המצרים סיימו תמרונים לצליחת התעלה ולהסתערות

מאת סופר „הארץ" לענינים ערביים

הצבא המצרי ערך בימים האחרונים תמרונים, שנועדו לתרגל את צליחת התעלה, וכיבוש הביצורים הישראליים בצד המזרחי.

הרמטכ"ל המצרי סעד אל־דין שאזלי הכריז בסיום התמרונים, כי „הצבא המצרי מסוגל לחצות את התעלה ולכבוש את הביצורים הישראליים תוך כדי הסתערות".

„אל־אהראם" שמסר על כך אתמול ציין, כי הרמטכ"ל הודה שהתעלה היא אחד ממכשולי־המים הקשים ביותר לצליחה. אל־שאזלי אמר: „אנו מודים, כי דיונות החול המלאכו־

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

מצב הצ'יליאני שנפצע במעטפת־הנפץ – אנוש

המעטפה נשלחה כנראה מאתונה והיתה מיועדת לקונסול ישראל בסנטיאגו

סאנטיאגו, 25 (יופי"ע). מנתחים קטעו היום את יד ימינו של אחד משלושת הבלשים הצ'יליאנים שנפצעו בהתפוצצות מעטפת־הנפץ שהיתה מיועדת לקונסול הכללי של ישראל כאן.

ההתפוצצות קרעה חור גדול ברצפת המעבדה במטה המשטרה, בקומה הרביעית של הבניין, כשהבלשים ניסו לפתוח את מעטפת־הנפץ. האיש שנפגע, הבלש רוגליו סולריאס (62), פרופסור לבליסטיקה באקדמיה המשטרתית, עדיין במצב אנוש.

שני הבלשים האחרים שוחררו לאחר טיפול חירום.

דובר הממשלה של צ'ילי אמר, שכינס את ראשי המשטרה והצבא לפגישת חירום כדי לדון באמצעי זהירות מפני מעטפות ממולכדות.

המכתב, שנשא חותמת דואר של אתונה, היה מיועד לקונסול הכבוד בצ'ילי, שמואל בורג, והוא נמסר לתיבת הדואר שלו. משהו עורר את חשדו והוא העבירו למשטרה. בהודעת המשטרה נאמר, כי זו לראשונה נתגלתה מעטפת־נפץ בצ'ילי.

סגן־אלוף סורי בין ההרוגים בקרבות האוויר עם צה"ל

שמו פורסם במודעת אבל בעתון בדמשק

דמשק, 25 (ע"ר). הטייס סגן־אלוף זהיר חלבי, הנימנה על חיל־האוויר הסורי, היה כנראה בין הטייסים שנהרגו בקרבות האחרונים עם טייסי חיל־האוויר הישראלי.

דבר מותו של הטייס הסורי פורסם במודעת אבל בעתונות הסורית, שנוהגת בדרך־כלל לפרסם שמות קצינים ש„נפלו בעת מילוי תפקידם".

במודעות האבל שפורסמו בעתון „אל־תאורה" וביטאון הצבא „ג'יש אל־שעב", נמצאים גם שמותיהם של סגן־טייס מוחמד עבאד אל־דין וכן הסגנים פתחי יאסין ואנואר אל־ג'נדי (שלא צויין אם הם נימנים על חיל־האוויר).

היום בהארץ

בעמוד 13: אליהו סלפטר: הדצנע כשההרר בהתהלבדת * ששון אריאלי: התצפיות האחרונות — ציפיה ובציאות * א. שווייצר: מלחמה באינפלציה אחרת.

בעמוד 14: יאיר קוטלר: אנרכיה ברשות השידור * דן כספי: כוח באחדות העבודה * עמי בניון: הממשלה נגד החוק * דן מרגלית: דיון ביקורתי בעיני פנים.

בעמוד 15: דוברים בסבל: כל אנשי העולם של ניכסון * יצחק דיקודה: צעד בצעד הארוך * אליהו סאייטי: בערבו בהרות שקטה בברפה.

בעמוד 16: בתיק שאולי: בני המאסר הנחה של אינשטיין * רפאל רוטשטיין: מסכת „פורו הספרדים" בארה"ב * אלי שב: תלמידים באנגליה שולפים סכינים.

בעמוד 17: שבתאי טבת: היכן הם היום * היברים האלפיים: 1917—1922: מסמכים.

בעמודים 18 ו־19: תרבות וספרות: ש. גרוס: זיברים ואלוהים — קציר של יובל שנים * שמואל בוגן: מכתב מניו־יורק * פרופ' מרדכי: המאבק של האדם הפרימיטיבי * ספרי דורות קדומים * שירים: מרשה טל, דב הסר־ פקי * הערוכות.

בעמוד 20: משה צינדאק: שחכם * נ. גבאי: ברידג' * שמואל שניב: בולים * פענח את הצופן.

בעמוד 21: אליהו הין: הבית ברחוב דהר בראסל"צ * יהודה אבניאון: הסוד צפון בציפורניים * יהודית דיקהר: 70 אלף דרישות חנייה * אבנר ברירי: עובדי צה"ל: כן לבצרך * אבינעם היימן: הבציר הקדום ביותר.

בעמוד 23: במתבים למערכת * ראיתי תבעתי * ויכח כל: הימים הללו.

שוב ירידה בערכו של הדולר בשווייץ

שילטונות שווייץ לא רוצים לספוג דולרים

מאת ארתור כהן
סופר „הארץ" בשווייץ

באזל, 25 (מיוחד ל„הארץ"). הדולר האמריקאי ירד שוב ירידה חדה בשווייץ, מ־3.71 פראנק שווייצי לדולר, ל־3.655. לפני יומיים, כאשר החליטה שווייץ על ערך משתנה של הפראנק בבאזל לבלום זרם הון לשווייץ, היה ערך הדולר 3.759 פראנק.

הסיבה הראשונית לזרם האדיר של הון לשווייץ היתה קביעת שני שערי חליפין באיטליה בראשית השבוע. הבעייה כעת נראית לא בעיית הדולר, אלא זרם ההון הנוהר לשווייץ.

שילטונות שווייץ הכריזו על כוונתם להחזיר את שער החליפין הקודם בין הדולר האמריקאי והפראנק השווייצי, אך כמה מומחים בשווייץ מפקפקים אם הדבר ניתן. הם מזכירים את ההיענות של שווייץ בספיגת דולרים, דבר שהרחיב באורח אינפלציוני את אמצעי התשלומים בשווייץ.

שילטונות שווייץ אינם רוצים לספוג דולרים, מחשש שהרחבת אמצעי התשלומים בשווייץ תביא להוצאה מכך, וקשה ללחום באינפלציה בשווייץ שהיא כעת בשיעור 7%.

שינוי שער הפראנק השווייצי אינו מוצא מכלל חשבון למרות ההכחשות הרשמיות. אחד מגדולי הבנקאים בבאזל אמר היום, כי ממשלת שווייץ, בהנהיגה שער משתנה של הדולר בשווייץ ובסרבה לספוג דולרים במטרה לשמור על המסחר בפראנקים בגבולות עליהם הוסכם בפגישת העשר בוואשינגטון — ייתכן שיצרה מצב שהמוצא הקל ביותר ממנו יהיה שינוי ערך הפראנק השווייצי.

אך אחרים אומרים, כי הירידה החדשה של הדולר בשווייץ מהווה תגובה של פאניקה יותר מאשר הערכה נכונה של מצב המטבע הנוכחי.

בנקאים שווייציים הביעו היום את אמונתם שחיזוקו של הפראנק השווייצי ותולשת הדולר בשווייץ לא יתפשטו למטבעות אחרים.

אחדים מהם מצפים להודעות דרמטיות של ממשלת שווייץ בסוף השבוע. אך אחרים נשארים שקטים כאחד בהיותם משוכנעים, שהעסקים יחזרו למצבם הנורמלי כאשר ייפסק זרם ההון העצבני הבלתי־צפוי מאיטליה לשווייץ.

1 אחר חצות

משטרת אוסטריה: 3 הערבים שנעצרו עסקו „בהברחת סמים"

וינה, 25 (ע"ר). משטרת אוסטריה הודיעה היום, כי היא חושדת ששלושת הערבים שנעצרו בשבת שעברה כשבידיהם דרכונים ישראליים מזוייפים, עסקו בהברחת סמים.

משטרת וינה עצרה את ה־3 בבית־מלון בעיר לאחר שקיבלה רמז מאינטרפול, שהם עלולים לפגוע במחנה המעבר של יהודים מבריה"מ הנמצאים בדרכם מווינה לישראל.

„אין לנו כל הוכחה שהיא ששלושת האנשים היכננו פעולות טרור, אך אנו איננו יודעים עדיין את זהותם האמיתית", — אמר דובר משרד־הפנים האוסטרי. הוא תיאר כחסרות כל יסוד את הידיעות שהופיעו בעתונות הישראלית שהמחבלים הערבים כבר הכינו מאגרי נשק באוסטריה. „אין כאן שום מאגרי־נשק, אך אנו רוצים להיות בטוחים ככל האפשר ביחס לכוונותיהם של ה־3 ועל כן ייתכן שהחקירות יימשכו עוד כמה זמן".

לפי החוק האוסטרי אפשר להחזיק בהם 3 חודשים ללא משפט, אך המשטרה הודיעה, שאם לא יימצא שום דבר כנגדם, ייתכן שיגורשו את ה־3 מאוסטריה ללא הליכים משפטיים.

חוגים רוסיים באו"ם:

עתה ייתכן ביקור שלושת מנהיגי הקרמלין בארה"ב

מרכז האו"ם, 25 (ע"ר). בעיקבות חתימת הסכם הוייטנאמי, ייתכן כי שלושה מנהיגי בריה"מ יערכו ביקור רשמי בארה"ב, — גרסו אמש בחוגים הסובייטיים באו"ם.

לדברי חוגים אלה, הזמין הנשיא ניכסון בעת ביקורו במוסקבה במאי אשתקד את ליאוניד ברז'נייב, מזכיר הוועד המרכזי, אלכסיי קוסיגין, ראש הממשלה, וניקולאי פודגורני, נשיא בריה"מ, לבקר בוואשינגטון. אולם, הקרמלין רמז אז, כי ביקור כזה יתאפשר רק לאחר תום מלחמת וייטנאם.

סולסבורי, 25 (ע"ר). אשה לבנה נהרגה ובעלה נפצע ע"י כושים לאומניים במחוז סנטנרי, ליד גבול מוזמביק.

ברוב של מפא"י נגד אחה"ע ורפ"י:

עבודה קבעה את עופר לראש מטה הבחירות

רפ"י תגיש עירעור למרכז המפלגה

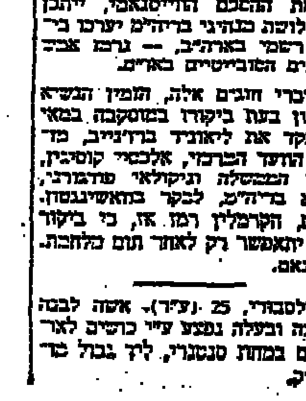

ח"כ אברהם עופר

מאת דן כספי
סופר „הארץ"

לאחר דיון חריף, שנמשך כארבע שעות, קיבלה אמש לשכת מפלגת־העבודה, ברוב קולות של נציגי הסיעה כמפא"י נגד קולות רפ"י ואחדות־העבודה, החלטה המאשרת למעשה את מועמדות ח"כ אברהם עופר כראש מטה הבחירות של המפלגה.

בהחלטה שנתקבלה לפי הצעת ח"כ אהרון ידלין נאמר: „לשכת המפלגה רושמת לפניה את הודעת מזכיר המפלגה בזה הלשון: ח"כ אברהם עופר הוצע על ידי להיות ראש מטה הבחירות. יתחיל בהכנות הדרושות לקראת הבחירות, יחד עם מזכיר המפלגה וסגניו. המזכ"ל והסגנים יחד עם ח"כ אברהם עופר יביאו ללשכה תוך חודשיים הצעה מפורטת להרכב המטה".

בעד הצעה זו הצביעו 11 חברי הלשכה — כולם מסיעת מפא"י, נגד הצביעו חברי הסיעות האחרות. אם כי החלוקה היתה סיעתית, הצטרפה בהצבעתה למתנגדי ההצעה גב' בבה אידלסון. בגלל קירבתה הידועה לגב' גולדה מאיר, התפרשה הצבעת גב' אידלסון כביטוי להסתייגות הגב' מאיר ממועמדות ח"כ עופר, אם כי גב' מאיר הסכימה כנראה קודם

(הסוף בעמוד 2, טור 7)

VOLVO
שכירות ורכישה
LEASING
בתנאים נוחים
מ.כ.ג.ל. דוד אבן גבירול 9 ת"א טל. 222205

בבית־המשפט המחוזי בחיפה, בהיפתח אתמול משפטם של ששת הנאשמים בריגול. בצילום, מימין לשמאל: דן ורד (במשקפיים), דאוד תורכי, סימון חדד, אניס קרעאוני, סובחי נעראני ואהוד אדיב. (צילום: פ.פ.א.)

משפט נאשמי הריגול – ב־11 בפברואר

בביהמ"ש נקטו אתמול אמצעי ביטחון מופלגים * המעצר הוארך עד לסיום המשפט

(ע). שופט בית־המשפט המחוזי בחיפה, שמואל סלונים, ציוה אתמול על הארכת מעצרם של ששת הנאשמים בהשתייכות לרשת הריגול והחבלה, עד סיום ההליכים המשפטיים נגדם. המשפט ייפתח ב־11 בפברואר.

כבר שעה ארוכה קודם לכן גודר שטח בית־המשפט כדי למנוע מהמוני הסקרנים שהתאספו במקום מלהיכנס אליו.

לאולם בית־המשפט הותרה הכניסה רק לבעלי תעודות מיוחדות, שהוצאו ע"י המשטרה. בין הבודדים שזכו לקבל תעודות אלה היו צוותות טלוויזיה, אנשי רדיו ועתונאים, מספר עובדים מבית־המשפט, רעייתו של ח"כ לבבראון, שבנה הנאשם אף הוא בהשתייכות לרשת זו ונציג אחד ממשפחתו של כל נאשם.

סמוך ל־11 לפנה"צ הובאו ששת הנאשמים בניידת המשטרה, כשהם כבולים באזיקים והוכנסו לבניין בית המשפט דרך השער האחורי. באולם הוסרו האזיקים מידיהם ולצלמים ניתנה רשות לצלמם.

איש מן הנאשמים לא ניסה להסתיר את פניו ודאוד תורכי ואהוד אדיב אף חייכו לעבר המצלמות. על אף ההמולה הרבה סביבם, לא היתה ניכרת התרגשות על פניהם והיחידים שנראו מסוגרים יותר היו סימון חדד וסובחי נעראני.

לאחר שהצלמים סיימו את עבודתם הם עזבו את המקום והשופט סלונים נכנס לאולם. סגן פרקליט המחוז, עו"ד אביגדור רבין, ביקש מן השופט להאריך את המעצר עד לגמר ההליכים המשפטיים. סניגורו של דן ורד לא הופיע ומשנשאל אם יש לו התנגדות להארכת מעצרו, ענה בשלילה. גם יתר עורכי־הדין — לא התנגדו להארכת מעצרם של שולחיהם.

הנאשמים נראו נינוחים

סופר „הארץ" בחיפה שנכח באולם מוסר:

„תורכי! הבקשה היא לעצור אותך עד גמר המשפט?" במלים אלה פנה השופט שמואל סלונים לנאשם מספר

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

נוסח כתב האישום נגד ה־6
*
ראה בעמוד 3

* מזג האוויר

יבש עם עליה נוספת קטנה בטמפרטורה. עננים בגובה רב יכסו חלקית את השמים. הטמפרטורות הצפויות להיום: ירושלים 8 עד 15, ת"א 12 עד 25, חיפה 10 עד 21, אילת 14 עד 25, רמת־הגולן 5 עד 13, באר־שבע 8 עד 23, מפרץ שלמה 14 עד 26 מעלות. הלחות היחסית תהיה נמוכה.

מקור רוסי שאל את סופר „הארץ" בפריס:

מתי נראה סיום כה שמח במזה"ת?

לתשובה „הבה נתחיל בדו־שיח" ענה המקור הסובייטי: „סבלנות, עדיין לא הגיע הרגע הנכון לכך"

מאת אליהו באייזי
סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 25 (מיוחד ל„הארץ"). דיפלומטים בפאריס מנבאים עתה מירוץ נמרץ בין המאמצים להתהליך של שלום, שיקום ופיוס בווייטנאם בעידוד הקהילה הבינלאומית, לבין השרשים העמוקים של שנאה בעם וייטנאם המבאמץ לאחד את הארץ באמצעות מלחמת אזרחים.

למסיבת העתונאים שערך לה דוק תו בפאריס באו גם הרבה דיפלומטים. כמה מהם דיברו על השפעת ההסכם בווייטנאם על המזה"ת. דיפלומטים אמריקאים סבורים, שכאשר יבוא שר־החוץ האמריקאי, ויליאם רוג'רס, לפאריס לחתימה הרשמית של ההסכם על וייטנאם, יערוך ביקור נימוסין אצל שר־החוץ הצרפתי, מוריס שומאן, ואז יחליפו דעות ביחס לזירת הפעולה ההתנצחות הבאה של הנשיא ניכסון.

דיפלומט אמריקאי הירהר בקול אם לא יבכר עתה הנשיא ניכסון לתת מקום בראש סולם העדיפויות שלו לכלכלה האמריקאית, לסחר וליחסים הדיפלומטיים עם מערב־אירופה ולא למזה"ת, בו קיימת הפסקת־אש.

מקור סובייטי יודע־דבר בפאריס שאל אותי: „מתי נראה סיום כה שמח במזה"ת?" כאשר עניתי לו: „הבה נתחיל בדו־שיח", ענה: „סבלנות, עדיין לא הגיע הרגע הנכון לכך".

שיחות על סיוע גרמני למצרים

בון, 25 (ע"ר וע"צ). שיחות על סיוע מערב־גרמני לפיתוח מצרים ייפתחו בקאהיר ביום ב'.

השיחות יימשכו כ־11 יום. בראש המשלחת הגרמנית לקאהיר יעמוד פאן ואל, מנכ"ל משרד־החוץ של בון.

דמשק, 25 (ע"ר). רמטכ"ל צפון־תימן, קולונל מוחמד אל־אריאני, הגיע היום לדמשק.

חשש שהקומוניסטים ינסו לכבוש עיר ליד סייגון

כוחות הצפון פתחו בהסתערות עזה

סייגון, 25 (יו.פי. אי.פי. ע"ר וע"צ). בעוד נציגי ארה"ב וצפון וייטנאם נפגשו היום בפאריס לדיון בפרטי חתימת הפסקת־אש שתיערך בשבת, פתחו הכוחות הקומוניסטים בווייטנאם בהסתערות עזה, תוך נסיון להשתלט על עמדות חדשות לפני היכנס הפסקת האש לתוקף.

ביממה האחרונה המטירו כוחות הצפון אלפי פגזים על עמדות הדרומיים. ממשלת סייגון חוששת שהקומוניסטים ינסו לכבוש את הבירה המחוזית טיי נין בצפון־מערב לסייגון.

לעומת זאת הודיע שר־ההגנה האמריקאי החדש, מלווין לירד, על הפ־

(הסוף בעמוד 2, טור 4)

משלחת הצלב־האדום מגיעה היום לירדן

רבת־עמון, 25 (ע"צ). משלחת הצלב־האדום עומדת להגיע ביום ו' (היום) לכאן לביקור של 3 ימים. בעת שהותה תדון המשלחת עם השלטונות הירדניים בצעדים שנקטה ישראל בשטחים הכבושים, אשר לפי מקור ירדני רשמי „נוגדים את החוקים והאמנות הבינלאומיים".

ביירות, 24 (יופי"ע). סוכנות הידיעות הפלשתינית מסרה היום, כי מטוס סאבר פייטר של חיל־האוויר הירדני התרסק בתחילת החודש וטייסו נהרג.

בכך הגיע ל־20 מספר מטוסי סאבר פייטר הירדניים שהתרסקו.

בגליון זה 28 עמודים בצרוף המוסף השבועי בן 64 עמודים

פרסום א. אריאלי
104

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דעות־שונות בארה"ב על תוצאות פגישת ג. מאיר בותיקן

„בוסטון גלוב": מאורע היסטורי, אך לא יותר מזה

מאת רפאל רוזנצווייג
סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק 25 (מיוחד ל„הארץ"). קיימים חילוקי־דעות בארה"ב ב־הערכת פגישתה של ראש הממ־שלה, גב' גולדה מאיר, עם הא־פיפיור.

הרב מארק טננבאום, בעל קשרים עם חוגים קתוליים בארה"ב, סבור, כי הפגישה תעזור לידידי ישראל ב־ארה"ב במגעיהם עם אנשי כמורה קתוליים נגד התעמולה הערבית בין הקתולים. הרב טננבאום ממעיט ב־ערך הודעתו של אלסנדריני שלא ב־צמה לישראל ומדגיש את חשיבות ההודעה הרשמית של מזכירות הוא־תיקן.

„בוסטון גלוב" היוצא לאור בציר שרוב תושביה קתולים, כותב, שאם כי פגישה היא מאורע היסטורי, אינה יותר מזה „ולא מילאה את תקוות העולם".

דאריוס ג'בואלה, הסופר הדיפלו־מטי של „בוסטון גלוב", כותב, כי אין סימן קל שבקלים שהואתיקן מו־כן לכונן קשרים דיפלומטיים עם יש־ראל. הכתב מדגיש, כי נראה באחרו־נה שהואתיקן הוא בעד ריבונות יר־דנית במקומות הקדושים להמוסלמים ולנוצרים בירושלים ובעד ערבות בין־לאומית לחופש הגישה אליהם.

יהודים רבים חשו גאווה על שגב' מאיר לא נכנעה לביקורת שבאה מחוגי הואתיקן. אך יש יהודים הס־בורים, שהפגישה היתה מיותרת והיי־תה כעליבה לגולדה מאיר ולישראל, כיוון שהואתיקן הדגיש, שהפגישה נערכה לפי בקשת ישראל וכי הא־פיפיור לא שינה את דעתו ביחס לישראל.

ואשינגטון חולקת כבוד אחרון לג'ונסון

ואשינגטון, 25 (ע"ר עסט"א ו־יופ"יא) — ואשינגטון חלקה היום כבוד אחרון לנשיא המנוח, לינדון ג'ונסון, בטקס אשכבה בו השתתף ריצ'רד ניכסון וחברי הקונגרס הא־מריקאי.

כארבעים אלף אמריקאים מכל שד־רות הציבור עברו על פני הארון עטוף הדגלים שהוצב בבניין הקפי־טול.

לאחר הטקס הוטס הארון לקבורה בחלקת הקבר של משפחת ג'ונסון בטקסס.

נשיא מדינת ישראל, זלמן שזר, העלה היום על נס את פעלו של ג'ונסון. מר שזר שיבח אותו על ש־„כתב פרק רב־תפארה בהולדות ה־ידידות בין מדינת־ישראל הצעירה ואמריקה האדירה".

נשיא ישראל יצא משדה־התעופה ישר אל הקפיטול, שם קיים דקה של דומייה בעומדו לפני ארון הנשיא המנוח.

נהירת אלפי האבלים אל הקפיטול נעצרה לזמן־מה בעת ביקור נשיא ישראל במקום. אח"כ השתתף הנ־שיא שזר בטקסי ההשכבה שנערכו בכנסיה שבה היה ג'ונסון נוהג להשת־תף בתפילות.

בסינאט הוגש הצעת־חוק לקרוא את מרכז החלל ביוסטון טכסאס על שמו של ג'ונסון.

(ע). עצרת אבל לזכר ג'ונסון נ־ערכה אמש בבית ציוני אמריקה ב־ת"א, בנוכחות ראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר, שגרירים ומוזמנים.

(ע). קבוצת הכדורסל של מכבי ת"א, שהובסה ביום ד' בערב ב־מילאנו במשחקה במסגרת רבע־הגמר לקבוצות אלופות נגד זימב־טל מילאנו, בתוצאה 108:74, חזרה אמש במטוס אל על לארץ, כדי להתכונן כאן למשחק־הגומלין עם הקבוצה האיטלקית ביום ד' הבא.

המפלגה הליברלית

פעולות

ראה עמוד 28

אניות רוסיות יבואו שוב לניו־יורק

אות נוסף לשיפור ביחסים עם ארה"ב

מאת רפאל רוזנצווייג
סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 25 (מיוחד ל„הארץ"). לאחר שאניות נוסעים רוסיות לא ביקרו בארה"ב מזה 25 שנה, תבוא ב־11 ביוני לנמל ניו־יורק אניית הנוסעים הרוסית מיכאל לרמונטוב, בת 20 אלף טונה.

הסוכן הקנדי של חברת האניות הבלטית בלנינגראד מסר, כי ה־אניה תצא מבריטניה ב־2 ביוני ל־ראשון מבין 3 ביקורים שתערוך כאן. האניה שבה מקום ל־750 נו־סעים, תפעל בשלושת המסעות כ־אניית־תיירים.

אניות נוסעים רוסיות חדלו לבוא לארה"ב ב־1948 כתוצאה מן המל־חמה הקרה. חידוש הביקורים של אניות נוסעים רוסיות בארה"ב היא סימן נוסף לשיפור היחסים עם ארה"ב.

„לרמונטוב" היא אחת מ־4 אניות־נוסעים מודרניות שבנתה מזרח־גרמניה.

סבורים שכאשר תעגון האניה ב־ניו־יורק יפגינו לידה יהודים למען יהודי בריה"מ.

ממשלה חדשה בבלגיה

בריסל, 25 (יופ"יא). ראש ה־ממשלה המיועד של בלגיה, אדמונד לבורטון, הודיע היום על הקמת ממשלת קואליציה חדשה, המורכבת ממפלגתו הסוציאליסטית ומן הסוציאל־נוצרים והליברלים.

החוג לשילוב תובע מינוי ח"כ אמוראי כסגן שר־החינוך

מאת סופר „הארץ"
לענייני מפלגות

משלחת החוג לשילוב במפלגת־העבודה נפגשה אתמול עם השר יג־אל אלון והעלתה בפניו תביעה ל־מנות את ח"כ עדי אמוראי לסגן שר־החינוך, במקום ח"כ אהרון יד־לין, שפרש מתפקיד זה עם התמנותו כמזכיר המפלגה.

מרכז החוג, מיכאל הריש, הודיע, כי חבריו מעלים את הדרישה שנית, לאחר שלפני חצי שנה הסכים מר אלון עקרונית למועמדות מר אמו־ראי, אך טען, כי אין זה רצוי למנות סגני שרים זמן קצר לפני הבחירות.

לאחר שח"כ זבולון המר מונה ב־אחרונה להפקיד סגן שר־החינוך מטעם המפד"ל, טענתו הקודמת של מר אלון שוב אינה תופסת ויש ל־דון מחדש בהצעה, „זהו מבחן להנהגת המפלגה האם היא מוכנה להצמיח הנהגה צעירה מתוך המפ־לגה ולא רק את האלופים מחוץ ל־שורותיה", — אמר מר הריש.

מר אלון לא נתן לנציגי החוג תשובה סופית וסוכם, כי ימסור את תשובתו למר הריש תוך מספר ימים.

אמש בקונצרט
מאת נתן מישורי

הצלחה גדולה לאנסמבל הקאמרי

ארבעה בראבו לאנסמבל הקאמרי [illegible] (קונצרט [illegible] ב־...) אולם על שם ליאון ומטילדה רקא־נטי בהמוזיאון תל־אביב).

היה זה קונצרט מהנה מתחילתו ועד סופו. הבחירה הטובה והסדר של היצירות הביאו עמם תוכן מגוון רב־גוני, והביצועים היו בצוותיים.

הערב נפתח בשיחו המענג ורב החכמה המוסיקלית של היידן (סימ־פוניה מס' 53 ברה מאז'ור) ונסתיים באוירה הטובה של הינדמית (המו־סיקה הקאמרית מס' 1 אופוס 24). כל „בראבו" הבינים כאן לתזמורת האנסמבל הקאמרי ולמנצח גארי בר־טיני על הביצוע המעובד היטב של היידן ועל הברק והלהט בביצוע הינדמית.

בראבו מגיע לנגן הקרן גיורא רפאלי על נגינתו המצויינת, הזימ־רתית והנקיה מכל הבחינות, בקונ־צ'רטו השני לקרן (ק. 417) של מוצרט. בראבו מיוחד מגיע לצ'לן, מיכאל מאייסקי (נ. 1948) עולה מ־בריה"מ שזו לו הופעת הבכורה בישראל. מאייסקי שביצע את ה־קונצ'רטו של בוקריני הוא ללא ספק כשרון נדיר. הוא מאלה שלא רק שולטים שליטה מלאה בכלי בו הם מנגנים. המוסיקה מתנגנת אצלו כך שהיא חודרת בעוצמה המוגצת בנפש. בפרק השני עצרו דמעות ב־עיני.

הלל חזר מלונדון

(ע). שר המשטרה, שלמה הלל, חזר אמש מלונדון, שם שהה כעש־רה ימים בשליחות המגבית המאוח־דת.

זכו בפיס

בהגרלה מפעל הפיס מס' 4/73 שהתקיימה ביום 25.1.73 זכו הכר־טיסים הבאים:

בסך —.150,000 ל"י זכו המספרים: 369303; 459607.

בסך —.50,000 ל"י זכה המספר: 306189.

בסך —.12,500 ל"י זכו המספרים: 239234; 322091.

בסך —.6,250 ל"י זכו המספרים: 122761; 413615; 417131; 451103.

בסך —.600 ל"י זכו הכרטיסים ש־מספריהם מסתיימים ב־05394; 11749; 14566; 18815; 19294; 47905; 65663; 78955; 92254; 92562.

בסך —.250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־ 04901; 05247; 09804; 10845; 18886; 21504; 22174; 34605; 42647; 51792; 52129; 54409; 56037; 56768; 63791; 66375; 66451; 69740; 74915; 74973; 77568; 88362; 93649; 94471; 95251.

בסך —.100 ל"י זכו הכרטיסים ש־מספריהם מסתיימים ב־1704; 5670; 5941; 6240; 6639; 8364; 9840.

בסך —.50 ל"י זכו הכרטיסים ש־מספריהם מסתיימים ב־ 0446; 0612; 0824; 1085; 1664; 1948; 2130; 2185; 2439; 2991; 3293; 3827; 4366; 4740; 4880; 5120; 5296; 5398; 5404; 5587; 5655; 5677; 5878; 6150; 6600; 6696; 7118; 7209; 7522; 8027; 8159; 8323; 8339; 8390; 9036; 9204; 9597; 9813; 9990.

בסך —.4 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־8.

בסך —.1,250 ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 010080; 076373; 100143; 134623; 191906; 238221; 269778; 327690; 342011; 392644; 393923; 452485; 463579; 470258; 474724; 553994; 567951; 610921; 666135; 701760; 754843.

עשן שחור מיתמר מעל הלבה הלוהטת המתקרבת לבתים בפר־ברי העיר וסטמאנאיאר השו־כנת על החוף הדרומי של איס־לנד. הלבה פורצת מהר־געש שה־יה רדום 7000 שנה.
(צילום הרדיו של אי.פי.)

צעדים מצריים נגד פעולה ישראלית בבלגיה בשטח התעשייה האווירית

מאת אליהו מאייסי,
סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 25 (מיוחד ל„הארץ"). מצרים פתחה באופנסיבה דיפלומ־טית כדי לסכל תוכנית ישראלית שהוגשה לבלגיה — לפי מה שמסר עתון במערב אירופה — להקים סניף של התעשייה האווירית היש־ראלית בבלגיה.

שום מקור ישראלי לא אישר את הידיעה על התוכנית. גם דיפלו־מטים בלגיים, אליהם פנו המצרים, אמרו, כי אינם יודעים דבר.

מקורות יודעי דבר כאן אומרים, כי הצעה ישראלית כזו, אם אמנם הוצעה, עשוייה לעלות לדיון בשוק המשותף, והאיל וסניף ישראלי ב־בלגיה עשוי להתחרות בתעשייה המטוסים הצרפתית. בקשר לזה מז־כירים את הידיעות, כי ישראל מיצ־רת מטוס הדומה לדגם מיראז' של דאסו בצרפת.

בריה"מ נגד דיון על המזה"ת בוועידה לביטחון אירופה

מאת אליהו זהבי
סופר „הארץ" בסקנדינוויה

קופנהאגן, 25 (מיוחד ל„הארץ"). בריה"מ לא הסכימה עד כה שנושא המזה"ת יידון בוועידה לביטחון אי־רופה. לדעת בריה"מ, נושא המזה"ת מתאים יותר לדיון בוועידה לצימצום הנשק באירופה.

בהלסינקי אמרו הערב משקיפים, שקיים סיכוי גדול שרוב 34 הארצות המשתתפות בוועידה יתמכו בהעל־את הנושא לדיון.

ערפאת נבחר ליו"ר הוועדה המבצעת של המחבלים

מועצת־ההגנה הערבית מתכנסת מחר בקהיר

מאת סופר „הארץ"
לענייני ערביים

מנהיג פתח, יאסר ערפאת, נב־חר שוב ליו"ר הוועדה המבצעת העליונה של אירגון השיחרור הפלשתינאי (ארגון־הגג של ה־מחבלים)) — בישיבה מיוחדת של הוועדה שנערכה אור ליום אתמול ובה הולקו התפקידים בין חבריה.

הוועדה החדשה נבחרה בוועידה הפלשתינית שהיתה באחרונה ב־קהיר וערכה את ישיבתה הראשונה בדמשק. כן ההרכב החדש הוצאו שני חברים שכיהנו קודם לכן: כמאל צרואן וח'אלד אל־חסן.

בוועדה החדשה 10 נציגים כולל היו"ר ערפאת, המייצגים את אירגוני החבלה השונים. חלוקת התפ־קידים היא כדלהלן: מוחמד יוסף אל־נג'אר (אבו־יוסף — פתח), אח־ראי על המחלקה המדינית וענייני הפלשתינים בלבנון; כמאל נאצר (פתח), אחראי על מחלקת האינ־פורמציה והדובר הרשמי של המ־חבלים; זהיר מחסן (אל־סאעקה), אחראי על המחלקה הצבאית; ד"ר עבד אל־והאב אל־כיאלי (חזית ה־שיחרור הערבית), היכנון; אחמד אל־ימאני (החזית העממית — אבו־מאהר), האירגון העממי. יאסר עבד רבו (החזית העממית הדימוקרטית), קשרים לאומיים. האמד אבו־סתה (בלתי תלוי), הבר. מוחמד זהדי אל־נשאשיבי, מזכיר הוועדה; יוסף אל־סאיג, מזכיר הקרן הפלשתינית.

הוועדה המבצעת הרכיבה את ה־כשלחת של המחבלים שתתקף בוועצת־ההגנה הערבית המתח־לה את דיוניה בקהיר מחר. במש־לחת יכהף אל־נג'אר וזהיר מחסן וכן יכהן קצין „צבא השיחרור ה־פלשתיני".

חשש שהקומוניסטים ינסו

(סוף מעמוד 1)

סקת כל הגרעות הצבא, הצי והאוויר האמריקאים בוייטנאם. ב־24 השעות האחרונות הצטמצמו מאוד ממדי ה־המבצות של כוחות ארה"ב. הפנט־גון הורה לחיילים שקיבלו צווי הת־ייצבות לוייטנאם, לחכות להוראות חדשות. בינתיים יישלחו לוייטנאם רק בעלי תפקידים מיוחדים. כייד עם הפסקת האש יתחילו האמריקאים ב־מבצע מורכב של פינוי המוקשים מ־מימי הצפון.

כותבים של ארה"ב, צפון וייטנאם, דרום וייטנאם והוייטקונג, נפגשו ה־יום בפאריס כדי לדון בפרטי הפסקת האש, אשר תיכנס לתוקפה בשבת ב־2 אחר חצות לפי שעון ישראל. נראה, כי יהיו שני טקסי חתימה על ההסכם בפאריס בשבת — מיסמך אחד ייחתם ב־4 חתימות בבוקר ומיס־מך שני בשתי חתימות — רק של נציגי ואשינגטון והאנוי — ייחתם אחה"צ. יהיה הבדל ניכר בין שני הנוסחים. המיסמך המרובע לא יזהה את ארבעת הצדדים בשמם. לנוסח השני יש מבוא שונה מזה של הראשון ובו מדובר על „ממשלת הרפובליקה הדמוקרטית של וייטנאם, בהסכמת הממשלה הזמנית המהפכנית של דרום־וייטנאם, וממשלת ארה"ב, ב־הסכמת הרפובליקה של (דרום) וייט־נאם".

שני הנוסחים ושני טקסי החתימה הנפרדים הם חלק מהכבים דיפלומא־טי שנועד לסכנת את נשיא דרום־וייטנאם, נגוין ואן תיו, לאשר את ההסכם. תיו סירב לחתום על כל מיסמך שיכיר את „ממשלה" הוו־ייטקונג.

שר החוץ של האנוי אמר היום ב־פאריס, כי ארצו תכבד בקפדנות את ההסכם. לצעבת האת טענה ה־גב' בין, כי הנשיא ניכסון לא פעל בהתאם להסכם באומרו באום ה־טלוויזיה לאומה האמריקאית, כי אר־צות־הברית תכיר בסייגון כבממ־שלה החוקית היחידה של דרום־וייטנאם.

היום נמסר, כי מר רוג'רס יגיע לפאריס ביום ו' (היום). לא דוק־תו, בציג האנוי, ישוב ביום ו' (ה־יום) לוייטנאם.

בסיא דרום וייטנאם, ואן תיו, אמר היום, כי הערובה הטובה ב־יותר לשמירה השלום, היא צבא חזק. הערובה הטובה השניה היתה אם ארה"ב תגיב כייד על הפרוה של ההסכם בצד הקומוניסטים.

בסייגון ובהאנוי נמסר על הכ־נות של התושבים לקדם את פני השלום. ברחובי דרום וייטנאם הר־נפו דגלי הלאום. אנשי משטרה הג־בירו את נוכחותם ברחובות. בבסי־סים האמריקאים נערכו היום ישי־בות סגל כדי לקבוע את סדרי הה־זרום של 23,700 החיילים האמרי־קאים לבולדתם.

בקוריה בוועדת הפיקוח הבינ־לאומית רמזו גם הם על קשיים ב־הפעלת הוועדה. בקור רשמי אחד העריך, כי המיועד הבוקדם ביותר שבו תוכל הוועדה המורכבת לפעול ביעילות, יהיה שלושה עד ששה שבועות לאחר ההלה הפסקת־האש ביום א'.

בפנום פן אמר היום ראש ממש־לת קאמבודיה כי ארצו הפסיק את כל הפעולות האופנסיביות נגד ה־קומוניסטים לאחר שהפסקת־האש ב־דרום־וייטנאם תבוא לפועל, אך ייב־שמו פעילות ההגנה.

אנחת רווחה בפי כל בארה"ב

אך הנצים אומרים: בעקבות ההסכם תבוא השפלת ניכסון וארה"ב

מאת ש"ארלס סאהאבי,
סופר „הארץ" בואשינגטון

ואשינגטון, 25 (מיוחד ל„הארץ"). אנחת רווחה גדולה שוכעים כאן מ־פי כל כאשר כוחר ההסכם ההיס־טורי שמסיים את מלחמה הארוכה ביותר של ארה"ב.

יונים טוענים, כי הסכם וייטנאם ניתן היה להשיג לפני 4 שנים או יותר ואפשר היה לחסוך דם רב ו־סבל. נצים טוענים, כי ההסכם הוא יביר הלוחם וכי הכל הלוי בהיענו־ת הקומוניסטים. פירוש הדבר, כי ההסכם עלול לא להיות שווה את ה־נייר שעליו נכתב.

יש אנשים סקפטיים רבים בעלי אידאולוגיות שונות, המאמינים, כי לאחר הפסקת־האש יבואו הפרות של הפסקת־האש וכן הפרות הסעיפים עליהם הוסכם לאחר כדי כה ביצוע.

לפחות איש אחד בעל בטיון ב־ענייני אסיה אמר בהאשינגטון ל־אחר נאום ניכסון, כי רק בעקבות ההסכם הבוא השפלת ניכסון וארה"ב בידי הקומוניסטים וכי ודאי הדבר שהאנוי תצרים על כל תקנה הגבהה שהצליחו האמריקאים להשוג במצב.

אך ההרגשה כל האיש ברחוב היא ללא־ספק של הקלה גדולה על שהסי־תלקות ארה"ב מן המלחמה היא כבר עובדה וההסכם הוא בכוונה ביבה, יהיה אשר יהיה. גורל הנשיא תיו חבריו וכל דרום־מזרח אסיה.

מומחי השוק החליטו לא ליזום פיתרון במזה"ת

אבן ייצא לבריסל לחתום על ההסכם

מאת דן מרגלית
סופר „הארץ"

החלטה לא להציע יוזמה אי־רופיות חדשות ולא לנסח מיס־מכים משותפים של מדינות אלה בתקופה הקרובה — נתקבלה ב־פגישת מומחי השוק לענייני ה־מזה"ת. תשע מדינות השוק ניסו כוחן בניסוח מיסמך משותף ב־מאי 1971 והדבר עורר אז בי־קורת בישראל, אך עתה הן סבו־רות, כי אין מקום לצעד כזה.

מסקנה מעשית זו היא חלק מ־הערכת המומחים האירופיים לענייני המזה"ת — עליה נמסר שלשום ב„הארץ" — לפיה גורמים זרים לא יוכלו במרוצת 1973 לכפות על ה־צדדים לסיכסוך במזה"ת הסדר מדי־ני כלשהו.

משקיפים בירושלים הדגישו את־מול, כי במהלך דיוניהם של המומ־חים בעשותם הערכה לגבי עמדת מדינות אירופה בשאלת המזה"ת, המומחים היו בדעה כי כל המדי־נות והאירופיות נקטו בעמדה אח־דה בדיונים ובהצבעות באו"ם ל־הוציא את דנמרק, שעמדתה כלפי ישראל היתה אוהדת מעמדת המ־דינות האירופיות האחרות. אף על פי שיש לשמונה מדינות אלה גישה כמעט־זהה בעניין המזרח התיכון סבורים המומחים שאין צורך בני־סוח מסמך משותף.

להערכת המומחים האירופיים ת־היה ודאי השלכה על עמדת ממ־שלותיהם במגעים הקרובים שיקימו עם יועצו לענייני מדיניות וביט־חון של הנשיא סאדאת, העומד ל־בקר בקרוב בכמה מהן. נראה, כי היועץ, חאפז איסמעיל, יקיים מג־עים באירופה בעניין זה ובמיוחד בבריטניה, אשר בה הפיצו באחרונה המצרים את הרמזים על נכונותם לדון בפירוז סיני.

במצב זה סבורים משקיפים בירו־שלים, כי מצרים לא תמצא סעד לתביעותיה המדיניות באירופה, וכי הטיפול המעשי ביוזמה במזה"ת יש־אר בידי ואשינגטון המוסיפה לר־מוז, כי תציע הצעות וניסוחים אך ללא נסיון לכפות את דעתה על הצדדים.

אבן לבריסל

לאירופה עומד לצאת בימים ה־קרובים שר־החוץ, אבא אבן, ש־ישהה שם בשליחות הן בבריסל. ל־בלגיה יסע מר אבן לחתום על פר־טיכל המעבר בין ישראל והשוק, ובעיקר שלוש המצטרפות האחרו־נות. ישראל רואה חשיבות מרובה בפרטיכל זה שנועד לשמור על תנאי היצוא הישראלי אל שלוש המדינות המצטרפות. הפרטיכל נו־עד לאפשר פתיחות מו"מ להסדר גלו־באלי עם השוק במרוצת 1973.

אם ההתייקרות תעלה על 4% — יתבעו תוספת־יוקר שנייה

כך סיכם אתמול הוועה"פ של ההסתדרות

מאת סופר „הארץ"

ההסתדרות תתבע תוספת־יוקר שנייה במחצית 1973 אם ההת־ייקרות תהיה יותר מ־4% ולא 5% כפי שהוחלט בראשית ה־שבוע. החלטה זו נתקבלה אתמול כפשרה בין העבודה למפ"ם, כד[י] למנוע הופעה מפוצלת של ה... כערך במליאת הוועה"פ. אתמו[ל]...

לפני כינוס הוועה"פ נפגשו נצי[גי] העבודה ומפ"ם לדיון מיוחד, ... העמדה הקיצונית של מפ"ם, שתבע[ה] כי תוספת־היוקר תשולם אם ההת[ייקרות] יעלה על 3%. בישיבת הוועדה ה... מרכזת נתקבלה גירסת המזכ"ל יצ[חק] בן־אהרון, להתבוע את התוספת א[ם] היוקר יהיה 5%. הצעת־הפשרה נ... קבלה בלי שתגיע לדיון בוועדה ה... מרכזת כמקובל.

במליאה לא סוכם על גובה תק[רת] תוספת־היוקר. סיעת גח"ל הצי[עה] שהתקרה תהיה 1200 ל"י וסיעת ל... תבעה תקרה של 1,500 ל"י.

ראש סיעת ל"ע בהסתדרות, ... הוועדה המרכזת הלל זיידל, הבי[ע] תמיהה על שהדיון מתנהל ללא הש... התפות שר־האוצר. הוא הוסיף, ... בעבר היו נוהגים להזמין את ה... שרים הנוגעים בדבר „כדי שהוועה"פ לא ינהל מונולוג אלא דיאלוג".

דיון על חילוקי־הדעות עם המהנדסים — היום בוועה"פ

ועדת השרים לענייני שכר שמעה אמש דו"ח על המו"מ עם האחיות, המהנדסים, ההנדסאים והטכנאים

(ל.ע.מ.). ועדת השרים לענייני שכר בראשות שר־האוצר, פנחס ספיר, ובהשתתפות יו"ר המחלקה ל־איגוד מקצועי, יו"ר מרכז קופ"ח, נציב שירות המדינה והממונה על השכר במשרד האוצר, החלה אמש בבירור תביעות השכר של הסתדרות האחיות.

כן שמעה ועדת השרים דו"ח מפ־רט על השתלשלות המו"מ עם ה־מהנדסים, ההנדסאים והטכנאים.

יו"ר המח' לאיגוד מקצועי הודיע לוועדת השרים, כי להבוקר זומנה ישיבה מיוחדת של הוועדה המרכזת של ההסתדרות, בהשתתפות מזכירי־יות ההסתדרויות הנוגעות בדבר, ל־דיון על המצב שנוצר נוכח הקיפאון במו"מ, הסכנה של סיכסוך עבודה עם המהנדסים.

הממונה על השכר במשרד האוצר הסביר לחברי הוועדה, כי תביעות המהנדסים כפי שהן כיום, חורגות מן המיסגרת שסוכמה. הוברר, כי לעומת ההסכם על תוספת של 35 אחוז במשך שנתיים, תובעים הם כ־עת תוספת של 50 אחוז. במקום תו־ספת על לוח השכר של 18 אחוז, תובעים תוספת של 24 אחוז. כן הו־ברר, שבתביעותיהם החדשות עומ־דים המהנדסים על תשלום תמורה עבור עבודה בשעות נוספות בנוסף על לוח השכר וכן הם דורשים שגם בלוח החדש יוקדמו המהנדסים או־טומטית, שלא לפי רמות התפקיד והתקן.

גבתי לחוף־השנהב: ישראל מוכנה לסייע

מאת כתבנו המדיני
של „הארץ"

שר־החקלאות, חיים גבתי, היה אורחו של נשיא חוף־השנהב ל־ארוחה בה הבהיר השר גבתי, כי ישראל מוכנה לסייע לחוף־השנהב בתחום החקלאי־מקצועי.

הפגישה היתה לבית שר־החק־לאות של חוף־השנהב הזכיר את ביקורי נשיאו הופואה בואני ב־ארץ.

נראה, כי הביקור נועד לחזק את הקשרים בין שתי המדינות.

עבודה קבעה

(סוף מעמוד 1)

לכן למועמד. גב' מאיר עצמה לא השתתפה בישיבה.

להחלטה התנגדו השר ישראל גלי־לי, מזכיר ההסתדרות יצחק בן אהרון, ח"כ משה כרמל, סגן ראש הממשלה יגאל אלון וח"כ מרדכי בן פורת. סגן מזכיר המפלגה, אברהם גיבלבר, נמנע מהצבעה, אך הודיע שהוא מתנגד להחלטה. השרים משה דיין ושמעון פרס וח"כ מרדכי סור־קיס, שהשתתפו בישיבה, עזבו אותה לפני ההצבעה.

כל המתנגדים הצביעו בעד הצעת ח"כ כרמל בה נאמר, ש„המזכ"ל ו־סגניו יביאו הצעה ללשכה בדבר הרכב הלשכה". לפני כן נערכה הצ־בעה על הצעה אחרת של ח"כ כרמל וגב' אידלסון, שלא להחליט בישיבה זו על הלשכה. הצעה זו נדחתה באותם יחסי קולות.

נודע, כי עוד לפני הישיבה הודיעו נציגי הסיעה [illegible] שבכוונתם להביא את העניין לדיון חוזר במרכז המפ־לגה, אך עדיין לא הוגשה הצעה פור־מלית.

רוב המתנגדים למינוי מר עופר טענו, כי אינם פוסלים אותו מבחי־נה אישית, אלא שעמדתם היא עקרו־נית — נגד חוסר הידברות בין ה־סיעות [illegible] המתקב־לות בהצבעת הרוב. רק ח"כ בן־פורת יצא בהתקפה אישית על המוע־מד, באומרו שמר עופר ומועמד אחר שהוזכר לראשות מטה ההסברה — מר יוסי שריד, הם „שונאים ב־נפש של חלק מן המפלגה". הביטוי גרם לסערת־רוחות. מר בן־פורת הציע להטיל על גב' מאיר, דיין, גלילי וידלין, לקיים דיון על הרכב הלשכה ועל המצב הכללי במפלגה.

מר משה כרמל דרש הקמת שני מטות נפרדים, להסתדרות ולכנסת, ולא להזדרז בהקמה. לדעתו על מזכיר המפלגה להציע תוך 3 חודשים מטה בחירות להסתדרות ואילו את המטה לכנסת — במועד מאוחר עוד יותר.

השר דיין לא דיבר בדיון, אך כאש־ר טען ח"כ כרמל, כי במפלגה אין הידברות בין הסיעות, הוסיף מר דיין בקריאת ביניים: „בבקשה, זה הוא מדבר בשם כל הספסלים ה־אחוריים" ומר דיין וחבריו ישבו בשורה האחורית ליד שולחן [illegible] בית).

מספנות מתחרות על הזמנה מישראל

מאת אליהו זהבי
סופר „הארץ" בסקנדינוויה

קופנהאגן, 25 (מיוחד ל„הארץ"). מספנות־ענק בשלוש ארצות — אי־רלנד, שוודיה ובריטניה — מקוות לקבל הזמנה לשש מיכליות־נפט בנות 313 אלף טונות, שעומדת ל־הזמין החברה הימית בחיפה.

ערך ההזמנה נאמד ב־160—200 מיליון דולר. זו אחת ההזמנות ה־גדולות של שנת 1973. נציג של מספנה באירלנד אמר כאן, כי תוך 14 יום תחליט החברה למי למסור את ההזמנה. נמסר, כי הגן בארה"ב [illegible].

ב־12.2.73 ינקטו ארבע ספינות הקירור שהזמינה החברה הימית בד־נמארק ב־1971. 4 הספינות הת־שבות הגדולות בעולם (מחוץ לספי־נות שבנתה בריה"מ). [illegible] היא בונה ספינות בנות 20 אלף טו־נות).

המצרים סיימו

(סוף מעמוד 1)

היות והביצורים בצד הישראלי של התעלה, הם אחד מביטויי ההכנות המבצעיים [illegible] יותר [illegible] שהם צבא לא נת־קל בו בעבר".

אל־סאדאת הוסיף, כי „הצבא ה־מצרי [illegible]".

„אל־אהראם" כותב אתמול [illegible], כי הכללתה היא הפת־רון היחיד לשבר באיזור. [illegible]

[illegible]

משפט הריגול — ב־11 בפברואר

(סוף מעמוד 1)

אחד מהפרקליטים לא הופיע בבית־המשפט, [illegible]

[illegible]

החל משפט המחבלים שנתפסו בסירה ליד אשדוד

(ע). שבעה מחבלים שבאו לבצע פעולות חבלה [illegible]

[illegible]

המאשמים הם: בלזה עלי פארס (41), באייר מחמד אלעבד (37), [illegible] (30), [illegible] (30), [illegible] (24) [illegible] (31).

[illegible]

למשפחת לוי
לבית נוה־ים

אתכם באבלכם על מותו של

דוד לוי ז"ל

גהפיקה בצלאל בע"מ

נפלה עטרת ראשנו

בצער רב אנו מודיעים על פטירת: בשיבה טובה של ראש משפחתנו האי גברא יקירא בוקיר והחיים רבנן בעל, אבינו וזקננו היקר

ר' חיים דוד
בן ר' משה צבי
רוזנצויג ז"ל
מחשובי חסידי סטריקוב

ההלויה תצא היום, ערש"ק כ"ג שבט תשל"ג (26.1.73) בשעה 9 בבוקר מבית הכנסת סוכת שלום רח' האשל 1 רמת גן. יובא לקבורה בהר הזיתים בירושלים. ההלויה תעבור בירושלים על יד בית המדרש דאדמו"ר מגור רח' מלכי ישראל בשעה 11 לפנה"צ.

המתאבלים: המשפחות
רוזנצויג, קמינסקי, רוטנברג
הנכדים והנינים

בעלי היקר, האהוב ובן הזהב

איזי נאימן ז"ל

נפטר בניו־יורק בתאריך 15 לדצמבר
אחרי מחלה קצרה

המשפחה המתאבלת

האוניברסיטה העברית בירושלים

אבלה על פטירתו בלא עת
של

יוג'ין ל. ויימן

נשיא הכבוד של שוחרי האוניברסיטה
בלוס אנג'לס

הודתנו מקרב לב נתונה לכל אלה אשר השתתפו והלקו כבוד בע"פ ובמכתב לחברנו־יקירנו

יהודה פריץ־גולדשטאוב ז"ל

הילדה גולדשטאוב לבית זקס
והמשפחה

למיכאל גל

עמך באבלך על מות

אביך ז"ל

הנהלת משרד החינוך והתרבות
והעובדים

למשה שאלתיאל

אתך אנו באבלך הכבד במות אמך היקרה

שושנה ז"ל

בנק לאומי לישראל בע"מ
סניף שיכון ותיקים רמת־גן
ההנהלה וחבר העובדים

אם אשתך בלונדינית
יש לנו הפתעה בשבילה

תערוכה
ומכירה של
תמונות
מתוך אוספים פרטיים
באולמי התצוגה של
המרכז החיפני ליהלומים
נמשכת!
בנוסף לעבודותיהם של:
בונה, יוסל ברגנר, וקסלה, זריצקי, טפלה, יוחנן סימון, מאירוביץ, מוקדי, סטימצקי, פלדי, אבל פן, פרנל (FRENEL), קוסונוגי, קרמן KREMEGNE, צבי שור
נוספו: שגאל, לבנון, אלקסנדרה, לאו כהן, אופק, גליצנשטיין, עוקשי, שטרוך, אן מדלי
המרכז החיפני ליהלומים בע"מ
רח' צהל 10 — קרית אליעזר, טל. 537285 — חיפה.
אין בעיות חניה ● פתוח כל יום מ־10—19 ללא הפסקה.

למכירה
אוטוקלב הוריזונטלי
תוצרת אמריקאית, 50 על 90, במצב טוב
לפנות: ב"ה מגנב לוד, ת. ד. 90, ירושלים

משקיע חוץ
מעוניין לרכוש מגרשים
לבנית מגורים בכל חלקי הארץ
בהצעות נא לפנות לת. ד. 6304 ירושלים. בציון גוש, חלקה, אחוזי בניה מותרים והמחיר המבוקש
לא מתווכים

מכירה פומבית
של שמלות וחליפות ליצוא
שלא ניזוקו בשריפה
וחברת הבטוח אינה רוצה בהן
מתקיימת
בת"א ברח' נחלת־יצחק 59 (בחצר)
אוטובוסים: 53, 63
מלאי עצום של סחורות מטיב מעולה

הארץ

יום שישי, כ"ג בשבט תשל"ג
26 בינואר 1973

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259
בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מחי' המודעות הד' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מחי' המנוי ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מחי' מיקוד: 61000.

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAAREZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 623311

שעת כושר למו"מ

מתרבות הולכות הידיעות, כאחרי חתימת הסכם הפסקת האש בווייטנאם יעביר הממשל האמריקאי לטיפול אינטנסיבי יותר בנושא המזרח־תיכוני. תחזית זו אינה נטולה הגיון, ומכל מקום נראה שהיא רצויה למצרים. עבור קהיר, כך נדמה, טיפול אמריקאי מותנה עם לחץ בלעדי על ישראל במגמה להביאה להסכמה לעמדותיה הידועות של מצרים.

שתי הערות מתבקשות לגבי הלך מחשבה זה: הלחץ האמריקאי המיוחל — ספק אם יכוון רק כלפי ישראל; ואותו לחץ אשר יופעל — אם יופעל — על ישראל, עלול להיתקל בהתנגדות נמרצת ואפקטיבית יותר משיכול היה לגלות, למשל, נשיא דרום־וייטנאם — ואין צורך להסביר כאן כיצד ומדוע. בכל מקום אין להניח שארה"ב תגיש תביעה אולטימטיבית לישראל שתסכים לתביעות המצריות: אמת זו חייבת להיחרת על לוח ליבם של אנשי הממשל המצרי.

בנסיבות הנתונות, ואלה החזיות בעתיד הנראה לעין, אין להעלות על הדעת הסדר, חלקי או מלא, אשר יהפוך את העמדה המצרית כפי שהיא כיום. לא תיתכן התעלמות מן המציאות: כדי לצטט את הפרופסור קיסינג'ר „מה שלא הושג בקרב, לא יושג במו"מ".

במקום ליחול לנס שקרה בהתערבות אמריקאית, מוטב שהנשיא סאדאת ויועציו יסכימו לנהל בירורים עם ישראל לגבי תנאיה להסדר. הנכונות הישראלית לכך הובעה פעמים אחדות, בין היתר בחודש פברואר לפני שנה, בהסכמה לנהל „שיחות קירבה". אם רוצה מצרים הסדר, הדרך להבטחת סיכויים פתוחה לפניה — וכל מה שדרוש שתתחיל לצעוד בה.

עמדת קודר המתנה את פתיחתן של שיחות בהצהרה ישראלית המבטיחה למעשה הסכמה לתביעות המצריות, היא בלתי־מעשית — וכל יקוה הנשיא סאדאת שכמישהו יגיש לו במתנה את מילוי תנאיו. הוא חייב במידה של ריאליזם המוכתב על־ידי יחסי העוצמה: אפשר לשוחח בלי תנאים, או להיות עם מצב שהמצרים עצמם מגדירים אותו כבלתי־נסבל. הבחירה בין השתיים לא צריכה להיות קשה לאנשים נבונים. יש לקוות שראשי מצרים יוכיחו את זכותם להיחשב לכאלה.

איך לנקות את תל־אביב

ההחלטה של עיריית תל־אביב להקים מטה מיוחד למלחמה במפגעי הירקון והאיילון התקבלה באיחור רב ולאחר שנגרם כבר נזק בל־ישוער לדגה, לצמחיה ולאיכות הסביבה כולה. במקביל, הוזמן סקר כדי לעמוד על זהות המזהמים ולאתר במיוחד את אלה המזרימים תוספים רעילים לשני האפיקים. בשלב ראשון של הסקר הוברר כי מאות מפעלים בתחום איגוד ערי דן, ומאות מחוץ לתחום, גורמים את זיהום הירקון והאיילון. כן הועלה חשד כי מנמל התעופה לוד מזרימים שמנים וחומרים אחרים הממיתים את הדגה.

עיריית תל־אביב פנתה לעיריות רמת גן, גבעתיים ופתח תקוה בבקשה לבצע פיקוח משותף ולתאם נקיטת צעדים נגד עבריינים המזהמים. גם אם ארבע העיריות יפעלו במשותף וינהגו מדיניות של יד קשה נגד השוברים על החוק הפוגעים ברווחת הציבור הרחב, לא תיפתר הבעייה כל עוד לא תתרום לפעולה זו הממשלה. התערבותה דרושה מכיוון שעורה של רשויות מקומיות שמתחומיהן מוזרמים שפכים וחומרים רעילים לירקון ולאיילון אינן [illegible] דן ולא חלה עליהן חובה כלשהי [illegible].

יש לקוות כי עיריית תל־אביב גם השמירה על איכות הסביבה מפוצלת בין מספר גורמים, תצליח אמנם להפעיל מערכת פיקוח יעילה למרות האחריות המפוצלת: תיק המלחמה בזיהום אוויר נתון בידי סגן ראש העירייה מר א. מלצר, תיק התברואה והפיקוח נמסר לאחרונה לידי סגן ראש העירייה מר אליהו שפייזר, האחריות לביוב ותיעול נתונה בידיו של סגן ראש עירייה נוסף, מר ש. קנטור, ואילו היחידה לשיפור חזות העיר נתונה בידי ראש העירייה מר יהושע רבינוביץ.

עתה מדובר בהקמת „מטה מיוחד" למלחמה במפגעי הירקון והאיילון. אולם יש להתייחס בספקנות למשגב החדש אם לא תתלווה אליו הפעלת אמצעים שלא ננקטו על־ידי העירייה עד כה. בנושא הכאוב של שמירה על איכות הסביבה דרושים תקיפות ועקביות, לא שמות חדשים לגופים קיימים. תל־אביב זקוקה לא רק לטיהור נחליה כי אם לטיהור רחובותיה, שווקיה, גניה, חופיה והאוויר שבה. פעולה כזאת, בעיצומו של תהליך זיהום מדאיג ברחבי הארץ, תוכל לשמש דוגמה מבורכת.

הענק משתחרר מהמלכודת

מאת אליהו סלפטר

המזה"ת אינו נושא דחוף לאחר תום מלחמת וייטנאם

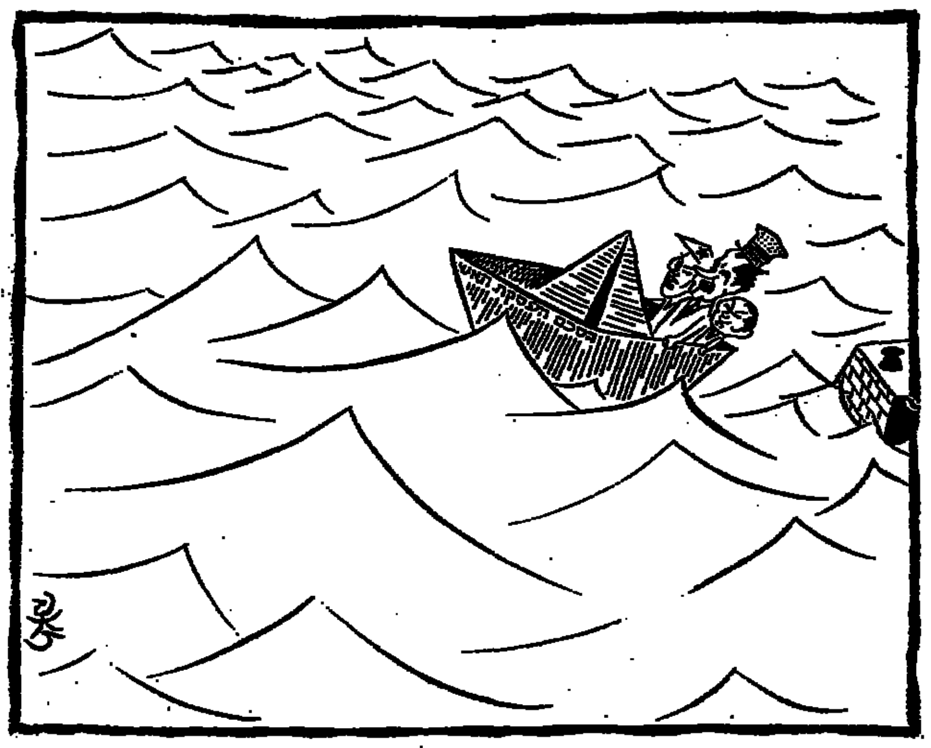

היתה סימליות היסטורית בהצטלבות שלושה מאורעות בשבוע אחד: השבעתו של ריצ'רד ניכסון לתקופת כהונה שניה כנשיא ארה"ב, מות קודמו, לינדון ג'ונסון, ששמו מזוהה, יותר משל כל מנהיג אחר, עם הסתבכות האמריקאית במלחמת וייטנאם, וחתימת ההסכם בין הד"ר קיסינג'ר ולה דוק תו על סיום המלחמה.

הצטלבות שלושת המאורעות מקפלת בתוכה את השאלות היסודיות הנוגעות לעולם של אחרי מלחמת וייטנאם:

✱ במה היתה מלחמה זאת שונה מהמלחמות הקודמות בהן היתה מעורבת ארה"ב?

✱ מה נשתנה בעולם כתוצאה מהמלחמה?

✱ מה יהיו היחסים בין מעצמות־העל בשארית שנות השבעים?

✱ מה יהיו העדיפויות של אמריקה לאחר המלחמה?

✱

היריבות בין מתנגדי המעורבות האמריקאית לבין שלושה נשיאים שעמדו בראש הממשל התמקדה, לאמיתו של דבר, סביב מוסריות המערכה. אך נקודה זאת לא היתה המקור של ההתנגדות אלא הצדקה — או, לכל היותר, הראציונאליזציה שלה. כוח הדחף של ההתנגדות הרחבה היו האבידות — 46,000 הרוגים וכ־300,000 פצועים — וההשפעה הטלוויזיונית בחיי אמריקה. כיום זה נשכח כקביעה גדושה, אך העובדה הפרוסית במלחמת וייטנאם היתה שזו הפעם הראשונה בתולדות אמריקה הובאו המלחמה, ההרס, הסבל והמוות יום יום, ערב ערב לתוך חדרו של כל אזרח. הטלוויזיה היתה ראי עקום ומעוות: היא הביאה אל שולחן המשפחה את מבטו של החייל האמריקאי הנוסס, את זעקתו של הילד הוייטנאמי הנפגע ואת הלהבות העולות מכפר וייטנאמי שהופצץ. אך היא לא שיקפה את הצד השני של המראה, את הרצח ההמוני שביצעו הקומוניסטים בכפרים וערים שעליהם השתלטו, את זריעת עשרות אלפי החיילים הצפון־וייטנאמים הסדירים בשבילי הו־צ'י־מין שנשאו בעול רוב הלחימה במה שהוצג לעולם כ„התקוממות עממית נגד המשטר המושחת של סייגון".

המלחמה באה בהיסטוריה האמריקאית ברגע בו פקדו את החברה שני זעזועים פנימיים קשים ביותר: ראשית, הבעיה הגזעית שהוגדרה על־ידי סוציולוגים שונים כ„פצצת הזמן המתקתקת של ארצות הברית", המתקרבת לשעת האפס בשל התגלות הפער בין הציבור הלבן לאחר השגת שוויון פורמאלי לבין השוויון המעשי והכלכלי; לא היה קשה להשתמש במשאלה שלולא מלחמת וייטנאם אפשר היה לסגור במהירות את הפער הזה;

ושנית, [illegible] הצעירים של סוף שנות השישים שהם דורו הראשון באמריקה שלא מוכר לו האתגרים המסורתיים של המתחם האמריקאי ולא נשאר עבורו עוד גבול מערבי פתוח לכיבושו. השמאל החדש היה מקלטו [illegible] המלחמה. נגד המלחמה [illegible] הדור ללא אתגרים.

✱

[illegible]

במלחמת העולם השניה ביותר. של האמריקאי אל כל שאלות המין והמשפחה. גם התהליכים אלה יימשכו לאחר הפסקת־האש ומשניה וסוסיה של אמריקה לעולם לא יחזו כמו לפני שש שנים.

✱

כשלונה של האדירה במעצמות־העל לנצח אומה אסיינית קטנה ומפגרת, עירער את כל מערכת המושגים של עוצמה וכוח ביחסים הבין־לאומיים. בשעה שמאזן האימה הגרעינית ההדדית הבטיח מידת יציבות ביחסים בין המעצמות, הובלט הפחות ביכולתן של מעצמות־העל — כל מעצמות־העל — להטיל את מרותן ורצונן על מדינות קטנות. הסייג לכלל זה הוא כאשר מעצמה רואה בכשלון מדינה קטנה פגיעה באינטרסים החיוניים הישירים שלה — וגם אז באה העוצמה לידי ביטוי יותר בחו"ל מאשר בגוש: שתיקתם של פקינג ומוסקבה נוכח מיקוש הייפונג וההפצצות הכבדות על צפון־וייטנאם [illegible] לא פחות מאשר [illegible].

מאידך, כשהחליטה ארה"ב להתערב באמת בווייטנאם היתה תורת „המאבק נגד הצירי" של לודיפלם בשיא פריחתה. מלחמות שיחרור מהפכניות היו הגל של המחר בעולם המדינות המתפתחות. ההתערבות האמריקאית ניפצה את אגדת „נמר הנייר" שנולדה בסין והעמיקה את הקרע בין מוסקבה לפקינג. ואילו, הקרע איפשר לארה"ב להפיג ולפתוח בהפצצות הכבדות של החודשים האחרונים, אשר שוב הבליטו את ראשוניותה הבלתי מעורערת של ארה"ב בין מעצמות־העל. פקינג הזקוקה להכשר אמריקאי כמגן בפני בריה"מ, ובריה"מ הזקוקה לא רק לטכנולוגיה המתקדמת, אלא גם למוצרי מזון בסיסיים מארה"ב — שתיהן העדיפו לשתוק כאשר החליט מר ניכסון להפעיל את אגרוף הברזל הקשה ביותר של אמריקה נגד בת חסותן המשותפת.

✱

גם דבר זה יצר עובדות חדשות ביחסים בין מעצמות־העל. השפעתן והשלכותיהן של עובדות אלה תורגש בעולם זמן רב לאחר שהחייל האמריקאי האחרון ייצא מוייטנאם.

הרצון לסיים את המעורבות במלחמת וייטנאם הוליד גם את „הדוקטרינת ניכסון" שעיקרה, כי אמריקה לא תילחם את מלחמות העמים האחרים, אך תספק את מלוא העזרה להבטחת המסוגלות להילחם על עצמאותן. לדוקטרינה זאת היה חלק גדול מכפי שנהוגים להעריך בנכונותה של וואשינגטון לספק לישראל את כמויות הנשק והציוד המשוכלל והעיכרות שזכתה אליו בשנים האחרונות.

התעקשותו של הממשל האמריקאי שלא להיכנע בווייטנאם, גם נוכח הלחצים הפנימיים — וביחוד האופוזיציה של הפלישה לקאמבודיה — הגבירו את אמינותה של ארה"ב ותרמו גם תרומה במדרגה ראשונה לציבון אותו המוגים בקרמלין שזילזלו בסכנות עימות בין־גושי שהיו טמונות בהעמקה נוספת של המעורבות הסובייטית במזרח־התיכון.

✱

מבחינת האוריינטציה, [illegible] ישראלית מסוגלת להתגלם ממנו.

באופן אובייקטיבי, חיסול המעורבות בוייטנאם [illegible] בכושבה של היחסים הבין־מעצמתיים. עם ירידת החום יורדת גם הדחיפות לטפל במוקדים המסוכנים של מתיחות בין־מעצמתית מרכזיות.

יתכן שהממשל הנוכחי באמריקה, שיאבד עתה את [illegible] לכל קרב, יגמה עתה לאמוץ לעצמו ביותר־שאת את סיסמת „[illegible]". אך יהיה זה תהליך איטי [illegible]. הכיבוש הישראלי [illegible] המשגשגים, הרבה פחות [illegible]

[illegible]

למלחמת וייטנאם היה חלק מכריע בהתפשטות השימוש בסמים בחברה, ובעיקר בקרב הנוער האמריקאי. המלחמה העמיקה את המגמה להתקוממות נגד המסורתיות ונגד הערכים המסורתיים, וזה העמיקה את המחשבה שהחלה [illegible]

בגיים מאשר כפרים וייטנאמים הנדסים; למרות עליונותה האיכותית של צה"ל על כוחות ערב, קשה יותר להציג את עשרות מליוני הערבים הסובבים בנפש כדוד. העולם בגולית הישראלי כאשר את צפון וייטנאם הקטנה העומדת מול הענק האמריקאי. וגם התעמולה היעילה ביותר תתקשה להציג את גולדה מאיר או את משה דיין כמדאם קי או גנראל תיאו. הישראלים המתעצמים על חשבון הכלוחמה.

אך הנקודה העיקרית היא שבסדר העדיפויות של אמריקה המשתחררת מהסיוט והמלכודת הוייטנאמית יש דברים הרבה יותר דחופים מאשר עשית שלום במזרח־התיכון.

אמריקה תוכל עתה, בפעם הראשונה, לנצל את מירב מעמד הבכורה שלה בעולם שהפך מדו־קוטבי לתלת־קוטבי. וחשוב לה יותר להסדיר את יחסיה המדיניים והכלכליים עם אירופה המערבית, לטפל בעתיד קשריה עם יפאן, לגשת אל בעיית מאזן התשלומים הבין־לאומי, להתקדם בהגבלת מירוץ החימוש הבין־גושי ולעסוק בשיקומה של וייטנאם — מאשר לכפות הסדרים הסודיים ביניים של ישראל, ירדן ומצרים.

ויותר דחופה מאשר הנושאים הבין־לאומיים היא הזירה הפנימית. הבראות המשק האמריקאי, ריבוי הפשיעה והשימוש בסמים, משבר מקורות האנרגיה, הדרישה לשיפור „איכות החיים", שאלת הנוער המופש אתגרים ושאלת הכושים הדורשים שיוויון חברתי יהיו הנושאים שיעסיקו את הממשל בארבע השנים הקרובות.

הנשיא ניכסון הדגיש בנאום הכתרתו בראשית החודש, כי אמריקה לא מוכנה להמשיך לשאת באחריות לעתידן של כל יתר המדינות ולומר להן איך לנהל את ענייניהן. אפשר לברך על כך ואפשר להצטער על כך. אך מוטב לקחת בחשבון כי זאת תהיה מדיניות ארה"ב בעולם שלאחר מלחמת וייטנאם.

התעשיה האווירית: ציפיות ומציאות (ח')

תדמית אינה מקדמת מכירות

מאת שמשון ארליך

הבראת המפעל מותנית בריאורגניזציה מרחיקת־לכת

הדבר הבולט ביותר לעיניו של המטפל בנושא התעשיה האווירית הוא הפער בין התדמית למציאות. במקום שתמצא מפעל לדוגמה ללא פגמים, המצליח בארץ ובעולם, זוכה בפרסים בין־לאומיים על הישגים מרשימים — אתה מוצא הרבה כשלונות ארגוניים ויצוריים; אבטלה סמויה ברמה מדהימה, הרבה ניהול בזבזני וכושר ירוד.

מי שסורה יכול לבוא את הסיבות לתדמית החיובית במחלקת יחסי הציבור של המפעל שהעסיקה בעבר 26 איש ושגם היום עדיין עובדים בה 11 עובדים. זו מחלקה שהצלחותיה מדהימות. המכניקות הן המקובלות בדרך־כלל: יחסים מרובים עם עתונאים, סיפוח מספר כתבים מקורבים למפעל ובעיקר הצגרת ידיעות דרך העתונות בחו"ל. אם מתפרסמת ידיעה בישראל ממקורות התעשיה האווירית עצמה, אין לה אותה ההדה כידיעה המצוטטת בעיתונים מכובדים בעולם כ„אוויאיישן וויק" או „ניו־יורק טיימס". רוב הקוראים אינם מבחינים מבין השורות, כי אותם עיתונים מצטטים בסופו של דבר את דוברי התעשיה האווירית, בדיוק כעמיתיהם בארץ.

ניתן לומר, כי התדמית החיובית דרושה למפעל לצורכי המוניטין. אם הוא מתכוון לשווק את הערבה והקומודור ג'ט, מן הדין שלקוחות פוטנציאליים יידעו על כך מפי עתונים מקצועיים ולא־מקצועיים בעלי מוניטין בעולם. אלא שתוך כדי כך עזרה התדמית להמשיך ולהסתיר את הנעשה במפעל והקשתה על כל מי שניסה לטפל לתיקון הליקויים. מי שבא לעשות את המאזן של הפירסומת [illegible]

התחום הבולט בכשלונות

התחום הבולט ביותר לכשלונות התעשיה האווירית הוא כמובן הערבה והקומודור ג'ט, בעיקר בגלל סכומי הענק שהושקעו בשני פרוייקטים אלה.

לפי ההערכות של המומחים הכלכליים מתקרבת ההשקעה בשני הפרוייקטים כולל ריבית על ההון המושקע, ל־330 מליון ל"י.

ההשקעה כבר עלתה על האומדן במידה כה רבה, עד שמכירות שוטפות יכסו את מה שהוצא מוטל בספק רב. הפרוייקטים הללו בולטים לא פחות מבחינת התכנון ומיחולי הכרוך בהם.

יוזמי הפרוייקטים טעו באומדן ההשקעה ובלוח הזמנים, דברים הכרוכים זה בזה. לאנשי ההנהלה יש אמנם פירוש קטלני לסיבות הפער שבין האומדן למציאות, אולם הנהלה זהירה ויעילה לוקחת בחשבון את כל הסיבות האפשריות ומבטיחה לעצמה את הרזרבות הדרושות, הנכללות בתוך האומדן. לוא לקחו אנשי התעשיה האווירית בחשבון ההשקעה את הרזרבות הדרושות, ממילא היתה ההשקעה יוצאת [illegible]. לוא שבוצע להשגות על סיכויי השיווק ודאי היו בודקים ונדונים יותר את השווקים.

העובדה כי המנהלים טענו כלפי הממשלה שהאומדנים הם זהירים ביותר והסיכון מינימלי, מטילה צל כבד ביותר או על כושר שיפוטם או על כוונותיהם. את מאות המיליונים שסוכנו, ואין כיום ספק שסוכנו גם אם ימצאו קונים למטוסים, יש ליחס לאחריותם של המנהלים אם הכוונה שלא יוחזו הפרות של השקעת־סרק ושל הרפתקאות כלכליות, כפי שאנו מכירים אותן גם במקומות אחרים.

אולם יש בפרוייקטים אלה גם כדי להצביע על יעילות בתחומים שהם חיוניים יותר בפני הציבור.

במאמר מיזה אי תיארתי פרוייקט בטחוני שגם לדעת מבקרי התעשיה האווירית הוא יעיל וטוב. לאחר שהמאמר עבר צנזורה התקבל הרושם, כי כל הייצור הבטחוני מתנהל ביעילות ובהל דבר שבר פירוש לא אמרתי.

אם קיים בזבוז בתעשיה האווירית ואם יש בה אבטלה סמויה מרובה, לא יתכן כי הדברים לא יבואו גם בעלות המוצרים הבטחוניים. מישהו חייב לכסות את ההוצאות והן מתכסות בעיקר מהוצאות בטחוניות.

אם טוענים בסקרים הכלכליים, כי אין פירוט מספיק של עלות המוצר, ממילא אין לדעת אילו הוצאות כרוכות ליצור הבטחוני ואילו לא. הפרוייקטים האזרחיים מלמדים על כך על יעילותה של ההנהלה בתחום התכנון והייצור. הפער בין האומדן לבין התוצאה הוא גם הפער בין הרצוי למצוי בהנהלה ברוב התחומים.

האבטלה הסמויה

אחד הדברים החמורים ביותר שאינם כלולים בהערכת הכנסת לציבור, הוא האבטלה הסמויה הנמצאת באותו היקף, על אף העזיבה של 20% לערך, בכוח־האדם בכל שנה. על אף שכ־2500 איש עוזבים את עבודתם בתעשיה האווירית מדי שנה, כמעט שלא פוחת מספר העובדים הכולל. אותו מספר — 13,500 עובדים לערך מלפני שנתיים — מצוטט בפי ההנהלה גם כיום.

זה מחיר גבוה ביותר עבור שמירה על היקף כוח־האדם הקיים. שהרי סביר, כי העוזבים הם בדרך כלל היותר מוכשרים, המסוגלים למצוא לעצמם ביתר קלות עבודה אלטרנטיבית. בנוסף לכך מושקע בכל עובד הון ניכר מהכשרה המקצועית, בהדרכה במקום, בנסיון שהוא רוכש על חשבון העבודות והתפקידים הראשונים שהם בהכרח פגומים לעתים. ואין המדובר רק בעובדים פשוטים או מקצועיים למחצה. מהנדסים ממשיכים לזרום למפעל גם מחו"ל ורבים מהם עוזבים לאחר זמן.

מדוע חייבת הנהלת התעשיה האווירית לקבל כל שנה כ־20% עובדים חדשים? מדוע אין היא עושה פעולת הסבה רציונית של כוח־אדם מבטל למקומות הדרושים.

אנשי ההנהלה אמנם הצביעו בפני על פעולות כאלה עוד לפני כשנה וחצי. אולם הם לא הצליחו להסביר מדוע אין מספר העובדים פוחת, כאשר אין איש מכחיש את האבטלה הסמויה.

לדעת גורמים המטפלים בנושא, קיימת מדיניות ברורה להגדיל את כוח־האדם של התעשיה האווירית, גם אם אין לו תעסוקה מידית. יש כמובן הסברים בדבר הצורך לשמור על פוטנציאל לשעת חרום, אולם לדעת רוב האנשים עמם שוחחתי, הכוונה היא לקיים מפעל גדול והמבטיח מעמד ביורוקרטי למנהלים [illegible]. העובדה שלא היה נוהג בתעשיה האווירית הסדר של מיצרזים מגימים שיאפשרו לאנשים לנסות ולהשיג עבודה מתפגה בדרגה יותר גבוהה, תוך שיחרור מקום קודם — היא, מבחינה זו, מדהימה.

תופעה זו מתקשרת עם הביקורת על ועד העובדים התופס בתעשיה האווירית מעמד מיוחד. ועד העובדים שהמסים הנגבים על ידו לפי 0.4% מהמשכורות מתקרבים למיליון ל"י בשנה, שולט על מנגנון גדול ומתערב בעניינים שבדרך כלל אינם מתפקידיו של ועד מסודר; הוועד מקיים פעילות מסחרית ענפה בצורת חנות למכירת מיגוון נרחב של מוצרים, כולל כרטיסים לקונצרטים, ולמופעים אמנותיים.

עובדים שונים בתעשיה האווירית מצביעים על [illegible] שפורסם נגד הנסיון למנות קצין בכיר למנהל התעשיה האווירית בתחומה מזכיר הועד מר קישלס, על ההתבטאויות נגד הריאורגניזציה במפעל ועל ההתנגדות מזכיר הוועד לשינוי עובדים מינהלים שונים.

„מה עיניו של ועד עובדים בשאלה את מי ממנים למנהל המפעל? מה זה נוגע לו מה תהיה צורת הארגון של המפעל. הוא יכול לדרוש שמירה על זכויות העובדים. הוועד בוודאי אינו יכול לטעון, כי העובדים מעוניינים בשכירת מעבדים של ראשי ההנהלה" — אמר לי עובד בכיר. לדעת עובד זה אין מזכיר ועד העובדים נהנה מאימון רוב העובדים.

איש ממשרדי הממשלה מאשר דברים אלה בהוסיפו על סקר שנערך במפעל ושבו הביעו כ־70% מהמשיבים אי שביעות רצון מהוועד.

אפשר שעניין לאמר שהופצו 12,000 שאלונים ושעליהם ענו 4000, [illegible]

לדברי העובד ניכרת מגמה דומה אצל הוועד וההנהלה לנצל את מספר העובדים הגדול ככוח פוליטי המאפשר להפעיל לחץ נגד שינויים בהנהלה או שינויים ארגוניים שאינם נראים להנהלת המפעל.

תפקידו של שוימר

אולם עיקר בעייתה של התעשיה האווירית כרוכה בהנהלה. המנהל הכללי מר אל שוימר עוסק בעיקר בשיווק וביחסי עיסקות. הוא אינו שולט בעבודה ועל כן נמצאת השליטה, לדעת אנשים המכירים את הנושא מקרוב, בעיקר בידי המשנה לענייני כוח אדם והארגון מר אשר בן־יוסף, שהגיע לתעשיה האווירית ממרכז הקואופרציה כממונה על כוח אדם ועלה בהדרגה עד לתפקידו הנוכחי.

למר בן־יוסף מייחסים את האווירה השוררת במפעל, את החילופים התכופים בדרג המינהלי, את האבטלה הסמויה, את החיכוכים בין הדרג המקצועי הבכיר לדרג הבלתי־מקצועי ואת מדיניות הוצאות הכספים.

מצויה בידי רשימה של אנשים שעזבו בשנתיים־שלוש האחרונות את התעשיה האווירית. ברשימה בעלי תפקידים בכירים ובעלי ידע מקצועי מובהק שעזיבתם לא יכולה שלא להשאיר חללים ריקים ושלא לעורר זעזועים. בין אלה היימן שמר המשנה למנכ"ל; פרופסור ארנסט [illegible] אביר מן המכון; הסמנכ"ל מיכאל חורון (מת בינתיים בארצות־הברית); קצין בכיר שהושאל לתעשיה האווירית מטעם חיל האוויר ושלאחר שלושה חודשים עזב ועבר לשירותו הקודם.

קודם התפטרו או „התאווררו" המנהלים הבכירים אורי אבר־שנב מנהל מפעל ב; מר אריה שחם מנהל מפעל מ. ב. ל.; מר צבי שלף מנהל מפעל תמ"ם; המהנדס פנחס [illegible] מנהל המפעל בבאר־שבע; מר עמוס עיסם מנהל המרכז לעיבוד נתונים המחשב; מר הרברט גרולינגר, הבא מארה"ב כמנהל כני של המחשב התפטר אחרי פחות משנה; מר מתתיהו גורדון מנהל תיעודי; אלי"ב יואלי, מנהל האגף לביטוחי כיסה; המהנדס וינר בארה"ב, מנהל פרוייקט הערבה ועוד.

✱

בצבאות מסוימים נוהג שביחידה שבה מצהירים חיילים שהם מבכרים לעזוב, מועבר גם הקצין מתפקידו. בגוף השולט במאות מיליונים מכספי ציבור ושבו העזיבה כה מרובה, חייבת ההנהלה הסברים.

כל הדברים הללו, כולל יחסי הציבור, עולים כסף רב, שאינו חסר לתעשיה האווירית עד היום, על אף העובדה שהרבה מההכנסות המתוכננות לא הגיעו לקופה. מקור ההכנסות השוטף, בעיקר ממשרד הבטחון, הוא המאפשר את הפגמים, הבזבוז ויתר הליקויים שבמפעל שמפי במצב אחר היה קורס תחתם.

אין ספק שהתעשיה האווירית תיאלץ יותר ויותר לעבור תהליך הסבה. היצור הבטחוני לא יוכל עוד להבטיח תעסוקה למפעל של 13,500 עובדים. אם מפעלים דומים בארה"ב מסוגלים לייצר בתים טרומיים וקרוואנים למשל, אין כל סיבה שלא לבדוק את האפשרויות שהתעשיה האווירית תייצר מוצרים אלה, הדרושים עתה בארץ באופן דחוף. אולם לשם כך, דרוש שינוי מרחיק־לכת במיבנה ובארגון הפיננסי. לא ייתכן להזרים כספים מרובים מתקציב הבטחון [illegible]. אותה השעה ברור, כי ריאורגניזציה כזו יכולה להתבצע כמעט על־ידי אנשים שאין להם אינטרס [illegible] נגדה. ראשי התעשיה האווירית כיום אינם שייכים לסוג זה.

([illegible])

אחד
מארבעים וארבעה
אתרי בניה ב־
13
ערים
יתאים בודאי גם לך!

חפש את דירתך—בחברה טובה

ירושלים: שמאי 4, טל. 02-227933 ● תל־אביב: אבן־גבירול 148, טל. 447545 ● בת־ים: רוטשילד 54, טל. 863395 ● חולון: שנקר 47, טל. 845264 ● בני־ברק: ז'בוטינסקי 20 (פינת רח' רבי עקיבא), טל. 784191/2 ● רמת־גן: ראה בני־ברק ● פתח־תקוה: ראה בני־ברק ● הרצליה: סוקולוב 58, טל. 937578 ● כפר־סבא: ויצמן 72, טל. 924010 ● רעננה: ראה הרצליה וכפר־סבא ● אשדוד: רוגוזין 4, טל. 055-25861 ● ראשון־לציון: רוטשילד 50, טל. 947043 ● לוד: שד' דוד המלך, פינת שלמה המלך ● פאן לון בינלאומי: ת"א, פרישמן 10, טל. 240224, 240225

פאן־לון

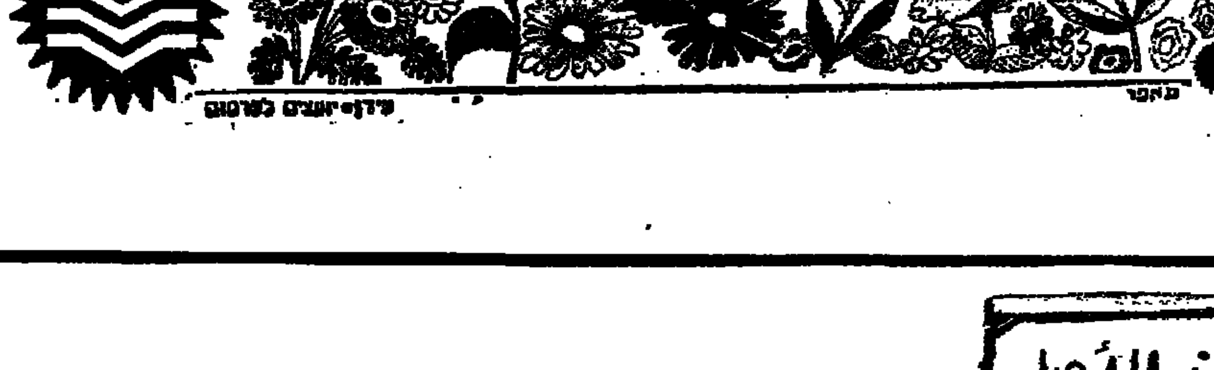

עידן־יועצים לפרסום

מלחמה באינפלציה אחרת

מאת א. שוייצר

הבדיחה המספרת על איש שחיפש אבק אבוד לא במקום שבו נאבד, אלא במקום מואר ביותר, [illegible], עולה בהחשבה למשמע ההכרזות הבוקעות מפי [illegible] בנק ישראל, כן המפלגה הליברלית [illegible]. מתוך היותם מורגלים לעולם המונחים של אינפלציה של ביקוש ובטוח שעולם זה מואר היטב, מוסיפים הנכבדים המוזכרים לחזר בצעדים המולכים אינפלציה של ביקוש. העובדה שהמשק גלש, כאז הקיץ של 1972 — נאמר מאז סיום השביתה בעלית — אל תוך אינפלציה של עלות, כנראה טרם הגיעה לתודעתם של לוחמי הציבורית. השטח בשאר שרוי באפילה, הצעים יותר — אם כי לא לעניין — להסתובב באיזור קרבים בין הנכסים.

✱

אפשר לבנות דגם של אינפלציה המסביר את מה שהתרחש בישראל מאז 1971. אין גיאות אלא גיאות שמקורה בביקוש מורחב: בנקודה מסויימת, כאשר בהשפעות הרזרבות של גורמי יצור, החלה הגיאות להעלות את המחירים. בשלבי ההתרחבות ועלית המחירים הראשונות בגלל חלקם של [illegible] בהכנסה הלאומית: הרווחיות העולה היא המנוע של ההתרחבות. בשלב מסוים, בשכולו הרזרבות של כוח־אדם, מדביק האחר כך ציבור. שיעור גידול ההכנסה משכר את שיעור גידול הכנסותיהם של הלא־שכירים: בשלב זה משנה האינפלציה את אופיה והיא נבנית אינפלציה של עלות. עד אמצע 1972 גרם הביקוש הנגאה לעלית המחירים: כאן ולהלך העתיד הנראה לעין, תבע גידול העלויות את שיעור האינפלציה.

הקטנת הגירעון הממשלתי, ספיגת עודפי נזילות ויציאת [illegible] תקפים יעילים בכל שלבי האינפלציה הנגרמת על־ידי עודפי ביקוש. אך מה תועלתם בעת אינפלציה של עלות? כלום בשל צימצום אספקת אמצעי תשלום יפחת שכרם של העובדים שהשיגו תוספת של [illegible] על יותר או 25%?

או להיפך, כלום באמת סבורים המומחים של בנק ישראל, כי הלא־שכירים יספגו את גידול עלויות השכר, בלי לנסות לגבות את ההתייקרות מן הקונים? ואם לא יצליחו הם בכך, כלום לא יגיבו בצמצום ההשקעות והפעילות?

אירועי שנת 1966 עדיין טריים בזכרון — ומי שעבורו הזמן שחלף מאז ארוך מדי, התפתלות במה שהתחולל בארה"ב בין 1969 ו־1971 צריכה להספיק כדי [illegible] את הלקח. הלקח הוא שטיפול באינפלציה של עלות באמצעים המתאימים לאינפלציה של ביקוש יכול להצליח בטווח הקצר, רק תוצאה אחת, והיא ירידה מהירה [illegible] בפעילות והתעסוקה. ואולי כדאי להוסיף שעל־פי הנסיון הישראלי והאמריקאי, [illegible] בשלבים הראשונים בעליה מהירה [illegible] של שכר ומחירים.

ייתכן שראשי בנק ישראל, או החשב הכללי, או ח"כ יהודה שעריי או כולם יחד הגיעו לכלל דעה שאין עוד להיות צעדים [illegible] לכיבונן הפעילות. אם כך — [illegible] לדעה זו — [illegible]

[illegible]

ישראל, נאמר בין היתר: „בסך תשלומי השכר צפוי בשנת 1973 גידול בשיעור של 27—28 אחוזים, העולה במקצת על שיעור הגידול הצפוי בהכנסה הלאומית. ומכאן שצפוי גידול בחלקם של השכירים בהכנסה הלאומית". הואיל והמסקנה הבאה מוסברת, שהכנסתם הפנויה של השכירים תגדל באופן בלתי פרופורציוני (בגלל התשלומים המסודים מ־מס), יוגבר די ביקוש לקיום [illegible] צמיחה כלשהי. אך על הביקוש הזה אין כל השפעה [illegible]: [illegible] רק על הלא־שכירים. זו הסיבה הידודה והבטוחה לכיתוך הפעילות — אך מה בינה ובין מלחמה באינפלציה של עלות?

הריב על האינפלציה — הכוונה לאינפלציה שניתן לטפל בה בשיטה שמציעים בנק ישראל, כמו שכבל [illegible] של המפלגה הליברלית־עצמאית — נגמר בתבוסתם של הממשלה והמעסיקים ב[illegible]. אילולא נבהלו מר ספיר והגב' מאיר בהצגת [illegible] של מר בן אהרון, ייתכן שאפשר היה, לא לעצור את התהליך, אלא להמשיך אותו עד לאחר הבחירות. אך [illegible] של מר בן אהרון [illegible] פרץ את הסכרים: עכשיו נישא הסכר כולו על [illegible]. [illegible] הממשלה לצאת ל[illegible] של הסכרים. השאלה היחידה הנוכחת להיום היא, [illegible].

הברירה הוא [illegible]: או שמתחילים כבר עכשיו במאבק הארוך להדברת האינפלציה, או שדוחים את ראשיתו עד לאחר הבחירות. ראשי בנק ישראל [illegible], — אלא אם הם משחקים [illegible]; מר פנחס ספיר, ואיש האחראי להנהלות המערך בבחירות הבאות עלינו לטובה (ולא חשוב אם ח"כ [illegible] או מישהו אחר יעמוד בראש מטה הבחירות של מפלגת העבודה) יאלצו לעשות את ההיפך [illegible] יועציו המקצועיים [illegible] פוליטית.

לא ברור די הצורך, אם שר האוצר [illegible]

[illegible] הכלכלית של העצות המושמעות לו: העובדה שמר ששסל, האיש אשר שר האוצר הפקיד על צרור הכסף הממלכתי, התייצב בראש [illegible], מעידה על [illegible] אינטלקטואלי במשרד האוצר. אך אפשר להבין, כי זהו דיסאוריינטציה חולפת: דברי שר האוצר בדיון על הצעת אי־האמון של גח"ל מצביעים על [illegible], [illegible] על העובדות האינפלציוניות, והמשך [illegible] הפעילות והצמיחה, יהיה [illegible].

✱

[illegible] הערות לדברים שהושמעו [illegible] סביב נושא האינפלציה. גם בדיון הפרלמנטרי הושמעו דברים [illegible] אל הלב, כמו ח"כ חיים קורפו, של הפועל המסכן [illegible], בגלל האינפלציה המשתוללת, את מה שהשיג [illegible]. [illegible]: מצבו הכלכלי של הישראלי [illegible] הולך ומשתפר כל הזמן, [illegible] מצבו של העובד [illegible], בין אם הוא [illegible] ובין אם הוא בא לישראל [illegible]. יותר מזה, אם עד 1972 לאותו פועל מסכן לא היה חלק בעשית האינפלציה, הרי זה חצי שנה הוא יוצרה הראשי. [illegible]

קיפולים [illegible] כאשר [illegible] האינפלציה [illegible]. ההבדל בין עלית מחירים של 13 או 15 אחוזים אינו [illegible]. [illegible] בחוגים [illegible] של הממשל הכלכלי בישראל: באינפלציה כפי שהיא כיום אין לטפל [illegible]. [illegible] שר האוצר [illegible] על כן הוא [illegible]. [illegible] שנה כלכלית [illegible] ב־1974 — אלא אם כן יצליחו אנשי בנק ישראל ושותפיהם לדעה להקדים, [illegible], את רגע [illegible] לשנת־הבחירות הנוכחות.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אנרכיה ברשות השידור (ג')

בן־הרצל: אני שונא את „יום הששי"

מאת יאיר קוטלר

תדמור: הישראלים אינם יודעים לעצב את ליל השבת

הכל התחיל ברגל שמאל. מרדכי (מוטי) קירשנבאום, שהפיק את תכ־נית הסאטירה „לא הכל עובר" בליל שבת, התפטר במפתיע שלושה ימים לפני הקרנת התכנית. בהעדר תכניות במלאי נאלצו מנהלי הטלוויזיה למ־לא את החלל הפתאומי שנוצר ב־תכנית־כתח: הוראי חמש אפס.

באפריל 1972, מאוכזב ומתוסכל כרוב העובדים ברשות השידור, הת־ליש יעקב בן־הרצל ליטול חופשה ללא תשלום ולצאת לשליחות בחו"ל מטעם מוסד ממלכתי. מנהל הטל־וויזיה ישעיהו (שייקה) תדמור שיכ־נע את בן־הרצל לגנוז את תכניותו, ליטול על עצמו הפקת תכנית יוקרה חדשה בשביל ליל השבת. תדמור (לדברי בן־הרצל) הבטיח למפיק יד חופשית בהפקת התכנית. בן־הרצל הסכים לבטל את שליחותו לחו"ל. לא חלף זמן רב ובן־הרצל נוכח כי הממונים לא עמדו בהתחייבותם: „רימו אותי... אף לא תכנית אחת נעשתה לפי רוחי... הבטיחו לי תק־ציב וכוח אדם — ולא קיימו... והאינ־טריגות הפנימיות אינן חדלות..."

התכנית המקורית, שהוגשה לועד המנהל של רשות השידור, אושרה תוך מחמאות. היא מקיפה וכוללת ראיונות, בידור, נושא תרבותי, שיר השבוע, דיאלוג השבוע, ומדורים: אישה הם היום, דיוקנו של ישוב, רחוב האדם, האיש המעניין, פריט פולקלוריסטי־יהודי, תחקיר, אמן ה־שבוע, חידון, ועוד — ערב מגוון דחוס בתכנית בת 45 דקות.

***

כשבועיים לפני הקרנת התכנית הראשונה של „יום השישי" הוזמנו חברי הועד המנהל לחזות במשדר לדוגמה, אך רק הד"ר הלסר איתן והמנכ"ל ש. אלמוג התייצבו. לד"ר הפריע כי המשתתפים בתכנית מעש־נים. אלמוג העלה הצעה: לפתוח את התכנית ב...שירה בציבור, רצוי בשיר לשבת...

ב־ד במאי, כאשר הוצג תוכן התכ־נית לחברי הועד המנהל השמיעו שלושה חברים, המשנה ליו"ר ד"ר הידיר, הערות אחדות, אך הכל הס־כימו עם חברו הד"ר יעקב תבין, שפסק: תכנית המבדין יפה. גם ה־יו"ר איתן היה מרוצה, קבע: התכ־נית נראית יפה.

האמון שהעניק הועד המנהל ל־יעקב בן־הרצל לא נמשך זמן רב. לאט לאט הוטלו עליו יותר ויותר הגבלות מטעם הממונים עליו מבלי ידיעת חברי הועד המנהל. לא איפ־שרו לבן־הרצל לגבש את דיאלוג השבוע, שכהבר להחליפו זיוה יריב, אפרים קישון, אורי סלע, יהונתן גפן, דני רווה. רק קישון גילה „איגוף" — מלה קדושה ברשות השידור — ב־כתיבתו. היותר הגליפו על ימין ועל שמאל — ונכוו ברותחים.

כאשר החל בעיבוד התכנית הת־עניין בן־הרצל כה התקציב שאושר ל„יום השישי". תדמור מיהר להרגיע: — בוא לא נדבר על תקציב אלא על קונצפציה. אחרי שהועד המנהל אי־שר את הקונצפציה של בן־הרצל ר־ערב הבנת התכנית הראשונה, נאמר לי לראשונה, כי התקציב שיועמד לרשותי לכל תכנית לא יעלה על 7500 ל"י, אך המבוקש שהיה ברצונו להגיע לצופים, על פי הקווים שער־כו לפני הועד המנהל וזכה באישור החברים, תוכנן להוצאה של כ־15 אלף ל"י. במסגרת הסכום שהועמד לרשותו לא הצליח בן־הרצל לגייס כתבים מבחוץ. מי מוכן היה להכין כתבה־פילם תמורת 125 ל"י ברוטו כאשר העבודה מצריכה לפחות שבוע? כתבת־פילם ל„יום השישי", כדי שתהיה ראויה לעלות על המסך, מצריכה יוזמה, מחקר, יציאה לשטח עם צוות, הסרט, רא־יונות, עריכה סופית ליד השולחן עם המדך. עתבאים בעלי־שם לא היו מוכנים לעיים לבן־הרצל כתבות מחקריות תמורת זיד צוקים. בלית־ברירה הוא נאלץ לפנות לעובדי רדיו זוטרים ולתלמידיסטים מובטלים ש־באותו להזין את „יום השישי" בסחורה ירודה ובלבד ששמם יקשט את המסך הקטן בתום התכנית.

***

בן־הרצל מצא את עצמו טרוד ב־כל יום בהשגת פשרות, מלחמה ב־ביורוקרטיה, הדיפת ביקורת פנימית. 80% מזמנו — כך הוא אומר — בוזבזו על דברים בטלים וסחבת ורק 20% מנוצלו למחשבה. התוצאה: תכ־נית ירודה. הוויכוחים על אופי ה־תכנית לא פסקו עד היום. האם „יום השישי" צריך להיות מוקדש בעיקרו לבידור על סוגיו, או שמא תכניות בעלות אופי מיוחד לשבת?

חברי הועד המנהל תבעו מבן־הרצל לשלב תודעה יהודית בכל תכ־נית. על רקע זה פרץ ריב גדול בין המפיק־עורך לבין הממונים עליו, שהצרו את חופש הפעולה שלו יותר ויותר. כך הגיע בן־הרצל ל„תודעה יהודית" בנוסח ראיון עם „הרב הגורי" של מכבי יפו — תכנה בקיטונות ביקורת. הראיון, שהיה כבד למדי, נשא אופי קונטרוור־סאלי — ולכזה אין מקום בטלוויז־יה הישראלית, התבעה. מעובדיה „איגוף", „קונסנסוס", „התלקח", „שקט" — ובלבד לא להרגיז, להת־סיס, לעורר ויכוח.

בן־הרצל נתבע לשבץ בכל תכנית „יום השישי", „איש רוח" שידבר ב־גיותותא על השבת. חובה עליו — נאמר לו — לשלב „תודעה יהודית" בכל חג ומועד, ואין להפיק אפילו תכנית אחת מבלי שיהיה בה פריט יהודי. במלים אחרות: על „יום ה־ששי" לא להיות בידורית אלא חינו־כית", מכובדת, לא מרגיזה, לא מת־סיסה, ללא סאטירה, ללא פופ. על זמר כמו הכושי הציור ריי צ'ארלס נאלץ מראש בן־הרצל לוותר בתכ־ניתו בדעתו כי עליו לדאוג לכך כי ריי צ'ארלס יגיש רק משהו שקט, לא חלילה פופ. להקות קצב פופו־לריות אצל הועד (המבוגרים) כמו „דם, יזע ודמעות", אין לשבץ בשום תכנית. פופ לא מכובד. כבלו את בן־הרצל בידיו וברגליו, תבעו ממנו להפיק תכנית שתמיד יהיה בה איש רוח אחד שידבר על יום השבת, קטע שירה יהודית, שיר חסידי, שיר ציוני־נוסטלגי, מעשה טוב. בן־הרצל, שנאלץ כל העת להיאבק ב־צנזורים שקפו עליו, לא הצליח למ־צוא מנוחה ראוי עד היום.

לכל אחד מחברי הועד המנהל הי־תה השגה מקורית איך להפיק תכ־נית כ„יום השישי". יצחק ארצי רגז על הטבח השאף ניקולאי שהפגין איך מכינים ארוחה לשבת: הפריס על הביקול היה כיותר בהתחשב בכך שזאת היתה תכנית לשבת. ב־ישיבה קודמת של הועד המנהל יצא ארצי נגד „יום הששי" בטענה את־רת: המשדר צמוד מלל רב מדי ויומרני מדי בשביל משדר שמטרתו בידורית... יש להכניס למשדר קט־עים מוסיקליים, פיקנטיים יותר... מיהר לכלא אחריו עמיתו אליהו חסין: ההנחיה לא טובה...

רק ב־6 באוגוסט 1972, כשלושה חודשים אחרי שהוחל בשידורי „יום השישי", נתפנו חברי הועד המנהל לדון בתכנית, שספגה כבול ביקורות קטלניות בעתונות.

הד"ר הלסר איתן: התפתחותו של המשדר היא בדרך כלל בכיוון חיו־בי. אני מציע להפסיק את הפילי־טונים של בומבה צור וגדעון זינגר, ולא לזמן כה. לראותם בכל שבוע — זה מוגזם ומפגם.

אהרן כידן: המשדר עדיין לא הגדיר את מטרתו. הוא בתחילת מוסף של יום השישי. יש להקפיד על אמי־נות בכתבות. המנחה חייב לעמוד על רמה זהה. יש ליצור מסגרת ברורה, מוגדרת ומחייבת.

הד"ר יעקב תבין: הופעת הזוג צור־זינגר מיותרת. ההנחיה קפואה ומלאכותית.

הכישנה לידיך נתן שחם: מסגרת המשדר טובה ואין ליצור מסגרת מוגדרת ומחייבת. יש לשקול אפ־שרות של טיפול בנושא אחד מרכזי לאורך כל המשדר. יש לגוון הופעת הצמד צור־זינגר בפריטים אלטרנ־טיביים כדי שלא להיות משועבדים לנוסחת הצמד הזה.

יצחק (צחי) שמעוני, מנהל התכ־ניות בטלוויזיה, שהוזמן להשתתף בדיון: המשדר פופולרי ושונה ל־טעמן של שכבות רבות בציבור... זאת צריכה להיות תכנית קלה ומב־דרת...

בן־הרצל, שהוזמן לישיבה כמפיק ועורך: רצוי ביותר להכניס דיאלוג הומוריסטי למשדר. בעוד כחודש

יעקב בן־הרצל

נדון בפריט זה. רצוי להימנע מלתת למנחים לערוך את הערב, וטוב ה־דבר שהמסגרת תהיה גמישה ולא נוקשה. רק אילו נמצא נושא מעניין במיוחד ניתן היה לרתק את הצופים למשדר שלם על נושא אחד...

***

מה אפשר היה ללמוד מדיון כזה בועד המנהל? שום דבר. כל מש־תתף פלט כמה משפטים כדי לצאת ידי חובת הדיון, אך יעקב בן־הרצל יצא מן הישיבה ללא הנחיה ברורה. כעבור ימים מספר, בישיבת הועד ה־מנהל ב־27 באוגוסט, יצא אליהו חסין במתקפה, אחרי הביקורת ה־חריפות שנמתחה על המשדר ב־6 באוגוסט: „יום הששי" במתכונתו הנוכחית איננו ראוי להיות המשדר המרכזי של ליל השבת כיוון שאיננו עונה על הציפיות שהיו עם הפ־עלתו... אני מציע שתדמור יהיה מעורב אישית בבחירת הפריטים...

מה משמעות דבריו של מר חסין, הבא הלא מכתב של יגאל אלון ב־ועד המנהל — שואלים עובדים בכי־רים בטלוויזיה — כאשר סקר ציפיה שערכה ביולי הלשכה המרכזית ל־סטטיסטיקה מגלה כי 79% צופים ב־משדר הפרובלמאטי המכונה „יום הששי"...

עד ה־5 בנובמבר 1972 לא נערך כל דיון רציני בועד המנהל על „יום הששי" כאשר מרירותו ואכזבותו של בן־הרצל עצמו מן התכנית גבורות והולכות בגלל המיגבלות המוטלות עליו. קודם לישיבת הועד המנהל יצא הקצף על התכנית במליאת רשות ה־שידור. נשמעו טענות על „תת־רמה" „פילוסופיה זולה", שניתנה למו"ל פרסי שהפרק באחת התכניות על שום הצלחותיו המסחריות — למור־רת רוחו של מו"ל מתחרה.

לפני שהוחלט לקצר את התכנית מ־45 דקות ל־30, הספיק חבר הועד המנהל יעקב ברוכן לצאת נגד צורת הלבוש של המנחה אחד מנור, כפי שהופיעה בתכנית ה־6 באוקטובר. אמר מר ברוכן: לבושו של המנחה (חולצה פסים — י.ק.) לא הלם את ליל השבת... במערכון של בומבה צור וגדעון זינגר עישנו וכתבו... פעולות כמו כתיבה ועישון לא צרי־כות להיעשות במשדרים של ליל שבת...

בתכנית האמורה הוצג מערכון מאת זיוה יריב בביצוע הצמד זינגר־צור על גנגסטרים יהודים בארה"ב הנחלצים לעזרת ישראל במאבקה נגד הטירור הערבי — פארודיה עוקצנית על רקע פרשת מאיר לנסקי, אך גם על הדיאלוג המוצלח (לדעתי) קמו שוררים.

***

ב־5 בנובמבר נתפנה סוף סוף ה־ועד המנהל — אחרי שתיקה ממו־שכת של מנכ"ל רשות השידור ו־מנהל הטלוויזיה — להשמיע את דברו על „יום הששי". אליהו חסין הציע לשקול הפסקת התכנית. ישע־יהו תדמור (מנהל הטלוויזיה) גונן עליה, ביקש להשאיר את המשדר. אמר מנהל הטלוויזיה: אני סבור ש־הועד המנהל הושפע מציד מכשפות שנעשה על המשדר... המשדר אמ־נם לא טוב, אך לפי שעה אין לנו פתרון אחר... הצעה חדשה ליום השישי לא תהיה שונה מאשר תכנית זאת (כך בפירוש אמר — י.ק.) ...אי אפשר לפטור את משדרי ליל שבת במשדר קטני. אני מבקש לתת למשדר הזדמנות נוספת...

נתן שחם: אפשר להחליף את ה־מנחים (מר שחם אלרגי למנחים קבועים, יום הזוהר של ישעיהו בן־פורת מן „השעה השלישית" — על כך בהמשך הסדרה — י.ק.) ...יש לפנות לחברה מהחוץ שתיזום הצ־עות... המסגרת טובה... בינתיים אין להכריע...

אליהו חסין: קשה ליצור באותה מסגרת עם אותם האנשים... במצב זה עדיף לתת למשדר לצאת ל־חופשה...

חיים קוברסקי: יש להוריד את המשדר... כאלטרנטיבה יש למלא את הזמן במיטב התוכניות ששודרו עד כה...

***

יעקב בן־הרצל מוסיף להפיק את „יום השישי" כאשר התקציב כבר קוצץ ל־3,000 עד 5,500 ל"י לתכנית. פעמיים בחודש הוא מפיק את „יום השישי" באולפן בירושלים תוך „סבל נפשי" — כדבריו. הוא מסביר: ב־ירושלים עובדים כשהשעון ביד. צל־מים, תאורנים, סבלים ועובדי במה, נוטשים את מלאכתם בעיצומה של הפקה, בגמר המשמרת... אנו נש־ארים עם הלשון בחוץ... נאלצים לח־זור למכתורו עם הצוות בתנאי שה־אולפן פנוי... מאלתרים, מקצרים, משמיטים קטעים, מסרסים... שלוש תכניות נשארו תקועות... נאלצתי להפעיל את המצלמות בסיוע ה־במאי... אמנם חרגתי מסמכויותי, אך התבלתי... אין להשוות הפקה ב־ירושלים להרצליה...

שאלה: מדוע אתה ממשיך בהפקת התכנית, הן אתה ביקורתי מאד כלפי יצירתך?

בן־הרצל: התפטרתי מן ההפקה אחרי שהועד המנהל עלה עליה לפני כמה חודשים. תדמור, בנוכחות שמ־עוני, הזהיר אותי: אם תנטוש את התכנית נעכב התקדמותך במשך שנ־תיים.

— ובכן, אתה ממשיך?

בן־הרצל: אני שונא את התכנית. איני יכול להסתכל עליה... אני עושה אותה תוך מחאה... מלכתחילה לא הצלחתי בגלל להפיקה... אסרו עלינו להפיק תכניות על הליגה להגנה יהו־דית כאשר היתה בחדשות. זה מרגיז — היתה הגזרה. כך גם לגבי מצפן, או ראיון עם עו"ד פליציה לנגר ה־קומוניסטית, המלמדת סניגוריה על מחבלים חשודים בהשתייכות לרשת הריגול היהודית־ערבית... פוסלים כל נושא מעניין. קיבלתי חוקן לא נורמלי על התכנית שבה ראיינו עו־לים מרוסיה בעיכות על תימנים כן הכרם בתל־אביב. באולפן היה גם נציג משרד השיכון. המבקרים שלנו, בועד המנהל, יצאו נגד העולה מ־רוסיה, עו"ד. בלונדה, נאה שלא מצ־אה חן גם בעיני בבה אידלסון, שמיהרה לכתוב מכתב למנהלים... קיבלנו תדריך: יש לשאול את ה־מרואיין איך הוא חוגג את השבת.

— מה יהיה הסוף — אני שואל את בן־הרצל?

בן־הרצל: התחייבתי להפיק את התכנית עד סוף מארס... אני ממתין בכליון עיניים לתאריך הגואל.

***

יצחק שמעוני, מנהל התכניות, מד־דה: תכניות „יום השישי" בדילמה. התכנית קיבלה גיבוי בגלל נסיונו הרב של יעקב בן־הרצל. לא שמע־תי אזהרה מפי תדמור לנקום בבן־הרצל אם יתפטר. תדמור ביקש לשכ־נעו, כי לא כדאי לו לטובתו להפסיק את התכנית...

— אבל איך תסביר את העובדה, כי המפיק מבקש להתפטר מעשיית התכנית, כי לדעתו רמתה נמוכה, בגלל מיגבלות שהוטלו עליו, ואילו אתם מאלצים אותו להמשיך — על חשבון הצופים ומשלמי המסים ושל ביקורת קוטלת של הועד המנהל ו־העתונות.

שמעוני: הוטל על בן־הרצל לה־פיק את התכנית הכי פרובלמאטית בטלוויזיה בשעה המרכזית הקשה ב־יותר — ליל שבת שעה 8. לא כל נושא מתאים לשעה זאת. זה לא כל־בו שהכל נכנס בו. ניסינו לשכנע את בן־הרצל להפיק תכנית אירוח אולפני עם אישיות מרכזית אחת, אך הוא ניסה למשוך כל הזמן ל־מגזין, לכתבות־פילם. הוא נלחם נגד האולפן.

— אולי הייתם צריכים להתיר לו חופש פעולה יותר נרחב מאשר להג־בילו גם מבחינה רעיונית וגם מ־בחינה תקציבית?

שמעוני: בן־הרצל רצה לפתוח את הבידור, אך השאלה הנשאלת: ב־דוד — עד כמה? נכון כי בן־הרצל מתלבט מאד וזאת זכותו. את יועציו הוא בחר והוא איש. היה ברור ש־התכנית תופק באולפן בירושלים כדי לחסוך בהוצאות ולבססה של אירוח, אך בסוף מפיקים שתי תכניות בחו־דש בירושלים ושתיים בהרצליה.

***

שאלתי את ישעיהו תדמור: למה להוסיף להפיק תכניות קלוקלות כאשר רשות השידור טובעת בגר־עונות, שמקור רובן הטלוויזיה ה־בזבזנית?

תדמור: אני מאמין כי רק בשי־טה של מסע ומעש ניתן לקדם תכ־ניות ולהתקדם. התכנית של „יום השישי" כתכנית מגזינית היא גמישה מאד ויש בה קטעים טובים ופחות טובים ואין לומר שתכניותיה מגבילה אותה.

— אבל לא כך חושב בן־הרצל עצמו, והוא ראוי רק להוקרה על ביקורת עצמית כה נוקבת על תכנית שהוא מפיק ועורך.

תדמור: בן־הרצל נוטל על עצמו אחת המשימות היותר קשות בטל־וויזיה, כי הוא מפיק את התכנית היותר פרובלמאטית. בעיות התכנית משקפות למעשה את בעיות החברה הישראלית החילונית בעיצוב הכללי של השבת וליל השבת.

(המאמר הבא ביום שלישי)

דיין ביקורתי בענייני פנים

מצביע על חוסר סמכות של ההנהגה

מאת דן מרגלית

כל הסימנים מעידים על כך ששר הבטחון משה דיין מרוצה מן ה־התפתחויות בזירה המדינית. כאשר יעץ לראש הממשלה גולדה מאיר להקדים את צאתה לארה"ב, לא היה זה בגלל חשש מפני לחץ מדי־ני מיידי אלא בעיקר בגלל רצונו שתטפל בהארכת הסכמי הסיוע ה־צבאי, שלדברי מקורות מערביים יגיעו לסיומם בתחילת 1974. נראה כי בתחום הרכש פותחת בשבועות האחרונים הדחיפות. וואשינגטון „המתירה" את יחסה לצרכי הבטחון של ישראל במספר נושאים, אשר לגביהם היה חשש שמא תגלה ארצות־הברית נוקשות. ואף אם ה־„הפשרה" איננה אופיינית לגבי כל הפריטים הרי שגברה הרגשת ה־סיפוק לגבי חלק מהם.

גם בזירה המזרח־תיכונית נוחה לדיין ההתפתחות האחרונה. אמנם נשמעו בירושלים דעות שמא הפרי־זה ישראל בתגובותיה כלפי סוריה, ואמנם אין מדמשק איתותים בדבר ויתור על המשך התמיכה בפעולות המחבלים — אך יש סימנים לריסון עצמי מסוים. קהיר, מוסקבה ואפי־לו טריפולי, הביעו באוזני דמשק פקפוקים לגבי יעילות המלחמה הזעירה שהיא מנהלת על גבול רמת־הגולן.

הוא הדין בלבנון. ביירות הוכי־חה, כי בכוחה לרסן את פעולת המחבלים משטחה. לא מכבר שמע מישהו את דיין מתבדח, כי יאסור ערפאת כה נזעק להסביר לממשלה לבנון שהוא מכבד את ההסכם עמה עד כי „בקרוב יחבשו לראשו כיפה עם כתובת: ילד טוב".

העמדה כלפי מצרים וירדן

פחות ברורה עמדתו כלפי מצרים וירדן. אחרי שמפלגת העבודה גלשה לויכוח מדיני, המזהה נשק פול־מוסי בידי ח"כ מנחם בגין מגח"ל, עדיין השאיר דיין בידיו אופציות פתוחות רבות לקבוע את עמדתו. הוא ממשיך לרצות בהסדר־חלקי עם מצרים, אבל למעשה סבור, כי חלו במצרים שינויים רבים המצדיקים אי־אמון ישראלי, בהנחה שכל הת־להבות כזאת עלולה להזיק.

כלומר: הרוסים יצאו ממצרים וסאדאת הכריע בשנה שעברה לא לחדש בינתיים את המלחמה. שני שינויים אלה אינם מפחיתים בעיני דיין מרצונה של ישראל בהסדר־חלקי לפתיחת התעלה, אבל מפחי־תים מדחיפותה של ירושלים להיחפז לקראת מצרים.

בענין ירדן, היה דיין ראשון ש־ביטא בפומבי את הדעה, שבתנאים מסויימים מוכן חוסיין להסדר־נפרד עם ישראל. (כאשר נשאל פעם דיין על סמך מה אמר זאת, העיר ב־בדיחה: מעשה בשנים שהלכו אחרי אשה. סיפר האחד לשני מה טובה סיבה של אותה אשה. שאל השני את הראשון: על סמך מה אתה מספר עליה בפירוט כזה, האם אתה מכיר אותה? האם ראית אותה? השיב לו הראשון: לא, איני מכיר אותה, אבל אני רואה את פניהם של הבחורים המתקרבים לעברנו ממול).

מאז השמיע דיין הערכתו לגבי עמדת חוסיין. הרושם הוא שבתנ־אים שעליהם רמז חוסיין אין איש משרי הממשלה המוכן להסדר עמו, לרבות אלה אשר רצונם בפשרה עם רבת־עמון גדול כרצונו.

בכל זאת יש מקום להניח, כי דיין חש באי־נוחות בגלל התפת־חות הפנימית בארץ. הרושם הוא ששר־הבטחון מודע לניתוק הגובר בין ההנהגה לבין הציבור, ולמידות הגוברות של אי־אמון וספקנות כלפי הממשלה. במידה שהוא כב"ג בחד־שים האחרונים, בדיוני הממשלה, את דעתו בעניינים פנימיים, ניכרת אצל דיין ההרגשה של היעדר אוטו־ריטה. לוא היה הדבר תלוי בו היה נותן את ידו ל„מהפכה נפשית" — במדינה, באשר שאלת מצב הרוח הפנימי של הציבור הפכה לבעיה מרכזית מבחינתה של ישראל.

מהפכה נפשית

למשל: בתחום ההנהגה עצמה. קל להניח שדיין אינו מרוצה לא רק מאי שיתופו בהכרעות הפנימיות של מפלגתו אלא גם מהמנהיגות הצומחת בה. אין הוא יכול להשלים עם עלייתם של מספר מועמדים מפלגתיים לתפקידים בכירים, ואין הוא יכול להימנע מהשוואות בינם לבין קודמיהם. בסופו־של־דבר יש אצלו, כנראה, הרגשה ברורה, כי בדור העסקנים הצולה יש לעתים ירידה ברמה האישית.

אין זאת אומרת שבשנות שלטונו של דוד בן־גוריון הכל התנהל חלק. דיין היה בין אלה שחלקו על נסיונו של בן־גוריון לחלק את המפלגה לשני מחנות: נושאי הדגל וקבלני הקולות. הוא סבר, כי בסופו של דבר קבלני הקולות עלולים להפוך גם לנושאי הדגל.

למשבר ההנהגה יש השלכות על כל המתרחש בתחום הפנימי. קרוב לוודאי שדיין תומך מכעי ברוב ה־הצעות שיש בהן כדי להסדיר את יחסי־העבודה במשק, ואם תבוא ה־הצעה ממפלגת העבודה, הוא יסכים שהדבר ייעשה בחוק. אך לא רק בתחום המשקי. איש כדיין חאי סבור, כי שנים כספר לאחר הפעל־תה צריכה היתה הטלוויזיה להיות כבר עתה מוסד יעיל שהשתחרר מחבלי־לידה, מוסד אשר אפשר ל־נהלו בתבונה, חרף כל הקשיים האוביקטיביים. ולוא השתתף בדיון בממשלה על ביטול הצנזורה על המחזות ספק אם היה מצביע בעד הביטול. אולי היה נמנע ויתכן שהיה מצביע בעד המשך תחולתה של הצנזורה.

אך אנשים המכירים את דיין מביאים בחשבון, כי לדעתו לא יכו־לה הישועה לבוא בחוק בלבד. אין בחוק כשלעצמו כדי לתקן את משבר העבודה, רמת התיאטרון, או כשרו־נה של הטלוויזיה למלא את תפקי־דה, כשם שאין החוק לבדו יכול לפתור שורה ארוכה של בעיות פני־מיות. איך לשבץ איפוא את תפיסת דיין בראשית 1973?

לפני כשנה הבטא דיין עד כמה מדינה כישראל היא גורם על הכפה המזרח־תיכונית ובמערכה העיקרית של המעצמות. אז הבליט דיין את תוקפה של המדינה. אפשר להבין, כי כיום רואה דיין את בעייתה העיקרית של ההנהגה בצורה יותר מורכבת: אמנם מדינה חזקה, אבל חסרה בה אוטוריטה, של ההנהגה כלפי פנים.

מרד אחדות־העבודה

בעיית יגאל אלון — המרכזית במערכה

מאת רן כסלו

המשבר סביב הקמת מטה הבחי־רות במפלגת העבודה הפתיע רבים אפילו בצמרת המפלגה השלטת, לאו דווקא בגלל התנגדותם של אנשי רפ"י לשעבר לאישיותו של המועמד ליו"ר המטה. לגבי יעקובי, מרדכי סורקיס או לשמעון פרס יש סיבות כדי להתנגד לח"כ אברהם עופר ב־תפקיד יו"ר המטה שינהל למעשה את המפלגה משך השנה הקרובה.

ההפתעה באה מכיוון אחר לגמרי — מהחטיבה שאליה התרגלו מנהיגי מפא"י להתייחס לא רק כאל בעלת־ברית נאמנה, אלא אף כלקבוצה הנמ־צאת בכיס. בחשבונותיהם של הפו־ליטיקאים המנוסים ממפא"י כבצם נבלעה אחדות־העבודה מהמפה הפו־ליטית. במיוחד בכל אותם מיקרים בהם היה הריב הפנים־מפלגתי ב־מחנה של רפ"י, נראית חטיבתם של ישראל גלילי ויגאל אלון כבעלת־ברית קבועה ובטוחה לחלוטין.

ההיסטוריה של הברית ארוכה יו־תר מאשר קיומה של מפלגת העבו־דה. לא מעט מהמשבר הפנימי ב־מפא"י, בשנות ה־50, נבע דווקא מ־היחס של חלק ניכר בהנהגה הוו־תיקה של מפא"י, לאחדות־העבודה כמחסום לשאיפות צעירי בן־גוריון. „המערך הקטן" — מפא"י אחדות־העבודה — גרם להתפלגות רפ"י לא פחות מאשר „הפרשה" המפורסמת. איחוד שוב המפלגות — עם רפ"י בתוכן — היה בעצם תוצאה טבעית של פחד מנהיגי מפא"י בפני ה־צעירים כאז.

רבים במפא"י ואף באחדות־העבו־דה רואים את המשבר הנוכחי כתו־פעה חולפת ואפיזודה חסרת מש־מעות מבחינת עתידה של המפלגה הגדולה. יתכן מאד ש„משבר המטה" יחלוף משך השבועות הקרובים, אך כל הסימנים מראים שאין זה „מש־בר עצמאי", אלא סימפטום של תו־פעות פנימיות עמוקות יותר, שיו־פיעו על פני השטח שוב ושוב — בצורות שונות — לא רק בחודשים הקרובים, אלא גם בשנים הבאות.

נגד „הגוש"

אחד האישים באחדות־העבודה הג־דיר את המצב הנוכחי במפלגה כך: המאבק איננו מתנהל בין מפא"י ל־אחדות העבודה, אלא בין אחדות־העבודה ו„הגוש". אין זה בעצם מא־בק חטיבתי בלבד. יש לבנות מחסום בפני השתלטותה של קבוצת העס־קנים על המפלגה כולה — וזה האינ־טרס המשותף לא רק של חטיבות אחדות־העבודה ורפ"י אלא גם של קבוצות אחרות במפלגה, כמו המש־מרת הצעירה, חוג „לשילוב" ואחד־רות.

בשנתיים האחרונות התארגן ה־גוש יותר מאשר כל קבוצה אחרת. לאנשיו היתה לכך סיבה טובה. למ־רות שרבים מהם תופסים עמדות חשובות במנגנון המפלגתי, הם מר־גישים את עצמם כקיפוחים בחלוקת התפקידים החשובים באמת: תפקידי יצוג בממשלה ובהסתדרות. תפקי־דים אלה נשללו מהם על חשבון ה־חטיבות הקטנות.

כדי שמצב זה לא ימשך לנצח, היה על אנשי הגוש להתארגן וליצור כוח שיכתיב את רצונו למפלגה כו־לה. הם אכן הצליחו בכך במידה רבה. קשה היום להעביר החלטה פו־ליטית בגופות המפלגה הנבחרים בניגוד לרצונו של הגוש. ואילו כי כמו עסקני המפלגה השלטת יתפסו, עמדות המפתח בתוך המפלגה מב־טיחות, בסופו של דבר, גם את עמ־דות המפתח במדינה.

לכן, המרד נגד המטה, לא היה מכוון דווקא נגד המטה עצמו ואף לא נגד מועמדותו של אברהם עופר כ־יושב ראש. אנשי אחדות־העבודה אינם מתנגדים לעופר אישית. אין להם כל סיבה להתנגד לו. אין בר־צונם טוב ממנו לניהול מערכת ה־בחירות של המפלגה, התנגדות היא נגד השיטה אותה הצליח הגוש להנ־היג לגבי כל ההכרעות האישיות ב־מפלגה.

האם היום מדובר רק בהכרעה לגבי תפקיד ראש מטה הבחירות, יתכן ו־מחר תהיה זאת הכרעה חשובה הרבה יותר: מי ירכיב את הממשלה הבאה.

הניגודים והמאחד

אלא שמחאות נגד הגוש נראית כ־זמנית בלבד. היא גם מבטא ביטוק לביטויי להתארגנותה הפנימית של אחדות־העבודה. אין גם צורך בהת־ארגנות מיוחדת, שהרי המסגרת קיי־מת כל הזמן: מזכירות הקיבוץ ה־מאוחד, בה יכולים להפגש כדי שבוע כל האישים הבולטים של החטיבה, מבלי שתהיה אפשרות להאשימם ב־התארגנות סיעתית. אלא שנראה, כי באותה מסגרת קיבוצית מתקבלים באחרונה סיכומים — אם אף לא החלטות עצמיות — בעניינים מפלג־תיים ולאו דווקא משקיים.

אין זאת אומרת שאחדות־העבודה עצמה מאוחדת במאת האחוזים. קיים מאבק פנימי בין ישראל גלילי ל־יצחק בן־אהרון על השליטה בקיבוץ המאוחד. במזכירות ובמועצה — ידו של גלילי על העליונה. בקיבוצים נראה, כי כוחו של בן־אהרון גדול מזה של גלילי. ישנו גם אנטגוניזם ישן בין גלילי ליגאל אלון. אלון לא סלח לגלילי עד היום לכך שב־1967 לא תמך בצורה מספקת במועמדותו של אלון לתפקיד שר הבטחון. נוסף לכך — יש הבדל יצוג בגישות המדיניות של גלילי ואלון, וישנה גם הבעיה של משה כרמל, הרואה את עצמו, מאז עזב את הקיבוץ, כ־מנהיג „העירוניים" באחדות־העבודה ומופיע בשנים האחרונות כאופוזי־ציה קבועה.

אך מעל לכל חילוקי דעות — שלט שיתוף האינטרסים והסולי־דריות כלפי חוץ לגבי העמדות של כל אחד במוסדות הממלכתיים או ה־הסתדרותיים. למרות המחלוקת סביב לעמדות בן־אהרון, הוא יכול לסמוך על כך שיקבל תמיכה מלאה אם יחליט סופית להישאר בהסתדרות — והראה כי הוא כבר החליט על כך. כל האנטגוניזם בין גלילי לאלון אינו פוגע את תמיכתו של גלילי במאבק של אלון על מקומו ברשימת היור־שים לראשות הממשלה.

בעיית יגאל אלון

נראה כי דווקא בעיית יגאל אלון היא המרכזית בכל המערכה. קיימת הסכמה כללית באחדות־העבודה ש־יש לעשות הכל כדי שגולדה מאיר תמשיך בתפקידה גם בקדנציה ה־באה. במקרה שהיא בכל זאת תסרב — מוכנים להסכים לפנחס ספיר כ־יורש. אך אם תרד גם המועמדות הזאת, לא תהיה אחדות־העבודה מו־כנה לוותר לאיש — על חשבונו של יגאל אלון.

מספרים כי לפני מספר שבועות התקיימה פגישה דרמטית של מספר מצומצם בראשי החטיבה, בה הועלה לראשונה מר אלון אפשרות של פרי־שתו מכל התפקידים המדיניים. לפי גירסה זו הודיע מר אלון לחבריו, כי הוא מודה בכשלונו, וכי למרות ש־הוא היה האיש שלחץ לאיחוד, האי־חוד לא הצליח. מפא"י לא יכולה להשתחרר מהחשיבותיות ההתוכות ל־כך היא שהוא — אלון — כלל אינו עומד בתור לתפקיד ראש הממשלה, בגלל שאינו מחטיבת מפא"י. מספ־רים שבאותה פגישה נאמר אפילו מספר המקור — והיה זה כאילו מפגן של כרמל — שפרישתו של אלון, היא פילוג.

ראשי אחדות־העבודה מכחישים ב־תוקף קיומה של שיחה כזאת. אך אי אפשר להכחיש את העובדה שכבר אלון מרגיש את עצמו מקופח ושרמז למקורביו שאינו רואה עתיד לעצמו בהמשך כהונתו הממלכתית. איש גם אינו מכחיש שאחדות־העבודה מו־סיפה לראות בו את המועמד שלה לראשות הממשלה, במקרה שהמקום יתפנה.

מה שקורה היום — המאבק של אחדות־העבודה נגד הגוש — זו ב־עצם המערכה הראשונה במאבק גדול יותר הקרב ובא. אם תמשיך הגב' מאיר בתפקידה — ידחה המאבק ה־עיקרי למספר שנים. אם תפרוש ו־את מקומה יירש השר ספיר — יפ־תח המאבק מיד, אם לא על ראשות הממשלה הרי על חלוקה מחודשת של כל התפקידים. ואם גם ספיר ימשיך בסירובו, יגיע המשבר ל־ממדים שבהם אותה מלה מאיימת „פילוג" תהפוך למציאותית מאד.

כל זה — לעתיד לבוא. אך כבר היום יורים את היריות הראשונות לפני הקרב הגדול ויורי היריות מכוונות נגד אברהם עופר, או כל אחד אחר.

הממשלה נגד החוק

ההליכים שהביאו להרחבת רדינג עלולים לחזור לגבי הכרמל

מאת עוזי בנזימן

מה קורה לאבק ציבורי אשר בביא בתום עשרים שנה לפרסום צו רשמי הקובע מצב חוקי מסו־יים? באים לחצים בבנת העש־רים ואותה הפסכים את הקצרה על פיה.

ב־10.5.67 אישרה הועדה המחו־זית לתכנון ובנין ערים בחיפה את תכנית המיתאר ג/566 אשר ייעדה בקרקעין על הכרמל לגן לאומי ו־שמורת טבע. כעבור ארבע שנים, בקיץ 1971, חתם שר הפנים על צו (פורסם בקובץ התקנות 2712, הגליא, עמוד 1299) שהכריז על 84 אלף דונם בכרמל כגן לאומי. הצו פורסם על־פי חוק גנים לאומיים ושמורות טבע (תשכ"ג — 1963).

לכאורה מהלכים ברורים, מעוג־נים היטב בהליכים החוקיים והמקובלים. הם קבעו מצב חוקי מוגדר: הרכסים המסול־עים, הערוצים, הנחלים והמרבדים הירוקים אשר נכללו בצו — על שבחיהם העצירה והחיים הרבגו־נים הרוחשים בהם — הם לפי חו־קי מדינת ישראל איזור מיוחד, מוגדר על פי חוק, המעניק לו מעמד וטיפול של גן לאומי ושמו־רת טבע. כשכצע: אתר נופש, מר־חב ירוק, שדה מחייה לפרחים ו־אופייניים למקום כמין זה.

באה הממשלה — שנה לאחר פר־סום הצו — ופותחת בהליכים שיש בהם כדי לאיים על כל אותה מער־כת נהלים וחקיקה שביצרה לכאורה את מעמדם של 84 אלף הדונם כגן לאומי. הממשלה רואה אפשרות לדון במודע בהחלטות ועדת התכ־נון הקבועה בחוק ובצו שר הפנים. וכל כך למה? כי יש מי שחפץ כפיפים לו, שיש לו ענין להציב כלים כבדים ולחצוב בו על פני שטח של 140 דונם (על פי גירסה אחת) או 230 דונם (על פי סברה אחרת).

פקודת ועדת השרים

ב־22.10.72 החליטה ועדת השרים לעניני כלכלה (החלטה מספר כל/43) להקים ועדת שרים לבדיקת פניית בית־החרושת למלט „נשר" להקצות לו שטח כרייה על הכר־מל. החלטת ועדת השרים באה לאחר ששר הפיתוח, חיים גבתי, הממונה על מינהל מקרקעי ישראל, הביא בפניה — כפי שמקובל בפניות לרכישת מקרקעים — את בקשת מפעלי „נשר". ועדת הש־רים ידעה, כי המחצבה הקיימת של „נשר" פועלת במיתחם הגן הלאו־מי שעל הכרמל בתוקף העובדה, כי היתה בו עת שהוכרז האיזור גן לאומי. הועדה ידעה שבקשתה החדשה של החברה ההסתדרותית חלה על שטח בין צומת כביש בית אורן לצומת כביש „נשר". השרים ידעו, כי שתי נקודות־ציון אלו נמצאות בפסגת הגן הלאומי.

אף־על־פי־כן לא דחו על הסף את בקשת החברה. היו עבה טע־נים כבדי משקל, כגון מחסור צפוי בבלם, או ייקור המלט אם תיאלץ חברת „נשר" להפסיק את איזור הכריה. ועדת השרים התליטה שני־מוקים אלה מחייבים בדיקה יסודית — חרף קיומו של צו החוק אשר לכאורה מיכלו מראש אפשרות כי־איזור הגן הלאומי ישנה את ייעודו — היא מינתה ועדה קרים מיו־חדת. בראשה — חיים גבתי וחב־רית: חיים בר־לב, שמעון פרס, ויקטור שם־טוב והד"ר יוסף בורג.

ב־3.11.72 קיימה ועדת השרים המיוחדת (בהעדרו של שר הפנים) את ישיבתה הראשונה — והיחידה עד כה. מר גבתי השמיע דברי פתיחה ומסר את רשות הדיבור ל־נציג „נשר". בא־כח המפעל ביקש מרחב חציבה חדש בהיקף של 2000 דונם. נציגי רשות שמורות הטבע ורשות הגנים הלאומיים הוזמנו להשמיע עמדתם. הם הביעו הת־נגדות: מוחלטת לפניית המפעל. הצליחה ועדת השרים לקיים סיור בשטח. לאחר מכן קם נציג מפעל „אבן וסיד" וביקש, כי יעמידו לר־שותו 15 דונם נוספים על הכרמל לכרייה קלציה. נושאי דברו של רשות שמורות הטבע ורשות ה־גנים הלאומיים התנגדו. השר גבתי הציע שנציגי שני המוסדות יפעלו כדי למצוא פתרון „נאות" לבקשת „אבן וסיד".

ההליך הבא בפעילות ועדת השר־ים היה העתק של מסקנות ועדת הכלכלה של הכנסת בעניין הגן ה־לאומי בכרמל שנמסר לחברה בידי מיכאל ניר — סגן מזכיר הכנסת, על פי בקשת השר גב־תי. המסקנות — מה־6.7.70 — באו בעקבות דיון על כוונה שהיתה בעבר לקצץ את גוש הקרקעות של המחצבה — מהכניסה הראשית לגן הלאומי המיועד (אז). הן קבעו, כי הגן הלאומי בכרמל הוא נכס לדורות, כי תכנית הגן כפי שאושרה על ידי הועדה המחוזית ושר הפ־נים חייבת להתבצע בשלמות, כי על הממשלה לפצות את בעלי ה־קרקעות ולהעמיד את כל הכספים הדרושים כדי לקיים את תכנית הגן במלואה. מהלך נוסף שקיימו השרים — הם יצאו לסיור במטוס מעל לאזור. בינתיים יצא השבוע השר גבתי לחו"ל והועדה שבתה ממלאכתה.

היו גורמים שגילו פעלתנות. ה־חברה להגנת הטבע שיגרה תז־כירים לועדת השרים (ב־16.11.72) בהם. היא מפרטת את עמדתה נגד קבלת הדרישה של ביחוד נשר. בין השאר נאמר במסמך: „הממש־לה הקציבה מיליון ל"י לפצות בע־לי קרקעות בתחום הגן עם הכ־רזתו כגן לאומי. חברת נשר מודעת לגן לאומי והיה עליה לחפש פת־רון אלטרנטיבי. אין לדחות את ההכרעה המיידית נגד פניית המפ־על, כדי לא ליצור לחץ של זמן ויאלץ להיענות לבקשה בעתיד בהעדר פתרון אחר."

תהליך מאיים

גם מועצת פועלי מצפה רמון פנתה לועדת השרים (12.12.72). היא הציעה את הישוב הדרומי כמקום אלטרנטיבי למפעל נשר, כן בשל חומר חציבה מצויין שמצוי בו וגם כדי להרים להתפתחותה של העיירה.

מועצת הגנים הלאומיים מחלי־טה (15.12.72) להיאבק במגמה ל־בטל את הכרזת הכרמל כגן לאומי ותובעת להפסיק כל פעולת חציבה או כריה בו. משרד הפנים, המביע בזעם על הליכי הממשלה בענין זה, מפרסם הודעה (26.12.72) המבשרת, כי מנכ"ל המשרד, חיים קוברסקי, יזום דיון במועצה הארצית לתכ־נון בבקשת חברת נשר. ההודעה מציינת, כי המנכ"ל מתנגד באורח החלטי לבקשה ותומך בעמדת אגף התכנון של משרד הפנים בעניין זה.

ועוד מודיע דובר המשרד, כי שר הפנים נפגש עם אריה שרון, יגאל ידין ואברהם יפה — בא־כח מועצת הגנים הלאומיים, שהביעו התנגדות לפניית חברת נשר. ב־7.1.73 מצטרפת אגודת המהנדסים של המכבין למוחים נגד נשר. היא במסגרת מכתב למועצה הארצית לתכנון ולבניה את התנגדותה הח־ריפה למאמצי יצרני המלט להר־חיב את שטח הכרייה על הכרמל. המועצה הארצית טרם כונסה (בשל שביתת המהנדסים) כדי לדון ב־סוגיה.

ארגון חברי ההגנה הוא גורם נו־סף שיש לו הסתייגות חמורה מתכ־נית המפעל, משום שהוא חושש, כי החציבה תפגע ב„גבעת ההג־נה" שבגן הלאומי.

לעומת זאת מבהירים ועדי העוב־דים של נשר במכתב מ־12.1.73 ל־ועדת השרים, כי הם מודאגים על שאין מקצים לנשר קרקעות נוספות. הם מקבלים על מסע מאורגן נגדם בעתונים. הם מציינים, כי המפעל נוקט פעולות למנוע זיהום אויר וכי הבטיח לשקם את פצעי המחצבה בכרמל. גם „האיש החזק" של חיפה, מזכיר מועצת פועלי חיפה אליעזר מולק, מודיע כי הוא תומך בהר־חבת שטח החציבה על הכרמל, כדי לספק עבודה ל־400 פועלי „נשר".

כאן מסתיימים לפי שעה ההלי־כים. לשר הפיתוח ח. גבתי לא אצה הדרך ומלבד ישיבה אחת וסיור לא כינס את חברי ועדת השרים. ביני־תיים הוא שוהה בחו"ל.

עוד בתקופת המנדט הוחלו דינים ביעור רכסי הכרמל לשמורת טבע. מיד לאחר קום המדינה הועלה ה־רעיון מחדש באגף התכנון הראשונות. עשרים שנה לובנה ההצעה. היו חילוקי דעות אלו שטחים ייכללו בגן. היו מחלוקות אם תותר בו בנייה נמוכה, ולמי מבעלי הקרק־עות לשלם פיצויים. היו דיו־נים ממושכים על היקף הפיצויים ועל הגורמים שיקבלו אותם. מקץ עשרים שנה קיבל סוף־סוף עובר זה תוקפו של מספר שורות בקובץ ה־תקנות. עתה מבקשים „לנגוס" בהר הפצוע נגיסה נוספת ולצמצם את שטח הגן.

התהליך המאיים על הגן הלאומי בכרמל עלול להיות תקף גם במ־קומות אחרים מטעמים של בנין הארץ, קליטת עלייה וביסוס המשק. מדוע לא לייבש את החולה ולפנות את עתיקות אשקלון לצרכי שיכון? מדוע לא להרוס את עבדת לצרכי חקלאות ניסויית ולברוא את חורשת טל לצרכי התעשייה? השא־לות אינן אבסורדיות. מציעים דיו־מי פועלים בעניין נשר והגן ה־לאומי בכרמל. סיבות רבות הצמי־חו את ארובת רדינג ד' על חוף ימה של תל־אביב. גם אז היו החל־טות חוקים ותקנות ועמדות של רשויות תכנון ובאה הממשלה — מתוך מניעים חשובים בעיניה, שב־אופיים דומים לנימוקי חברת „נשר", ונקטה הליך חקיקתי מיוחד שהביא למילוי רצונה של חברת החשמל. העובדה שכעבור כמה שנים אמר שר כלשהו, כי היתה זו החלטה פוליטית, היא ערובה בטוחה להלי־כים נוספים בכיוון זה בעתיד.

קניית טלוויזיה אינה הימור !

כאשר אתה קונה טלוויזיה **אלקטרה**
אתה בטוח כי קנית מקלט מצויין מבית טוב !

- חלקי חילוף חינם ל־3 שנים (במסגרת שרות אלקטרה)
- פיקוד אלקטרוני
- בקרה ע"י מכוונים זחלנים (SLIDE POTENTIOMETER)
- מנורת רקע למניעת סינוור
- נקודת חיבור לרמקול נוסף חיצוני

אלקטרה שרות נאמן שעמד במבחן

שיפרין - נעמן

מלאך השלום של ניכסון

הדוקטרינה של קיסינג'ר: שיחות במקום יריות

מאת רוברט סמפל
מיוחד ל"הארץ"
מ"ניו־יורק טיימס"

ניו־יורק
במידה לא קטנה הושג הסכם הפ־סקת־האש בווייטנאם תודות להנרי קיס־נג'ר, שהאמין מלכתחילה שאפ־שר יהיה לסיים ואף יסיימו את המלחמה בפתרון של משא־ומתן; שפעל בהתמדה ללא ליאות על עי־בוד הפרטים העדינים של פתרון זה; ושבטחונו העצמי האדיר איפ־שר לו להתקדם, כשאחרים סברו כי אין ספק שייכשל.

ההסכם, והפקידו של קיסינג'ר בו, מדגימים אחד המחזות המרתקים של תיאטרון ממשל ניכסון: הפיכתו של אינטלקטואל בלתי־ידוע יחסית, לרב־ההשפעה ביותר בין יועצי הנ־שיא, לרב־התחבולות ביותר בין שליחיו, למבוקש ולמשכנע ביותר בין דובריו הפומביים, לאיש־החברה המבוקש ביותר בוואשינגטון. בקי־צור הוא נעשה לדמות לאומית ממש, עליה ניתן לומר "הוא מהלך כבתוך שלו באותה מידה ב־טרקלין ובקבינט", כפי שקי־סינג'ר עצמו תיאר את הדיפלומט הגדול מטרניך כן המאה הי"ט. ומי עוד זוכר כיום את הדברים שאמר קיסינג'ר לכתבים בראשית ממשלו של ניכסון, כי לא יופיע לפני ה־עתונות או בטלוויזיה, כדי שלא תי־הרס יעילותו כיועץ סודי?

"בוס" קשה

אף כי הגילויים החיצוניים של אישיותו הוכנו בקלות — שנינות, אינטליגנציה, חריצות, גינוני נימוס באים, שקידה על עשיית רושם טוב — קשה לעמוד על גרעין אי־שיותו. יש לו פנים רבות, שלא תמיד תואמות זו את זו.

בעיני הליברלים והיונים בקונ־גרס, במיוחד אלה הסבורים שהחוקה מעניקה לקונגרס סמכויות ביקורת חשובות לגבי מדיניות חוץ, קיסינ־ג'ר הוא אשף מסתורי ותורש־מוי־מות המוגן מפני הקירה מחבית על־ידי הגירסה לפיה יש חסינות לסגל הבית הלבן. אך אין אדם בין יועציו הקרובים של ניכסון שהקדיש מרץ רב יותר מקיסינג'ר לוויכוחים בדל־תיים סגורות עם מותחי הבקורת על מלחמת וייטנאם. לבעלי טורי הרכי־לות מספקים "הרומנים של הנרי" צבע על רקע האפרוריות של ניכ־סון. עם זאת אין רמז למשהו ממשי ביחסי קיסינג'ר עם נשים. "נשים הם בשבילי רק תחביב משעשע", אמר פעם לעתונאית איטלקית.

שני עקרונות קובעים את התנה־גותו המקצועית בשרותו את ניכ־סון: אחד הוא שבתנאי התקופה הגרעינית צריכה מדיניות־החוץ לה־יות מרוכזת בבית־הלבן ובמועצת הבטחון הלאומית. השני, הנובע מן הראשון הוא, שאין לעשות מאומה שיערער את אמינותו וסמכותו של הנשיא; ובהתאם לעקרון זה נוהג קיסינג'ר בקפדנות רבה ביותר בהת־נהגותו שלו עצמו.

ברור למדי שהיחס בין ניכסון ל־קיסינג'ר מיוסד יותר על הערכה מק־צועית הדדית מאשר על הרגשה חב־רית שבמגע. משנשאל פעם אם הוא מחבב את ניכסון, השיב קיסינג'ר שהוא מעריך אותו. בדומה לכך כתב הנשיא ליועצו במכתב מינואר 1970: "איני יכול לתאר לעצמי את אוח השלטון בלעדייך". הוא נותן בו אמון כפי שהוא נותן רק למעטים ומעניק לו עצמאות במידה שכביכול לא מעניקים אותה לעובדים אחרים של הנשיא. אחת התוצאות היא שה־אירוחים של קיסינג'ר חיים יותר מאלה של־רוב האחרים. בהומור שלו יש נימה של זלזול עצמי וחשיבות עצמית כאחד. בהזדמנות אחת העיר: "לא יוכל להיות משבר בשבוע הבא. התכנית שלי כבר מלאה".

החלטת קיסינג'ר בנובמבר 1968 להיכנס לשרות הנשיא הנבחר היה אחר כך שהיותה זו החלטה נבונה, פוסיפות להפריד. אנשים שונים, המתקשים לראות אינטלקטואל במש־רה של ביצוע ופעלתנות, לא רק תכנון. קיסינג'ר היה פרופסור ב־הארווארד, וכאן כן עתה לא היתה הארווארד מעוז של נאמני ניכסון. יתר על כן, החיבורים שהספיק קיסינג'ר לפרסם באותו זמן היו בדיוק "כר־טיס הביקור" הנכון לחוג המובחר של אקדמאים קנאיים לדעותיהם ש־נתבקשו לעתים קרובות לייעץ לנ־שיאים אייזנהאואר, קנדי וג'ונסון. קיסינג'ר שירת את כל השלושה, אך בתפקידים בעלי סמכות פחותה ב־הרבה מזה שהוא תופש עתה.

אך קיסינג'ר וניכסון היו שותפים לאמונה שיש לעצב מחדש את הפו־רום למדיניות־החוץ, כדי להתאים את צוות הביורוקרטיה ולבסס את מע־מדו של הבית־הלבן כמעצב המדי־ניות. בעת מסע הבחירות הבטיח ניכסון להחיות את הכלי הישן של מועצת הבטחון הלאומית; ובינתיים תיכנן קיסינג'ר את המבנה שניכסון רצה בו. עדיין קשה להגדיר בדיוק מבנה זה, אך דבר אחד אפשר לומר בביטחה והוא, שקיסינג'ר מנהל את הכל. הוא יושב בראש הועדות ה־בינמשרדיות החשובות והוא הצי־נור להעברת המלצותיהן אל הנ־שיא.

פריצת חומת האיבה כלפי סין

ניכסון התחייב בעצרת הרפוב־ליקאים ב־1968 לחתור למשא־ומתן עם מוסקבה במקום עימות עמה ול־סיום המלחמה בווייטנאם. זו היתה גם דעתו של קיסינג'ר, נוכח התו־צאה הרסנית של מלחמת זו... חזון קיסינג'ר וניכסון לגבי התקופה ש־אחרי מלחמת וייטנאם כלל גם יחס חדש עם סין. כבר ב־1967 דיבר ניכ־סון במאמר בכתב־העת "פוריין אפיירס" על הקווהו להחזיר את סין למשפחת העמים. ביום ה־12 לתפ־קידו כנשיא ביקש מקיסינג'ר מכתב לסקור את כל האפשרויות לשיפור יחסים טובים עם סין. קיסינג'ר קי־בל על עצמו את המשימה, וזו הי־תה נקודת המוצא לסיור־הגישוש של הנשיא ברומניה, לביקוריו ה־חשאיים של קיסינג'ר בפקינג, ול־בסוף, לפגישותיו הדרמטיות של ניכסון עם מאו צא טונג וצ'ו אן לאי בפברואר 1972.

נקודת־מגע נוספת היתה אמונתם המשותפת של ניכסון וקיסינג'ר שאת מלחמת וייטנאם יש לחסל ב־דרך שתגדיל את האפשרויות להקים מבנה חדש של שלום — מבנה ש־שני האנשים חשו כי הוא בהישג היד.

בעיני חבריו היונים בהארווארד היה חסרונו העיקרי של קיסינג'ר שלא הצליח לשכנע את ניכסון ל־שים קץ למלחמה במהירות. אחרי הפלישה לקמבודיה ב־1970 נכנסה קבוצה מהם למשרדו והודיעה לו שלא יוסיפו לדבר עמו עד שישכנע את ניכסון לסיים את המלחמה מהר. אך בכתביו הקודמים של קי־סינג'ר אין מאומה שיעיד, כי הוא בעד נסיגה חד־צדדית. ואמולו היה — השנה הראשונה בה ליווה את הנשיא בנסיעותיו סביב לעולם שיכנעה אותו (לפחות לפי עדותו המוצנעת), כי נסיגה חד־צדדית תהיה משגה רציני.

לא בהמון תבאר

בספטמבר 1970 אמר לקבוצת עור־כים: "קיסינג'ר 'השלום' ווייטנאם ונציבות בשלום תלויים במידה רבה באמון שבעלי שם אחרים בהבטחות ה־אמריקאיות (במגבלה האמריקאית). אם ארצות־הברית נכשלת כשלון חרוץ במשהו שעשתה במאמץ כה רב, מוכרח הדבר להשפיע על הערכת ארצות אחרות, באיזו מידה תוכל ארצות הברית להיות בעלת משקל באירופה".

אף כי קיסינג'ר נפגש לעתים קרו־בות עם המבקרים אותו, לא שיכנעו אותו פגישות אלה לצמצם את המ־עורבות האמריקאית ביותר מהירות או לנטות את מטרתו של הסדר ב־דרך של משא־ומתן. ביוני 1970 אמר: "מה שכל כולנו לעשות, הוא לשמור על איזה שריד של מדות בארץ זו כדי שנוכל להתקדם בבט־חון לעבר עתיד טוב יותר. אם ה־אמון (בנשיא) ובכל המוסדות ייהרס באופן שיטתי, ניהפך לקבוצה שלא נשאר לה מאומה אלא מבחן של כוח פיסי, והתוצאה היחידה מכך תהיה דיקטטורה. הסטודנטים הצועקים 'השלטון לעם!' לא יהיו האנשים ש־יקבלו לידיהם את השלטון בארץ זו אם יתגלגלו הדברים למלחמת כנופיות. השלטון בארץ לא יעבור אז לידי בחורי קולג' בני הטובים. יתפוש את השלטון, כוח פרימיטיבי יותר, אם כי־בר הזה יקרה.

אתגרי העתיד

קיסינג'ר לא מכחיש את מסירותו לדיפלומטיה של איזון הכוחות ב־עולם. דיבורי ניכסון משקפים את אמונתו החזקה של יועצו, כי "האל־טרנטיבה לכך היא פירוק הכוחות". אך קיסינג'ר רוטן על העתונאים ה־רוצים להיות הביוגרפים שלו, התו־לים בו אוריינטציה על שיטת מטר־ניך. הם אינם מבינים כי המצבים נשתנו, כי עולמו של מטרניך היה ביסודו־של־דבר סטטי, כי בקהיליה הדיפלומטית של המאה ה־20 קורה לעתים קרובות שמדינות קטנות ה־סיגות בפני דיפלומטיה של המע־צמות הגדולות, ועל כל פנים מוש־פעת הדיפלומטיה המודרנית עסו־קות ממידת התמיכה הציבורית שהיא יכולה לגייס, שונה זאת.

ומה בדבר עתידו? נראה שלפחות שלושה אתגרים גדולים עומדים לפ־ניו: להתקדם אל הסכמים מוח־שיים עם בריה"מ וסין (כדבריו: "הנחנו קצת יסודות, ועתה יש לה־קים מבנה. לא יהיה זה תפקיד קל"); לעצב מחדש את היחסים עם מהאוריה הכלכליים של אמריקה ב־מערב אירופה ועם יפאן; להמציא ליורש שלו עצמו. "הנצת המולד ה־גדולה שלו על הבימה הדיפלומטית יצרה סיכונים רבים; שכן מייאשת היא בעלי כשרונות אחרים. נראה שקיסינג'ר חש בסכנה זו. כשנתבקש בראיון לציין סיבה משכנעת אחת ויחידה להישאר בתפקידו לאחר ש־יושג הסדר בווייטנאם, הוא הרשים לשאול מונוגרפיה של ביסמרק, מתוך ארון הספרים שלו. במונוגרפיה זו כתוב בין השאר: "שיטה המצריכה איש גדול אחד בכל דור קובעת לעצ־מה אתגר שכמעט ואין עליו תשובה, ולא רק מפני שאדם גדול נוטה להתגיע את הופעתם של אישים חז־קים. לאחר שהחידוש שבטקטיקה של ביסמרק דהה והמקוריות שבתפי־שתו נתקבלה כדבר מובן מאליו, ביקשו אנשים קטנים ממנו להפעיל את שיטתו, אך חסרו להם סגולו־תיו: קליעתו המוזיקלית וחושיו ה־מחודדים".

צעד במצעד הארוך

ארה"ב לא תיטוש את זירת המאבקים הפנימיים בדרום וייטנאם

מאת ז'אק דיקורנואה,
מיוחד ל"הארץ"
מ"לה מונד"

הפסקת האש בדרום וייטנאם לא תציין בהכרח את חזרת השלום. בעקבות העימות הצבאי יבוא מא־בק פוליטי, ואין כל סימן שמאבק זה יתנהל במלים בלבד — אדר־בא. גם המטה הצבאי האמריקאי לא יפורק, אלא רק יועבר מסייגון לבסיס חיל־האוויר האמריקאי ל־תאילנד.

אין כניעה של מחנה אחד ל־משנהו. הוייטקונג השיג השגים צב־איים ניכרים, אך הדגל האדום לא יתנוסס מעל לארמון הנשיאות בסייגון. לגבי הוייטקונג לא שוחרר הדרום, אלא נמצא בדרך לשיחרור. הנשיא תיאו חושב בכיוון הפוך.

וייטנאם לאחר הפסקת האש

תיאו

קיסינג'ר

קו־הרוחב ה־17 יחזור בצורה זו או אחרת כקו־הפרדה זמני בין שתי מדינות וייטנאם. להלכה חזרו אי־פוא להסכם ג'נבה מ־1954. אך יש שני הבדלים מכריעים:

א) אותה שעה נקבע שקו־הפ־רדה הזמני ייעלם מקץ שנתיים, אחרי משאל־עם. כיום שוב אין אפשרות לשוב לתכנית כזאת. סי־רובם של האמריקאים ושל הדיק־טטור נגו דין דיאם לכבד את ה־מועדים שנקבעו אז, עורר את ה־התקוממות ואת תוצאותיה הדרמ־טיות: ההתערבות הצבאית של אר־צות הברית, קו של "וייטנאמיזציה", וכו'. כך נסתבך המצב בצורה נו־ראה. אמת שמאז שנות ה־60 הבינו הוייטקונג והאנוי מציאות זו ואמרו תמיד, כי יהיה צורך ביותר מעשר שנים כדי לאחד את הארץ מחדש.

ב) ב־1954 היה הוייטמין חלש יחסית בדרום: רוב כוחותיו הסדי־רים שלו נאלצו לעבור לצפון. לפי־כך היתה לדיאם במשך זמן רב יד חופשית — לפחות כל זמן שה־ניחו הקומוניסטים לפקידים שלו ולצבאו לפעול בכפרים. כיום שונים מאוד נתוני הבעייה. מלבד מה ש־החברה מתפצלת, שהכלכלה המשו־בשת תלויה במידה רבה מאוד ב־חוץ לארץ, שהמלחמה הפכה ל־שממה מחוזות שלמים, גם רחוק השלטון המרכזי בסייגון מלמשול בדרום־וייטנאם כולה.

קיימת ממשלה מהפכנית זמנית של דרום־וייטנאם המוכרת במישור הב־ינלאומי על ידי מדינות רבות, ולה צבא ומינהל. ברור שלא בא בחשבון לשוב מכל הבחינות האלה למצב דומה לזה של 1954. זו היתה משמעותם העמוקה של הסכמי אוק־טובר, שבהם הכירה ארצות הברית הכרה משפטית במציאות, שבמשך שנים ניסתה לשווא לשים לה קץ.

דיאם משל בתחילה ללא חלוקה. תיאו מוכרח להשלים עם דו־קיום בדרום עם יריב שאינו מסתיר את מטרותיו לטווח בינוני. אותו יריב קומוניסטי גם אינו פועל לבדו. קיים בדרום המון עממי, כפרי ועי־רוני, שאמנם אינו מזדהה עם ה־וייטקונג, אך מתעב את משטר סיי־גון ואת האמריקאים. אותו "כוח שלישי" מפריע לשלטון המרכזי ב־מידה כזאת, שסייגון איננה חדלה מלרדוף אותו בכל האמצעים. גם זה הבדל חשוב לעומת המצב ב־1954.

בתנאים אלה נראית הפסקת האש כראשיתו של מצעד ארוך מאד, שאת שלבו הסופי אין לראות עדיין באופק. הוייטקונג אינו חדל מלחזור באזני האוכלוסיה על סיסמאותיו בדבר שלום־בית והתפייסות לאו־מית. אין הוא מעוניין להיות הרא־שון שיפתח במעשי איבה, שיגרום להתערבויות חדשות מן החוץ, ש־ייראה בעיני הדרום וייטנאמים כ־מסית לצרות, בשעה שהם עייפים מן המלחמה או אף קרוב לאפיסת כוחות. אולם רק סילוקו של צוות, הנחשב לאנטי־לאומי — צוות שאין לו מקום בחברה ובתרבות של ויי־טנאם — יחזיר לארץ שלום־בית אמיתי, לדידו.

עתונאים למאסר

תיאו מכיר יפה את הרגשות יריביו כלפיו. לפיכך יינקוט בהתמדה צעדים, שבשום פנים לא יהיה בהם כדי להכשיר את הקרקע להתפייסות כלשהי. הצווים מסוף דצמבר 1972 נגד תנועות והאופוזיציה; המעצרים הרבים מאד; עונשי המאסר לחמש שנים שהוטלו זה עתה על עתונאים שלא מצאו חן בעיני השלטון — כל אלה סימנים מבשרי־רעות לגבי התפתחות בדרכי שלום של החיים הפוליטיים בדרום. קשה לאדם לט־עון שהוא שוחר השלום כשהוא מחזיק בכלא בין 200,000 ל־300,000 מתנגדים, ובאותו זמן אומר שגורל הארץ ייקבע באופן חופשי בהצב־עה.

מבחינה זו יש משמעות רבה להכרזה שהכריז הוויטקונג ב־20 בינואר: "חובתנו היא להכפיל את מאמצינו בכפרים ובעיירות, להפוך בהם את מאזן הכוחות לטובתנו ו־לבסס שם את כוחותינו ואת עמדו־תינו, כי שם נמצאים בסיסינו ה־איתנים ביותר... עלינו לחזק את איחוד בני עמנו כדי לסכל את הב־נית 'השכנת השלום' של בובות האמריקאים... במיוחד מוטלת עלינו החובה לחזק את האיחוד הלאומי, ללכד מתחת לדגלנו את כל שכבות האוכלוסיה, כל המגמות הפוליטיות והדתיות וכל הקבוצות האתניות, כדי לגרש את האמריקאים ואת משרתיהם מכנופיית תיאו". לשון אחרת, האיחוד הלאומי נפסק בו במקום שמתחיל מה שנחשב כשי־תוף פעולה עם הגורם האמריקאי, הי־בצעה ישיר או עקיף של המעו־רבות מבחוץ.

המצב יהיה מסובך עוד יותר אם — כפי שאפשר להניח — לא יישבו האמריקאים בחיבוק ידיים מול פני המאבק הפוליטי המסתמן. זה מזמן מתכוננת וואשינגטון לפעול אחרי השגת הפסקת האש לטובתו של משטר סייגון. מתוך כוונה זו הובהרו בוואשינגטון חיבורים ומסמכים ר־בים, וזאת בתקופה שבה לא דובר באופן רשמי אלא על סכסוך מ־זויין.

מן הכפר לעיר

למשל, ב־1969 כתב הפרופ' הנ־טינגטון, ממקורבי קיסינג'ר, חיבור שאמנם נתיישן מבחינות מסויימות, אך לא מבחינת הרעיון שהוא מביע. הנטינגטון יודע יפה מאד שכוח הוויטקונג הוא בעיקר בכפרים; לכן, אומר הוא, צריך "לסתום את הפעו־רים בין אזורים כפריים ועירוניים במ־יוחד על ידי "ארגון הגירה בי־תית של האוכלוסיה" מן הכפרים לערים.

שנה מבצעים תהליך זה של "עיור כפוי" הלכה למעשה: מזה חודשים אחדים עוד לא היו ההפצצות כה ברוטליות על הנפות שהוויטקונג מחזיק בהן כפי שנערכות עתה — דבר המכריח את האיכרים לבקש מקלט באזורים ששולטת בהם ממשלת סייגון.

הנטינגטון מציין ש"ארצות הב־רית תוכל למלא תפקיד חיוני בהגדרת כללי המשחק, על ידי ה־משא ומתן שלה עם האנוי והווייט־קונג ועל ידי עצותיה לממשלת סייגון". אחרי הפסקת־האש היא תוכל, אם הדבר ייראה לה כמועיל, "לעודד או להרתיע" קבוצה פלונית או אישיות פוליטית פלמונית. "יתכן ששאלת־המפתח הפוליטית היא העמדה שעלינו לנקוט לגבי הש־תתפותו המפלגתית — הגלויה או ה־חשאית — של צבא סייגון בתהליך הבחירות. ארצות הברית תוכל גם להשתמש בתמריצים ובאמצעי־כפיה כדי להביא לידי בריתות או מיזוגים בין פעילים בחיים הפו־ליטיים. האמריקאים יוכלו לספק כסף ועזרה חומרית כדי לתמוך במועמדים או בקבוצות. הדבר יוכל להיעשות הן באמצעים חשאיים, הן בגלוי על ידי הסיוע הכלכלי".

בדומה לכך אפשר "לקשור" חיי־לים משוחררים למשטר, על ידי ש־יעניקו להם יתרונות מכל המינים.

אין ספק שניכסון לא ישאיר את תיאו ואת ידידיו ללא אמצעים. ב־מסגרת אסטרטגיה זו מבינים את מלוא המשמעות של החזקתם ב־כלא של רבים מאד מחברי האופו־זיציה הלא־קומוניסטית. אך אם הלו־הו של משטר סייגון בוואשינגטון תישאר כפי שהיא, קשה יהיה לתיאו לבוא בטענות אל "ממשלת חזית השיחרור הלאומי" (הוייטקונג) אם תקבל עזרה מהאנוי או מארצות אחרות שהכירו בה.

בתנאים אלה, אף כי הוצאת ה־כוחות האמריקאים מייצגת שלב חשוב, הרי המאבק המתחיל עתה, אינו אלא המשך, במישור הוייט־נאמי הלאומי, למלחמה המסתיימת עתה. "המצעד הארוך" (מונח מן הלכסיקון המהפכני הסיני) של ה־דרום — ושל הצפון — רחוק מ־להסתיים: עד שנה עברה בין הסכם ג'נבה להסכם פאריס. כמה זמן יהיה דרוש עד שיושג "הסכם סייגון"?

מערכת בחירות שקטה בצרפת

מאת אליהו מאייסי
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס
מערכת הבחירות בצרפת בעיצומה, ומתנהלת בצורה שקטה מאד.

לפני חודשים אחדים פרץ נחשול של שערוריות כספיות שהכתימו את שם הגוליסטים. שמותיהם של אי־שים בעלי עמדה הוזכרו בעתונים כמעורבים בהן או שניתנה לאופו־זיציה הזדמנות מצויינת להנחית מכת מחץ למשטר.

במקביל להתפתחויות אלה הס־כימו המפלגה הסוציאליסטית והמפ־לגה הקומוניסטית על תכנית קוא־ליציה שצריכה היתה להיות בעלת תוקף גם לגבי מסע הבחירות, גם לגבי ממשלה אפשרית של השמאל, אם תקום. שורה שלמה של הלאמות שנקבעו בתכנית זו, והסיכוי של סי־לוק מן השלטון של הרוב הגוליס־טי, בהנהגתו השנויה יותר ויותר במחלוקת של הנשיא פומפידו — שניים אלה גרמו שעל אף השגשוג בארץ, התחיל הון לברוח מצרפת לשוויץ. בריחה כזאת היא הרגל ישן של הבורגנות הצרפתית, הקטנה וה־גדולה, ברגע שהיא חשה בסכנה של אי־סדרים העלולים לסכן את הבעלות על רכושה.

פתאום נשמעו קולות כי השמאל יוותר על השימוש בשערוריותיו של המשטר, כספיות או אחרות, כנשק במסע הבחירות. ואכן, עד מהרה נוכחו שהמפלגה הקומוניסטית מעוני־ינת מעל לכל ליצור לעצמה דמות של "מכובדות" בעיני הקהל הצר־פתי. עד מהרה נתמעטו המודים שקופים שהם הרקע למסע־הבחירות הנוכחי.

לא עבר זמן רב עד שהודיעו כי ז'ורז' מארשה, מנהיג המפלגה ה־קומוניסטית, יציג את מועמדותו ב־בחירות (עד כה לא היה חבר פר־למנט). מצאו לו מחוז־בחירות בטוח, שכרגיל מייצגת אותו חבר מאורי קלוד ואיאן קטוריה לבית עוגל.

אחר כך נודע שראש הממשלה קפץ מריב שמוה בשמעו הודעה זו, ואמר ש"יבלע" את מארשה. כי ל־

נשיא פומפידו

מארשה יש נקודה חלשה: כשמי־נה בלחצה של מוסקבה לראש המפ־לגה, גרם לשערוריה עצומה. הסיבה היותה שבימי הכיבוש הנאצי יצא בפועל לגרמניה, שעה שאלפי קו־מוניסטים לחמו במקי־לב נגד ה־גרמנים.

דומה שיש לממשלה הוכחות חות־כות כי מארשה יצא אז לגרמניה מרצונו, ולא בכפיה כמו הרבה פוע־לים אחרים. באופן זה ניתן איפוא לממשלת הסיכוי הגדול של נצחון מוחץ על ראש המפלגה הקומו־ניסטית. והדיעה שהמפלגה הגוליס־טית תעמיד לבחירות נגד מארשה גיבור מלחמה לשעבר פייר קלוס־טרמן — בשעתו טייס קרבי מצטיין שנלחם ברוסיה נגד גרמניה, שיוקיע בשעת מסע הבחירות את מארשה ואת "שיתוף הפעולה" בעבודתו ב־גרמניה.

אהדות לשמאל

אחר כך נערכו המשאלים הרא־שונים של דעת הקהל, ונתברר מתו־צאותיהם שתכנית השמאל אכן הל־היבה את הדמיון. הקואליציה השמ־אלית זכתה בדעת הקהל באהדה רבה יותר מן הרוב. לפיכך נאחזו הגוליסטים ובעלי בריתם במבוכה. עד מהרה החלו אומרים שאין הגו־ליסטים מעוניינים "לשוות למסע הבחירות אופי אישי מדי". פירוש הדבר שלא רצו לתקוף יותר מדי את אישיותו של מארשה. אנשי השלטון חשדו שיש לקומוניסטים באמתחתם לא מעט שערוריות להצגה לראווה, שלא יגרמו נחת אם יוצאו החוצה.

לבסוף נמסר הדעה שקלוסטרמן מוצג מועמד נגד מארשה "בסעיה". למעשה הוא רק המועמד השני ב־מעלה, כאחורי אשה בלתי־ידועה שאין לה כל סיכוי לנצח במאבק גדול נגד יריב כמו מארשה.

אחר כך, ב־9 בינואר, קיים פומ־פידו את מסיבת העתונאים שלו. הורו לו לומר שימנה לראש ממש־לה אחד ממנהיגי השמאל במקרה שהשמאל ינצח בבחירות. פומפידו הסתפק באמירה ש"ינהג לפי החו־קה". למחרת כתב אחד ממנהיגי ה־מפלגה הקומוניסטית ב"הומאניטה" (עתון המפלגה הקומוניסטית) ש־מפלגתו מסתפקת בהצהרה זו.

מסע הבחירות נפתח איפוא באווי־רה של שקט ושל כבוד — למראית עין. כי הבריות מתחילים לשאול את עצמם מה מסתתר מתחת לפני השטח השלווים. לכל מפלגה, לכל מנהיג המעורב במערכה זו, יש שיקולים חש־אים משלו שאינו מוכן לגלותם ברבים.

במה שנוגע לפומפידו הרי מצליח הוא לצייר מעצמו תמונה של חידה המוארת באור כחול: למראית עין, הכל ברור לחלוטין. בלחצם המתמיד של רוב חברי הפרלמנט הגוליסטים שטבעו את ראש הממשלה לשעבר ז'אק שאבאן־דלמאס משום שנחשב בעיניהם ליברלי מדי, אילץ אותו פומפידו להתפטר ומינה במקומו את פייר מסמר, אדם הנאמן לקו השליט בגוליזם. אם יזכה הרוב ה־נוכחי בנצחון בבחירות, יזקף חלק ניכר לזכותו של פומפידו, משום שהוא הוא שקיבל על עצמו את האחריות להקים ממשלה זו עם מסמר בראשה.

אם יוצאה הרוב, תתחיל בשביל פומפידו הרפתקה פוליטית גדולה ולפי כל הסימנים הוא מתכונן לק־ראתה. לפני התחלת מסע־הבחירות הפריח את הנוסחה הדו־משמעית "הרוב החדש". אין ספק שרצה לר־מוז בכך, מאז התחלת מסע הבחירות, שהרוב הישן מת, על העם להביע את דעתו, והרוב החדש יתגבש מתוך הבחירות.

אולם חושדים כאן ששאלת־לבו החשאית היא שיחליש הרוב הנו־כחי, שבו שלטת המפלגה הגוליס־טית (מאז 1968 יש לה רוב מוחלט באסיפת הנבחרים). כי השליטה ה־חזקה מדי של רוב זה והשתצנות הנובעת ממנה, גרמו לכך שפומ־פידו נתון ללחצים חזקים מאד בכניס־תו לארמון אליזה. פומפידו רוצה ליצור בפרלמנט רוב על בסיס נוס־חים חדשים.

פומפידו היה רוצה ברוב שיהיה מסוגל להשתחרר מסביבת־התוהם של הגוליזם. כי סביבה זו היא כעל פרוש כבד, והיא מסלפת את כל נתוני הפוליטיקה הצרפתית מאז פרוש דה גול מן השלטון.

קיימות אפשרויות שונות. אחת היא שהימין הגוליסטי הקיצוני יפסיד ממשקלו המכריע, ושייכנסו לקואליצ־יה אנשי מרכז רבים יותר. אך זה בתנאי אחד: שפומפידו יוכל לסמוך על ההכרעה הסופית בהחלטות מדי־ניות בסיסיות, כפי שנהג דה גול, וכפי שפומפידו עצמו אומר להצ־היר. כי רעיונם היסודי של דה גול ופומפידו בענייני שלטון הוא חלוקה זו של כוח הביצוע בין נשיא המ־קבל את החלטות־היסוד, בעיקר ב־מדיניות חוץ והגנה (שעליה הוסיף פומפידו גם את הכלכלה) מזה וממ־שלה אחראית בפני הפרלמנט מזה.

זכינו במקום הראשון*

וילות "בעומר"
השכונה הכפרית הנהדרת של
באר־שבע
וילות 4 ו־5 חדרים
בתכנון ובעיצוב מודרני
במקום: מרכז קניות, בית ספר, גני ילדים, מועדון כפרי, מגרשי ספורט, בריכת שחיה מרפאה ו...חברה טובה!
המחירים כוללים כבישים, מדרכות, ביוב וכו'.
פרטים נוספים
"רסקו" באר־שבע, בית רסקו, טל. 2145
* לפי סקר דעת־קהל שנערך ע"י המכון למחקר חברתי שימושי בהזמנת "ידיעות אחרונות".
רסקו RASSCO
על רסקו אפשר לסמוך!

ישראל
כ"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה
נפתחה ההרשמה
לחידון תולדות מלחמת העצמאות
ספרי החובה למשתתפים בחידון:
1. מלחמת הקוממיות — מערכות
2. קורות מלחמת העצמאות — נתנאל לורך
3. מלחמת העצמאות — מרכז ההסברה
4. בהלחם ישראל — בן־גוריון
5. ספר הפלמ"ח
6. לוחמי חירות ישראל, כתבים
7. המרד — מנחם בגין, הוצאת אחיאסף
8. מערכות צפון — משה כרמל
9. חברים מספרים על ג'ימי — מנחם שמי
הפרסים לזוכים בחידון —
פרס ראשון — 2,500 ל"י; פרס שני — 2,000 ל"י; פרס שלישי — 750 ל"י.
טופסי הרשמה ופרטים נוספים ניתן לקבל בלשכות המחוזיות של מרכז ההסברה.
פירוט המחוזות:
ירושלים — בנין משרד ראש הממשלה, הקריה, חדר 453
תל־אביב — רח' קפלן 6
חיפה — רח' אחד העם 5
באר־שבע — בנין מרכז הנגב

הקץ לסבל
Climamaske
HICO
הג'יע לישראל! החוטם המרפא
היקו HICO 500
המכשיר החדיש והיעיל ביותר בעולם
משחרר אותך מיד
מנזלת * שעלת * כאבי ראש
כתוצאה מהצטננות
ברונכיטיס ותופעות לוואי
במערכת הנשימה
היקו HICO 500
המכשיר שכבש את העולם
הפצה ראשית והדגמה:
ת"א, הרצל 112 (מול בנק הפועלים) טל. 829829

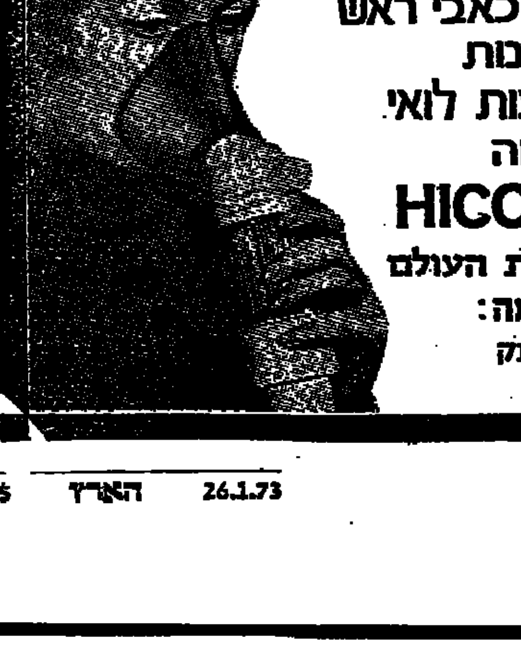

בקרוב ב־הארץ

עם
אגד
משניר
ועד
אופיר

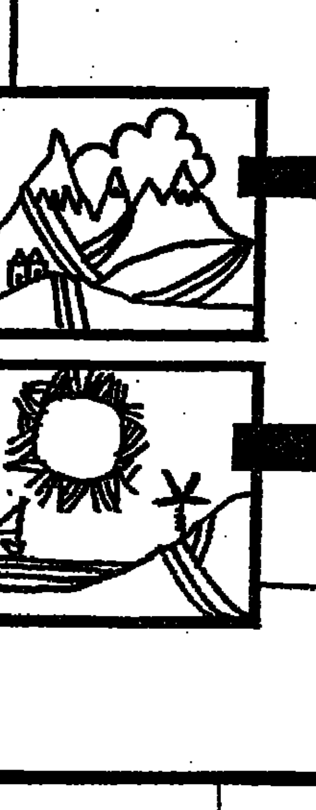

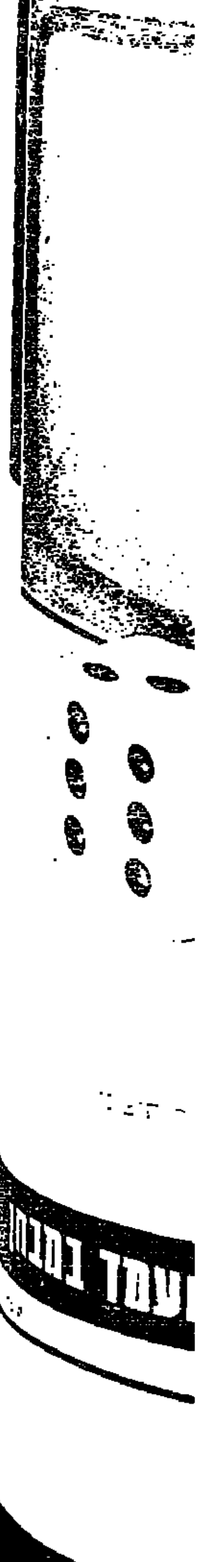

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

תשובת השעונים האטומיים

אור חדש במחלוקת על תאוריות איינשטיין

מאת מוניק שארקי,
מיוחד ל„הארץ"

אחת המסקנות מתורת היחסות של איינשטיין שעוררו מחלוקת רבה ביותר היתה פרדוקס התאומים או פרדוכס השעונים. הפיסיקאים המחייבים את תורת היחסות חיכו בקוצר רוח לתוצאות המפורטות של הניסוי שערכו באחרונה שני פיסיקאים אמריקאים ג'וזף האפאל מאוניברסיטת וואשינגטון שבסנט־לואיס (מיזורי), וריצ'ארד קיטינג ממצפה הכוכבים של הצי בוואשינגטון — ניסוי לאימות ישיר של תורת היחסות.

הנה תמצית הפרדוקס: נניח כי שני תאומים ניצבים על כדור הארץ. אחד מהם מחליט להמריא בטיל לגרם שמימי סמוך. במהלך נסיעתו נוכח התאום שנותר על הארץ, כי שעוניו של התאום שבטיל מפגרים; על־פי חוק היחסות, אם יתרחש בטיל מאורע בזמן T לגבי התאום „הארצי", הרי שלגבי התאום־הקוסמונאוט יתרחש בזמן $T\cdot\sqrt{1-(V^2/C^2)}$ כאשר V היא מהירות הטיל, ו־C מהירות האור (=300,000 קים לשניה). בין כל השעונים האפשריים נמנים גם התהליכים הביולוגיים. התאום „הארצי" סבור, איפוא, כי התאום הקוסמונאוטי מזדקן פחות מהר ממנו. כך חושב הוא גם במהלך הטיסה בחזרה, שכן חוק היחסות תלוי אך ורק בריבוע המהירות ואינו תלוי בכיוונה של הדרך. בעת הפגישה המחודשת של שני התאומים מצייר התאום הארצי, כי אחיו הוא עתה צעיר ממנו. מסקנה זו, כל כמה שתהא מפתיעה, היא המסקנה שרוב הפיסיקאים רואים אותה כנכונה והנובעת מתורת היחסות של איינשטיין.

הפרדוכס מתגלה כאשר נותנים את הדעת על מה שחושב התאום־הקוסמונאוט. כלום אין זה נכון שהלה רואה את התאום הארצי כמתרחק ולפיכך גם כמזדקן פחות מהר ממנו? בשובו ארצה, הריהו סבור שהתאום הארצי הוא הצעיר שבשניים. אם זו דעתו, מסתבר שאינו מכיר היטב את היחסות. שכן אין הוא זכאי לראות עצמו שרוי באותו מצב „יחסי" כאחיו התאום הארצי, הואיל ומצביהם אינם זהים: התאום שבטיל העביר את המהירות, עבר תאוצה, בקצה דרכו בכיוון הלוך, כדי לבצע את התפנית לאחור, מה שאין כן לגבי התאום שנותר על כדור הארץ (אם נתעלם מסיבוב כדור הארץ). שהרי התאוצה איננה יחסית כמהירות; התאוצה היא תופעה מוחשית: די אם נשאל את פיהם של האסטרונאוטים על הרגשתם הפיסית בהמראת הטיל ובשיבתו ארצה. גם בהתחשב בתנועה הסיבובית של כדור הארץ, המסבכת את חישוב הפרדוכס, אין קביעה זו באבדה בתוקפה, ומצביהם של שני התאומים אינם יכולים להיחשב זהים מבחינה „יחסית". הקניים רשאים איפוא לבוא למסקנה, כי התאום שבטיל יהיה הצעיר שבהם עם שובו ארצה.

אלא שפתרונו של פרדוכס זה, הביא את הדעה במסגרת תורת היחסות המוגבלת — שנוי במחלוקת. לא מכבר נכנס לעבי הקורה פיסיקאי מאוניברסיטת מדינת ניו־יורק (בופאלו) — מנדל זאקס, במאמר שפירסם בכתב־העת Phisics Today ואשר בו טען כי אין תורת היחסות חוזה בסופו של דבר כל הבדל גיל בין התאומים.

סביב העולם ביומיים

הניסוי שהשלימו שני הפיסיקאים האמריקאים, האפאל וקיטינג, העניק למעשה הוכחה ניסויית ישירה למדי. ניסוי זה נערך באמצעות שעונים אטומיים שהוטסו במטוסים והוחזרו לבסוף אל הנקודה בה נמצאו שעונים אחרים — „התאומים" — כביכול. בצורה פשטנית ניתן היה לתאר את הניסוי כך: שני שעונים זהים יוצבו בתחילה בנקודה על קו־המשווה, ויבדקו ויכוונו בקפדנות באופן שיורו

ג'וזף האפאל וריצ'ארד קיטינג עם השעון האטומי

אותו זמן. אחר כך יועמס אחד מהם על מטוס שיטוס במהירות לגובה השיוט שלו ובאותו גובה יקיף פעם את כדור הארץ במהירות קבועה וללא עצירה. אחר כך ישוב וינחת בנקודת־המוצא שם ימתין לו השעון הנח.

איך־לכך ניתן יהיה להשיב על השאלה הבאה: מאחר ששני השעונים הורו על אותה שעה לפני הטיסה, האם יורו שניהם על אותה שעה גם אחריה? אם לא, מהו ההבדל? החישובים הראשונים שפירסם האפאל חזו, כי שעון שיקיף את כדור הארץ במטוס המשייט בגובה 10 ק"מ במהירות 300 מ' בשניה יפגר ב־100 ביליארדיות השניה (=100 ננו שניות) ביחס לשעון הנח. הפרש זה ניתן יהיה למדוד בנקל באמצעות שעונים אטומיים ניידים.

שנה שלמה עשה האפאל מאמצים לגייס את הכסף הנחוץ להסעת מספר שעונים אטומיים קלים סביב כדור הארץ. בסופו של דבר פגש בד"ר ריצ'ארד קיטינג מהמצפה של הצי בוואשינגטון שעיסוקו היה תובלת שעונים אטומיים. המצפה של הצי האמריקאי עוסק בסינכרון של שעונים אטומיים בנקודות שונות על כדור הארץ בעזרת שעון־אב בוואשינגטון, על־ידי תובלה אווירית של שעונים אטומיים קלים. השניים הצליחו לעבוד בצוותא והשיגו 8000 דולר ממשרד המחקר של הצי, סכום שהספיק לביצוע הניסוי. הם המריאו איפוא בלוויית שעוניהם, להקיף את כדור הארץ בכיוון מזרח ובכיוון מערב.

השוני בין שני כיוונים

כאן המקום להעיר שלא הרי תנועה למערב כהרי תנועה למזרח. בהתחשב בתנועת הסיבוב של כדור הארץ, הגוף הנח בנקודה קבועה על פני הארץ אינו נח לגבי מערכת של כוכבי שבת. לאמיתו של דבר צריך להיערך חישוב כפול של הבדלי הזמנים שנרשמו: פעם במסגרת היחסות המוגבלת, וזהו הפרש הזמנים הנובע מפרדוכס התאומים כשלעצמו (וכאן יש להביא בחשבון גם את תנועת הסיבוב של כדור הארץ, המשפיעה בצורה שונה כאשר הטיסה היא לכיוון מערב או מזרח); ופעם שניה בהתחשב עם כך שהניסוי נערך בשדה־גראוויטציה. לחישוב זה יש להשתמש בתורת היחסות של הגראוויטציה, היא „תורת היחסות הכללית" המקובלת של איינשטיין.

מסעותיהם של שני הפיסיקאים האמריקאים ארכו כל אחד כיומיים והם כמעט שלא ישנו בהלכם. הטיסה מזרחה החלה ב־4 באוקטובר 1971 וערכה 41,3 שעות; הטיסה מערבה, שנערכה כעבור שבוע, החלה ב־13 באוקטובר וארכה 48,6 שעות. הנתונים היחסיים של הטיסות — המסלולים, הגבהים, המהירויות — נאספו בקפדנות מפי הטייסים השונים, דבר שאיפשר להאפאל לערוך חישוב מדוייק של הבדלי הזמנים. בחישוביו התיאורטיים חזה הפרשי זמנים של 275 + ביליארדיות שניה בטיסה מערבה ו־40 — מיליארדיות שניה בטיסה מזרחה. השגיאות הצפויות יכולות היו לדעתו לנבוע משגיאות ניסוי בתחום נתוני הטיסה ומאודלים תיאורטיים ששימשו את החישובים.

לבסוף חישב האפאל את הסטיות הצפויות הנמדדות על 275±21 ביליארדיות שניה לגבי הטיסה מערבה ועל 40±23 — ביליארדיות שניה בטיסה מזרחה.

הפרשי הזמנים שנתקבלו בניסוי עצמו היו 273±7 ביליארדיות שניה ו־59±10 — ביליארדיות שניה. כלומר בהתאמה נאה עם התחזיות התיאורטיות של תורת היחסות.

הניסוי שעלה יפה מהווה אימות ישיר למדי של פרדוכס התאומים — ומאשר את נקודת ההשקפה הרווחת.

דומה שהפירוש הקלאסי של פרדוכס התאומים יתקבל עתה על דעת הכל והמחלוקת תחלוף.

סיסמת „עורו הספרדים" בארה"ב

מאמץ ללכד הקבוצות הספרדיות בתנועה הציונית

מאת רפאל רוטשטיין
סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק

בשעה שנעשה מאמץ לארגן את היהודים הספרדים באמריקה, שמספרם נאמד ב־150,000, ולאחד אותם סביב מוסדות יהודיים. באופן מסורתי אין ליהודים הספרדים קשר עם קבוצות ציוניות או מוסדות יהודיים אחרים. הם מעדיפים להישאר מן הצד. ליהודים סוריים, יוונים ודוברי לאדינו, וכן ל„ספרדים" אריסטוקרטים שהתיישבו בצפון אמריקה לאחר שהיגרו מארץ המערבית ומקהילות אחרות, אין הרבה מן הזיקה למדינת ישראל ומן התודעה הכלל־יהודית המציינת את רוב היהודים האשכנזים.

נסיונות שנעשו בעבר לארגן את הספרדים בארצות הברית נכשלו כשלון חרוץ ונסתיימו בתרגילים עקרים של מריבות בין קהילות בודדות וסכסוכים בין אישים שונים. מקובל לומר: כשנפגשים שני יהודים אשכנזים, הם מקימים שלושה ארגונים; אך אין לומר כדבר הזה על הספרדים. הללו הם באופן מסורתי „מתבודדים" ומטפחים קשריהם המשפחתיים המסועפים ונאמנים לבית־הכנסת של קהילתם.

אלא שבחדשים האחרונים חלו כמה שינויים מפתיעים. בקונגרס הציוני העולמי בשנה שעברה בירושלים השתתפה משלחת ספרדית, על אף התנגדותה של ההסתדרות הציונית העולמית מאז ומתמיד לייצוג לפי קווים עדתיים. הרעיון שספרדים ייצגו את האינטרסים של בני עדתם — היה כה חזק על רקע של בעיות סוציאליות רציניות דבעיית הפנתרים השחורים — שלא יכלו לעמוד בפניו.

גם בארצות הברית אירגנה הסתדרות ציוני אמריקה בוועידה שלה באוקטובר משלחת ספרדית; התוצאה היתה שהונח לבסוף הבסיס לנסיון רציני להפיח מחדש רוח־חיים בסניף אמריקאי של ההסתדרות הספרדית העולמית.

אחד העוסקים העיקריים במאמץ חדש זה הוא מתי רונן בן ה־37, ישראלי בן הדור השלישי שאבות אבותיו באו ממרוקו. רונן הוא שליח הסוכנות היהודית אל היהודים ספרדים בארה"ב ובאופן רשמי הוא נמצא כאן כאיש מחלקת העלייה של הסוכנות. אך עבודתו חורגת הרחק מן המטרה של עידוד עלייה בקרב יהודים לא־אשכנזים. יחד עם פרופ' דניאל אלעזר מפילדלפיה, צאצא של משפחה ספרדית אמריקאית עתיקה, עומד רונן בראש מסע־ארגון יעיל, המבוסס על זיקה למדינת ישראל.

אכן, הציונות — שהספרדים האמריקאים תמיד נרתעו מפניה — היא המכשיר לאיחוד של מכלול זה של יהודים, מכלול שהוא עשיר מבחינה תרבותית, מדבר בלשונות רבות, ומורכב, מיהודים שמוצאם מן הבלקן, מן המזרח התיכון, מצפון אפריקה ומספרד.

בראיון אחד תיאר רונן את הקושי ההתחלתי שבשכנוע מנהיגים ספרדים להשתתף בוועידה של הסתדרות ציוני אמריקה. הוא אמר: תאר לעצמך שעל אף עשרות הי־קום הדתית של ספרדים רבים אין למצוא מהם אף אחד במועצה של המגבית היהודית המאוחדת או של ארגונים יהודיים־לאומיים וציוניים אחרים. אין אף בית־ספר אחד ליהודים ספרדים בארה"ב.

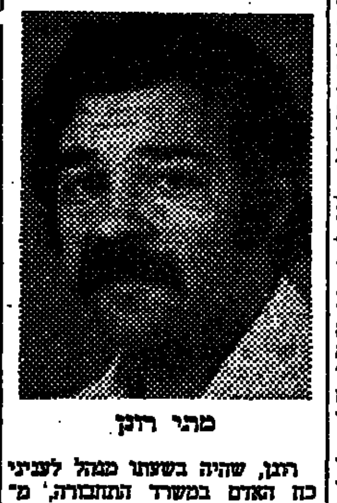

מתי רונן

רונן, שהיה בשעתו מנהל לעניני כח האדם במשרד התחבורה, משוכנע כי המפתח לביסוס הקהילות הספרדיות באמריקה טמון במסגרת הציונות המאורגנת. כן סבור הוא שלאחר שהספרדים של אמריקה יבינו פעם מה גדול כוחם הפוליטי הקהילתי, הם יוכלו להשפיע על הממסד בישראל, בו שולטים אשכנזים, כדי לנסות ולשפר את המעמד החינוכי והסוציאלי של הספרדים ועדות המזרח בישראל, שהם הרוב של אוכלוסיית המדינה.

תוצאה אחת של ההשתתפות הספרדית בקונגרס הציוני העולמי היא תכנית להעניק 2000 מילגות לצעירים ספרדיים להמשכת לימודיהם ותכנית אחרת לשלוח ילדים של משפחות מעוטות הכנסה למוסדות של עליית הנוער בישראל, שם יוכלו לקבל הכוונה וחינוך שאין לקבלם בערים.

רונן קיים מגעים עם רבנים ספרדים (יש בארצות הברית 42 בתי־כנסת ספרדיים רשומים) ועם הקהילות השונות (הסורית, היוונית, המצרית, היוגוסלבית, הצפון־אפריקאית, הטורקית וכו'), הוא התחיל להוציא ירחון בשם „הד הספרדי" המוקדש לחדשות על ישראל ועל ספרדים.

יחד עם פרופ' אלעזר מתאם רונן את עבודתה של ועדה מתמדת של האגף האמריקאי של ההסתדרות הספרדית העולמית. הוועדה לעניינים ספרדיים של ההסתדרות הציונית העולמית, שבראשה עומדים אנדרי ניבוני ומרדכי מבורך, תומכת בפעולתו.

רונן, שהוא מפעילי הסניף הירושלמי של מפלגת העבודה, מחונן כנראה בכשרון מיוחד לפלס לו את דרכו מבעד לביורוקרטיות המסובכות של ארגונים, מועצות, ועדות וכו' שהן כה אופייניות לחיים הציבוריים היהודיים.

פסטיבל בלונג איילנד

במארס אמורים לערוך בבית הכנסת הספרדי המרשים בסידרהרסט, בלונג איילנד, פסטיבל ספרדי בחסותו של נשיא בית הכנסת דויד רוסו, שהוא יצרן עשיר להלבשה.

בפברואר ייערך בקהילת „שארית ישראל" בניו־יורק, הקהילה הספאניולית העתיקה ביותר בארצות הברית, ועידת־היסוד של הסניף האמריקאי של ההסתדרות הספרדית העולמית. רונן והפרופ' אלעזר, יחד עם שני סגניהם — חיים אלישר למזרח ארצות הברית והרב יעקב אות בשביל החוף המערבי — מכינים את הוועדות השונות המתכנסות בצדדים שונים של הוועידה, שתימשך יומיים.

לדברי רונן יהיו אלה המטרות של הארגון הספרדי:

* לחזק את אחדותה של היהדות על־ידי ארגון ותיאום של הפצת תרבות יהודית בקרב הספרדים.
* לשמור ולעודד את המורשה הדתית והתרבותית של היהודים הספרדים.
* לתת לקהילות ספרדיות בשעת הצורך תמיכה מוסרית והומרית.
* לעודד ספרדים הרוצים לעלות לישראל ולסייע להם.

תלמידים באנגליה שולפים סכינים

מאת אלף שם,
סופר „הארץ" באנגליה

לונדון

הדבר נשמע כאילו היה זה בניו־יורק: אלימות בחדר הכיתה, פציעות, סחיטת כסף, ילדים נתחבים בסכינים, תקיפה מינית של תלמידות. אלא שעל אלה נמסר עתה מן העיר דרבי בחבל מידלאנד באנגליה, עיר משגשגת הידועה כשומרת חוק.

בית הספר המדובר היה תיכון עיוני שנוסד במאה ה־15 ומתגאה במסורת של מתן סיכויים על־ידי השכלה לבני מעמד פועלים והמעמד הבינוני. לפני חודשים אחדים מיזגה אותו העירייה הסוציאליסטית עם בית־ספר יסודי, כדי ליצור בית־ספר מקיף.

מיד התחילו הבריונים הצעירים מבית־הספר היסודי להטיל את אימתם על תלמידי התיכון העיוני, הבאים מרקע שונה. כמה תלמידים אושפזו בעקב הכאות ודקירות. יש הורים שאינם נותנים לילדיהם, ביחוד לנערות, ללכת לבית הספר. היו מספר מקרים שילדים סבלו התמוטטות עצבים.

הורים אירגנו מחאות, אך שמרו על עילום שמם מחשש מעשי־תגמול נגד ילדיהם. העירייה שבשליטת הלייבור הכחישה לראשונה את כל הסיפורים כ„הצגה ריאקציונית למען פריבילגיה בתיכון הנגד הדמוקרטית שוהר". אך קול המחאות — במיוחד כשסבלו ילדים של חברי מפלגת הלייבור — גבר עד כדי כך, שהעירייה נאלצה להורות על חקירה.

גם מיניסטריון החינוך הסכים לחקור באלימות בבתי־ספר בדרך כלל. התאחדות המורים הבלתי־תלויה לוחצת זה זמן־מה למען חקירה כזאת, אך עד לזמן האחרון התנגדה לכך, מטעמים אידיאולוגיים, הסתדרות המורים: דיבורים על אלימות, במיוחד בבתי ספר מקיפים נחשבו על־ידי מרכז המורים לפי צבם כבעם, ל„ריאקציונים" אף ל„גזעניים".

אך כפי שנאמר אבן מקיר הזעק. במקרה זה היו אלה חברי התאחדות המורים עצמם שדרשו הגנה בפני אליבות בכיתה. לא אתפלא אם חקירה תאשים את „החברה שלנו" ותדרוש „רפורמות", כגון שיכון זול נוסף, יותר סעד וכו', מתוך תקווה שבמרוצת הזמנים יתגשם גן־העדן המובטח ו„ייעלמו סיבות האלימות", חזון ההולך ומתרחק ככל שמנסים להתקרב אליו. אך ראשי מרכז המורים נתקלים יותר ויותר בהתנגדות מצד חבריהם הם, המוכרחים לחיות עם בעיות אלה מדי יום ביומו.

מורים, עובדים סוציאליים וכו' „מצביעים עתה ברגליהם". הרבה רובעים בלונדון הפנימית אינם מצליחים להשיג די מורים או עובדים סוציאליים המוכנים לעבוד שם. אלה שעדיין עובדים ברובעים אלה באים בבוקר וחוזרים הביתה ברגע שעבודתם נסתיימה, ללא מגע עם חיי הרובע. כזה המצב בסביבה שעוד לפני חצי־דור או אף פחות מזה היתה סביבה מעורבת מבחינה מעמדית.

המעמד הבינוני נדחק החוצה בשל מדיניות המועצות המקומיות לרכוש את כל האדמה והבתים לצרכי שיכונים צבוריים (בבעלות מוניציפלית) שלתוכם הם דוחסים פועלים, מהגרים מאירלנד ומחבר העמים, חסרי מקצוע וכד'. הללו מצביעים בעד הלייבור, אך אינם מביאים תרומה חיובית לחיים הסוציאליים והתרבותיים.

המעמדות הבינתיים, אלה שביניהם שהם סוציאליסטים לפי השקפתם, עוברים לרובעים של המעמד הבינוני שבהם עדיין נעים ובטוח להיות. בריחה זו מפנים העיר גוררת, משום שגדל דור חדש של צעירים קשיים, המגביר את האווירה האנטי־סוציאלית שנוצרה על־ידי „העניים" ובמיוחד האירים, שהם דור שלישי, רביעי, חמישי.

בתוך מערבולת זו עומדים היהודים הבריטיים בלי דילמות מוסריות־אידיאולוגיות חמורות. לפני כמה עשרות שנים הם היו מהגרים בעצמם. לפיכך אף הם חיו ברובעים מעורבים מבחינה מעמדית. דוגמא לכך משמש האקני, אזור צפוף בפנים לונדון, ובו רבע מיליון תושבים. היה זה רובע מעורב מבחינה מעמדית בעל חיים תרבותיים, דתיים וסוציאליים מסוגים, כולל פעולות תרבותיות של איגודים מקצועיים ושל פועלים. בדורנו הפך הרובע בביצה גדולה הולכת ל„אזור בעייתי" המזכיר אזורים דומים של ערים אמריקאיות.

ההתבוללות היהודית היתה כוח מניע מדרגה ראשונה בהבאת הסוציאליסטים לשלטון ברשות המקומית, בהריסת בתים טובים של המעמד הבינוני כדי לפנות מקום לשיכונים צבוריים ובכל התהליכים שהפכו את האקני למה שהיא בעיקר עתה.

רוב היהודים נגררו לכך עזבו עתה את האקני. רבים עדיין זוכרים על אבותם הפוליטית הקדמת, אחרים מתפכחים אט אט מאשליותיהם. התהליך זה בא לידי ביטוי רק לעתים רחוקות בדפוס או בנאומים, כיוון שבדרך־כלל כולט ה„מימסד" היהודי הקהילתי בבלי הביטוי ויהודים שהרגשותיהם סוטים מקו „המימסד" מוצאים את בקוכם בדרך־כלל בעמדה הכללית ובפעילות פוליטית.

ה מגידו ושות'
מהנדסים בע"מ
אילדם חברה לבנין בע"מ
בשותפות עם קבוצת לואים משקיעים
בישראל משיקגו ארה"ב
בונה דירות איכות
ברמת־גן ברחוב האצ"ל
3, 3½, 4, 4½ חדרים ודירות גג
כניסה ינואר 73, אוקטובר 73
דירה לדוגמה
פתוחה כל יום בשעות 7.00—19.00
בשבתות וחגים בשעות: 9.30—14.00
ריהוט, בדים ואביזרי תאורה: פיני־ארט החשמונאים 88 תל־אביב
בהשתתפות:
שטיחים: שטיחי כרמל — תנור וגז: פטרולגז
וילונות: „מרסל" — ציוד ביתי: „אמפא"
טפטים: ט.פ.ך — אוגר חום: „אלקטרה"
דיזנגוף 290, טל: 446584
הרואה לו רמת־גן טל. 721301

השוכך
HASSOCHECH
רח' הרצל 89, תל־אביב
טל. 82 34 73
* סככות נגד גשם
* מבחר גדול של בדים

„ארמון" — המקור:
להמונות שמן אורגינליות, רפרודוקציות אמנותיות, כל סוגי מסגרות, גובלנים, מסגרות לגובלנים, מראות קריסטל עם מסגרות עבודות יד וקונסולים סגנון, זכוכית בלתי מחזירה אור, עבוד תמונות, במבחר עשיר ומגוון.
ארמון, רח' אילת 47 ת"א־יפו טל' 57112 (מ.)

במוסף השבועי של
הארץ
שפע פרסים יקרי ערך!

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל
בשיתוף עם
אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים
בישראל
יקיים בימים 18—23 בפברואר 1973
שבוע לימודים לרענון ועדכון
למוסמכי הטכניון ולבוגרי
מכונים אחרים להשכלה גבוהה
בנושאים הבאים:

נושא	מרצה	שעות
א. הפקולטה להנדסה אזרחית		
1) חישוב ותכנון בטון מזוין לפי שיטת המצבים הגבוליים	ד"ר ע. אסלם	10
2) תכנון וביצוע מבנים בשתוגיים	אינג' ר. איתן	10
3) חידושים בתכנון מערכות סטרוקטורליות	ד"ר א. בן־אריה	10
4) פעולה משולבת של מיבנה וקרקע	פרופ' צ. בצלר	10
5) תכנון פלטות בטון מזוין לפי שיטת קווי השבר	פרופ' א. זפלבסקי	10
6) יסודות הבטון הדרוך	פרופ' ד. יצחקי	10
7) תכנון קליפות	פרופ' ל. פינר	10
8) סילוק שפכים לים — אספקטים פיסיקליים	ד"ר י. ארגמן	10
9) חידושים בהידרוליקה של נחלים לא ניטונים והסעה הידרולית של מוצקים בצנורות	ד"ר ב. הרמן, ד"ר י. מבורך, אינג' ב. פלומן	10
10) בדיקת הבאיות של פרויקטים הנדסיים	ד"ר א. ורשבסקי	15
11) חומרים פלסטיים ושימושם בהנדסה אזרחית	ד"ר א. קורין	10
12) עקרונות תכנון התקדמות הביצוע	ד"ר ש. פאר	10
13) מערכת הזוזה והבקרה בחברה קבלנית לבניה	ד"ר ש. פאר	10
14) פרקים נבחרים בתורת הבטון	ד"ר ה. ינרמן	10
15) מניעות ופיצות של תנודות	ד"ר בן־ציון שגל	10
ב. הפקולטה להנדסת חשמל		
16) תאוריה של התקני ומעגלי MOS	פרופ' א. בר־לב, ד"ר ש. מרגלית	10
17) טכנולוגיה של התקני ומעגלי MOS	ד"ר י. שפיר, ד"ר ק. פיקר, ד"ר צ. ברנשטיין	10
18) פיתוח תכן של מעגלי LSI	אינג' ע. זילכר	10
19) תכן בעזרת מחשב של מעגלים לא־ליניאריים	פרופ' י. קדרון	10
20) אנרגואלקטרוניקה	אינג' ד. אלפרט	10
21) יסודות קומוניקציה ספרתית	ד"ר א. שיהור	10
22) תקשורת באמצעות הלייזר	ד"ר א. שמעוני	10
23) עבוד נתונים אופטי	ד"ר י. שמיר	10
24) תופעות מעבר של גנרטור סינכרוני במערכת הספק	פרופ' א. אלכסנדרוביץ	10
ג. הפקולטה להנדסה חקלאית		
25) הנבעת מים בקרקע (זרימה רוויה ובלתי רוויה)	פרופ' ד. זסלבסקי	6
26) דיון בפיסיקה של ניקוז והשקיה ומשמעויות הנדסיות	פרופ' ד. זסלבסקי	3
27) שטיפת מלחים וחומרי זיהום	פרופ' ד. זסלבסקי	3
28) הידרולוגיה של נגר על־אגנים קטנים	ד"ר פ. גולני	6
29) ארוזיה הגנה על מבנים	ד"ר פ. גולני	6
30) שיטות טיפול ומתקני טיהור שפכים	ד"ר י. ארגמן	3
31) טיב ואיכות מים וניצול מי־ביוב להשקיה	ד"ר ג. שלף	3
ד. הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים		
32) האספקט הארכיטקטוני של הטכנולוגיה לבקרת הסביב הבנוי (Built up environment)	פרופ' א. מהאר	10
33) מיזוג אויר על שיטותיו ואפשרויות שילובו הארכיטקטוני	פרופ' א. מהאר, ד"ר א. שורץ	10
34) אקוסטיקה ואפשרויות שילובה הארכיטקטוני	פרופ' א. מהאר, ד"ר א. שורץ	10
35) בעיות השילוב הארכיטקטוני של הטכנולוגיות לבקרת הסביב הבנוי	פרופ' א. מהאר, ד"ר א. שורץ	30
ה. הפקולטה לכימיה		
36) התפתחויות אחרונות בספקטרומטריה מסות	פרופ' א. מנדלבאום	8
37) רדיקלים, יוני קרבניום וקרבניונים	ד"ר ד. מלמנט	10
ו. המחלקה למדעי הגרעין		
38) נתוח כמויות באמצעות עוקבים רדיואקטיביים (הקורס מתאים למהנדסים משטחי ההנדסה: הכימית, מכונות, אווירונוטיקה, חקלאית, אזרחית, מזון וביוטכנולוגיה).	ד"ר י. כגל, ד"ר ע. גבעון	10
ז. הפקולטה להנדסת מכונות		
39) מדידות אלקטרוניות בהנדסת מכונות	ד"ר ש. בראון	40

שבוע הלימודים יערך בקרית הטכניון בנין אולמן
פרטים והרשמה: המדור ללימודי חוץ — חיפה, הטכניון, הדר הכרמל ת.ד. 4959, טל. 661151, 667818.

אמיר
חב' לנאמנות והשקעות בע"מ
בונה ברחבי
פתח־תקוה
דירות פאר בנות 3, 3½, 4, 5 חדרים
מעלית • גז מרכזי • חרסינה צבעונית • הכנה לטלפון חוץ • חניה פרטית • טלפון פנים • הכנה לאנטנה מרכזית • דירה 3½ חדרים 100 מ' מרובע גג

פרטים אפשר לקבל במשרד אמיר, רח' שטמפפר 34, פתח־תקוה, בשעות 10.00—12.00 ו־16.30—19.00 ביום ג' לפנה"צ.

פרויד ובנו
„בונים בע"מ"
229508, 268627
הדירה לכל החיים
דירות פאר בכל הגדלים
חנויות ומשרדים ברחבי תל־אביב
הצעות מכירה חדשיות:
1) דירות בנות 3 חדרים ברח' בהלל 12.
2) דירות מפוארות ברחוב רופין 22.
3) מבחר דירות חנויות בדיזנגוף 279
פרסום אמיר 269760

האוניברסיטה העברית בירושלים
המשרד לקבלת תלמידי חו"ל
בית הספר לתלמידים מחו"ל
קורס הכנה לעולים חדשים
לקראת לימודים בפקולטאות למדעי הרוח והחברה
קורס הכנה לעולים חדשים, המבקשים להתקבל לפקולטאות למדעי הרוח והחברה בשנת הלימודים תשל"ד, יתקיים במסגרת בית־הספר לתלמידים מחו"ל של האוניברסיטה העברית.
הקורס יפתח ביום 18.2.73 ויסתיים ביום 21.9.73.
הקורס נועד לעולים חדשים, בעלי תעודות סיום של בית־ספר תיכון עם ציונים נאותים, מברית־המועצות, מאמריקה הלטינית ומארצות דוברות אנגלית בחצי הכדור הדרומי.
תוכנית הלימודים כוללת: עברית, אנגלית, לימודי יהדות, מתמטיקה (לתלמידי מגמה המגמית) וכן מקצועות בחירה במדעי הרוח והחברה.
לשם קבלת מידע נוסף וטופס הרשמה, נא לפנות למשרד לקבלת תלמידי חו"ל, בנין גולדסמית, חדר 214, הר־הצופים (ת.ד. 24100), ירושלים, בין השעות 9.00—13.00.

קרן חנוך ארה"ב - ישראל
מודיעה על
מלגות מסע
(TRAVEL GRANTS)
עבור מהנדסים ישראלים בעלי תואר ראשון או שני אשר ילמדו באוניברסיטאות בארצות הברית לתואר שני או שלישי בשנה 1973/74. המלגות אינן ניתנות לנמצאים בחו"ל.
לשם קבלת טפסי בקשה יש לפנות למשרד הקרן, ת.ד. 26160 ת"א (61260).
מועד אחרון להגשת הבקשות — 5.3.73.

למכירה
ממפעל גלידה מתפרק
דוד קימור. מערבלים
מכונות תפירה לקרטון
מכונות שונות לייצור גלידה
ציוד אחר וגרוטאות
בפרטים להתקשר טלפון 264295 תל־אביב
בין 9.00—13.00, 16.00—18.00

אורן
ציוד חמום בע"מ
תנורי הסקה
מברזל יציקה
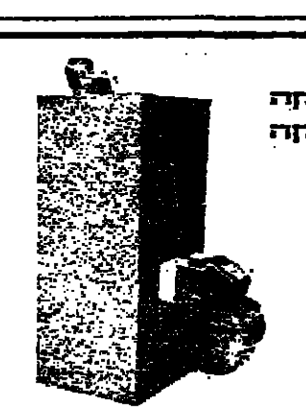
מבערי שמן
CARLIN ארה"ב
תנורי חמום
DE DIETRICH
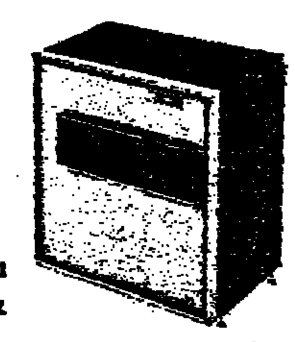

רדיאטורים יצוקים
משאבת סחרור
ARMSTRONG

ירושלים - אהליאב 10 טל': 33128 - 533844
חיפה אורון בע"מ דרך העצמאות 56 טל': 529122

האיש שסירב לחתום

גוטל לוין מצא בחיפה ב־1901 140 משפחות יהודיות

גוטל לוין ורעייתו ב־1900 (מימין) — וכפי שהוא נראה כיום.

היכן הם היום

מאת שמעון סאמט

ר' משה גוטל לוין הוא בן 93, אך נראה הרבה יותר צעיר; הוא אמר לי כשנפגשנו: אני ב״ה אינני חולה, פרט אולי לפגם שבזכרוני שאיננו משופרא דשופרא, אך לצערי חולה אשתי.

לר' משה גוטל (גוט) לוין, ש־הבריות קוראים לו בקיצור גוטל לוין, ארבעה בנים ושלוש בנות, נכדים ו־18 נינים, בהם אחד כבר בן 16. בנו הבכור הוא עורך הדין אברהם לוין, איש תל אביב, בנו השני הוא סגן יו״ר ביהיד הארצי לעבודה ישראל לוין, אף הוא תו־שב תל אביב; הבן השלישי, יצחק, מנהל את בית המסחר המשפחתי לתרופות „סלומון, לוין, אלשטיין" בחיפה — לו גם סניף ביפו. בן רביעי, עזרא (שעבד בשעתו מספר שנים בעיריית חיפה) גר היום ב־לונדון ועובד כאדריכל. בתו מיכל נשואה לעורך הדין נחום חת מ־חיפה, הבת יעל פעלה במשך תקו־פה מסויימת בשרות הדיפלומטי של משרד החוץ הישראלי באירופה, כ־יום היא גרה בירושלים. הבת כלכה גרה עם ההורים בחיפה. רעיתו של ר' גוטל לוין היא צפורה לבית ר' יואל משה סלומון מיקירי ירו־שלים ומייסדי פתח תקוה.

כר לוין היה שנים מספר (שתי קאדנציות) יושב ראש ועד הקהילה בחיפה, בתקופה בה שימשה ה־קהלה בארץ כעין „ממשלה יהו־דית" לענייני דת ומסורת, ספק ר' שרותי עזר ציבוריים. השפה האנ־גלית שהיתה שגורה בפיו עוד ב־ימי נעוריו בדבלין שבאירלנד (משם בא לארץ ישראל עם הוריו בשנת 1893) עזרה לו מאד בקש־ריו עם שלטון המנדט הבריטי ב־ארץ. לפני שבעים וכמה שנים, מ־שנשא אשה, העתיק את מושבו בירושלים לחיפה ומאז הוא גר שם. עד לפני כשנתיים עדיין לקח חלק פעיל בעסקי בית המסחר לתרופות ובעסקי ציבור. כיום נהגו הוא ל־טייל כמעט יום־יום בחוצות הר הכרמל, הולך מדי שבת לבית ה־כנסת שבסביבה ומתעניין בבעיות המדינה והעיר. ר' גוטל אינו מרכיב משקפיים, אלא לצורך „קריאה הדה" אוכל כל מה שמגישים לו פרט למאכלים מלוחים, ישן „כלל לא רע" — בלילות ואחר הצהרים, לבוש בקפידה, מגדל זקנקן. הוא שרוי בדרך כלל במצב רוח טוב. ילדיו וצאצאיו, בני כמה דורות, מקיימים קשר הדוק אתו ועם אש־תו.

ותיקי חיפה מכירים היטב את גוטל לוין, מראשוני עירם ואזרח כבוד שלה. הוא איש החוגים האז־רחיים, ציוני כללי ותיק וכיום חבר המפלגה הליברלית אך זכה להע־רכה ולחיבה גם בחוגי ציבור אח־רים ובמפלגות אחרות. ותיק תנועת העבודה בחיפה מר בר רב האי כך אמר על גוטל לוין: הוא איש־ציבור הנאמן לתפקידו בלב ובנפש ללא בקשת תמורה.

דרך אירלנד לישראל

גוטל לוין נולד ב־1880 בעיר ואגישקי שבליטה הרוסית. בהיות הילד כבן חמש יצאו אביו ר' יהו־שע לוין, סוחר, יחד אתו ועם אחו־תו הבכירה רבקה ז"ל לאירלנד „לבקש עתיד" מאחר שהפרנסה ב־ליטה היתה בדוחק. כעבור שנה הובאה לשם כל המשפחה. אלא ש־גם שם הפרנסה לא היתה מצויה וגם „אירישקייט" לא היתה ב־אירלנד בשפע. אבי המשפחה יצא עם אשתו ועם הבן גוטל אל ארץ ישראל לבקש שם בית־יהודי. זה היה ב־1893. את גוטל לקחו לשם „זמניה" לשנתיים כדי שילמד קצת דברי תורת ישראל ומסורת ישראל ויחזור להמשך חינוכו אצל אחי־האב. אך גוטל „טעם את טעם ארץ ישראל על הדרה ועל שמבוהתה" כדבריו, והחליט להישאר בארץ.

אביו עסק במסחר והוא למד ב־ירושלים בישיבות מאה שערים ועץ חיים בעיר העתיקה וגם למד אנ־גלית (שאת יסודותיה ידע כבר) וצרפתית. הקשר שלו לארץ ול־תנועת התחיה הלאומית גבר והלך אצל גוטל הצעיר בכוח לימודיו את תולדות ישראל, בכוחה המקסים של ירושלים ולא מעט בכוח המאורע ההיסטורי של ביקור תיאודור הרצל בירושלים, אותו ראה הצעיר גוטל כשהוא עומד בשערי העיר ומחכה לבואו של קיסר גרמניה וילהלם השני, כדי להעלות בפניו את חלו־מו ותכניותו לשיבת ציון.

בגיל 18 נשא גוטל לאשה את בתו של ר' יואל משה סלומון. הוא פתח יחד עם גיסו (אח אשתו) בית מסחר לרפואות ולתמרוקים. בקשר לעסקים הפליג פעם ללבנון וכש־התעכבה הספינה בחיפה, הקסימה אותו העיר עד כדי כך שהחליט לעבור לגור בה. אמר ועשה. יחד עם משפחת גיסו עבר ב־1901 ל־חיפה ושתי המשפחות פתחו גם כאן בית מסחר לרפואות, הקיים עד היום בעיר התחתית בשם: סלו־מן, לוין ואלשטיין.

השכנת שלום בין חסידים ויריבים

בחיפה מצא גוטל לוין, בראשית המאה הנוכחית, 20 משפחות יהו־דיות אשכנזיות וכ־120 משפחות יהו־דיות ספרדיות בצד כמה אלפי ער־בים כשלישוב יהודי על הדר ה־כרמל ועל הכרמל עדיין אין זכר. העדות היו מפולגות. בראש פלג אחד עמד ר' שמעון פריד־מן, מחסידי הרבי מקאלין ר' בראש הפלג האחר מר שאול ציפרס מחסידי הרבי מצנז. לאחר היכרות עם מר גוטל לוין ביקשו מרכזי שני הפלגים שישכין שלום בין ה־פלגים. הדבר עלה בידו. וכעבור זמן מה אף קמה, ביזמתו של גוטל לוין, הקהלה היהודית המאוחדת ב־חיפה — אשכנזית וספרדית — ב־ראשות מר טמארקמס (ביה"ח חברת יקיא בצפון ואיש חברת „אליאנס") זו היתה הקהילה היהודית המאוחדת הראשונה בארץ ישראל וכזאת נש־ארה עד תום המנדט הבריטי ו־הקמת מדינת ישראל.

בכך החלה פעולתו הציבורית ה־ממושכת של גוטל לוין בקרב יהודי חיפה. ליושב ראש ועד הקהילה נבחר תחילה ב־1925 ואח"כ ב־1931. משפרצה מלחמת העולם ה־ראשונה נאלץ גוטל לוין (נתין בריטי) לנטוש את הארץ שבשליטת הטורקים. הוא עבר עם משפחתו למצרים. גם שם פעל בעניני צי־בור כולל הגשת עזרה לפליטים ה־יהודים מארץ ישראל. עם גמר ה־מלחמה חזרה משפחת לוין לחיפה.

בימי ממשלת המנדט הועמד גוטל לוין — ב־1946 — בפני אחד ה־מבחנים החמורים. הוא נקרא ב־אמצע הלילה אל המושל הבריטי של אזור חיפה שהודיע ללוין כי הממשלה הבריטית החליטה לשים קץ לעליה היהודית ה„בלתי ליגא־לית", לכן נדרש גוטל לוין, כנציג הקהלה היהודית בחיפה, לסייע ל־שלטונות בכך, להרגיע את הרוחות הסוערות ולדאוג לכך שהצא יהודי ושתי אוניות יהודיות ילוו את פליטי אחת משתי אניות הפליטים (שבאו אז למימי חיפה) אל מחנה העצורים בקפריסין.

לוין מחה נמרצות על רדיפת פליטי החרב המבקשים לבוא ל־ארצם וסרב בתוקף להענות לתבי־עות הבריטים. הוא פעל בענין זה תוך קשר הדוק עם הועד הלאומי ועם לוי אשכול שהיה אז ממונה על תחום זה. לאחר „השבת השחורה" ובכליאת ראשי הישוב בלאטרון סרב לחתום על ההודעה שהצבא הברי־טי הנהיג בסדר. אזרחות הכבוד של חיפה הוענקה לו ב־1935.

„לא ביקשתי" מהלל תמורה שב־ממון או שבשורה. לא רדפתי אחר כבוד־שווא ועל מה שעשיתי אני מבורך ומתברך. מכאן שלא נשאתי ואינני נושא בלבי טינה אלא חיבה להכלל הפרט" — זהו פסוק־הסיכום של גוטל לוין.

1922 — 1917: מסמכים

משברים בארץ־ישראל לפני 25 שנה

מאת רוברט וואלטש

להרון

הרבה דובר ונכתב בימים אלה על משמעות המאורעות שלפני חצי יובל שנים, כשבפורום הבינלאומי שאליו עוד התייחסו אז הכל בכבוד, נתקבלה, ברוב הדרוש על שני שלי־שים, ההחלטה על חלוקת הארץ ש־היתה ידועה תחת השם ההיסטורי פלשתין, ועל הקמת שתי מדינות ב־שטח זה, אחת יהודית ואחת ערבית, לאחר סיום המנדט הבריטי. ואם גם לא כל המדינות הצביעו אז מתוך שיכנוע עצמי, אלא גם מטעמים אח־רים, ההחלטה קיימת ומשמשת בסיס לפוליטיקה העוקית ומכשיר לפעו־לת הצדדים הנוגעים. החלטת ה־חלוקה היתה הקרקע שממנה צמחה מדינת ישראל ואילו הערבים הח־מיצו אז את ההזדמנות להקים גם את המדינה שלהם. לוא נהגו בהת־אם להחלטה ההיא, כל מהלך ההי־סטוריה במזרח התיכון מאז ועד עתה היה אחר לגמרי.

נודעת איפוא חשיבות מכרעת ל־מאורע זה שלפני 25 שנים. אולם היו רגעי משבר דומים גם קודם, שזכרונם לא נשמר בציבור במידה כזאת והם לא פחות מכריעים לגבי השתלשלות הדברים בפלשתין. דבר זה מתברר כשאנו מעיינים באוסף התעודות *) שהזכרתי כבר.

הפאראדוכס הוא כי לפני יו־בל שנים היתה אנגליה הכוח שהי־ציל את הרעיון הממלכתי־יהודי ב־פלשתין „בית לאומי" לעם ישראל נוכח אפשרויות [illegible] מוסיה ממש במזרח התיכון שהע־מידה בסכנה את כל ההישגים של הנצחון האנגלי על טורקיה במלח־מת־העולם הראשונה, ואילו לפני חצי יובל — איזה שינוי של נסי־בות! — בריטניה היתה היחס ה־ראשי — אמנם ללא הצלחה — לחי־סול התכנית של מדינת יהודים.

*) Palestine Papers 1917—1922. Seeds of Conflict. Compiled and annotated by Doreen Ingrams. John Murray London 1972. 232 pp. £ 3,75.

השפעת עידן היטלר

זה הוא אוסף בלתי־רציף ומקוטע, לא רק בשום שהוא נבחרה בחור בשפע החומר ומביא כמה תעודות חשובות למקוטעין. אלא בעיקר משום שהוא מסתיים ב־1922. הרי בשנים שבין 1922 ל־1947 נשתנו הרבה דברים, קודם־כל הסיטואציה הבינלאומית ויחסי הכוח, אולם גם ההשקפות בעולם הליבראלי לגבי משטר קולוניאלי. מאידך גיסא, ה־בעיה היהודית בלטה יותר והעיקה על כל העולם התרבותי כשהגיע הי־טלר לשלטון בגרמניה והיה הראשון שהכריז בגלוי על תבנית סילוק ה־יהודים מחיים האירופיים. בשלב הראשון הוא לא העז לדבר על השי־מדה פיזית של היהודים, אולם ב־תעמולה רועשת בעזרת אמצעי ה־תקשורת החדשים הוא החריב וניסה להפיץ בכל העולם את ארס האנטי־שמיות התוקפנית.

אין ספק, כי [illegible] בצורת אפשרות לשקם את החיים ה־לאומיים שלהם באופן אוטונומי; ו־אילו הבריטים, שרכשו ביניתים נס־יון במזרח התיכון, סברו כי אחרי נפילת היטלר אין שום צורך לסלק את היהודים ממנהיגיהם הקודמים ב־אירופה. על־כל־פנים, הם סרבו לב־צע את ההחלטה, שבעיניהם לא ני־תנה לביצוע סדיר ולפי דעתו של האיש החזק בממשלת אנגליה, ארנסט בווין, היתה מנוגדת בהח־לט לאינטרסים האנגליים, משום ש־אחרי השינויים שחלו במלחמה וב־יחוד נוכח התשישות האיומה של אנ־גליה היא שמה את תקוותה על בריח עם העולם הערבי. אמנם תקוה אלה ביד־כך לא התקיימו והפרשה נס־תיימה בצורה שלא הוסיפה כבוד לאנגליה, אם־גם קשה לומר איך ב־מבצה דאז היתה יכולה למצוא דרך יותר מוצלחת.

בשנת 1922 היה המצב אחר לגמ־רי. אז חשבו האנגלים שעליהם להחזיק מעמד ולהגן על הצהרת באלפור בכל האמצעים, גם על־ידי ויתורים העלולים אמנם לא לשכך את חמת המתנגדים אולם להפחית את הסכנה של מרד. זו היתה ה־טקטיקה של צ'רצ'יל ושל הרברט סמואל בעת שבאה ללונדון המשל־חת לשאת ולתת על המטרה הסו־פית של הפוליטיקה בפלשתין. המ־שא ומתן נכשל משום שהערבים דרשו „פתרון דמוקראטי" כפי ש־הובטח להם בימי המלחמה, היינו בחירת פרלמנט מקומי לפי השיטה „קול אחד לכל אדם" לשם הגדרה עצמית. התוצאה היתה הספר הלבן מיוני 1922, שקבע והגדיר את זכו־יות שני העמים. תחת לחץ הממשלה האנגלית הסכימה ההנהלה הציונית (שאחד מחבריה היה זאב ז'בוטינ־סקי) לגירסה זו; הרי סירוב ההנה־לה הציונית היה מביא לידי ביטול המנדט. הערבים דחו את ההצעות, משום שבשבילם ביטול המנדט או המשך הסטאטוס קוו היה יתרון.

ויכוח פנימי ב־1922

משבר 1922 היה השלכת המהומות של שנת 1921 כשהתנפלו ערבים על תהלוכה יהודית ואחר כך נפלו קר־בנות בשני הצדדים. הספר של דורין אינגראמס מגיש תמך־רוחב מקסים ומאלף של הדעות שררו במשרד החוץ הבריטי, בפקידות בפלשתין, ולאחר מכן במשרד המושבות שב־ראשו עמד צ'רצ'יל.

מלכתחילה היו חילוקי דעות. נקו־דת המוצא לגיבוש היה הדו"ח של ועדת החקירה שבראשה עמד השו־פט תומאס היקראפט, שאמנם גי־נה את מעשי האלימות של הערבים, אולם הוסיף שיש להבין את השי־מש שהם בתור רוב [illegible] יכול להיות בארץ רק בית לאומי אחד והיהודים צריכים להיות הגו־רם השליט. דעה זו נחשבה כעומ־דת בסתירה עם נוסח הצהרת באל־פור וכפרובוקציה לערבים, ומשום כך היו הצעות לדרוש מהציונים להר־חיק את ד"ר אידר ממשרתו; אך אח־רי ויכוח ממושך במשרד המושבות, המשתקף בתעודות, בוטלה דרישה זו. אולם בספר הלבן נאמר במפורש, כי הממשלה איננה מסכימה לפירושו של אידר.

הרי מלכתחילה התקפות הערבים והאנטי־ציונים היו מכוונות נגד ה־סעיף במנדט שקבע, כי יינתן לי־הודים לכונן מוסד בין ציבורי בשם „סוכנות יהודית". והערבים טענו, כי זה יהיה למעשה מעין ממשלת־משנה. אפילו ידיד הציונים כורזון הם דידס והזהיר את הממשלה ש־סעיף זה עלול לעורר אי־הבנה.

נבואת לורנס

הספר מביא חוות־דעת מעניינת של הקולונל לורנס, שכתב ב־17 ב־מאי 1921 כי יש לדאוג להגנה יעי־לה של המושבות היהודיות. אנגליה, הוא אמר, איננה יכולה להרשות מצב בו יהיו היהודים שרויים בסכנה פי־זית. „ההצלחה הסופית של הציונות תשים קץ למצב זה, אך ייתכן שזה יבוא רק חמישים שנים מעתה...

בין המגינים על הנוסח המלא של הצהרת באלפור היו בעיקר באלפור עצמו, שנתן פירושים שאינם מש־תמעים לשתי פנים, וגם אישים כגון דידס, מיינארצהאגן, סאר יוברט יאנג. האחרון היה מזכיר־משנה ב־משרד המושבות הגיש תזכיר ב־1921 בו הוא דורש, בין השאר, סי־לוק כל הפקידים האנטי־ציונים מן הממשל המנדטורי והקמת משטרה יהודית. צ'רצ'יל סירב להיפגש עם המשלחת הערבית לשם פרידה, כש־חזרה ארצה אחרי התעודה המתו־סכלת ב־1922.

יורשו בתור שר המושבות בהת־חלת 1923 היה הדוכס מדבונשייר. הוא הגיש לקבינט תזכיר עם הער־כת המצב, המובא בסוף הספר ב־שלמותו. הוא העריך את היתרון שהפיקה אנגליה מהצהרת באלפור בשעת המלחמה, ביחוד באמריקה ו־המליץ בכל תוקף על ביצוע מלא של ההצהרה ברוח הספר הלבן מ־1922. הערבים, הוא כתב, השיגו חי־רות שלא היו יכולים לחלום עליה לפני המלחמה ולפני שאנגליה שיחררה את כל השטח מהשלטון הטור־קי. הברירה לפני אנגליה היא או לבצע את המדיניות הציונית שלה, או לפנות את הארץ לגמרי, ובמקרה זה אין למנוע שובם של הטורקים. זה נכתב ב־1923, בשעת חזרת ה־טורקים הלאומנים למקום מכריע במזרח התיכון (שהביאה, בין הש־אר, להשמדת היוונים והארמנים ב־איזמיר).

הנציב העליון סאר הרברט סמואל שלח למיניסטר החדש הערכת המ־צב ברוח אופטימית מתונה. הוא הביע את התקוה שהספר הלבן יביא במשך הימים לידי התקרבות הצד־דים. אולם בהיותו יהודי אינטלק־טואלי זהיר, סיים את איגרתו בצי־טוט פסוק של אנאטול פראנס, ה־סופר הצרפתי הספקן: „אין איש יכול לראות את הגולד, אף לא זה שמוליד אותו".

ספרית־פועלים
ספרים חדשים

הלנה דויטש
בעיות נבחרות של גיל ההתבגרות
הספר עוסק בבעיות פסיכולוגיות נבחרות של גיל ההתבגרות ומדגיש בין היתר התהוות קבוצות בגיל זה. פרק מיוחד מוקדש לתיאור התבגרותן של נערות.
ספר עזר חשוב למחנכים והורים.

דינה דז'טלובסקי
המטריה של רותי
צילומים סם פרנק
ספר ילדים חדש בסידרת הספרים של המחברת הידועה השובים את לב הילדים. ההצאה מהודרת מלווה צילומים אמנותיים על נייר משובח.

ספר חדש
בסידרת הספרים על יסודות הביולוגיה החדישה
אמיל ה. ווייט
הרקע הכימי למדעי הביולוגיה
תירגמה ורדה לבני
בהוצאת יחדיו וספרית פועלים

רב מכר חדש
בהוצאת „בוסתן"
יאיר דורי
סיפורו של צנחן ישראלי בשבי המצרי.
להשיג בחנויות הספרים. 14.00 ל"י

שלח באמצעות הדואר
לכבוד
הוצאה „בוסתן" ת.ד. 2811 ת"א
אבקש לשלוח לי את הספר הנ"ל.
מצורף בזה צ'ק/המחאת דואר ע"ס — 14.— ל"י
שם פרטי ושם משפחה ______
רחוב ______ מספר ______ עיר ______
(נא לכתוב בכתב ברור) (המחיר כולל משלוח)
26.1 אז

הוצאת מקור בע"מ
ת.ד. 7383 ירושלים
שמחה להודיע על הופעתה של
הגדת אמסטרדם
תע"ב (1712)
מן ההגדות המפוארות ביותר שהופיעו בדפוס, מעוטרות בתחריטי נחושת מעשי ידי האמן ר' אברהם הגר אמסטרדם
דברי מבוא מאת פרופ' בצלאל נרקיס
המחיר —.110 ל"י
■ המכירה: בחנויות סטימצקי ברחבי הארץ
וכן בחנויות: בירושלים — בן ארזה, רח' חגיא, העיר העתיקה.
בחיפה — פנת הספר (י. מדר) רחוב אחד העם 12

מצפן
בטאון הארגון הסוציאליסטי הישראלי
הופיע גליון מס' 67:
על מעצר הקבוצה היהודית-ערבית
ועוד מן התוכן: מאמרו של פעיל „הפנ־תרים השחורים" כוכבי שמש על המעצרים ✱ הפנתרים — ברחוב או בכנסת ✱ מהמרד והסייע על התקוממות הסטודנטים במצרים ✱ עקרונות היסוד של „מצפן" ✱ כל השל־טון למועצות הפועלים האמיתיים ✱ מהות המשטר בברית־המועצות ✱ התנועה לשיחו־רור האשה בישראל ✱ נסיון מפלגת העבודה לשתק את הליגה לזכויות האדם ✱ גילוי־דעת של אירגוני השמאל המהפכני בישראל על המעצרים.
קניית גליון בודד ע"י משלוח 1 ל"י; דמי מנוי לשנה — 10 ל"י, לחצי שנה — 5 ל"י; הזמנת מרצים, השתתפות בחוגי־בית, קביעת מפגשים — כל זאת באמצ־עות: ת.ד. 28061 תל־אביב; ת.ד. 2321 ירושלים; ת.ד. 44513 חיפה.

תרגום מנוקד ומפוסק ומלווה מראה מקומות והערות עם מבואות ומפתחות מאת יהודה אבן שמואל
ספר הכוזרי לרבי יהודה הלוי
—.39 ל"י
הוצאת דביר
תרגום חדש מן המקור הערבי לאחר שמונה מאות שנה

Deutsche Botschaft Kulturzentrum
הרמן מאייר־קרונמאייר
Hermann Meier-Cronemeyer
ירצה על:
תנועת הנוער היהודית בגרמניה
נסיון לתמצית את העבר
במוצאי־שבת 3 בפברואר 1973 בשעה 8.30 בערב
ההרצאה והויכוח בשפה הגרמנית
•
הזמנת מקומות (ללא תשלום) בטלפון 23 13 70
19 Kikar Malchei Israel TEL AVIV

הדפוס האקדמי בירושלים
חברה ישראלית להכשרה מקצועית בע"מ
הופיע
החוק נחלת הכלל
מדריך עממי מעודכן לחוקי המדינה
מאת השופט ד"ר שלמה לוין
הספר מסביר בלשון עממית ומשובה מה אומר החוק בעניינים שהאזרח נתקל בהם בחיי היום־יום.
המחיר: —.22 ל"י
להשיג בחנויות או ע"י התלוש המצורף
הפצה ראשית: „ספרי" נחלת בנימין 30, טל. 56169, ת"א
לכבוד
הדפוס האקדמי בירושלים, מרכז עטנר, גבעת שאול
ת.ד. 2390
ירושלים
נא לשלוח לי ______ עותקים של הספר החוק נחלת הכלל. מצורף בזה שיק ע"ס ______ ל"י
שם ______ כתובת ______
חתימה ______

כתבי לאה גולדברג
יצאו לאור ארבעה כרכים:
ספר פרוזה
הוא האור ● סיפורים ● פגישה עם משורר.
שלושה ספרי שירה
בהם קובצי־השירה כסדרם
וכן שירים שרק נדפסו בכתבי־עת
ציוני גירסאות וציונים ביבליוגראפיים מפורטים.
כריכת-בד מלאה בקופסה נאה
מחיר הקומפלט —.95 ל"י
בהוצאת ספרית פועלים

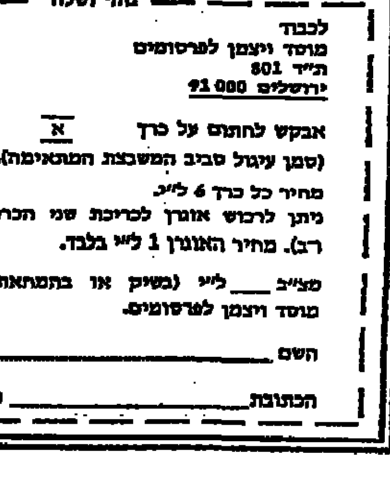

שפע פרסים בחידון הסמלים
בכל יום ו' במוסף השבועי של „הארץ"

שפע פרסים בחידון הסמלים!
בכל יום ו'
במוסף השבועי
של הארץ

הופיעה חוברת מס' 5 בכרך ג'
„לדעת" מדע לנוער המתבגר
ובה: החזזיות, מחלות העוברות בירושה, גאות ושפל, כיצד זה פועל? הנזק שב„בליעת" גיר, איזה סוג של קוף התפתח לאדם? כלב הערבה, מלחמת חורמה בזבוב הבורג, כלי טיס כבדים מן האוויר ויתר המדורים הקבועים.
מחיר חוברת בודדת 75 אג'. דמי מנוי לכרך ג' (10 חוברות) 6 ל"י.
הזדרז - אל תהיה האחרון להמנות על קוראינו
יוצא לאור על־ידי
מוסד ויצמן לפרסומים במדעי הטבע ובטכנולוגיה
ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 33
חוברות בודדות ניתן להשיג בקיוסקים ובדוכנים למכירת עתונים.
גזור ושלח
לכבוד
מוסד ויצמן לפרסומים
ת"ד 801
ירושלים 91 000
אבקש לחתום על כרך א ב ג
(סמן עיגול סביב המשבצת המתאימה).
מחיר כל כרך 6 ל"י.
ניתן לרכוש אוגדן לכריכת שני הכרכים הראשונים (א ו־ב). מחיר האוגדן 1 ל"י בלבד.
מצ"ב ______ ל"י (בשיק או בהמחאת דואר) לפקודת מוסד ויצמן לפרסומים.
השם ______
הכתובת ______ מיקוד ______

חידון סמלים
בכל יום ששי
במוסף השבועי של הארץ

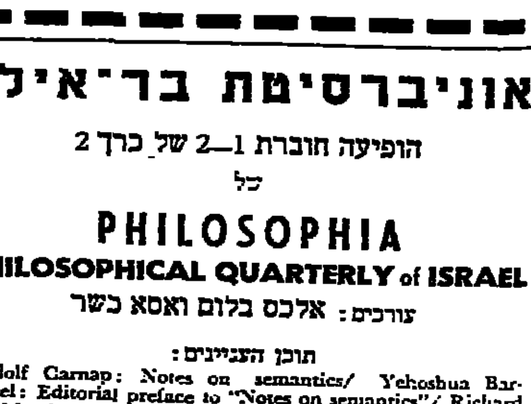

מקלט טלויזיה
PHILCO
BLACK CORAL 24"
ועוד שפע פרסים יקרי־ערך

אוניברסיטת בר־אילן
הופיעה חוברת 1—2 של כרך 2
של
PHILOSOPHIA
PHILOSOPHICAL QUARTERLY of ISRAEL
עורכים: אלכס בלום ואסא כשר
תוכן העניינים:
Rudolf Carnap: Notes on semantics/ Yehoshua Bar-Hillel: Editorial preface to "Notes on semantics"/ Richard M. Martin: On some criticisms of Carnap's early semantics: Nagel and Eyle/ Gilbert Harman: Is model logic logic?/ Howard Burdick: On necessity dedicto/ Baruch A. Brody: De re and de dicto interpretations of model logic or a return to an Arestotelean essentialism/ James Cargile: On an interpretation of T, s4 and s5/ David Holdcroft: Semantic markers/ Notes and News/ Books received.
החוברת יצאה בהוצאת Israel Universities Press
בינואר 1973 תהיה אוניברסיטת בר־אילן הגוף המוציא לאור של כתב־עת זה.
למנויים בישראל מחיר מיוחד: —.18 ל"י לכרך.
הזמנות נא לפנות אל: מנויים „פילוסופיה", המחלקה לפילוסופיה, אוניברסיטת בר־אילן, רמת־גן.

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

ש. גרוס

רוברט וואֶלטש — קציר של יובל שנים

לכבוד יום־הולדתו השמונים של ד"ר רוברט ואֶלטש, שחל לפני כ־שנה, כינס המכון על־שם ליאו באק, מבחר ממאמריו ומסותיו בספר ש־שמו „במיפנה של היהדות המודר־נית" * משך־זמן משתרע משנת 1916 עד 1971, אם כי רוב הדברים ש־נבחרו להיכלל בקובץ זה נכתבו בשנות השישים.

רוברט וולטש

*) Robert Weltsch: An der Wende des modernen Judentums-Betrachtungen aus fuenf Jahrzehnten.
Veroeffentlichung des Leo Baeck Instituts. I. C. B. Mohr (Paul Siebeck), Tuebingen 1972. XX und 809 S. D. M. 49.

תרבות וספרות

עמנואל ברמן

שלושה אוואנגארדיסטים

מכתב מניו־יורק

דב חומסקי

שלושה שירים

אתה חוזר

אַתָּה חוֹזֵר
עַל פִּתְחֵי הַתִּקְוָה
הַשְּׁרִירָה בִּיפְעַת חֲשָׁכִים;
אַתָּה חוֹזֵר כְּךָ.
חוֹזֵר כְּלַעֲמַת שֶׁבָּאתָ.

הַשָּׁעוֹת נְטוּלוֹת בִּיטָן,
יוֹרְדוֹת לַמַּחְתֶּרֶת;
רַק אַחַת יְחִידָה,
דּוֹחֶקֶת
כַּךְ וּבְאַחֲרִים,
לְסֵרוּגִין.

אַתָּה חוֹזֵר
וּמִתְנַבֵּא כְּאַחַד הָרֵיקִים.
חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה.

סְעִיפְךָ הַשְּׁגוּרָה לְצִפִּיָּה
לְעוֹלָם חוֹזֶרֶת
בְּדֶרֶךְ הַנְּבוּאָה.

בעומק הלילות

בְּעֹמֶק הַלֵּילוֹת, עַד בּוֹא הַשַּׁחַר,
עוֹלִים מִגַּעְגּוּעַי כְּסָחִישׁ
בְּשָׂדוֹת הַשֶּׁלֶג. הַשָּׁעָה שׁוֹכַחַת
יְקִיצָתִי לְהָחִישׁ.

בְּעֹמֶק הַלֵּילוֹת שַׁלְהֶבֶת חֶרֶב
וְהִיא מַחַת בְּסָמוּךְ לִמְרַאֲשׁוֹת.
הַדּוֹמִיָּה מִשְׁפַּת חֶרֶשׁ
וּכְאִלּוּ מְצַוָּה: לְהַחֲשׁוֹת.

בְּעֹמֶק הַלֵּילוֹת צוֹמַחַ פֶּרַח,
בְּחַשַּׁאי זוֹחֵל רֵיחוֹ.
צוֹמֵחַ לְאִטּוֹ, צוֹמֵחַ פֶּרַע
צָמַח וְכָלָה.

גבה בינינו הר

גָּבַהּ בֵּינֵינוּ הַר.
נֶשֶׁר גְּדָל־מִדּוֹת זָקֵן
מִבֵּין צוּקָיו.
עָמְדָה מֵעַל לַגֵּאָיוֹת
צְוָחָה.

מָעוּף אֵיֹם בָּאֲלַכְסוֹן.
צְוָחַת הִתְנַשְּׂאָה, צְוָחַת
הִתְנַשְּׂאָה.

מֶרְחַב קָרַח. מִשְׁפָּט.
עֵינֵי הַכֵּה בַּסְּעָרִים
כְּשֶׁל מַרְאוֹת.

גָּבַהּ בֵּינֵינוּ הַר
וְעָבַרְתָּ סָחַב מַרְתֵּפִים.

כרמלה טל

חלומות סתורים

הַלַּיְלָה יָרֵחַ
כְּאַחַד מִפְּשׁוּטֵי הַפָּנִים מֵאִיר
לָאָרֶץ וְלַדְּלִים עָלֶיהָ
כְּבָר אֶלֶף פְּעָמִים אָמַרְתִּי לָבֹאת מִכָּאן
הַם הַלַּיְלָה
אֵינִי יוֹדַעַת אִם אֵלֵךְ
מַה לִּי שָׁם. וְאִם אֵשֵׁב
מָה. לֹא תָמִיד הָיָה כָּךְ

יָרֵחַ אֶלֶף פָּנִים שׁוֹלֵחַ
מַה שֶּׁרָאָה פַּעַם כְּרִי־נִשְׁמָה שֶׁל אוֹר
עַכְשָׁיו חָשׁוּךְ שֶׁל בְּדִיל
כָּבֵד בֵּין עַנְפֵי הַדֶּקֶל
הוֹלֵךְ וְנָמוֹג, רֶגַע לִפְנֵי
הוֹפֵךְ פְּלָדָה. מַרְעִיד
אִבְחַת חֶרֶב כְּאִבְחַת עַיִן
מוֹלִיךְ בַּחֲלוֹמוֹת סְתוּרִים. אֶלֶף פָּנִים
לָזֶה שֶׁשּׁוֹאֵל אֶת אוֹרוֹ. זוֹכֵר תָּמִיד
אוֹר גָּדוֹל
בְּמִסְתָּרִים.

כְּדִין הַבְּרָכָה הַשְּׂרִידָה בְּסֵתֶר מִן הָעַיִן —
דִּין הָרָעָה.

פרופ' ברוך גבוביץ'

המאניפסט של האדם הפרימיטיבי

1) Fode Diawara: Le Manifeste de l'Homme Primitif, Grasset, 1972.

2) Wilhelm Reich: l'Analyse Caracterielle, Payot, 1971; La Revolution Sexuelle. Pion, 1968.

(3) ג'ומו קניאטה: „מול הר קניה". הוצאת „עם הספר". ת"א.

4) The Development of Tropical and Sub-Tropical Countries. E. Arnold (Publishers). London.

(הסוף בעמוד 19, טור 7)

אהוד בן עזר / ספרי דורות קודמים

המעורר ליוסף חיים ברנר

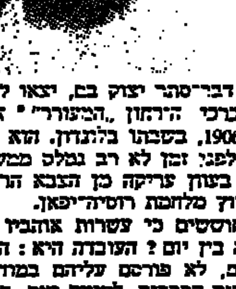

ולפרוספקטים לקחכוח (א)

טור הלשון

משה גושן־גוטשטיין

ר. קייזר ומ. מורה
בתערוכה בין־לאומית בפאריס

רן שחורי

פסל המריבה

תומרקין עשה זאת שוב. פסל בטון גדול שלו, אשר הוקם בגבולה המערבי של רחבת הדשא הפרוצה בברכו הקאמפוס של אוניברסיטת תל־אביב, ליד בניין מכסיקו, הפקולטה לאמנות, ואשר מומן על־ידי מר רפאל ריקנאטי מ„בנק דיסקונט", עורר סערת מחאה והפגנות זעם באוניברסיטה (פסל אחר שלו הוצב במקביל, ליד בניין גילמן, אך הזעם לא כוון בדרך־כלל נגדו). סטודנטים ומרצים טענו, שגוזל מהם כר הדשא וביקרו קשות את הפסל מבחינה אסתטית. הם טענו, שכן הדין היה לשאול את דעתם וטעמם בעניין זה. תומרקין ברוגזו כינה אותם „הנהנים". להביע דעה ולקבוע עובדות בחברה דמוקראטית אינה נופלת מזכותו של כל אדם אחר, ובכוח הרוב האלקטוראלי הם מסוגלים אף „להעביר" חוקים לזכרתה של אבנות זו או אחרת. אך הסטודנטים והמרצים נפגעו משלילת כושרם להביע דעה בענייני אמנות. נראה לי, שהפעם הצדק עם תומרקין, על אף ניסוחיו המחוספסים. כי במה שונה יכולת הבחנתם, כוחם לאמנות יופיו ואמות־המידה שלהם מאלה של כל „הנהנים"? ויותר מכך — במה מכשירה אותם האוניברסיטה להתמודד עם שאלות אלה? במה שונה טעמם מהמוסכמות האסתטיות המקובלות והסיגרתיות ביותר של החברה הישראלית ומה מידת פתיחותם לאותם סיגנונות אמנותיים, שגובשו לאחר 1910 ועדיין לא עברו תהליכי פופולאריזאציה?

מה כה מרגיז בפסלו של תומרקין? הרי על אותו כר דשא ניצבים כבר תקופה ארוכה פסלי ברונזה, שלא עוררו כל זעם? אולי בשל היותם קיימים באופן פיסי בלבד ולא אמנותי? פסלו של תומרקין כולו נוכחות. הוא פצע כביר בלבו של הקאמפוס, הוא בולט בסביבתו, הוא גם ה„כמעט" — ובכך טמונים כוחו ועוצמת ביטויו האמנותי. מידותיו הגדולות (6,20X10X10 כמר) הומריותיו — יציקות בטון כבדות צבועות לבן ואברי נחושת באדום, זהוב, כחול ושחור — מקנים לו את תחושת הנוכחות שאין להתעלם ממנה. אך יש בפסל זה יותר מכך. זוהי יצירה מורכבת ביותר, המפגילה מיכאניזם אמנותי רב־ערכי. מסות הבטון הזוויתיות והכבדות צומחות בהדרגה מבסיס רחב השולח זרועות לצדדיו אל מגדל, שעליו תלויות זרועות פלדה נעות במשקל של טון וחצי. שאלת נפילת אור השמש, שהעסיקה את תומרקין בשנים האחרונות, מגיעה כאן לשכלול מירבי. הפסל כולו הוא בבחינת „קולט שמש". גושיו בנויים כך, שקרני השמש נשברות בהם ללא הרף וכל תנועה שלה יוצרת מירקם דינאמי חדש של אור־צל על מישוריו השונים. אורה מפעיל שלל התרחשויות דראמטיות, המתנגבות על־ידי צבעו הלבן והבוהק של הפסל. זרועות אופקיות הפורצות לצדדיו משחקות בו כבמחוגיו של שעון־שמש. מבחינה זו, זהו „פסל בתוך" במלוא מובן המלה, כשה„תוך" הוא אחד ממרכיביו הדומינאנטיים.

הסביבה פועלת בו בשל מערכת החללים הפנימיים המחדירים אותם לתוכו. בשומן ממערב לפסל מתגלה בשוליו ומאחוריו הקאמפוס, הבנוי בסיגנון „ברוטאליסטי" ממבנים אפורים הנשלטים על־ידי בטון נאוזות אפורות ואופקיות. בבניינים אלה (מכסיקו, הספריה, רקנאטי, גילמן, בית־התפוצות ועוד) פורצלות פרופורציות כבעם קלאסיות ומגושבות מעט, היוצרות איזון סקט, מאופק ורציני כאחד בין מידות האורך, הרוחב והגובה. איזון זה מקפיץ מבחינה חזותית את מידותיהם הגדולות של בניינים אלה, ועם זאת הוא מדגיש איזה מומנט בלתי־אנושי בריבוצתם המבצרית ובטשטוש מימד האדם בחללם. כל מי שעלה פעם במדרגות הפנימיות של הספריה האוניברסיטאית לקומתה השנייה והגיע לשם כל עוד רוחו בו, יבין מה הקרב כאן למען השגת רושם זה של הדרת כבוד. השאיפה להדגשת התלת־מימדיותם של קירות הבניינים הביאה את הארכיטקטים להבלטת כרכובי הבטון האופקיים והכבדים. בתוך סביבה זו, ששולט בה האופקי, האפור והמאופק, שותל תומרקין כתם צבעוני, נהוא, כמו גיסא, ניגודי לסביבתו בצבעוניותו ובחורכיקאליות המתונה שלו, ומאידך גיסא, הוא כעין הד לאנוויירמנט הארכיטקטוני החדגוני. בהיותו משאיל את האלמנטים הפלאסטיים הבולטים של סביבתו והופכם לפאנטאסיה של גושים פרועים, הצומחים זה מזה ומסתיימים באלמנט צבעוני מרחף ותלוי מעליהם. מכל זווית, שבה נראה הפסל — גם מורח, משם הוא נראה ניצב על רקעו של הים ובנייני שכונת רמת־אביב שלמה —. הוא מהווה נקודת־צומת חזותית וצבעונית השולטת על סביבתו. תומרקין נזהר מלהקים פסל, שיהיה אנכי מדי או אופקי מדי, והתרוממותו האיטית וההדרגתית מדגישה את משקלו ואת הדראמטיות האצורה בו. תכונה זו מונעת מהפסל מלהיות אלגאנטי, קליל ו„בלתי־מזיק". בשל כך אין הוא נעשה לאבר אסתטי, המייפה המקשט את סביבתו, אלא הופך לגורם עצמאי, למסה שווה־ערך לגושי הבניינים המקיפים אותו ולעבודה אורבאנית נוספת בחלל הרב־מפלסי שמסביבו.

עוצמתו הפיסולית נובעת, בנוסף לכך, מהמכלולים של תנועות, כיוונים, וטכסטורות המופעלות בו: מעוגל־זוויתי, קעור־קמור, כבד־מרחף, קטוע־מושלם, חלול־שוקע, בטון־מתכת, לבן־צבעוני, ועוד ועוד. אין זה המקום לפירוט ולניתוח צורני מפורט של פסל רב־ערכים זה, אך יש לציין, שאיכות נוספת הושגה בתזמורת התלת־מימדי: הפסל קורא להקיפו, ולצופה המסובב מתגלים מראות מרתקים של דינאמיות נופחית ושלל מסות, הנחשפות והמסתתרות לסירוגין. בטוחני, שבמשך הזמן יתרגלו באי האוניברסיטה לפסל, והוא יהיה בעיניהם חלק אינטגרלי של הקאמפוס. ויש לקוות שפסל זה, שאינו לוקה בהתייפייפות ובקשטנות יתרום גם לשינוי־ערכים אסתטי של רואיו ואולי אף יביאם לכלל הכרת ההבדל בין „יפה" ובין „בעל־ערך".

יגאל תומרקין: „התרחשויות", פסל באוני׳ תל-אביב

אמנון ברזל

מיכאל איזמן

גלריה גורדון, תל-אביב

הרישומים של מיכאל איזמן — בדיות, בעפרון ובגיוון פאסטלי — מבקשים לבנות עולם ציורי על־ידי ייחוד „אסתטיקה של מחברות ילדים", בתקביל ל„אסתטיקה של קירות", המצויה בעבודותיה של ציר ביפא.

העבודות המוצגות כאן נעשו על־ידי הפעלת היד הזוכרת את מהלכיה על פני דפים של ספרי־לימוד, גיור־חשבון, שלוחנות הכתיבה, תוך חדירה אובססיבית על רישום פרצופים, כובעים, כוהרות, קאליגראפיה, ולמעשה, כל סימן שמתיר הספרים בבגיעתו בדף. הורה לאותה התרבשות ראשונית לכראה המקרה, הנבתבת, לגילוי כתב־היד, לסימנים המספרים — הוא התחום שבו פועל מיכאל איזמן. כיסוי דף מתוך הגדת סארא־בו בספרה 2, החוזרת מאות פעמים, ביד תמימה ובלתי־מאומנת, היא דוגמה לפעילות זו שהיתה מקור ההשראה לציור של אריה ארוך, שאמר על דף זה: „העשרות, ואולי מאות הספרות כצרפות בעיני ליצירה אנושית בעלת קצב מוסיקלי כרטיס, ואם תרצה — אף מלאכת הבעה והנכך".

הדפים של איזמן הם נסיון לחזור אל המשמעות התמימה של סימני הציור הזכורים לו מן הילדות, ובאמצעותם להעלות תכנים שליוו תקופה זו. כעין כתיבה של מיתולוגיה אישית הוד זכרון ההתהוות, ולא כביקורת כאחורת באמצעיו של המבוגר; כהצגת תמונות מתוך האלבום ולא כתיאור נוסטאלגי. מגמה זו מזכירה את תצוגותיו של האמן הצרפתי בולטנסקי: הבנויות כצילומים אותנטיים, שהוצאו מן האלבום המשפחתי.

אך ברור שאיזמן רחוק מן התמימות של ציורי ילדים וכדי לעצב דפים אלה נדרש ממנו מידה רבה של כושר טכני וביקורת אסתטית דקה. כאן טמון הפאראדוכס שבשיחזור, המצריך הצטיידות בידע רב כדי „לשכוח" ידע זה, הכבון הספונטאניות המשגיאות כדי להעלות שגיאות ילדותיות. מכאן, כדפים אלה נבחנים באיכות של הקו, בזרימת הצורות, בהיותם רישומים אסתטיים, נבונים ומלאי הומור. מול המכשלות שהציב לעצמו איזמן, מהוות עבודותיו הישג באיזון הדק המצוי בהן בין קוי דיות רוטטים לצורה מוגדרת, בין קוי עפרון רכים למשטחים נקיים של הנייר. אלה דפים מלאי גירויים ציוריים שאינם יודעים את הגדרות המלומדות של המופשט, הסיפורי או התיאורי.

מיכאל איזמן: רישום

יורם ברונובסקי

שלמה גרודזנסקי

שלמה גרודזנסקי לא הקל את המלאכה על מי שמבקש לשרטט את דיוקנו הספרותי, לנסות להצביע על קווים הבולטים של אישיותו מתוך עיון בכתביו. לא ייפלא שמרבית הדברים שנתפרסמו על־אודותיו, לאחר מותו לפני שנה, היו דברי זכרונות. הוא היה איש־שיחה שמעטים כמוהו, causeur שעל שכמותו קוראים רק בספרים והוא שלא היה דבר חביב עליו כשיחות עם אנשים — אנשים שונים ורבים ככל האפשר — ולכן רבים הם אלה היכולים לספר על פגישות עמו, על שיחותיו הדעתניות הקאפריזיות לעתים והמרתקות תמיד. קל יותר ללכת בדרך זו, דרך המאמר, מה גם שרושמה של האישיות תמיד טוטבע במידיות ובחוזק רב יותר מרושמם של כתבים. אך מאמרים כאלה כשהם רבים מדי ולא מאוזנים על ידי הערכת היצירה עצמה, חוטאים ליסוד גדול אחד שלו: מיסתוריותה של אישיותו, ולא אהסס לומר: מעין קדושה חילונית שלה, שקשרי גילויה הוא עצמו ערובה לקיומה. ייתכן שנדירותה של תכונה מסויימת שהיתה לגרודזנסקי ושחסרה לאנשי ספרות רבים בארץ היא שגרמה לי להתפעל ממנה במיוחד, אך סביר מאד לחשוב שהיא מידה שאינה שכיחה בין בני־האדם בכלל. אם אומר שתכונה זו התבטאה בכך שהוא התעניין יותר באחרים מאשר בעצמו, כמו איזה צדיק דתי, אחטא בפשטנות גסה. אין לי שום ספק שבתור אדם שלם (אנושי, אנושי־ביותר — על דרך האסוציאציה הניצשיאנית) הוא התעניין באחרים משום שהוא התעניין בעצמו. הוא ניסה להכיר הרבה אנשים והרבה ספרים משום שהוא ניסה להכיר את עצמו. היו בו שתי תכונות, שבדרך כלל מוצעות זו את זו: הוא היה גם חכם וגם פיקח, ואולי אף ערמומי, ודומה שתכונות אלו מקבילות ל„שיטת ההכרה" של איש שונא שיטות זה: דרך האחרים, דרך העולם אל עצמו.

עוד במלים אחרות: מה שאפשר לכאורה לכנות כנדיבותו של גרודזנסקי, הוא במידה לא פחותה אנוכיות שבו. על אנוכיות — סוג נדיר של אנוכיות — זו מעיד החסרון הגדול שהוא מיאן להשלימו: חסרון ספר משלו, קובץ כתביו, שרק עתה עוסקים בהכנתו. מכיון שראש מענייניו היה כלפי חוץ לא בעצמו (מה שזהו, כאמור, עם „כן בעצמו") הוא לא שקד על טיפוח יצירה עצמית כדרך סופרים אחרים (והקרובים לקריית־הספר שלנו, שעודנה עיירת־פיתוח, יודעים עד כמה טיפוח זה עשוי להיות קטנוני ועד כמה הוא מציג באור מבחין את הסופר־הבטפס) ואף שלא חסך מן הציבור את דעותיו היה פעיל למדי — היתה זו פעילות של אגב־אורחא, קלות־ראש בטכניקה שלה, ועיקר עניינו — ומהות סודו — היה בו עצמו, כי הוא היה, אני מאמין, מרוכז בעצמו.

ייתכן שזהו חטא, חטא העצלות, שהוא בסופו של דבר בין שבעת החטאים העיקריים. דומה שגרודזנסקי היה מסכים ל„שבחי העצלות" שנשא פעם ברטראנד ראסל, בודאי שהוא חטא נעים מאד ועוזר להבין דברים וליהנות מהם — אך אלה שידעו מה יכול היה להיות כוח ספרו של גרודזנסקי ושלא נענו כאשר ביקשוהו ממנו, היו יכולים גם להבין עד כמה עצלות היא חטא. אך אל נהיה מחמירים כדי: היתה זו עצלות עתירת מעשים ורבת חן.

כמו רבים אחרים — כמעט כל האחרים — השולחים את ידם בכתיבה, הכרתיו גם אני ופגשתיו, בשנות־חייו האחרונות. אך בזמן ההוא — ובמידה רבה גם היום — אהבתי יותר ובטחתי יותר באות הכתובה מאשר בשיחה ובהיכרות אישית. הוא לא היקשה עלי את הגישה אליו, משום שהתייחס אלי יחס אירוני — וזה היחס שביקשתי לעצמי מן האחרים, כפי שהוא היטיב לנחש — אך העימות האמיתי שלי היה עם מאמר שלו יותר מאשר עמו פנים אל פנים.

כאמור, אני מצפה בלא פחות מאשר כליון־עיניים לצאת קובץ מסותיו. אני מכיר את דעותיו בעניינים רבים, אני שומר על קטעי עתונים עם דבריו. אך אני רוצה להחזיק בידי כרך — כמה מאות עמודים של ה ס י ג נ ו ן שלו. ואולי אין זו תקוות־שוא, שאם יקראו כרך הכתוב בסגנונו של גרודזנסקי סופרים ופובליציסטים רבים בארץ — ישתנה סגנון־הכתיבה הכללי הירוד, מלאכת הפולמוס שירדה מתחת לכל ביקורת בידיהם של שוטים פראיים תיהפך שוב לאמנות המבריקה והזקה, כפי שהיתה בידי גרודזנסקי.

אני זוכר בעמודי חוברות „אמות", עשרים החוברות של כתב־העת שהופיע בעריכתו מאוגוסט־ספטמבר 1962 עד אוקטובר־נובמבר 1965, ושהוא, פשוט ובקיצור, כתב־העת הטוב ביותר שהופיע בעברית על פני עשרות שנים רבות. מדוע הוא כל־כך טוב, כה אורגאני, הכול בו כה בלתי־מקרי? כסף ונייר היו ויש גם לעורכי כתבי־עת אחרים, הופיעו ומופיעות חוברות מהודרות יותר ועבות יותר — אך הקודקס של „אמות" נשאר בלא יריבים ואם אין הסימנים מכחישים האותות מכובים, הוא יישאר ללא יריבים עוד זמן רב. בודאי, כתבו בו גם שקוראים „טובי הכותבים" — למן גרשום שלום ועד נתן זך. אך טובי הכותבים כותבים גם בכתבי־העת האחרים ועל כרחך אתה מגיע למסקנה שהיתה זו ידו של העורך שעשתה זאת. למי שאינו בקי בעשיית עיתונים, אין תפקידו של העורך נהיר די הצורך, כשם שמי שאין עיסוקו בתיאטרון אינו רואה על הבימה, בשעת ההצגה, את ידו של הבמאי — אך כשם שללא ידו המעצבת של הבמאי אין להצגה פשר, כך כתב־עת מצליח או כושל רק במידת כשרונו של העורך. הוא מעורר את הדפים כמו קוסם המפיח רוח־חיים בעצמים דוממים על ידי מגע הפלא. בפולמוס מכוים על עמודי „אמות" הגדיר את עצמו גרודזנסקי כ„קורא ראשון של החוברת" — אחת הוואריאציות הרבות שלו על הגדרה עצמית כ„קורא". הפרקים שהם מן היפים בכתביו קרויים פרקי „אוטוביוגרפיה של קורא". היתה זו גם תשובה טובה לטורדנים: מי אתה בעצם? סופר? — או איזה ספר כתבת? ואם לא כתבת, או מה זכותך, וגו'? לכל אלה היה גרודזנסקי עונה שהוא „קורא" בלבד. לתוקפנים שבטורדנים ולטיפשים שבהם הוא ידע גם לענות את התשובה הפאנטאסטית שהוא „עיתונאי ספרותי". ויש עוד דבר־מה נחות יותר בעולמה של ספרות, חושבים הכסילים — וביניהם „משוררים" עזים, „סופרים" או אף „נביאים" המוציאים את ספריהם כמי שמוריד את התורה מסיני — מ„עיתונאי ספרותי"? ואני רואה בעיני רוחי את גרודזנסקי משיב לשאלה כזאת: אין, זה בהחלט הדבר הנחות ביותר. התוקפן הגא נשאר מעוד־פה ומאוכזב.

סיפוק רב ביותר הנחילו לי תמיד קרבותיו עם הדאמגוגים המיסטאגוגים שבין הסופרים. הוי אלה רבים אצלנו עד מאד והשפעתם גדולה מכל השפעה ספרותית אחרת. נדמה לי שאלמלא הוא איש, לא היה אומר כמה דברי־אמת על פבוס שזה. למשל — הוא ידע לתקוע את הסיכה ולפוצץ את הבאלון. אף ייתכן שגם ידע שדבר לא יעזור — המיסטיקה המזויפת והמנופחת כבשה לה מקום כזה בתרבות שלנו עד שסיכה אינה עוזרת לפוצצה. וכשאני חוזר ומתבונן על כרך כתביו, אני שב וכצפה למאמרים אלו. לא רק משום שקריאתם התורת היא תענוג אלא משום שהם נראים לי כמסוגלים לעזור במשהו (או שאני חוטא בתמימות?).

כמובן, קיימים גם מאמרים מסוג אחר, מאמרים המספרים על אהבותיו הגדולות של גרודזנסקי: לברנר, לספרות אידיש, לספרות האנגלית והאמריקאית, שבשנות ניו־יורק רבות קירבתהו אליה עד שהיה בה כבן־בית. ואולי מעל לכול: האהבה לשירה שהוא היה „קורא קומפולסיבי" שלה, כפי שהגדיר זאת פעם. גם בתחום זה עמדה לו רגישות יוצאת־דופן למוויקי ולמתחזה: יכול היה לטעות בהערכה, אך לא לזמן רב. אפשר היה לרמותו — אפשר לרמות כל אדם — אך לא לעולם חוסן, כי הוא לא קבע לעצמו עמדה ולאורה היה רואה את כל הדרך — הפראגמאטיות הבריכה שלו, שלארה"ב היה, כמדומה, חלק בעיצובה, עזרה לו לראות כל דבר לגופו.

להגדיר אותו כאדם חושב זו באנאליות. אך להגדיר אותו כאדם־חושב־תמיד — אין זו באנאליות בכלל. האכן, בתוך כזה הוא היה נדיר מאד. כל הפתיחות המפורסמת שלו, כל הסקרנות הבלתי־נדלית שלו, הקומפולסיביות באמת, נבעה מכך שהוא התענג — אף שבודאי גם סבל — על החשיבה. לידיד שביקר אותו בימי מחלתו סיפר שמנסים לאסור עליו לדבר משום שזה עלול להזיק לו, אך גרודזנסקי טען שנדמה לו שמה שבאמת היו רוצים הוא לאסור עליו לחשוב.

„המחשבה מנחמת על הכול" — אומר בעל ה„אימרות" שאמפור. ידידיו האישיים של גרודזנסקי בוודאי מסאנים להינחם על מותו, מוקירי חשיבותו וכתיבתו יודעים היטב שלהינחם אי אפשר — כי בלעדי דמות כמו שלו, שהמיסתורין היה אמיתי בה ועל כן היא נראתה כה צלולה, בעלת סגנון כה צלול, פני תרבותנו הם — אלהים אדירים — כמו שהם.

ליטוגרפיות

● מארק שגאל MARC CHAGALL

(3 אקספלרים אחרונים מתוך סדרה של 10 אשר העמדה לרשותנו)

● אומנים גרמניים 1915—1930 בהוצאת BAUHAUS

● נתן (נתנזון), MONOTYPS

● יודאיקה: עבודות של אומנים יהודים בטכניקות שונות.

● ציורים מכל הסוגים לאחר מבחר סלקטיבי — מתקבלים מדי שבוע

רוז Rooz גלריה לאמנות

סמטת בית השואבה 1 (פינת אלנבי 94) תל־אביב, טל. 613924

שעות עבודה: 9.30—13.00, 16.30—19.00

בר אורין

בית ההוצאה של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת בר־אילן, רמת־גן

ספרים חדשים

הופיע ספרו של פרופ׳ הלל ברזל

בין עגנון לקפקא

— מחקר משווה

בספר מבוא כולל דיוני השוואה מפורטים. הספר משמש פרוש יסודי ליצירותיהם של עגנון ושל קפקא.

כמו כן נמצאים למכירה הספרים:

✱ סטטיסטיקה — ד״ר ש. ישורון.

✱ שיר השירים — מפורש ע״י א. לוינגר.

✱ משנתו של אנרי ברגסון — ש. ב. אורבך

הפצה ראשית: „בית־עלים"

ת״א, רח׳ קרל־נטר 3 טל. 623959

גלרית אמני יפו, כבר קדומים 3 יפו העתיקה, מציגה תערוכת יחיד של הציירת שושנה פינקלשטיין.

התערוכה נפתחה מחר מוצ״ש 27.1.73 בשעה 8.30 בערב ותנעל ב־17.2.73.

כבר קדומים 3 יפו העתיקה טל. 821833

גלרית אמני יפו

מכתב לעורך

„אנטישמיות ושירה"

ב„תרבות וספרות" מיום 12.1.73 פורסמו הגיגי יורם ברונובסקי בשאלת „אנטישמיות ושירה". מושא ישיר להגיגים הללו משמש לו עזרא פאונד, והוא כותב, בין השאר: „...האנטישמיות של פאונד היא בכל־זאת סימפטום חשוב של התכונה שבגללה אני מתעב את שירתו. הלא־כלומיות שלה, העובדה שלאיש לא היה מה לומר. הוא היה משוגע (?) — הוא היה מין מכשיר לשירה. יכול היה לכתוב אולי בכל מיקצב אפשרי, יכול היה לחקות אולי כל שירה קודמת אחרת... האנטישמיות היתה אחד המילויים הללו, שבהם מילא את ריקותו המחשבית... אינני סולד מן האנטישמיות שלו באשר היא אנטישמיות אלא באשר היא אמצעי להולכת שולל כבשורה... היא לא משכנעת כפי שהוא. כולו לא משכנע..." (ההדגשות שלי — מ.ו.).

לפני חדשים, במות עזרא פאונד, פורסם ב„משא" (10.11.72) הספד ארוך ונבוני על המשורר המת. שם נכתב, בין השאר: „היצירה — או שברי היצירה — של האיש הזה הם סמלים גדולים, טראגיים וגרוטסקיים כאחד, של ספרות המאה העשרים... וכזה היה פאונד — המחיה הגדול, יוצרה של שירת העבר המודרנית... פאונד היה המחיה, „הנפח היותר גדול" כפי שהגדירו אליוט בהקדשה הנודעת ל„ארץ השממה"... העברית מאפשרת להשתמש בשורש ,נפח' ולומר שפאונד הפיח רוח חיים בשירת העבר. בלשון פשוטה יותר: הוא המתרגם המיוחד ביותר בתולדות השירה האנגלית. ניתן היה לומר שתרגומיו הם תרומתו הגדולה ביותר לספרות, אלמלא היתה אמירה כזאת מוציאה את כוונתם העמוקה ביותר של תרגומי פאונד... פאונד היה אחד „המחיים" (במובן הכימי) הגדולים ביותר בספרות. הוא יצר לא רק את עצמו — הוא הפיח רוח גם ברבים אחרים: אליוט, ג'ויס, המינגווי הם רק אחדים מן האישים שחייבים לפאונד יותר משבדרך־כלל סופר חייב לסופר". על אותו הספד חתום יורם ברונובסקי.

בתוך־השוואת שני הטכסטים נתברר לי ללא שיור של ספק, כי עד עתה הייתי בטעות גמורה והסתבכתי בסברת־שוא, כביכול קיים יורם ברונובסקי א ח ד המשמש כעין jack of all trades של מדורי הספרות בעתונות וברדיו. בהוויה הספרותית הסובלנית שלנו, שבה מתרגלים לכל דבר, התרגלתי גם לזה. עכשיו עמדתי על טעותי, מה גם שמר ברונובסקי הכותב ב„הארץ" מצטייר כאדם השוחה בים הספרות האנגלית (הוא מרבה לעסוק בג'ימס ג'ויס, שקריאתו מצריכה, למצער, ידיעה של ממש בלשון האנגלית, והוא גם מרבה בהכרזות כי ידוע לו מי האנשים הכותבים על פאונד בלי שיהיו מסוגלים להבין את הכתוב בשיריו), ואילו אותו ברונובסקי, כותב ההספד ב„משא", מתרגם באותה הזדמנות את 7 שורות הפתיחה לשירו של פאונד E.P. ODE POUR L'ELECTION DE SON SE-PULCRE ובתרגומו כמספר הזה שגיאות בהבנת הפשט של המקור האנגלי, כולל תרגום acorn (בלוט של אלון) במלה „צנוברי" ו־out of date במלים „מחוץ לזמן" (!) — וזאת בתרגום מ י ל ו ל י, שאפילו אינו יכול לתרץ את שיבושיו בצורך להתמודד עם חרוז ומיקצב.

הקיצור, כיוון שנוכחתי לדעת כי יותר מיורם ברונובסקי אחד יש בעירנו, מבקש אני לדעת גם מה מספרם המדויק של נושאי שם זה בקרב סופרי המדורים לספרות והאם יש בנמצא סימנים בדוקים, שעל־פיהם ניתן להבחין ביניהם.

מאיר ויזלטיר
תל־אביב

יורם ברונובסקי משיב: לאמוני מסתבר לי, שיש גבול לסובלנותו המלכותית (שכה בטחתי בה) של מאיר ויזלטיר. את מנת הסבל שמנחילה לו פעילותי ב„מדורי הספרות" בעתונות וברדיו הגיע עתה לשיא עם הרשימות (הדוק: לא אחת אלא שתיים!) על עזרא פאונד. הוא מוצא סתירה בין שתיהן. אך כיאה לבני־מלכים הולך אחר שרירות־לבו ומבקש לפרק מיניה־וביה את כל משא הסבל שלו, מבלי לשים לב לפרטי הענין הנדון. אילו קרא ויזלטיר בעיון את רשימתי ב„משא" (לא שאני סבור שהיא ראויה לקריאה כזאת שלו) היה רואה שאני מביע את הסתייגותי משירתו של פאונד גם בה. גם בביקורת שהבאתי, אין כל אסמכתא להערכתי הגדולה את עזרא פאונד. אם אני כותב כי „היצירה — או שברי היצירה — של האיש הזה הם סמלים גדולים וגו'" — הרי „גדולים" אינם בבחינת הערכה חיובית — כשם שאם אומר, למשל להבדיל, ש„היטלר הוא סמלה הגדול של גרמניה וגו'" לא יהיה בזה משום הערכת גדולתו של היטלר. גם איני נסוג מהכינוי „המחיה הגדול" או „המתרגם המיוחד ביותר" וכו' — כל אלה הן עובדות, כמו העובדה שפאונד הפיח רוח גם באליוט, המינגווי וכו'. אין אלה דברים שמעלים בעיני את שירתו של פאונד. באותה רשימה אני כותב שאהבתו של פאונד לשירה היתה אהבה נכזבת. אך זהו אולי ניסוח שאי אפשר לתבוע מאיש סובל כמאיר ויזלטיר להבינו. הוא מבין אותי טוב יותר כשאני כותב שאני מתעב את שירת פאונד, אך הרי לא התחייבתי בפני איש לנקוט אותו הניסוח בשתי הרשימות — מובן שבחלומות המגאלומניים הנועזים ביותר שלי לא עלה על דעתי שויזלטיר יקרא שתי רשימות שלי (עכשיו אני כבר חושב: אולי הוא קורא אותי בדרך כלל?... ומאזין לי ברדיו?... המכתב שלו עשה לי תיאבון... אך לא, לא, לא ייתכן — עד כדי כך אני מהלך בגדולות).

ולבסוף, הגהמה המלכותית מביאה את ויזלטיר עד כדי מה שאצל אדם אחר הייתי מכנה: שקר. התרגום שלי לשבע השורות משירו של פאונד אינו מ י ל ו ל י — ולא כתבתי שהוא מילולי. כתבתי — בכנינות האזה לשכמתי — שזהו „תרגום גס". אני עומד על הגדרתי זאת. ויזלטיר זורק שמספר השגיאות בתרגומי הוא שבע — כבה. מספר סימבולי, מה זה חשוב אם אינו מדויק — אני עצמי מוצא בו שלושה ביטויים שלא הייתי נוקט בתרגום של ממש, אך את „צנוברי" הייתי משאיר, כי זו מלה שיש לה פירוש לא מוגדר (שני פירושים שונים למדי אצל אבן שושן) והיא מוצאת חן בעיני, ואף כי מלכים אינם חייבים בהשכלה או בחכמה יתירה הם חייבים ברוחב־לב.

בכלל, נדמה לי שטר חיני בעיני ויזלטיר — ואני חשבתי את עצמי לאחד מבני המונו. חוס ורחם, מאיר, חוס ורחם. ואני מבטיח לצמצם את פעילותי מיד לאחר שמצבי הכספי ירשה לי זאת.

המאניפסט של האדם הפרימיטיבי

(סוף מעמוד 18)

לוטין, כשהוא בא אל המערב בטרונה ותובע „לשקם את ההיסטוריה בכל היקפה, מעבר לאלפיים השנה של היסטוריה מערבית", שבה הערכים האנושיים כביכול, כגון החופש, השוויון, הצדק, העושר, הטוב, הזכות, החובה... אינם מביאים לידי ביטוי אלא תסכולים קולקטיביים פתיקי־יומין.

היותר האינטלקטואלי של המחבר בא לידי ביטוי בדבריו על הגזענות, שהוא מגנה אותה בכל לשון של גינוי, כשהוא מודה בכך שהיא מקבלת עתה ביטוי דו־סיטרי, לאמור גם גזענות של „הפרימיטיבים" נגד האדם הלבן, דבר שאנו עדים לו יותר ויותר. אין לו ספק בכך, ש„כל מה שיכול להגשים עם אחד יכולים להגשים גם כל האחרים ובלבד שילמדו, יתחנכו ויודרכו לכך או שיחזו להם האמצעים הדרושים לעשות זאת".

אי־אפשר להתעלם מליקוייו של ספר זה, הפוגעים לעתים בכוח־השכנוע שלו. אך עיקר חשיבותו והאקטואליות שלו הם בכך שהוא ספר על כושי, הבוחנת, לראשונה, את בעיית הציביליזציה בקריטריונים של הסתכלות אחרת, השונים מאלה הנראים למערב. ספר זה, עד כמה שידוע לי, הוא היצירה „הסוציולוגית" הראשונה הטופשת את התרבות שלנו באמצעות מושגים שהם הזרים לה.

דיאתארא אומר לנו במפורש ובכה כלא, שלאחר הנפתולים שנפתלה החברה התעשייתית, נפתולים שהתחייבו אולי מטבע־הדברים אך הגיעו עתה לסיומם, יש לחזור אל החברה ה„פרימיטיבית". החברה המכונה „פרימיטיבית" אין מקומה בכרונו־היסטוריה: אין היא נקודת־מוצא כי אם נקודת־יעד. האדם „הפרימיטיבי" הוא האדם שהגיע לשלב ההתהלבות החברתית המושלם ביותר והלא כאדם הלבן הוא נתרחק מרחק רב מ„האדם הקדמוני".

אפשר להעצן שהמחבר מפעיל יותר מדי את הדמיון והתפש לעתים להנחות־יסוד שאינן נשענות במידה מספקת על העובדות, אך העוה זו היא אולי מעלה שיש למנות ב„אדם הפרימיטיבי". בין כך ובין כך הוא כביע לקפיצת־דרך סינתטית מבריקה. יכולים אנו לא להסכים עם דברים שהוא אומר, אך אותו החזר בציביליזאציה המושמה שהגיע לסוף הדרך יתעב להרהורים.

שנת קופרניקוס

ניקולאוס קופרניקוס, האיש אשר קבע, כי כדור־הארץ סובב את השמש, נולד ב־19 בפברואר, לפני 500 שנה, בעיירה תורן על־נהר ויסלה. ארגון „אונסקו" ו„המועצה הבינלאומית של איגודי המדע" (איקסו) הכריזו על שנת 1973 כעל „שנת קופרניקוס". היא תיפתח באירוע שייערך בפאריס ב־19.2.1973. גם מוסדות־המדע של גרמניה המערבית יציינו מועד זה בכמה אירועים שגולת־הכותרת שלהם תהיה התערוכה, שתיערך בנירנברג. שם אף יוצא לאור הספר "De revolutionibus orbium coelestium" (על הקפותיו של היקום השמימי) — יצירתו הראשית של התוכן על מערכת השמש. עותקה הראשון של היצירה הוגש לקופרניקוס, אשר כימש בימים ההם קאנוניקוס בקאתדראלה של פראואנבורג (פרוסיה המזרחית דאז) ב־24 במאי 1543, הוא יום פטירתו.

ניו־יורק מרכז חדש לסחר אמנות

לניו־יורק השפעה גדלה והולכת בתחום הסחר באמנות. חלק גדול להתפתחות זו ראוי לייחס לחברת סותבי־פרק־בארנאט — הסניף שפתחה חברת סותבי במאנהטן. המחזור של העונה האחרונה הסתכם כאן ב־42 מיליון דולאר, ונראה כי השנה לא רק יגדל המחזור, אלא גם תהיה לסניף סותבי בניו־יורק השפעה מכרעת על הנטיות הבינלאומיות במסחר באמנות. אחד האוספים הנפלאים ביותר — אוסף הנס פוסר — של הדפסים יאפאניים יוצע כאן למכירה ולאחר־מכן יימכרו ציורים אמריקאיים חשובים ב„שבוע אמריקה". המכירות הפומביות בניו־יורק נדירות יותר מבאירופה, אולם ההיצע שלהן יקר ערך ומעניין הרבה יותר. בניו־יורק נערכות מכירות פומביות גם מטעם מוסדות המסתפקים לבסיאונים, כמו מוזיאון גוגנהיים והאקאדמיה לאמנות קראנברוק. מכירות אלה מושכות קהל רב ובאחת מהן נתגלתה התעניינות מדהימה בפסל שווייצרי משנות השלושים — מרסל סנדוס — עובדה שהשפיעה מייד על השוק העולמי. במכירות הפומביות בניו־יורק מופיעים קניינים פרטיים, בשעה שבלונדון ובפאריס שולח האספן הפרטי למכירה הפומבית סוחרי־אמנות, כנציגו — דבר שמפתן את המחירים. עם זאת, יש יצירות בתחומים מסוימים שנמכרות באמריקה הרבה יותר טוב, למשל: ציור ופיסול אמריקאי. גם הפיסול המודרני נמכר מצוין בארה"ב, בעיקר משום שסוג אמנות זה משמש לקישוט בתים פרטיים. לעומת זאת אין מתעניינים בארה"ב באמנים העתיקים. („הראלד טריביון")

פרס איטלקי לג'ורג' שטיינר

למבקר־הספרות ג'ורג' שטיינר הוענק אחד מפרסי „קורטינה־אולימפי" בסך מיליון לירטות איטלקיות בעד ספרו „לשון ושתיקה". הפרס השני הוענק לאבניו ראאיבנדי, פרופסור ללשון וספרות באוניברסיטת בולוניה, בעד ספרו „טכניקות של ביקורת ספרותית".

בעולם הספרות והאמנות

שני רומאנים היסטוריים

„אפרת של איזכרי" מאת ריצ'ארד ויינהרדט (הוצ' „מאקמילאן") הוא רומאן היסטורי רב־עוצמה המתרחש באנאטוליה בתקופת המלחמה היוונית־טורקית בשנים 1919—1922. הספר חוקר את שרשרת האירועים שנבעה מן ההחלטה המהרה של קלמאנסו, וודרו וילסון ולויד ג'ורג' להתיר ליוונים להשתער על אסיה הקטנה, כדי להגן על האוכלוסיה היוונית שישבה ברצועת החוף המערבי של טורקיה היום. המלחמה היתה מלחמת־דמים ממושכת, שבה היה צריך מוסטפה קאמל פחה להתמודד גם עם האויב היווני, גם עם הממשלה הטורקית הרשמית העויינת שבאיסטנבול והמופיצה חילים כבני לאומים קונים באנאטוליה שהיו להוטים אחר השלל התנגדו למהפכנות ולפוריטאניות של צבאו המהפכני של קאמל. אשר ליוונים — קווי האספקה שלהם היו ארוכים מדי, החזית רחבה מדי וכן היה עליהם להתמודד עם התכלית הצליבה של החאיה איכה מסובלת, גוף שבל כן ההשכבה המרצילה אף־אם של כאבקי־כה בין ההפלגות הליבראליה של הגניזלים האפשים שהתגודדו סביב הזכות ההולכית של המלך קונסטנטין.

על רקע היסטורי זה מתאר ויינהרדט את גורלן של שתי משפחות: משפחתו של כריסטוס סוריגוטיס, משפחה עשירה מאיזמיר, המייצגת את החיים הבורגניים, המתהדרים, הקוסמופוליטיים של הגולה היוונית. ראש־המשפחה הוא סוחר־עתיקות רומאנטי, דמות אבסורדית ופאתטית. המשפחה השנייה היא משפחה כורדית, שבניה הם לוחמים מודקים ספוסים, האחד מוסלמי פאנאטי, שונא יוונים, נאמן לרעיונותיו של קאמל פחה; השני — אינטלקטואל שספג תרבות מערבית ומנסה לגלות עצמו בפעלה. ספרו של ויינהרדט הוא מאמץ רב־ערך בתחום הדמיון ההיסטורי ופרי של מחקר מקיף. זהו ספר קריא ומרגש.

ספרה החדש של מרי רנו „הנער הפרסי" (הוצ' „לונגמאן") הוא כרך ניקה כתובה היטב של אירועים ודברות על רקע האינטריגות באימפריה הפרסית. מסופר על נער שנעשה חביבו של אלכסנדר הגדול, בשבע השנים האחרונות לחייו. הנער, אשר נותק מעל משפחתו שנרצחה, סורס ונמכר לפריצות, אומן באומנויות השירות, המחול והפיגוג הכיני ולבכות, לאחר מפלת דריוש, ניתן במתנה לאלכסנדר. התקופה האכזרית, עידן העימותים של הפרסים בנגוד לפספות היוונים — כל אלה מצוירים בספר ברוב חיות. (מ.ל.פ.)

מבקרי ה„ניו־סטייטסמן" על ספרי השנה

מבקר ה„ניו־סטייטסמן" פיטר ס. פראסקוס הוציב את „אוגוסט 1914" של סולז'ניצין כספר הטוב של השנה. בגדי בגין „היסטוריה אוביוגרפיה של לורד" ספר בוקום של בורדאס, כיצא השנה בתרגום אנגלי („דאטיף"). „המפלצת" מאת ביקל כ־דגיג הנדפור („דאבלדיי") „היבארה" מאת ג'ון באיל („ראנדום האוזי") קובץ של שלושה ספורים, שבהם מספרים אגדות שחרווה, פראאוס ובלורופיו; „צבבוה" — סיפורים סוראליסטיים מאת דונלד בארתלם („פארור, סטראוס אנד ז'ירוד"). בתחום הלא־בדיוני: שני ספרים על מלחמת וייטנאם: „אש באגם" מאת פראנסס פיצג'ירלד („בראון"), „הטובים ביותר המבריקים ביותר" מאת דוד הלברשטאם („ראנדום האוס"); ספרו של אלי וידל „בטעה באש" („ראנדום האוס").

רעיונותיו של וולטר קלאפטנס, באותו שכתבן אנגלי, שונה בבקבת. הספר הראשון במעלה בעיני הוא „ילדי הגאווה" (הוצאת „יאל"). הכולל 1200 מכתבים שנכתבו בין השנים 1854—1868 בידי בני משפחה אחת בבסע בג'ורג'יה, המשקפים את תולדותיה והורבנה בתקופת מלחמת־האזרחים בארה"ב. ספרים אחרים שהוא מונה „במחבוא: חיי בבואל קורסט" („פנתיאון") ספר יחיד־במינו בספרות־הכלא. שפע בעניין של ספרים ביוגראפיים: „אלינור: שנות הבדידות" מאת ג'וזף פי לאש („נורטון"), „וירג'יניה וולף" מאת קוונטין בל („הארקורט ובריים, יובנוביץ'"), „המלכה ויקטוריה" מאת סאסיל וודהאם סמית („קנופף"), „אורוול הלא־יהודי" מאת פטר סטנסקי וויליאם אברהמס („קונר פרי").

הלטר קלאבנגס מתאבל על מותם ב־1972 של שלושה יוצרים: ג'ון באריכן שהתאבד והשאיר אחריו ספר קטס וקודר בשם „אסליוה וכו'" („פאראר סטראוס אנד ז'ירוד") המוכיח שכתב את מיטב שירתו בסוף ימיו; הסופר והמבקר אדמונד וילסון ועזרא פאונד.

פרס היינה

לקארל צוקמאייר, הסופר והמחזאי הגרמני בן השבעים וחמש, הוענק „פרס היינה" מטעם העיר דיסלדורף לרגל יובל 175 להולדת המשורר. „פרס היינה" יוענק בעתה אחת לשלוש שנים לאנשים „אשר יצירתם האינטלקטואלית מעודדת קידמה חברתית, תורמת להבנה בין אומות העולם, או מפיצה את בשורת הסולידאריות האנושית בהתאם לזכויות האדם הבסיסיות, שלמענן נלחם היינריך היינה".

ספרים חדשים

מקור

מחזות — כרך ראשון — מאת אהרן אמכז. בכרך: חומת ירושלים — המחזה מתקופת עליית בבל; מיכל בת־שאול — טרילוגיה מימי ראשית המלוכה בישראל; אלכסנדרה החשמונאית —. מחזה מימי מלכות הורדוס בהוצאת בית ענב. הוצ׳ „יסוד", 246 עמ׳.

נתיב אל הבלתי־נודע — דרכי הפאראפסיכולוגיה מאת אולגה פיינגולד. מענייני הספר: מסעות לע.ח.ד.; ריפוי שינים בעזרת סאגיה; החכמה הסינית; ארץ הבמים תעלה ועוד. הוצ׳ ראובן מס. ספריית דני למדע והשכלה 208 עמ׳.

הראאה בקיבות העקשייהיה — פרקים נבחרים מאת איגנ׳ א. אורד לבחות הגבוהות של בתי־הספר ללבורנטים כימיים הוצ׳ אורים ישראל. 122 עמ׳.

לבוי, לבוי, לבוי? — סיפור לבני הנעורים מאת שושנה שרירא ספרית רן הכבג. הוצ׳ עם עובד. 142 עמ׳.

כתבי-עת

הקצירי מאבריב בסינהל — רבעון — חוברת 2 — מדורי החוברת: כלכלת עסקים, שיווק, מימון, חשבונאות ובקורה, מערכות מידע. לצד התקצירים המובא ברבעון גופו לערבן את המינהל הישראלי בחידושים האחרונים בשטחים השונים של המינהל: כלכלת עסקים, ניהול בחזארג, מימון, חשבונאות ובקרה; שיווק חקר ביצועים, מחשבים ומערכות מידע המו״ל: הסדרה למינהל. 81 עמ׳

מאזנים — ירחון לספרות - בעריכת משה שמיר. משתתפים בחוברת זו: רות, עוזר רבין, אברהם פריב, זרובבל גלעד, א. יורם, ו. בונס, חרות תרכבי, אהרן אפלפלד, חיים באר, ע. בזינדרין ועוד. הוצ׳ אגודת הסופרים העברים.

האומה — 36 — רבעון — עורכים אברהם הלר ויוסף ברוססי בחוברת רציכות מאת ישראל אלדד, יעקב הירנין, נתום וזאי חיים לנר, אברהם הלר ועוד ובן דברי שירה וביקורת. הוצ׳ אומה והגרה, 252 עמ׳.

תרגום

ניהול היפול בחולה — מזומנות המשימה הלכה למעשה מאת הורה פרוז, תרגם הגן רותם. הוצאה עם עובד, בשריה לאחיות. 252 עמ׳.

מבוא לפסיכולוגיה — כרך ב׳ — מאת איר הילגארד. ר״ל אטקינבון פרקי הספר: למידה וחשיבה; הפרט והאישיות; קונפליקט התנהגות ובריאות הנפש; התנהגות חברתית תורגם באנגלית בידי קמפי לוין. עריכה מדעית: ד״ר חיים אורפיאן. הוצ׳ אוצר המורה, הוצ׳ הספרים של ההסתדרות המורים בישראל. 840 עמ׳.

אידיש

5 יאר אין כאטיאליסטישן פאר־בעריאנד — פאה קוביה עלר אין ארבאנגעלבריבער פיינעס און מאורדערישע קאלטאו. פארלאג „הכטורה", 200 עמ׳.

מוסד ביאליק ירושלים

ספרים חדשים בספריית „דורות"

36 מסכת אבות.

משורשת ומבוארת בצירוף מבוא מאת בן־ציון דינור. בפירושו למסכת סלל פרופ׳ דינור דרך חדשה בהבנת המשניות הכלולות בה, בהבנת המבנה הצורני שלהן, ובקשרן ההדוק למאורעות הזמן שעליהם הן מגיבות. 148 עמ׳.

37—38 אליעזר צבי הכהן צווייפל: שלום על ישראל.

ההדיר, הוסיף מבוא והערות אברהם רובינשטיין. ספר זה פתח פתח להערכה חדשה של החסידות. הנחה היסוד לראיית החסידות כחוליה בשושלת התנועות הדתיות בישראל, שייחודה בהעמדת האדם היהודי במפגש מתמיד עם בוראו. שני כרכים.

39 כתבי ר׳ ישראל סלנטר.

ההדיר, הוסיף מבוא והערות מרדכי פכטר. בכתבים אלה, הכוללים דרושים, מאמרים ואיגרות, באה לידי ביטוי שיטתו המוסרית של אחת הדמויות המרכזיות של תנועת המוסר בליטא. 252 עמ׳.

40 ניצני הריאליזם בסיפורת העברית.

ההדיר הוסיף מבוא והערות יוסף אבן. קובץ סיפורים מאת ראובן בריינין, יצחק גוידא, זפרין (ז. פרידקין), י. ל. אבד־ספיר (ספירשטיין) ובן־אביגדור (א. ל. שלקוביץ), המשקפים את הנסיונות הראשונים בסיפורת העברית להגיע להגשמת הריאליזם הספרותי. 185 עמ׳.

מחיר כל ספר — 6 ל״י

להשיג בבתי־מסחר לספרים ובמדור ההפצה, מוסד ביאליק ת. ד. 92, ירושלים

בהדורה ראשונה אזולת

מבחר שירים

מאת: הדס עפרת

הפצה ראשית: „ספרים לעם", יבנה 7 ת״א, טל. 621885

ספרים חדשים

אוניברסיטת בר־אילן

ספר חיים שפירא, בעריכת חיים הירשברג

(ספר השנה למדעי היהדות והרוח של אוניברסיטת בר־אילן, ט—י), בהשתתפות סופרים וחוקרים ידועים, 2 כרכים —.30 ל״י

ערכי המילון החדש לספרות חז״ל

בעריכת פרופ׳ קוסובר ז״ל. מאמרים על בעיות המילונאות של לשון חז״ל —.10 ל״י

ביקורת ופרשנות — כתב עת לספרות לשון ואסתטיקה

חוברת מספר 2—3, בהשתתפות ב. קורצווייל, ה. ברזל, י. ינאבה, א. הראל פיש ועוד. 4.50 ל״י

הוצאת האוניברסיטאות, במפיצי להשיג בחנויות ספרים מובחרות ועל השכפול.

ההפצה בידי

הוצאת ראובן מס

ירושלים

לודביג מאיר בע״מ

בימ״ס ספרים

רח׳ שלומציון המלכה 4 ירושלים.

טל. 222628 ת. ד. 1174.

חלון השבוע

ספרים על

פסיכולוגיה וחינוך

הכל בכל בלוח

בלוח הכלול

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

חיתוך התקשורת

יד השבוע: בחלק דרום. מזרח-מערב פגיעים.

צפון
♠ K 10 5
♡ J 9 6 4
♢ Q 4
♣ A Q 10 3

מערב
♠ J 9 6 5
♡ A 7
♢ K 10 7 5 3 2
♣ 2

מזרח
♠ 8 7 4 2
♡ K 2
♢ A J 8 6
♣ 8 6 4

דרום
♠ A Q
♡ Q 10 8 5 3
♢ 9
♣ K J 9 7 5

ברידג'
מאת ג. בשרי

בתחרות קבוצות הגיעו דרום-צפון לחוזה סופי של „4 הארט" בשני ה-שולחנות בתום מהלך הכרזה שיגרתי. דרום פתח בקריאה של „1 הארט", מערב עבר וצפון הכריז „3 הארט". דרום סיים את מהלך ההכרזה בקריאה של „4 הארט" שנשאר בתור החוזה הסופי של המשחק.

בשולחן הראשון התחיל מערב את ההגנה עם ה-2 קלאב. הכרוז ניסה להעביר על מזרח על ידי „עקיפה" מדומה בדומם, כאשר הוא זכה ב-לקיחה עם ה-Q קלאב. הכרוז שיחק את ה-J הארט מהדומם. מזרח לא התפתה לכסות עם ה-K הארט ושיחק הארט נמוך, בעוד מערב זכה בלקיחה עם ה-A הארט. מערב חזר בדיאמונד נמוך שנלקח על ידי ה-A הארט ביד מזרח. זה חזר ב-קלאב ואיפשר לבן זוגו לחתוך עם ה-2 הארט. ה-K הארט של מזרח זכה בלקיחה הרביעית של ההגנה ולכרוז חסרה לקיחה לביצוע החוזה. לכאורה נראה כי כשלונו של הכרוז היה בלתי-נמנע לאחר היציאה ב-קלאב מצד מערב. הוא שיחק בערמומיות, אך ההגנה התעלתה הת-גברה עליו.

בשולחן השני שיחק הכרוז בצורה ערמומית, אך בצורה יותר יעילה שאיפשרה לו לבצע את החוזה באמצעות הטכניקה של חיתוך התקשורת בין המגינים. גם כאן התחיל מערב את ההגנה עם ה-2 קלאב שנלקח ב-דומם. הכרוז ראה את הסכנה האפשרית (בחיתוך קלאב) והוא שיחק את ה-A ספייד, המשיך עם ה-Q ספייד שאותו לכד בדומם עם ה-K ספייד. הכרוז המשיך עם ה-10 ספייד מהדומם. כאשר מזרח שם ספייד נמוך, הסליק הכרוז מידו את הדיאמונד הבודד ואיפשר למערב ה-מופתע לזכות בלקיחה עם ה-J ספייד. כעת נחתכו אמצעי התקשורת בין מערב ומזרח. מערב שיחק דיאמונד, אך הכרוז חתך עם הארט בידו. כעת יכול היה הכרוז לשחק הארט, ובכל מקרה יכלו המגינים לזכות רק בשתי לקיחות הארט עם ה-A ועם ה-K הארט. בסיכום בי-צע החוזה לאחר שהכרוז הפסיד שתי לקיחות הארט ולקיחה אחת דווקא בספייד.

אסיפה כללית בתל-אביב

האסיפה הכללית השנתית של סניף תל-אביב בהתאגדות הישרא-לית לברידג' יתקיים ביום שני, 29 לינואר בשעה 7.30 במועדון „דוכס-יונג" דו"ח הועד היוצא ויתקיים דיון על פעולות השנה שחלפה. כמו כן ייבחר ועד חדש לשנת 1973. כל חברי הסניף מוזמנים להשתתף ב-אסיפה זו.

דיוק בהתקפה

שחמט
מאת משה צ'רנאק

התקפה, בדומה להגנה, תובעת דיוק רב בחלקה המבצעי. לא די ברעיון מטולפל, בהסתערות נועזת על עמדות היריב; צריך שהמשימה כולה תוצא לפועל בדיוק מושלם. אנו מעריצים ניהול התקפה מוצלח מול יריב המיטיב להתגונן. הצד המתקיף חייב לחזות בכל אמצעי ההגנה ולהכין מראש תשובה מסכ-בעת על כל אחד מהם. יש ערך מיוחד להתקפה המתבצעת על הודו של מסע אחד, כשכל אי-דיוק ב-סדר המסעים עלול להוציא את ה-כסרה.

המשחק הבא מדגים התקפה ראויה לשמה.

לבן: כהנין
שחור: סבתן

תל-קרב, מוסקווה 1973.

1. ד4, פ–ו6; 2. ג4, ה6; 3. פ–ג3, ר–ב4; 4. ה3, 0–0; 5. ר–ד3, ד5; 6. פ–ה2, ד:ג4; 7. ר:ג4, ג5; 8. ה:ד4, ד:ה4; 9. ר:ב4, פ–ג6; 10. ר–ה3, פ–ב6.

האמן דייצב הצביע על אפשרות מעניינת: 10... ה5; 11. ד5, פ–ו4; 12. ד:ג6, מה–ד4; 13. ה3, פ:ה3; 14. ה:ו3+, צ:ו7; עם משחק הדיר.

11. ר–ד3, ב6; 12. א3, ר–ה7; 13. פ–ו4, ר–ב7; 14. מה–ה2, צ–ה8; 15. צ'א–ד1, ר–ו8;

בא בחשבון 15... ו5 למניעת ה-מסע הבא.

16. פ–ה5, פ:ה5; 17. מה:ה5, ו6; 18. מה–ה2, ר–ה7;

כאן נראה עדיף 18... מה–ד6.

19. ר–ו6!, מה–ד7;

כדאי להוליך קודם את הרצים כדי להרחיק את המלכה הלבנה מ-זירת הקרב. לאמיתו של דבר ה-שחור טרם ידע היכן תהיה „זירת הקרב".

20. ר:ב3, מה:ב7;

טבעי, כדי לשמור על אפשרויות

ו–4 או פ–ג3. עם זאת, הנבון היה 20... פ:ב2 כי עתה יפתח הלבן בהתקפה מוחצת.

21. ר–ה6!, צ'ו–ה8; 22. מה–ה5.

כופה על השחור חילופי רצים ד-בכך משאירו חסר אונים מול הד-רת הפרש הלבן ל-ו6.

22... ר–ו8; 23. ר:ו8, צ:ו8; 24. פ–ה4, פ–ג3.

הגנה יחידה מפני האיום הכפול: פ–ו6+ או פ–ו7.

25. פ–ו6+, פ–ו8; 26. מה–ו4!

כדי לבצע את המסע המדוייק הזה חייב הלבן להבחין כי אחרי 26. צ:ו6, צ:ו6; 27. פ–ו8+, ו6; 28. פ:ו6, מה–ו7; או 26. מה–ו5 (בתקווה ל-26... מה–ו7?; 27. צ:ו6, צ:ו6; 28. מה–ו6!) 26... מ–ו7!; אין המשך להתקפה.

26... מ–ו7; 27. צ–ג3.

מאיים 28. פ–ו5+!. כנגד 27... מה–ו7; יכריע 28. צ–ו3, ו5; 28... ו8 (29. מה–ו6+) 29. פ:ו5+!, ז:ו5; 30. צ:ו5 וזוכה (30... צ–ו8; 31. מה–ו3+).

27... צ–ו8;

אם 27... ו6; או 28. ו4, פ–ו4; 29. מה–ו6+, מ–ו7; (29... צ–ו8; 30. צ'ד–ו1, מ–ו7; 31. פ–ו5 וזוכה בכלי) 30. צ–ו5, ו5; 31. צ:ו5+!, ז:ו5; 32. מה–ו6+, מ–ו8; 33. פ–ו6×. כנגד 27... פ–ו5; מדגים מחזיק נוסחה זו: 28. מה–ה5, צ:ג3; 29. פ–ו8++, מ–ו6; 30. מה–ו4+, ו5; 31. מה–ו6+, פ–ו6; 32. מה–ו7+, מ–ו5; 33. פ–ו6+, מ–ו4; 34. מה–ו6×.

ואילו 27... מה–ה7; מפסיד ל-28. צ–ו3, ו5; (הכאת הפרש תגרור מט בשנים) 29. פ:ו5+!, 29. ז:ו5; 29... צ–ו8; 30. ז:ו5; 30. צ:ו5 וזוכה במלכה.

28. צ'ד–ו1, ו5; 29. פ–ו5, מה–ו7; 30. מה–ו6+, מ–ו8; 31. פ–ו5.

מאיים 32. צ:ו3.

31... צ–ו7; 32. מה–ו3, השחור עבר על הזמן.

הוא כמובן, אבוד ממילא.

הכל משחקים שחמט

אי אפשר לעבור. על כל שאלה הוא מכונה משיבה: „אני רוצה לשחק שחמט".

בעייה מס' 710
מ. צור, 1950
פרס מיוחד

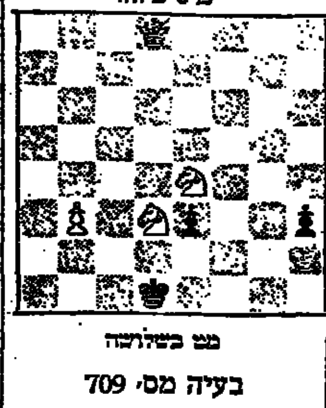

מט בשלושה

בעייה מס' 709
ד. פאקפיורקה 1911

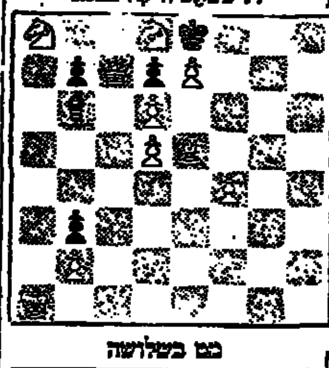

מט בשלושה

פתרונות

מס' 706 (לויד): 1. צ–ד7+, 1. ה:ד7; 2. מה–ג5 — כפאי.
מס' 707 (מולר): 1. מה–ח, ר–ה3; 2. מה–ב3, ר–ו6; 3. מה–×ב2.
מס' 708 (קמאי): 1. פ–א1, מ–ה3, ג5, מ–ח8; 3. ו5, מ–ו8; 4. מה–ו6, זוכה. לא 4. ו, מ–ו7; 5. ו6+, מ–ו6; היקו. 2... פ–ו8; 3. פ–ו8, זוכה.

שחמט בעולם

ידיעות בקצרה: בהוצאה יד-צאת דופן בשתיים התלת-קרב סבוך קומפי-מוחין; כל שלושת המתורים סיימו ראשונים-אחרונים, עם 2 נקו-דות כ"א. לפי-כך שלים לתחרות הבין-אזורית סבון וקומין, בעלי ה-מקום העדיף באליפות בריה"מ. ד-אילו מוחין, על אף נצחונו הבאה על סבון (ראה במדור) יצטרך להמתין להזדמנות נוספת ● הפרס „אוסקר" לשחמטאי המצטיין בשנת 1972 הו-ענק, כפי שניתן לצפות, לבובי פי-שר. הוא צבר (בהצבעה מסורתית של עיתונאי-שחמט) 264 קולות לעומת ספאסקי 171, פטרוסיאן 159, קרפוב 143, קורצ'נוי 128, היבנר 112, פטרוסיאן 107, ליובוייביץ' 96, לרסן 90, פולוגייבסקי 89. במקומות 11 ו-12 — טאל והורט. לגבי פטרוסיאן ו-קרפוב הייתה זו שנת השנים טובים אך ספק אם זה מצדיק את המקומות 3–4. היבנר גבוה כדי. פטרוסיאן גמוך מדי. לרסן וטאל היו זוכים ב-הגלאה לו הובאו בחשבון התחרו-יות האחרונות: הסטינגס ואליפות בריה"מ ● הרשימה האחרונה של ה„רנקינג" העולמי ליום 31 ביולי 72 (לפי שיטת פרופ. אילו) מכילה יד-תר מ-630 שמות (בכלל זה כ-100 שחמטאיות). הנה הדירוג של 15 ה-ראשונים: פישר 2785, ספאסקי 2660, פטרוסיאן, פולוגייבסקי 2645, קור-צ'נוי, פורטיש 2640, בוטביניק, קר-פוב 2630, לרסן, טאל 2625, סמיס-לוב, שטיין 2620, הורט, קרס 2600 סבון 2595. במשבח עליתם של צעי-רים (היבנר במקום 16–18, מקינג 21–23) וירידה של הקשישים (ריבס-קי — 24, גידירון — 50) ● ב-בלגראד נערכה התחרות הבכורתית לכבוד „יום הצבא". השתתפו 193 שחמטאים לפי השיטה השוויצרית. ניצח האמן הבינלאומי וליכירוביץ' שצבר 10 נקודות ב-11 משחקים.

משחקי הליגה

תוצאות הסיבוב השני:

ליגה ארצית: „פלדקלייך" — רמת-גן 4½:1½ (הפתעת הסיבוב: זמניק, קליר וש. פרידמן צברו ב-יחד... וצי נקודה); אוניברסיטת ת"א — הדרה 1:5 (הפעם לא שיחקו הסטודנטים על תיקו. כבן ניצח את מלאכי); ביתיר — „לסקר" ת"א 5:1 (תגובה נמרצת על הכשלון בסיבוב הראשון; קרידמן ניצח את גותי); „לסקר" חיפה — הפ' ירוש-לים 2:4 (נצחון נוסף לקבוצה מ-חורה ל„ארצית". רום גבר על בר-ניר); בת-ים — „רובינשטיין" ר"ם 3:3 (בקרב בין עולים חדשים מ-בריה"מ ניצח מנייבין את לדרמן); סכנין — עמק חפר 3:2 (1) ה-אלופה מאכזבת; בשני סיבובים — שני כשלונות.

קבוצה מנוסה יותר); „רשבסקי" — בר-אילן 4½:1½ (הסטודנטים הדתיים הפתיעו את יריביהם המנוסים); חו-לון — אס"א ירושלים 3:3; „רמי — הפ' ראשל"צ 3½:2½; צעירי ירוש-לים — אוניברסיטה ב' ת"א 1½:4½ (הסטודנטים הופיעו עם 4 שחקנים בלבד).

הדירוג: מרכז הנוער 11, בר-אילן 8½, אס"א ירושלים 8, „רשב-סקי" 6.

הדירוג אחרי 2 סיבובים: אוני-ברסיטה ת"א 8, „לסקר" חיפה, רמת-גן 7½, „לסקר" ת"א, בת"ים 7, עמק חפר 6 (1).

ליגה א' צפון הפ' חיפה — נצרת עלית 3½:2½ (הפתעת הסיבוב); סכ-ניון ב' — כפר סבא 3½:2½; כפר מסריק — בית נבלר 3½:2½; עפולה — „הרצליה" 2:4 (גם זו תוצאה בלתי צפויה); הפ' חפר — קרית כנרת 4:1 (1).

הדירוג: סכניון ב', בית נבלר 8½, כפר סבא, נצרת עלית 8.

ליגה א' דרום מרכז הנוער ת"א — פתח-תקוה 0:6 (נצחון מוחץ של

שחמט בישראל

ידיעות בקצרה. תחרות הדירוג הענקה העלאות בדרגה נוספות: מועמד לאמן: יוסף כרמלי (ת"א), אריה גרוסמן (הרצליה), אלמוג בורשטיין (חדרה); דרגה ראשונה: שי מלמל (ת"א); דרגה שניה: הרצוים גוטליב (ירושלים); דרגה שלישית: לוי ק'לוזן (ירושלים) ● באמצע החודש הבא יתקיימו בבית החייל בתל-אביב התחרויות המסורתיות השנתיות של צה"ל. 5 ימים יוקדשו לתחרות בין הפיקודית (קבוצתית) ו-11 ימים לאליפות יחידים, שתנו-הל, כמקובל, לפי השיטה השווי-צרית. השנה מצפים לרמה גבוהה באליפות יחידים. שכן עתה משר-תים בצה"ל, בין השאר, האמנים: בליימן, פרידמן ונוימן והמועמדים הבכירים: מלין, גרוס, ת. כץ, לי-כיר, בנק, א. לב, קופלוביץ, חמ-נליס, צוקרמן ● בליגה למקומות עבודה בתל-אביב נערך הסיבוב ה-חמישי. עתה מובילה תע"ש עם 15½ נק' ואחריה סולל-בונה 14½ ובל"ל 13½.

חלונות שאגאל בבולי ישראל

הערך הנקוב. כל הבולים בסדרה זו, יונפקו בערך נקוב 1.00 ל"י.

בולים
מאת שמואל שליט

במארס יונפק דואר ישראל סי-דה בולים הנמנים עם סדרה בת 12 בולים, שנושא ציורם הוא 12 הויטראז'ים של מארק שאגאל ב-בית הכנסת של בית החולים „הד-סה" בירושלים. שישה בולים נו-תרים (שישלימו סדרה זו) יוכנסו למחזור במחצית השניה של 1973.

שנים-עשר הויטראז'ים מסמלים את שנים-עשר בני יעקב — אבות שנים-עשר שבטי ישראל. בפברואר 1962 הוצבו הויטראז'ים בבית החו-לים „הדסה". יצירה אחרת של שא-גאל דוד מלך ישראל כבר נד-פסה בבול דואר ישראלי.

בולי הויטראז'ים הם בתבנית מל-בנית-אנכית גדולה מהרגיל, נד-פסו במלוא צבעוניותם, בשיטת דפוס-שפה (אופסט) במפעל לויד אפשטיין בבת-ים, בגליונות בני 15 בולים כ"א. לשורת הבולים התח-תונה צורפו שובלי באור, בהם שם השבט ו„חלונות שאגאל — הדסה ירושלים" בעברית ובאנגלית.

בפינה הימנית העליונה של ה-בול רשום שם השבט (פעם נוספת) ובפינה השמאלית התחתונה רשום

שפע
פרקים
בחידון
הסמלים

בכל יום ו' במוסף של „הארץ" השבוע

חותמת תעמולה לשבוע המזון

השירות הבולאי העביר לנו תד-פיס של החותמת-זכרון-תעמולה לכ-

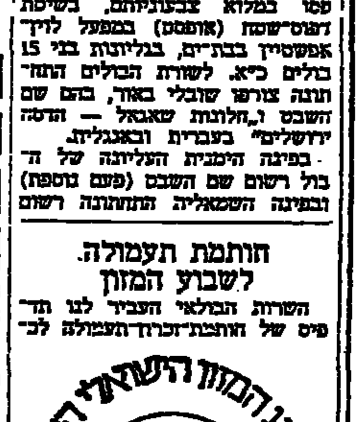

בוד שבוע המזון הישראלי, שהוכ-נסה לשימוש במחצית ינואר 1973 בסניף הדואר הביותר שנפתח ב-מלון הילטון בתל-אביב. החותמת בתבנית עגולה היא בעברית וב-אנגלית.

סוכנות לבולי או"ם בישראל

לבקשת קוראים רבים אנו מפר-סמים להלן את הכתובת של הסוכ-נות הבולאית של האו"ם בישראל

חנה ויגרב — איצור-ארנד
נוה אפרים מונסון,
טלפונים 751519, 751725.

פענח את הצופן [21]

להלן פעולת חילוק רגילה, אלא שבמקום ספרות רשומות בה אותיות, שכל אות מהן מייצגת סיפרה מסויימת. נסה לפענח, על דרך ההגיון, איזו סיפרה מייצגת כל אות. אחר כך, רשום אותיות מתאימות במקום הספרות בשורה למטה. הן תצטרפנה לאימרה של אוסקר ווילד.

ס נ ד ב י מ	ב י ת
י ת ס ש	ד ו ל
ב ו מ מ	
ב ת ש מ	
ס ד ז ש	
י מ מ ש	
ס מ מ	

האימרה: 2019.10 ה52ק371
990א7 93055 9768 371ע6
ה6642 371ע6 א6א 37ח06צ2

הפתרון בשבוע הבא

פתרון „פענח את הצופן" 20

„מפלגה דומה למכתשת כשר הכותשת את כל הראשים יחד לקציצה אחת; ועל-כן מתערבים ראשי המוחים וראשי שורים יחד".
(הנריק איבסן)

השוויונים

$8^3=512$
$(8-3)^3=125$
$512+125=637$

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה למתימטיקה ולמדעי הטבע

רישום מועמדים חדשים לשנת הלימודים תשל"ד

הפקולטה למתימטיקה ולמדעי-הטבע, מבנה את תשומת-לבם של המעוניינים ללמוד בה, כי ההרשמה לשנת הלימודים הבליל לכל הפקולטות באוניברסיטה העברית התחילה ביום — 14.1.73 ותסתיים ביום 28.2.73.

לאוניברסיטה. בעלי תעודת-בגרות מחו"ל, יירשמו באמצעות המשרד לתלמידי חו"ל.

ההרשמה לבעלי תעודת-בגרות ישראלית, מתקיימת באמצעות המשרד המרכזי לקבלת תלמידים במגמות הפקולטה למתימטיקה ולמדעי-הטבע, ניתן ללמוד לקראת התואר „בוגר" (B.Sc.) את החוגים ובמסלולי-הלימודים הבאים:

א. במגמה: מתימטיקה-פיסיקה וצירופי-לימודים אחרים הכוללים מתימטיקה: מתימטיקה, פיסיקה, סטטיסטיקה, כדור-הטבע, מדעי-האטמוספירה, הסטוריה ופילוסופיה של המדעים, ביולוגיה, כימיה, כלכלה, הבנות של חמרים, ייצוגי המתימטיקה, חקר ביצועים, מתימטיקה שימושית ולימודים לקראת קבלת תעודת הוראה תיכונית.

קיימת אפשרות של צירופים עם חוגים אחרים בהסכמת הפקולטה והוצעה לה.

ב. במגמה הכימית — כימיה כללית, אי-אורגנית ואנליטית, אורגנית, פיסיקלית והיאורטית; ביוכימיה, פיסיקה, מיגרולוגיה-ביאוכימיה ולימודים לקראת תעודת-הוראה תיכונית.

ג. במגמה הביולוגית — לימודי הביולוגיה הכללית של התא, בוטניקה, זואלוגיה, מיקרו-ביולוגיה, גנטיקה, פיזיולוגיה, ביוכימיה, לימודי הכנה לקראת התואר „מוסמך" בביופיסיקה, אקולוגיה ואוקיאנוגרפיה (מסלול בילולוגיה ימית) ולימודים לקראת קבלת תעודת-הוראה תיכונית.

ד. במגמה הגיאולוגית — גיאולוגיה-כללית, פליאונטולוגיה, מינרלוגיה, פטרוגרפיה וגיאו-כימיה — עם אפשרות של השלמות בכיוון גיאו-פיסיקה או ביולוגיה.

ה. במגמה הגיאוגרפית — גיאוגרפיה, גיאולוגיה וקלימטולוגיה, עם אפשרות של צירופים נוספים עם ביולוגיה או חוג מתאים אחר.

פרטים נוספים, ניתן לקבל במזכירות הפקולטה למתימטיקה ולמדעי-הטבע בכתב ובע"פ, בבין ביימס רוס (בבין הפקולטה למשפטים לשעבר), קרית האוניברסיטה. שעות הקבלה: ימים א'—ה' בין השעות 11.00—13.00 לפנה"צ. חיילים בכרות יכולים לפנות גם ביום ראשון בשעה 08.00 בבוקר.

מספר המקומות במגמות ובחוגים השונים בפקולטה — מוגבל.

לתלמידים מתחילים שהצטיינו בלימודיהם בביה"ס התיכון ושמצבם הכלכלי מצדיק עידוד והתמיכה יינתנו מלגות לעזרה בלימודיהם.

הודעה על רישום ללימודי ה„מוסמך" — מתפרסמת בנפרד.

האוניברסיטה העברית בירושלים

המשרד לקבלת תלמידי חו"ל

רישום מועמדים לשנת הלימודים תשל"ד (1973/74)

(עולים חדשים ותלמידים מחו"ל)

התחיל ביום א', י"א בשבט תשל"ג (14.1.73)
ויסתיים ביום ד', כ"ו באדר א' תשל"ג (28.2.73).

מתקבלות בקשות לפקולטות/בתי-ספר:

מדעי הרוח	הכשרת מורים
מדעי החברה	(תעודת הוראה)
מתמטיקה ומדעי הטבע	הכשרת מנהלים
עבודה סוציאלית	למרכזים קהילתיים
משפטים	קרימינולוגיה
חקלאות	מדע שימושי
רוקחות	וטכנולוגיה
רפואה	מדעי התזונה והבית
רפואת שיניים	ספרנות
חינוך	

בעלי תעודת בגרות מחו"ל, או בעלי תעודת סיום של לימודי תיכון מחו"ל, או מי שלמד במוסד מוכר להשכלה גבוהה בחו"ל — יפנו אישית או בכתב, לשם קבלת טופס הרשמה, למשרד לקבלת תלמידי חו"ל, ת. ד. 24100, בנין גולדסמיט חדר 311, הר-הצופים, ירושלים.

מועמדים המבקשים יעוץ אישי בעניני הרשמה, מתבקשים לפנות בכתב לכתובת הנ"ל, או להתקשר לטלפון מספר 88201/63—02, לשם קביעת ראיון.

אוניברסיטת חיפה

ההרשמה לשנה"ל תשל"ד (1973/74)

נפתחה ביום א', י"א בשבט תשל"ג (14.1.73)
ותסתיים ביום ה', י"א באדר ב' תשל"ג (15.3.73)

חוגי הלימוד לתואר הראשון (ב"א)

מדעי הרוח: מקרא; ספרות עברית (במסלולים דו-חוגי וחד-חוגי); לשון עברית; היסטוריה של עם ישראל; שפה וספרות ערבית; היסטוריה של המזרח התיכון; פילוסופיה (במסלולים דו-חוגי וחד-חוגי); היסטוריה כללית; שפה וספרות אנגלית (במסלולים דו-חוגי וחד-חוגי); שפה וספרות צרפתית; אמנות — במגמות: תולדות, חינוך, יצירה; ספרות כללית.

בית-הספר לחינוך: חינוך-עיון ומחקר, חינוך ייעוץ, חינוך מינהל ופיקוח, חינוך מיוחד, חינוך-תכנון ודרכי הוראה; המחלקה להכשרת מורים ע"ש א. בירם; ביה"ס לחינוך של התנועה הקיבוצית „אורנים" — תחומי ההכשרה: א) מקרא, ב) ספרות עברית, ג) צירוף בין-חוגי היסטוריה, ד) שפה וספרות אנגלית — מסלול חד-חוגי, ה) שפה וספרות ערבית, ו) ביולוגיה — מסלול חד-חוגי, ז) פיסיקה—מתמטיקה.

מדעי החברה: גיאוגרפיה; פסיכולוגיה (במסלולים דו-חוגי וחד-חוגי); סוציולוגיה; מדע המדינה; כלכלה (במסלולים דו-חוגי וחד-חוגי); סטטיסטיקה;

בית ספר לעבודה סוציאלית (במגמה רגילה; מגמה למינהל קהילתי-כפרי; התכנית המיוחדת להכשרת עובדים סוציאלים בכירים; קורס הסבה לבוגרים במדעי החברה); מתמטיקה.

מכללת עמק יזרעאל „אהל שרה" — לימודי אוה"צ וערב. פירוט החוגים יתפרסם. לימודים קדם-אקדמיים.

חוגי הלימוד לתואר שני (מ"א)

מדעי הרוח: ספרות עברית; היסטוריה של עם ישראל; היסטוריה כללית; שפה וספרות אנגלית.
בית-הספר לחינוך — ייעוץ חינוך מיוחד.
מדעי החברה: מדע המדינה; סוציולוגיה.
לימודי ספרנות — לימודים לקראת תעודה.

בחינות המיון הכלל-אוניברסיטאיות המיועדות לכל הנרשמים תערכנה ביום ב' כ"ט באדר ב' 2.4.1973. בחינות הכניסה לחוגים תיערכנה בין התאריכים 1.4.1973—3.4.1973.

חוברות הסברה וטפסי הרשמה ניתן יהיה להשיג החל מיום א', י"א בשבט תשל"ג (13.1.1973), במחיר 3.— ל"י בנקודות המכירה הבאות:

1. מפעל הכפכפול של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה — בימים א'—ה' בשעות 09.30—17.30.
2. חיפה — הדר. רחוב החלוץ 22.
3. ק. מוצקין — פינת הנוער, ויצמן 10.
4. צפת — בית-באום נאב, בנין מלון יאיר, רחוב ירושלים 59.

סטודנטים המעוניינים לרכוש את החוברות בדואר, מתבקשים לצרף המחאת דואר ע"ס 3.25 ל"י לפקודת אגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה והחוברת תשלח לביתם. חיילי צה"ל הפונים באמצעות הדואר הצבאי, יקבלו חוברות ללא תשלום.

בית-הספר הריאלי העברי בחיפה

הרשמת תלמידים חדשים לשנת הלימודים תשל"ד

לכתה א' – יסודית (גיל 6)
בהדר הכרמל, במרכז-הכרמל ובאחוזה
תתחיל ביום חמישי, כ"ט בשבט תשל"ג, 1.2.73

פרטים והרשמה לכתה א'-יסודית במשרד-ההרשמה בבנין הראשי של ביה"ס בהדר-הכרמל, ביום הראשון של ההרשמה בשעות 08.30—13.00, ובכל יום בשעות 12.00—13.00; ובימים ב', ה' גם בשעות 16.00—17.00; וכן במזכירות כתות היסוד בסניף הדר-הכרמל, רח' קסל פינת שמריהו לוין; בסניף מרכז-הכרמל, דרך הים 10; ובסניף אחוזה, רח' קרית-ספר — בכל יום בשעות 10.30—11.30.

שכר לימוד מדורג: כתות היסוד של ביה"ס נהנות ממעמד של כתות מוכרות על ידי משרד החינוך התרבות ונהוג בהן שכר לימוד מדורג לפי המפתח שנקבע ע"י משרד החינוך. על ידי כך ניתנת האפשרות ללמוד בכתות אלו גם לתלמידים מוכשרים, שהוריהם בעלי אמצעים מוגבלים.

ההרשמה לכתות היסוד ב'—ו' תתחיל ביום ראשון, ל' אדר א' תשל"ג, 4 במרץ.

פרטים נוספים יפורסמו בעתונים בבוא הזמן.

משרד העבודה — האגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית
השירות הציבורי — המכון לנהל... **הסתדרות הפקידים**
המרכז להכשרה ולהשתלמות בפקידות, בניהול ובמשרדאות
חיפה

מודיע על פתיחת קורס
לפקידות כללית
במגמות: ✱ מזכירות ✱ חשבונאות
✱ ארכיב ✱ עבודה מעשית.

בתחר עבודה משולם. הפתיחה: 4.2.73

מרכז קופת-חולים — מחלקת בתי-המרקחת
משרד העבודה — האגף להכשרה המקצועית

מודיעים על הרשמה
לקורס לרוקחים-עוזרים

הלימודים יתקיימו בתל-אביב וחיפה
הלימודים המעשיים בכל מקום בו מצוי בית מרקחת של קופת-חולים.

מתקבלים מועמדים מגיל 18 ומעלה, עדיפות תנתן לבעלי השכלה תיכונית לאחר שירות בצה"ל.

פרטים והרשמה:
1. מרכז קופת-חולים רח' ארלוזורוב 101 חדר 323 בכל יום בשעות לפני הצהרים או בכתב לת.ד. 16250 ת"א.
2. משרד העבודה רח' ביאליק 2 רמת-גן.
3. משרד העבודה רח' קלר 7 חיפה.
4. לשכות העבודה בכל חלקי הארץ.

אוניברסיטת בר-אילן

מודיעה
על פתיחת ההרשמה של מועמדים לשנת הלימודים תשל"ד (1973/74)

לפקולטות ולבתי-הספר דלקמן:

✱ מדעי היהדות
✱ מדעי הרוח
✱ מדעי החברה
✱ משפטים
✱ מדעי הטבע
✱ בית הספר לעבודה סוציאלית
✱ בית הספר לחנוך
✱ המחלקה לקרימינולוגיה
✱ המגמה למתורגמנות
✱ שלוחת האוניברסיטה באשקלון
✱ שלוחת האוניברסיטה בצפת
✱ שלוחת האוניברסיטה בעמק הירדן
✱ קורסים אוניברסיטאיים בנתניה

טפסים ופרטי הרשמה ישלחו לכל דורש לפי פניה בכתב. נא לפנות לפי הכתובת — הועדה לקבלת תלמידים, אוניברסיטה בר-אילן, רמת-גן.

המתעניינים בשלוחה באשקלון, בצפת ובעמק הירדן וכן בקורסים האוניברסיטאיים בנתניה, מתבקשים לפנות לפי הכתובת — משרד השלוחות, בנין המנהלה, אוניברסיטה בר-אילן, רמת-גן.

מספר המקומות מוגבל —
ההרשמה נפתחה ביום ראשון, י"א בשבט תשל"ג, 14 בינואר 1973 ותסתיים ביום רביעי, כ"ו באדר א' תשל"ג, 28 בפברואר 1973.

קרן ע"ש השר ח"מ שפירא ז"ל
על יד אוניברסיטת בר-אילן קיימת קרן מילגות מיוחדת ע"ש השר ח"מ שפירא ז"ל, המיועדת לבוגרי ישיבות גבוהות ותיכוניות, כמצטיינים.

טופס בקשה ניתן לקבל על פי פניה בכתב ל„קרן המילגות ע"ש השר ח"מ שפירא ז"ל", אוניברסיטת בר-אילן, לא יאוחר מיום כ"ו באדר א' תשל"ג, 28 בפברואר 1973.

אוניברסיטת הנגב
באר-שבע

מודיעה על
ההרשמה למועמדים חדשים
לשנת הלימודים תשל"ד (1973/74)

לחוגים/מחלקות:

הפקולטה למדעי הרוח והחברה (בהמשך האוניברסיטה העברית): מקרא, ספרות עברית, לשון עברית, צרוף בין חוגי לשון עברית וספרות עברית, בהסכמה עם ישראל, היסטוריה של עם ישראל, היסטוריה, גיאוגרפיה, חינוך, במלול במסלול חינוך ומדעי ההתנהגות, תעודת הוראה, הלשון והאנגלית וספרותה, הלשון הצרפתית וספרותה, פילוסופיה, מדעי ההתנהגות, כלכלה, סטטיסטיקה.

הפקולטה למדעי הטבע: ביולוגיה, גיאולוגיה, מתימטיקה (קיימת אפשרות ללמוד מתימטיקה בצרוף חוג במדעי הרוח והחברה; קיימת אפשרות להתמחות, אחרי השנה הראשונה, לקראת מדעי המחשב), פיסיקה, כימיה, מדעי הגרעין.

הפקולטה למדעי הטכנולוגיה: הנדסת מכונות, הנדסה כימית, הנדסת חשמל ואלקטרוניקה, הנדסת תעשיה וניהול, הנדסת חומרים.

ההרשמה תסתיים ביום ד' כ"ו אדר א' תשל"ג, 28.2.73.

לקבלת פרטים וטפסי הרשמה נא לפנות בגלויה למדור הרישום, אוניברסיטת הנגב, ת.ד. 2053 באר-שבע.

הועדה לאנרגיה אטומית
קריה למחקר גרעיני-נגב

קורס לטכנאי גרעין
[במגמה ביניות]

תנאי קבלה:
בוגרי בתי-ספר תיכוניים עיוניים או מקצועיים ארבע שנתיים, או בעלי תעודת בגרות אקסטרנית.

שכר:
התלמידים יקבלו שכר במשך כל תקופת הלימודים.

מועד הפתיחה: סוף ינואר 1973

✱

— בשלב ראשון ישתתפו התלמידים בקורס בסיסי.
הטובים ימשיכו לימודיהם לקראת התואר טכנאי גרעין, כאשר הקורס יחשב להם כנקודות זכות.
— בגמר כל שלבי הלימוד והצלחה בבחינות הפנימיות, בחינות הגמר החיצוניות ועבודת הגמר בהתאם לדרישות המכון הממשלתי להכשרת טכנאים, יוענק למסיימים תואר טכנאי.

הבית ברחוב דרור בראשל"צ

מאת אלעזר לוין

תלונות רבות על שיכון עובדים ✶ החברה: הקבלן אשם

הבנין רב־הקומות ברחוב דרור 64 בראשון לציון הוא בן פחות מ־שנה — אך נראה כבית עזוב; סדקים בקיר החיצון, גדר שבורה, פגמים בחדר המדרגות ושורה ארו־כה של ליקויים והפרות־חוזה בדי־רות עצמן. ב־24 הדירות שבבנין גרים זוגות צעירים, שחסכו לירה ל־לירה כדי להגיע לדירה משלהם — ולגלות שאין היא שוה את הכסף ששילמו בעדה. יזם הפרוייקט היא חברת שיכון עובדים, והקבלן אלי־הו יצחקי.

שעה ארוכה ישבתי עם השותפים הזועפים לבית המשותף שהצביעו בפני על הליקויים והפגמים הרבים בבנין שקנו. הובטח להם שהדירות תהיינה מוכנות בטרם 1972, אך למעשה קיבלו אותן ביוני. וזהו רק „פרס קטן". הפגמים בני־הקיימא גדולים בהרבה.

החוזה קובע, כי גובה החדרים יהיה 250 ס"מ. יחד מדדנו את ה־גובה: 243 ס"מ. בא חשב כמה מרויחים היזם והקבלן מהסכון של 7 ס"מ לקומה, או כחצי מטר בלו־קים, מלט וסיד בבנין בן שש ה־קומות.

החוזה מבטיח, כי הדירה תיבנה מחמרים מעולים ובעבודה טובה. קשה לקבל הגדרה זו לגבי כמה וכמה פריטים של הדירה. באחת הדירות, למשל, כמעט כל המרצפות פגומות. כאשר תוקעים מסמר בקיר — מתפורר הטיח. אגב, בנושא זה הזמינו בעלי הדירות בדיקה של מר רבינוביץ, ראש המעבדה ל־כימיה ומזון במכון התקנים, שכתב (ב־25 בדצמבר) כי תכולת הצמנט בטיח היא 35—40 ק"ג למטר מעוקב, לעומת התקן של אגודת האינג'נרים והארכיטקטים, המגיע עד 300 ק"ג במטר מעוקב טיח.

מים זורמים...

התיאור הטכני של הדירה מבטיח, כי יהיו בה „דלתות לחדרי שינה, עם צוהר מזוגג". בפועל עשויות הדלתות הפנימיות משתי שכבות של דיקט, לא כמצב, ואין בהן צוהר. הנגרות במקומות שונים בדלתות ה־בולנות אינה גמורה ויש בה פג־מים. לפי התיאור הטכני יהיה ה־צבע על הנגרות מורכב מ„צבע יסוד, פעמיים מרק, פעמיים צבע שמן בפעם שניה, בתוספת מס־לקי". הבטחה זו לא קוימה.

במטבח שני לוחות שיש שאחד מהם קצר מדי — 40 סנטימטר. מש־פחה הרוצה לשמור על מטבח כשר לא תוכל להפריד כלי בשר מכלי חלב על השיש הצר שמכרה לה חברת שיכון עובדים. התיאור ה־טכני מבטיח כי לדירה יהיה מונה מים. בפועל לא קיבלו הדיירים מו־נה עד היום. לאחר ריצות רבות קיבלו חזרה 65 לירות תמורת ה־מונה והמעירה נעשית במתנה משר־דה.

בתי מלון מבטיחים לעתים לאור־חיהם „מים זורמים בכל החדרים". בבנין ברחוב דרור 64 נתקיימה אזה־רה זו, אולם הדיירים רחוקים מ־לשמוח על כך: פינת המקלחת ש־באמבטיה בנויה ללא כל שיפוע ב־רצפה, כמחויב על פי ההגיון וה־מקובל. כתוצאה מכך, כאשר פות־חים את ברז המקלחת זורמים המים בכל חדר האמבטיה ומשם ניגרים לפרוזדור הלאה. „כבר קרה לנו שישבנו עם אורחים בסלון ולפתע הופיעה שלולית המים, ולקחנו את רגלי אורחינו" — סיפר לי בעל אחת הדירות. מהנדס מטעם החברה שנשא בכו עיניו בפגם הוא משך בכתפיו ואמר כי אין מה לעשות. מכיון שאי־אפשר לרחוץ במקלחת חייבים המשתכנים להשתמש רק ב־אמבטיה. אך גם זה אינו אפשרי תמיד: יש ולחץ המים אינו חזק די הצורך והמים מגיעים בזרם דליל אל הקומות העליונות או אינם מגי־עים כלל. בנוכחותי פתח בעל דירה בקומה הרביעית את הברז, והזרם היה חלש מאד.

אמבטיה בלי ראי

ראי באמבטיה אינו ברשימת ה־פריטים שעל החברה לספקם, לפי התיאור הטכני. „אבל לא עלה על דעתנו שאפשר לבנות אמבטיה ל־לא ראי; היינו בטוחים שזה מובן מאליו, ולא שאלנו" — אומרים ה־משתכנים.

הגמר בבית השימוש גרוע ואין צבע שמן על הנגרות. החברה לא ציינה בתיאור הטכני היכן יוצב ה־דוד למים חמים ואיזו חברה תתקין את הדודים. הקונים היו רשאים ל־הניח, שהדוד יעמוד באינטרסול, כ־מקובל. הוא הוצב, משום מה, במר־פסת השירות של המטבח ותופס כ־מחצית שטחה. הקונים לא קיבלו עד היום כתב אחריות של היצרן על הדוד.

המקום המיועד לתלית כבסים, ל־יד מרפסת המטבח, רחוק מלהספיק לצרכיו של זוג צעיר שיש לו תי־נוקות — כנגד מקום לייבש חיתו־לים.

בסלון מצאתי רק חיבור־קיר אחד לחשמל, במקום השנים שהובטחו בתיאור הטכני. הובטח לקונים, כי יותקן חיבור־קיר בכל חדר שינה, אך אין חיבור כזה. הגילוח מדי בוקר הוא בעיה בבית כזה.

חיצוניותו של הבית אינה טובה כפנימיותו: בשל גמר גרוע של ה־קירות נוצר רושם שהבית נבנה לפ־ני שנים רבות. הגדר המפרידה בין החצר לרחוב נמוכה ואינה מהוה חייץ של ממש. גינון אין לפי שעה, אף שהובטח בתיאור הטכני, כי ב־בנין זה יהיה „גינון עם רשת הש־קאה".

זה חודשים נלחמים קוני הדירות על זכותם לקבל את התמורה המגי־עה בעד מה ששילמו. נציגי שיכון עובדים ביקרו בדירות, אישרו את קיום הפגמים והבטיחו לדאוג לתי־קונם. רק מעט תוקן עד היום. חלק מהפגמים אינו ניתן לתיקון.

תגובת הנהלת שיכון עובדים ניתנ־נה לפני כשלושה חודשים, בשיחה טלפונית (מוקלטת, בהסכמת שני ה־צדדים) שקיים נציג המשתכנים יחזקאל אולאי, עם מנכ"ל שיכון עובדים ח"כ אברהם עופר. השיחה נערכה במסגרת ערב שאלות ותשו־בות טלפוניות שערכה מפלגת ה־עבודה.

תלונות על הקבלן

ח"כ עופר אמר: „אני מכיר את הנושא. מטפל בזה מנהל הסניף מר כץ. אתה יודע שהיה לנו שם קבלן — קורה שאנו נכשלים עם קבלן. אבל הוא חייב לבצע כל מה שכתוב בפרוספקט... הטלנו עליו לבצע את זה. אנו יכולים לבצע את התיקונים על חשבוננו, אבל יש פרוצדורה. נתתי הוראה למנהל הסניף ולעורכי דין וכל מה שצריך להעשות ייעשה בענין זה. הדבר יכול גם להגיע ל־בית המשפט, בינינו ובינו (הכוונה לקבלן אליהו יצחקי — א.ל.). מנהל הסניף צריך לפתור את הבעיה, הוא לא מתחמק מזה, הוא יפתור את הבעיה".

אומרים קוני הדירות: מנהל ה־סניף לא פתר את הבעיה עד היום. איננו מכירים את הקבלן ולא חתמנו אתו חוזה, חתמנו על חוזה עם חב־רת שיכון עובדים, היא האחראית. עד היום לא קיימו עובדי החברה את הבטחת ח"כ עופר לתקן את ה־ליקויים. נגרמו נזקים של אלפי לי־רות לכל דירה.

הקבלן אליהו יצחקי מגיב: „קו־רה שיש ליקויים בבנין, אם הטיח או הרצף לא עובדים בדיוק כסדר. לא קיבלתי תלונה על מקלחת ללא שיפוע. לא הבטחתי דלתות עם צו־הר מזוגג — זה כבר לא מתדני — התיאור הטכני הכספית זאת הוא של שיכון עובדים, לא שלי. עשיתי גינון והוצאתי עליו 5000 לירות, יכול להיות שהצמיחה עוד לא נק־לטה ולא רואים אותה. לפני שבוע קיבלתי אישורים מכל הדיירים, ל־הוציא שניים, שהליקויים תוקנו ו־הם שבעי רצון. עבדנו במשך חוד־שים כדי לתקן הכל".

שאלה: אם עבדתם חודשים פי־רוש הדבר שהיו הרבה ליקויים?

תשובה: לאו דוקא. היו דיירים שבאנו אליהם פעמים רבות, כי לא היו בבית.

שאלה: הרי יש ליקויים רבים ש־אי־אפשר לתקנם (כמתואר למע־לה)?

מר יצחקי אינו משיב.

שאלה: האם תמשיך לעבוד עם שיכון עובדים?

מר יצחקי: „לא. היו לי תוכניות משותפות אתם, אבל אינני יכול ל־המשיך עם שיכון עובדים. אינני רוצה לעבוד כשאני תלוי במישהו אחר. עופר לא אמר לי מה שאמר לנציגי הדיירים (שהקבלן הכשיל את החברה ואולי תוגש נגדו תבי־עה — א.ל.), האם אמר, מה אעשה לו? הדיירים היום מקולקלים ו־התנהגות עוזרת לקלקל אותם: באים בתביעות שאין להן לא יד ולא רגל."

הסוד צפון בציפורניים

מאת דליה אבניאון

רופא או מאחז עיניים? מאות חולים צובאים על פתחו של ההומאופאט צבי — המרפא אותם בשיטה המנוגדת לרפואה המדעית המקובלת

צבי איננו רופא אליל. הוא מכנה את עצמו הומאופאט. הומאופתיה היא שיטת ריפוי של כת מאמינים, הפועלת בניגוד לרפואה המדעית המקובלת, תוך התעלמות מוחלטת מכמעיר־הצד של הרפואה. מייסדה היה רופא גרמני, פרידריך האנמן, שהגיע לדעותיו על סמך ניסויים, שנראו למדענים מפוקפקים.

שיטת האיבחון של צבי, אשר שם משפחתו וכתובתו הם סוד שמור, פשוטה: הוא שולח מבט בוחן בציפורני־הידים וכהרף־עין אומר מה היא המחלה.

אומדים את מספר הבאים להירפא אצל צבי במאות רבות. השמועה עושה לה כנפיים, וכל מי שנואש מרופאו, מוצא את דרכו אל צבי.

מספר יצחק ר. בהתפעלות: אני סובל כבר שנים רבות ממיגרנות קשות מאד. ניסיתי את הטיפול הר־פואי המקובל, אף אושפזתי במטרה לגלות את גורם מחלתי. אך ללא הו־עיל. פניתי אל צבי, לאחר ששמעתי עליו מפי ידידים. צבי הסתכל בציפ־רני ידי והדהים אותי באבחנתו המדו־יקת. הוא אמר לי שלפני שלושים שנה סבלתי בכליות, ואמנם צדק. הוא דייק גם באבחנתו בקשר לכאבי הראש מהם אני סובל. קיבלתי ממנו טיפות, ומזה חודשים אחדים שהוטב לי.

רעייתו של יצחק, שנוכחה שהטי־פול אמנם עזר לבעלה, פנתה אף היא אל צבי, וגם במקרה שלה, לדבריה, דייק צבי באבחנתו.

מספר צעיר מבני־ברק: לדבריו הביא דודו את צפורני ידיה של אש־תו, שנגזרו והובאו במעטפה, משום שהיא שכבה בבית־חולים ולא היתה מסוגלת לבוא בעצמה. צבי הביט בצפורניים וקבע מיד אבחנה נכונה של מחלתה.

אמנם ההומאופתיה זרה ביסודה לגישה הרפואית המדעית, ובכל־זאת הצליחה במאה הי"ט להחדיר כמה רעיונות שנקלטו ברפואה. למשל, ההומאופתיה הדגישה את העיקרון היסודי של החיסון בו ניתנת לגוף מנה זעירה של חיידקי המחלה, שתפקידם לעורר את הגוף למלחמה נגד המחלה.

עם זאת, מאשר גם מדע הרפואה

סימני פתולוגיה בציפורניים, מעבודתו של ד"ר מכטי.

כי אכן ניתן לזהות סימני מחלה על־פי מבט באצבעות הידיים. אולם אין בכך כדי למנוע חשש של שרלט־ניות. לא פעם קורה שפניה להומ־אופט במקרה של מחלה ממארת גו־רמת אובדן זמן יקר, וכשמגיע החו־לה לטיפול רפואי ממשי, מתברר שכבר מאוחר מדי.

ד"ר ישראל מכטי, מנהל מחלקה פנימית א' בבי"ח השרון בפתח־תקוה, אשר פירסם בירחון מקצועי לפני כשלוש שנים, עבודת־מחקר בנושא זה, אומר שאפשר לעמוד לפי צורת הציפורן או צבעה או לפי העור שסביבה אם אכן קיימת נטיה למח־לה מסויימת. הסימנים האלה עשויים להעיד על מחלות דם, מחלות־עור, מחלות בית החזה (כולל ריאות והלב), מחלות רויטמיות, ולעתים אף מחלות ממאירות. ד"ר מכטי מטעים שגם תזונה לקויה נותנת את אותו־תיה בצפרני־הידיים, אך ברור שאין להסתמך על סימנים כאלה בלבד. אלה מהווים רק תמונה מסייעת לחשד מסוים, אותו יש לבסס בבדי־קות־עזר רפואיות מקובלות.

כשמצליחים לאתר את צבי, יש להצטייד בסבלנות עד שיגיע מועד הקבלה. אם נקבע לך תור שלושה שבועות מראש, בר־מזל אתה. בדרך כלל ההמתנה היא ממושכת מאד. מצאתי את חדר־הקבלה של צבי מלא עד אפס מקום. אמנם לכל אחד נק־בעת שעה מדוייקת לבדיקה, אך בבואי אל הדירה המרווחת בה מקבל צבי את לקוחותיו, ציפו לתורם כ־20 איש. רוב הנוכחים בחדר נראו ונשמעו כמיושבים בדעתם. כיצד הגיעו לכאן?

תור גדול

מסבירה ר.כ.: שכנתי היתה חו־לה שנים רבות. בזמן האחרון, שמ־תי לב שהיא ממש פורחת (ומי יכול לסבול כשהשכנה פורחת...). שאלתי אותה כיצד התאוששה כל כך יפה ממחלתה, והיא סיפרה שביקרה אצל צבי, קיבלה ממנו טיפות. כאן היא מרגישה נפלא. לכן באתי גם אני.

צעירה אחרת, סיפרה כי כושר ראייתו של בנה הלך וירד עד שללא משקפיים היה מוצר תוופל. פתאם, לאחר הביקור אצל צבי, חל שיפור מפליא בראייתו: הוא זרק את המשקפיים. עכשיו ראייתו תקי־נה. מרים אחרת שסבלה מאלכוס היתה מועמדת לניתוח, אלא שביש־לה את תורה אחר שהטיפות שנתן לה צבי שיפרו את מצב בריאותה. עכשיו הביאה את בתה הסובלת מדלקת גרון חוזרות.

בעלת הדירה, אשה צעירה בשם נורית משמשת לצבי אסיסטנטית. קשה לדלות מפיה פרטים על מוצאו או הכשרתו של ההומאופאט. היא זהירה בדבריה „מפני שזה לא חו־קי". ומלבד זה, מטרידים את צבי די והותר מחוץ לשעות עבודתו ואין לו פנאי לעצמו ומשפחתו. מסתבר כי צבי הוא חבר־קיבוץ, ובימי שישי הוא עובד ברפת. בשבת הוא מת־מסר למשפחתו. אך כיוון שקשה לסרב לאנשים חולים, הוא מופרע גם ביום מנוחתו היחיד. משום כך נשמרת כתובתו בסוד.

נורית מקבלת את ההזמנות הטל־פוניות וקובעת את התור. היא גם המקבלת את התשלום בתום הטי־פול, ותמורת זה היא נוטלת אחוז מסוים של השכר העיקר גם בעד השימוש בדירתה.

נורית מזימה את דברי המלעיזים האומרים כי צבי נמנה עם רודפי הבצע: הסכום שהוא גובה בעד הביקור הוא סביר לגמרי (15 ל"י) למרות שאנשים מוכנים לשלם לו גם מחיר כפול ומשולש. הכל שוא־לים מדוע זה כל כך בזול. אבל צבי אינו מנצל את נכונותם של אנ־שים במצב מסוים לשלם לכל סיידר־שו. כל מה שהוא רוצה הוא לעזור להם. הם באים אליו גם אחרי שנר־פאו ממחלתם ואומרים לו: צבי, מגיע לך הרבה כסף, נשלם לך בר־צון כמה שתרצה. אך הוא דוחה אותם. רק חבל שהוא מוכרח לנדוד מבית לבית בחשש שייתפס. לפיכך, אין זה המקום היחיד בו עובד צבי. הוא מקבל גם בירושלים ובתל־אביב יש לו כתובת נוספת.

בעוד היא מדברת, הגיע תורי להיכנס. הסרתי את הלאקה מן הצ־פורניים כמצווה, והנחתי את שתי כפות ידי על השולחן. בהרהה צי־פיתי למצוא פיו של הומאופט, אלא שהגבר בעל עיני התכלת, בשנות החמישים המוקדמות לחייו, הצליח לאבחן סימפטומים של פג־עים, שלפגיעות עד היום, לא היו ידו־עים לי.

תוך שהוא רושם לי את הטיפות המסתוריות, התעניינתי מניין לו חכמת הצפורניים? השיב שזו תו־רה שלמד בחו"ל. יש מרפאים שנח־נו בחוש טבעי, סוגסטיבי, ויודעים אותה אף בלא שילמדוה. משנוכח שנותרתי בספקותי, הביא לעזרתו דוגמא: לפני 200 שנה לא הכירו בקיומן של טביעות אצבע. כיום יש מיליארדים של אנשים ובכל זאת ניתן ליחד ולזהות כל אחד עפ"י טביעת אצבעותיו. כך גם בצפורן. אין אחת דומה לאחרת. לכל צפורן יחוד משלה, ומי שמבין בזה, יכול לגלות על פיה סימני מחלה.

יצאתי מחודר עם מירשם, אותו נדרשתי לקנות באחד משני בתי־מרקחות בתל־אביב, משום ש„אין למצוא את זה באף מקום אחר". פניתי לכמה בתי מרקחת בתל־אביב וברמת־גן, אך הרוקחים לא ידעו לפענח את המירשם. גם מר שמואל שכטנוביץ, הרוקח הראשי של בית־החולים בילינסון וכן מנהל בית המרקחת של בית החולים השרון בפתח־תקוה, לא נתקלו בתרופה מ־סוג זה.

בלית ברירה, הלכתי אל הכתובת שהייתה רשומה על המירשם — בית המרקחת שבבעלותו של מר אלטמן, ברחוב המלך ג'ורג' בתל־אביב. בח־לון הראוה של בית המרקחת מוצב שלט ובו כתוב: הומאופתיה. הרו־קח סירב למסור פרטים על מהות התרופה שאני עתידה לקבל. תשו־בתו היתה קצרה: אלה חומרים טב־עיים, עשויים מצמחים שונים. גם על תוית הבקבוק שקיבלתי כתוב: „בית מרקחת אלטמן, הומאופתיה".

Canino 6
Sepua 6
Barisa 7-
Brasero 6
Pallad. 6
Scumbulis 6
8 x x
אליה נאמר

התרופה שרשם ההומאופאט — לכתבת „הארץ" שפנתה אליו בשם בדוי — אפשר להשיגה רק בשני בתי מרקחת בכל הארץ.

ומדוע זה לא נמכרת התרופה בכל בית־מרקחת בעיר? משיב הרוקח: כיון שרק אני ועוד אחד בתל־אביב יודעים להכין אותה. צריך ללמוד את זה. ליתר שאלותי, באיזו מסגרת לומדים את תורת ההומאופתיה, ואם יש צורך ברשיון כדי לעסוק בה, לא השיב מר אלטמן. בבואתי, ביקשתי אם אין אפשרות כי הטיפות יזיקו לי, ומר אלטמן הרגיעני כי הוא אדם אחראי ולא היה נותן בידי תרופה שעלולה להזיק.

בחיפושי אחר מפענח הנוזל שבבקבוק שבידי הגעתי אל מגיסטר טורנאו, הרוקח המחוזי של משרד הבריאות. „מה", נזעק הרוקח, „ההוא עם הצפורניים עוד נמצא כאן בארץ?! שמעתי שהוא ברח ל־חו"ל".

יתכן שהוא אמנם ברח לחו"ל, ואילו זה שנתן לי את הטיפות הוא אכן הומאופט אחר. בארץ פועלים כ־30 הומאופטים.

לדברי מגיסטר טורנאו בדיקה כי־מית לא תגלה דבר על הרכב התרו־פה. קשה, לדעתו, לפסוק אם יש לא־סור פעילות מסוג זה. מר טורנאו אינו מאמין בה, אך ידוע לו כי אפשר להקל מהתקף של „אנגינה פקטוריס" (תעוקת לב) על ידי מתן סוכר־חלב, בתנאי שמקבל התרופה מאמין בזה. משרד הבריאות אינו מכיר בהומאופתיה כיוון שאינה נל־מדת באוניברסיטה מוכרת בעולם. רק רופא מורשה להשתמש בשיטה זו.

רוקחים בישראל מורשים למכור או להכין תרופות, רק על פי מירשם שנותן רופא בעל־רשיון. תמוה, אי־פא, כיצד נמכרות הטיפות בגלוי שעה שרושם התרופה חייב להסתתר מחשש עונשה?

כשמבקשים אומרים שהאספקט ה־משפטי בנושא זה לא ברור. לדב־ריהם כבר היה תקדים כשבית־המש־פט פסק לזכות אדם בעל „יד הש־בל" שעסק בריפוי למרות שלא הוס־מך לכך באופן רשמי, מתוך נימוק ואומר שאין במעשה כדי גרימת־נזק.

ברוח דברים זה מונחה גם משרד הבריאות. ד"ר פזה, מנכ"ל המשרד, אמר ש„זאת ארץ חופשית, ואם מישהו מאמין שהוולת עוזר לו, ר־בשוחר אותו מסבל, אין זה מענייננו להתערב. אנו נתערב אך ורק אם יוכלו לתת לנו את שמו המלא וכתובתו של האיש, ולהוכיח לנו שהוא מקבל תשלום בעד עזרתו זאת בלא שתהא לו תעודה המכשירה אותו לכך במיוחד".

70 אלף דו"חות חניה

יום־יום בתל־אביב

מאת יהודית וינקלר

גם אם שיטת החניה באמצעות כרטיסיות במקום המדחנים שהופעלו על־ידי מטבעות בנות 10 אגורות אינה עונה במלואה על צורכיהם של כלל הנהגים הנזקקים לשירות זה בתל־אביב, רואים אבות העיר בהנהגת השיטה הצלחה: ההכנסות עלו.

אלא שחרף העובדה, כי השיטה הוכחה כיעילה יותר לצורך גביית דמי החניה, העיריה אינה מצליחה להתגבר על גילוי „עבריני החי־ניה", היינו אותם נהגים הנחבאים מכרטיסיות החניה, בין אם המדובר בנהגים תל־אביביים המת־עלמים מהחוק עוד בהדון או בעמ־תיהם מחוץ לתל־אביב. בעיריה הצ־טברו מסיבות אלה האחרות 70 אלף דו"חות נגד עבריני חניה שאת מ־גוריהם לא הצליחו לאתר. בחוזה בין העיריה לבין האגף לשרותי רי־שוי במשרד התחבורה נקבע, כי תמורת איתור כתובות תשלם ה־עיריה 90 אגורות על כל דו"ח. ואולם אגף הרישוי הממשלתי, המחזיק ב־ידיו את כרטסת כל הנהגים ובעלי הרכב בישראל הודיע לעיריה, כי הוא אינו ערוך לאתר כתובות בסדר גודל כגון זה לפני שיעבירו את הע־בודה לקבלני־חוץ. העיריה תצטרך איפוא לשלם ישירות לאותם קבלנים כ־25 אלף ל"י, בנוסף ל־40 אלף ל"י [illegible] לשרותי רישוי במשרד התחבורה. [illegible] ולראות כיצד יוצבעו הדברים הל־כה למעשה.

אולם אין אנו פטורים מתמיהה, שהרי ראש העיריה עצמו הודה לא אחת, כי בציבור עובדי העיריה קיימת אבטלה סמויה. האם אי אפשר היה לחסוך כמה עשרות אלפי ל"י על־ידי העסקת עובדים מיומנים ב־איתור כתובות?

במעבר לענין כמעט באותו ענין — העיריה התקשרה על פי מיכרז עם חברות חוץ לביצוע הוצאה לפו־על מהאחרים שלא שלמו את מסיהם בשנים ויותר. השנה, בשל „הקושי בקבלת עובדים" הגיע מינהל הכס־פים העירוני להעסיק קבלני חוץ, לגבות מסים כפויימים עד שנתיים. מלאכה שבוצעה בדרך כלל על־ידי סטודנטים. על הגבדולמוסיה באגף הגביה העירוני הצביעה הביקורת ואף נשאלו לא אחת שאלות ביחס לצידוק להעסיק קבלני גביה בשי־רותו של אגף עירוני המעסיק לדעת יודעי דבר יותר מדי עובדים בפחות מדי תעסוקה.

אולם ביקורת לחוד ומציאות לחוד: העיריה החליטה למסור לקבלנים גבית החובות על פי השיעורים הב־אים: עד 2,500 לירות בעמלה של 6%; עד 5,000 לירות בעמלה של 4% ומ־5,001 לירות ומעלה בעמלה של 3%.

★ ★ ★

פיצריות אחרי הגשם

כמו פטריות אחרי הגשם — צצות פיצריות ברחובי העיר. קודם היו אלה מלאכי הפלאפל, באו אחריהם צולי הסטייקים, הבדילו עושות הסנד־וויצ'ים ועתה הגיע תורם של אופי הפיצות. אופנה היא אופנה גם כ־שהמדובר במה שמזין לא רק את העיניים, כי אם גם את המעיים. אלא שאצלנו הוויקי תמיד רחוק מהמקור וקשה לצפות מאלה שאתמול צלו סטייקים קפואים לגלגל היום בחרי־צות של אמן איטלקי את הבצק לנגד עיניך. פיצריה מסויימת ברחוב אבן גבירול עשתה מאמץ ניכר בתחום התפאורה, אחרת צנועה יותר ב־רחוב השוטר מציעה את הבצק ה־איטלקי ללא הצטעצעות מיותרת, ו־אילו בצפון העיר קרוב לנמל הישן מוסיפות להזין את קיבות התל־אבי־ביים שתי פיצריות ותיקות, מטלו־צות הענף כבימים ימימה.

מה יהיה אחרי הפיצות? אומר לי ידיד: אם המצב הכלכלי יוסיף „ל־השתפר" בקצב הנוכחי, יבוא עלינו גל הפלאפל.

★ ★ ★

הפשרה על בית אסיה

שתי חלקות ששטחן הכולל הוא 4,006 מ"ר, ברחוב דפנה בתל־אביב, הוערכו ב־5,728,580 לירות (הערכה גבוהה מבין שלוש) לצורך מכירתן למיליונר איזנברג לשם הקמת בית אסיה, בנין משרדים לנציגויות חוץ, בו מבקש מר איזנברג לרכז את עסקיו הבין־לאומיים.

במהלך דיונה של ועדת הכספים העירונית עוררו נציגי גח"ל החשש, כי הבנין ישמש לשימושים מסחריים וביקשו להגביל את תנאי המכירה ב־אופן שימנע זאת. הדיונים בסוגיה זו נמשכו שנה תמימה. לאחרונה נמ־צאה פשרה: זאת בעקבות שמועות, כי בירושלים מציעים למר איזנברג קרקע זולה יותר ובתנאים טובים יותר מאלה בתל־אביב. הוחלט כי הבנין ישמש „אך ורק" למטרות הב־אות כלשון ההחלטה — מועדון לר־חות מסחר ישראל ארצות אסיה־אפריקה ולמשרדים של מוסדות וחברות הק־שורות במסחר ובתעשיה ישראל—אר־צות אסיה ואפריקה, בנציגויות קונ־סולריות ודיפלומטיות של ארצות־חוץ. שימושים אחרים יהיו מותרים בתנאי שיהיו בהתאם לתכניות בנין עיר מאושרות, ובלבד שהחברה לא תצליח לאכלס את הבנין בשימושים הנ"ל.

בהצעת ההחלטה המקורית נמסרה ההכרעה בדבר שינוי השימוש וה־יעוד בידי ראש העיריה. או כלשון ההחלטה „...לאחר שהחברה תוכיח להנחת דעתו של ראש העיריה, כי לא הצליחה לאכלס את הבנין בשי־מושים המפורטים...". התרעם עיד בסוק מהמפד"ל, סגן ראש עיריה ויו"ר ועדת הנכסים העירונית: „היו כבר בעבר חוזים שבהם הופיע אותו סעיף האומר, כי שימושים אחרים בבנין יהיו מותרים בתנאי שראש העיריה יאשר אותם. אינני מבין מדוע במקרה זה צריך להכשיל את היזם, מר איזנברג, ולגרום לכך, כי הפרו־יקט המוצע יוקם על ידו בירושלים, שם הובטחה לו קרקע במחיר זול יותר".

עתה, לאחר שזכות ההכרעה בענין עקרוני זה הוצאה מסמכותו הבלע־דית של ראש העיריה, דרוש עוד אישור ממשרד הפנים על מכירת ה־קרקע העירונית. על החברה יהיה להתחיל בהקמת הבנין מיד לאחר אישור התכניות ולסיים את הבניה תוך שלוש שנים מתאריך ההחלטה.

★ ★ ★

הצעה לסגן ראש העיריה

קשה לומר על עיר אחרת [illegible] ראש עירית תל־אביב [illegible] יפו, כי היא [illegible] בגמתנות. כאשר [illegible] „על תיק ושיכון כבר הבדר לו, כי את מפט הנונה הפרסום בנושא זה לקח לעצמו ראש העיריה מר רבינוביץ, ואילו את התיק השני, המלחמה בזיהום אויר, מהנושאים הקריטיים בעיריה, עליו התגרע מר מלצר הסכם ההצע כל עוד ישב בספסלי האופוזיציה העירונית, מס־פרים לו שהתפיו ברצון, שכן אילו בצורה כזאת יכולתו הוכיחים נגדו במקום נגד אלה אשר בשעתו נתנו הסכמתם להקמתה של רדינג ד'.

ראש העיריה יכול עתה להתגאות בפני עתונאים, כי בעיריית תל־אביב יש אפילו סגן ראש עיריה למלחמה בזיהום אויר.

שיקולים אלה היו כפי הנראה מהירים לאישיות מרכזית בגח"ל ש־פנתה לאחרונה למר מלצר בהצעה, כי יצטרף לגח"ל לקראת הבחירות הבאות, מה עוד שרבים המפקפקים בסיכויים ממשיים של ע"ם לזכות בנציגות במועצת העיריה.

עובדי צה"ל: כן למערך

ההצלחה — בעקבות שורת הישגים ארוכה של פעילי העבודה

מאת אמנון ברזילי

אם ציפו ראשי גח"ל, כי פרשת הבחירות להסתדרות פועלי הטכסטיל תחזור בבחירות לארגון עובדי צה"ל, הרי שהתאכזבו מרות. לא רק שהסי־עה לא התחזקה, אלא שהיא איבדה כמעט 3% מכחה. במקום יותר מ־23 אחוזים, צבר גח"ל בבחירות שהיו ביום ג', 23 לח.ז., קצת יותר מ־20%. לעומתו עלה המערך מ־63.75 לכמעט 66 אחוזים.

גם אם היה גח"ל שומר על כחו, או אף מצליח להשיג עוד 2—3 אחו־זים נוספים, לא היה בכך כדי לער־ער את כחו של המערך. למי שהיה צריך אישור נוסף, הרי הבחירות לארגון עובדי צה"ל הוכיחו, כי אין חדש תחת השמש. המערך נשאר [illegible] להמשיך להצביע עבורו, אך לא כל מי שתמך בגח"ל חזר וסמך ידו במפלגה זו.

נכון כי הבחירות לארגון עובדי צה"ל אינן מהוות תמונה שלמה. שכן הוא ארגון קטן, ובבחירות השתתפו רק ארבע מפלגות. נוסף על שתי הרשימות שהוזכרו, עבודה־מפ"ם וחרות־ליברלים, היתה רשימה דתית שצברה כ־10.5 אחוזים מכלל הקו־לות (עליה של כמעט אחוז שלם) ורשימת ל"ע, שאיבדה כחצי אחוז וקיבלה כ־3.25% מכלל הקולות. סביר להניח, כי המפלגות הקטנות שלא השתתפו היו נוטלות 3—4 אחו־זים מכלל הקולות, שכמובן לא היה בהם כדי לגרוע מכחו של המערך במרב ציבור. [illegible] (הרד) ובמפעלי פיתוח (תשלומה עי"ד) הביקורת הכללית של המש־טר בנושאים החברתיים אינם מוצ־אים את ביטויים בקלפי. גם כאן כמו בבחירות של פועלי הטכסטיל לפני שבועיים השינויים הם קטנים ובוודאי שאין בהם כדי להצביע על תפנית באווירה המחשבה של הבוחר.

„גח"ל־מפלגה קרועה"

את מערכת הבחירות ניהלו המפ־לגות בהסתדרות כמו „הגדולים", דרך כרזות ומודעות בעתונים. כרזה של המערך קראה „אל תשימו לב לגח"ל. היא מפלגה קרועה ושסועה יותר מכל מפלגה אחרת וכל נסיון להזרים דם חדש בעורקיה מסתיים בכשלון. פרשת שמואל תמיר ועזר ויצמן הינם עדות לכך". תמוה שבבחירות לאיגוד מקצועי קטן, ש־עוסק בבעיות שכר ותנאים סוציא־ליים, נפסק נושא זה את עיקר מער־כת הבחירות. אך נראה כי כל עוד הרשימה המופיעה בבחירות לאיגוד היא הרשימה הפוליטית, לא יהיה מנוס מעשיים תוכיכים זה.

בשתי מערכות הבחירות האחרו־נות לאיגודים המקצועיים התברר, כי מנגנון המערך מטומן לאין ערוך מאלה של המפלגות היריבות. עושה רושם, כי כל מערכת בחירות מסוג כזה משמשת „חזרה גנרלית" לקראת הבחירות להסתדרות ולכנסת. ויכח הדיוק של המערך המעקב אחר תוצאות ההצבעה מקיפים כל קלפי. עסקני המפלגה „מטפלים" ביסודיות בועדי העובדים במקומות העבודה שבעבודות רבים לפני מערכת הבחי־רות. מרכזי הצבעים נכבאים לא רק בבית הוועד הפועל. ביום הבחירות נשארו האורות בבית המפלגה בר־חוב הירקון דלוקים עד לשעות הקט־נות של הלילה. שר האוצר ומזכיר המפלגה היו בתמונה ותוצאות הבחי־רות דווחו להם מייד עם קבלתן.

הישגי הארגון

אין להתעלם מהישגיו של ארגון עובדי צה"ל, את הצלחת המערך זוקפים בעיקר לזכותו של מזכיר הארגון חיים הברפלד (41) לקראת הבחירות הציגו ראשי המערך באר־גון חזור של הישגיהם במשא ומתן על הביעות השכר בהסכם ל־1972/73. מתקבל על הדעת, כי כאשר עשו עובדי צה"ל את חשבון־הנפש שלהם ליד הקלפי חשבו על מסמך זה. שר האוצר טען מעל בימת הכנ־סת, כי תוספות השכר שקיבלו עוב־די צה"ל לא עלו על 30%. מר הבר־פלד מוכן לקבוע במספר 40%. יש הטוענים, כי התוספות הסתכמו בשי־עורים הרבה יותר גדולים. מכל מקום עובדי צה"ל נמנים על בעלי המש־כורות הגבוהות במשק. ממוצע השכר נע בין 1200—1300 ל"י לחו־דש. מאחר שבממוצע זה נכללים גם עובדי נקיון וסבלים, השכר מגיע לרמה גבוהה עוד יותר.

ארגון עובדי צה"ל יוצא דופן מ־כלל האיגודים המקצועיים בכך שאין הוא מייצג עובדים במקצוע ספציפי. יש מגוון רב של בעלי מק־צועות (כ־200) והוא כולל לדברי מר הברפלד את מרבית המקצועות במ־שק. חברים בארגון זה רופאים בבתי־חולים צבאיים, אחיות, מהנ־דסים, העתונאים האזרחיים בגלי צה"ל, עובדי הצנזורה, טכנאים ו־אחרים. האיגוד לא נלחם על תוספת שכר אלא על תנאים סוציאליים. בכך נבדל מאבקו של הברפלד ממאבקם של שאר מזכירי האיגודים המקצו־עיים. הבדל עקרוני חשוב אחר הוא שלמרות שעובדי צה"ל מועסקים על־ידי המדינה, אין נציבות שרות המ־דינה מטפלת בהם. המגע הישיר הוא עם משרד הבטחון.

הבדל זה הקנה יתרון גדול לעוב־די צה"ל על שאר עובדי המדינה. להם תנאים משופרים יותר ובין השאר ביטוח הדדי במקרה של מוות או נכות על סך 12,000 — 13,000 ל"י, מענק לידה של 50 ל"י לכל [illegible] ארוחת צהריים בתשלום של 70 אג' במתקן צה"ל או 84 אג' ארוחת צהרים במתקן של שקים; ששה ימי היעדרות בתשלום בזמן מחלת הבן או הבת ונוסף על החופשה הרגילה יום־בחירה בין פו־רים, ט' באב או יום שחרור ירוש־לים. לעובדים מקצועיים יש תוספת מקצועית בגובה של 25% מהשכר הכולל. תוספת זו נכנסה לחישוב הפנסיה החל מהסכם השכר האח־רון. הישגים אחרים התבטאו בהג־דלת פרס אי־היעדרות מהעבודה מ־25 ל"י (ל־3 חודשים) ל־60 ל"י פטו־רות ממס. הותק המקצועי הוגדל ב־450% (מ־33 ל"י בשיא הותק ל־150 ל"י במכסימום, ולמנהלי עבו־דה מ־60 ל"י ל־225 ל"י).

הצלחת המערך בבחירות לעובדי צה"ל, מרמזת לדעת יו"ר המחלקה המקצועית במפלגת העבודה מר ראובן גבע, על סיכוים טובים ב„הצגה הגדולה" שתתקיים בספטמ־בר בבחירות הכלליות להסתדרות. לדעתו יש להערכה זו על גם להה־מנך, שכן בארגון עובדי צה"ל נמ־צאים בעלי מרבית המקצועות. זהו לדברי גבע חתך נאמן של האוכ־לוסיה היהודית. „יש להניח, כי אם בחירי העצבניות המלפפתים לא השפיעו על ציבור הבוחרים הצבעת, הם גם לא ישפיעו עליו בחודש ספ־טמבר".

המצור הקדום ביותר

מאת אביגעם חיימי

בלוח־אבן מלבני חרות שנתגלה ב־1971 במארי שעל הנהר הפר־ת, חושב פרופ' יגאל ידין להב־חין בתאור הציורי הקדום ביותר שנמצא אי־פעם של מצור על מקום מבוצר, ושל הקשת המורכבת הדי־רה לכוחה ארוך, שבמקרה הנודן גם יש לה צורה דו־קשתית או דו־כיפופית (צורת „קשת קופידון", כי כך מתוארת באופן מסורתי קשת אל־האהבה הינוקא). הלוח פורסם באחרונה על־ידי חוקר מארי, ה־צרפתי פרופ' אנדרה פארו, במס־גרת ממצאי עונת הי"ט במקום; פרסום זה משמש יסוד למסקנות ידין כפי שהן מובאות בגליון ה־אחרון של הרבעון „ישראל אקספלו־ריישן ג'ורנל", פרסום באנגלית של החברה לחקירת א"י ועתיקותיה, ה־אוניברסיטה העברית, ואגף העתי־קות.

העיר העתיקה מארי, על גבול סוריה ועיראק של ימינו, מפור־סמת בעיקר בזכות ארכיונה בן יו־תר מ־20,000 לוחות־טין, שבין ה־שאר, מפיצים אור, על מנהגים ו־מנהגים בימי האבות, ומסבירים הר־בה מן המסופר במקרא על תקופה זו, ומזכירים את המדבר שנחריב עיר ממלכה זו בתהותורתה בו.

אולם כל אלה שייכים למאה ה־18 לפנה"ס, המאה האחרונה לקיום העיר. באותו זמן כבר יכלה מארי להשקיף על היסטוריה של כ־1,400 שנה, בכלל זה תקופות זהר שאף הן כבר הספיקו להתפרסם. לאחת מהן שייך לוח־האבן החרות הנ"ל. הוא מן השלב האחרון של התקופה הדינסטית (שושלתית) הקדומה, כי־לומר כ־2500 לפנה"ס או אף לפני זה, ושייך לתרבות השומרית מלפני המלך סרגון הגדול. גילויו בחלק הדרומי של הארמון ה„טרום־סר־גוני", שלא מכבר נתגלה. השרטוט המובא כאן מראה את התאור ה־חרות עליו.

יותר מכל, מציין ידין, בולט בו המגן הגדול המכוסף בראשו שלפני הלוחם הראשון, מגינים כאלה (צי־נות במקרא) רואים בתאורים אשו־ריים בני האלף ה־1 לפנה"ס — אך רק כ־1,800 שנה מאוחר יותר. ב־אותו זמן שימשו אותן צינות את צבאות אשור בלוחמת־מצור, להג־נת הקשתים עליה התוקפה — ו־זאת בדיוק באותו מצב המתואר על הלוח.

מחזה־מלחמה מבארי כנראה מצור

מאחר שהמתייעות בצינות כה גדולות וכבדות בלוחמת שדה פתוח היא בלתי־שימושית ואולי אף בל־תי־אפשרית, והמגן הרגיל של חיל־הרגלים השומרי היה שונה בצורתו (מלבני), מסיק ידין שהלוח מתאר התקפה על עיר בצורה. כך גם יוס־בר, מדוע הלוחם האחורי מכוון את קשתו כלפי מעלה, ומדוע מראים את האויב הערום נופל מלמעלה למטה. מתוה כה — נושא־צינה, רובה־קשת, ואויב אחד או שניים נופלים מלמעלה — מתואר בצורה זהה בהרבה מחזות־מצור, מצריים ואשוריים.

אם נכון פירוש זה, הרי כאן ה־מקרה היחיד באמנות המסופוטמית של האלף ה־3 וה־2 לפנה"ס של תאור מחזה מצור, ובכלל התאור העתיק ביותר של מחזה מצור.

לפי ידין קדם המחזה במקצת אף לשני מחזות המצורים בני השושלת השישית (לגבי שניים אלה מצביע ידין על המהדורה האנגלית של ספרו „תורת המלחמה בארצות ה־מקרא"; אך במהדורה העברית ש־בידינו לא הצלחתי למצאם). לדב־ריו, „כך נוכל לראות לנגד עינינו, זו הפעם הראשונה, את צבאות שו־מר בכל שלושת סוגי הלוחמה ה־עיקריים: קרב המרכבות (על „גם אור"); הפאלאנגס הכבד של חיל הרגלים (האסטלה של המלך א־אנ־טום); ועתה, לוחמת־המצור (לוח האבן במארי)".

אשר לזיקה בין הצינה המתו־ארת על האבן לזו של הצבאות ה־ניאו־אשוריים (באלף ה־1 לפנה"ס). מציע ידין שהיא היתה בשימוש צב־אות במסופוטמיה לצרכי לוחמת־מצור בכל האלף ה־3 וה־2 לפנה"ס, ואם לא ידענו על קיומה, הרי זה רק מפני שאין בידינו מחזות־מצור קדומים מן התקופות האשוריות בני האלף ה־1 לפנה"ס.

לדעת ידין מייצג הלוח רק חלק ממחזה־מצור שלם, שהכיל לצורה עיר מבוצרת וכו' משמאל ללוח הקיים ומעליו. המחזה המקורי היה מורכב מהרבה להיות כלבניים.

שוב במלאי!!
מחסנים טרומיים
מארצות הברית

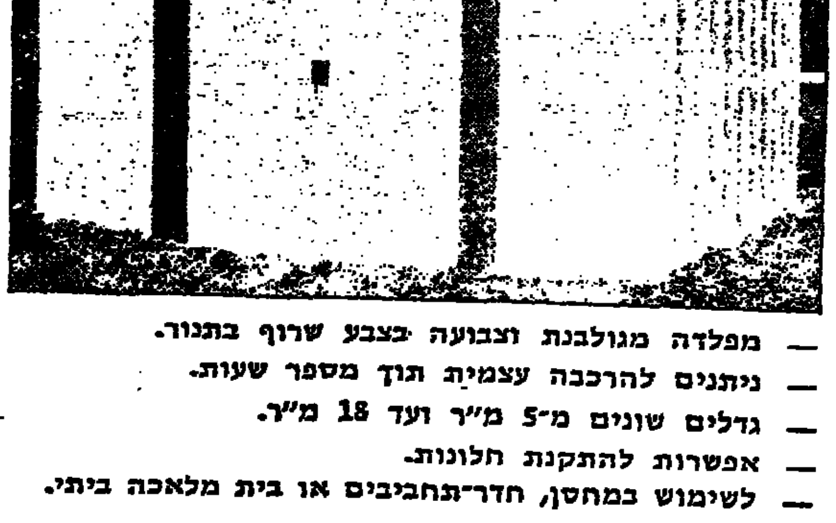

— מפלדה מגולבנת וצבועה בצבע שרוף בתנור.
— ניתנים להרכבה עצמית תוך מספר שעות.
— גדלים שונים מ־5 מ"ר ועד 18 מ"ר.
— אפשרות להתקנת חלונות.
— לשימוש במחסן, חדר־תחביבים או בית מלאכה ביתי.

חברת המסחר לתעשיות בע"מ
INTRADCO
חיפה, דרך הים 24, ת.ד. 4219, טלפון (04) 86231/2
תל־אביב, רח' דפנה 16, ת.ד. 33120, טלפון (03) 265492

קריאה מהירה בכתב
פרטים: מילאה ת.ד. 470 פתח־תקוה

סבון באלי
צמחי טהור, סבון קוסמטי שי לעור
*„באלי־טריו" — כולל 2 באלי ובאלי פרש
באריזה אחת ובמחיר מבצע מיוחד

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הככול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

איש עסקים אמריקאי
לשעבר קצין חיל הים בארה"ב, מהנדס.
מחפש אפשרות עסק עם או בלי השקעה.
קשרים טובים בארה"ב עם גורמי תעשיה, מסחר, מכירות ופיננסים. מומחה לניהול. דובר עברית.
ת.ד. 91 סביון.

דרושות
1) **פקידה כתבנית**
הדפסה מעולה (רצוי גם הדפסה באנגלית)
2) **נערה כתבנית**
(משוחררת מגיוס)
לעבודה משעה 8.00—15.00
לטלפן: 614461 ת"א.

למחפש עבודה בעלת ענין:
לחברת ביטוח גדולה

דרוש
הנדסאי חשמל

הכישורים הדרושים:
1. השכלה מקצועית-תיכונית הסמכה.
2. נסיון של 3 שנים בתיכנון ובעבודה מעשית של מערכות חשמל.
3. התמצאות טובה בבטיחות וגיפות חשמל.
4. רשיון נהיגה — רצוי עם רכב פרטי.

מילוי התפקיד כרוך בנסיעות לכל חלקי הארץ. גם מחוץ לשעות העבודה המקובלות.
תנאים טובים למועמד המתאים.

נא לפנות בכתב יד בציון קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 7095. עבור מס' 64.

סברינה
מפעלי טכסטיל בע"מ
דרוש
מנהל מחלקה
למפעל גדול באזור התעשיה נתניה.
נהל מחלקה המונה כ-40 עובדות ייצור.
דרישות התפקיד:
השכלה תיכונית, לאחר שירות צבאי, עד גיל 35, נסיון בהפעלת צוות עובדים/ות, רצוי נסיון תעשייתי בענף הטכסטיל.
נא להתקשר למנהל המפעל בטל. 053—24024 או למנהל כח אדם טל. 03—791131
סודיות מובטחת!
sabrina

לחברת ביטוח גדולה
בתל-אביב
דרושות
כתבניות
פוליסות אש
תנאים מצויינים למועמדות המתאימות

נא לפנות בכתב יד. בציון נסיון קודם לת.ד. 96 בת-ים.

דרושות
1. **פקידה**
למחלקה טכנית
2. **עובדות**
למחלקת חשמל ואלקטרוניקה

לפנות ל"ישראליפט" רחוב הקישון 31, בני-ברק (אזור התעשיה) בימים ראשון ושני — 28 ו-29 בינואר, בשעות 08.00 עד 10.00 לפנה"צ.

הועדה לאנרגיה אטומית
קריה למחקר גרעיני-נגב

דרושים:
★ **לפף מנועים חשמלאים עצמאי**
— בעל רשיון מתאים
— נסיון של 3—5 שנים

★ **עובד מערכות מיזוג אויר**
— בוגר בית ספר מקצועי
— נסיון בהרכבה או הפעלת מערכות מיזוג אויר

● למועמדים המתאימים יפנו (בציון קורות חיים ונסיון) למדור קבלת עובדים ת. ד. 9001 באר-שבע.
מובטחים תנאי שכר טובים ועבודה מעניינת.

למשרד הנדסי בת"א
דרושה
שרטט/ת בנין
בעל/ת נסיון של 1 שנה לפחות בשרטוט בנין.
שרטטת
בוגרת בי"ס מקצועי טכני לעבודות שרטוט כלליות ושרטוט אלקטרוני.
* בקשות בצרוף קורות חיים נא להפנות לת.ד. 7057 תל-אביב עבור ד. א.

למפעל תעשייתי מבוסס
דרוש
מהנדס ביצועים

הכישורים הדרושים:
מהנדס אזרחי או נדסאי עם נסיון ב־חישוב והכנת טבלאות ועקומות ביצועים למטוסים. יכולת בהכנת חומר להגשה ללקוחות.
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון מקצועי אל: ת.ד. 25036. תל-אביב

דרושים
בוגרי אוניברסיטה לתפקידי
הדרכה משקמת בבני נוער

המועמדים אשר יתקבלו, לאחר שימצאו מתאימים, ע"י ועדת קבלה ובחינה פסיכוטכנית יוזמנו לקורס אשר יפתח ביום א' 4.3.73 וימשך 12—13 שבועות לימוד בפנימיה (לימודי יום וערב).
מטרת הקורס — להכשיר עובדים/מדריכים לתפקידי הדרכה משקמת בבני-נוער במרכזים קהילתיים/מועדונים בי"ס/מרכזי הכשרה במקומות ישוב שונים בארץ.
נושאי הלימוד כוללים — מקצועות עיוניים, סימנריות, עבודה מעשית מודרכת (בקבוצות).
תנאי קבלה — בוגרי אוניברסיטה בעלי תואר ב.א. בסוציולוגיה, פסיכולוגיה או חינוך.
בדבר פרטים נוספים ותנאי רשום נא לפנות בכתב, טלפונית או אישית ל"מכון להשתלמות מקצועית משולבת", "אורט-ישראל". שד' דוד המלך 39 ת"א, טלפון: 267436 כל יום בין השעות 08.00—18.00 וביום ו' בין השעות 08.00—13.00.
מספר המקומות מוגבל.

נקבנות
דרושות מועמדות ללמוד מקצוע משתלם
ניקוב י.ב.מ.
גיל והשכלה ללא הגבלה
המתאימות תועסקנה עם סיום הקורס בעבודה מעניינת ובתנאים טובים.
ש.ר.נ.ל. בע"מ, חיפה, הנביאים 28
טל. 04-641628

המכללה הטכנולוגית
"אורט" תל-אביב
ע"ש א. סינגלובסקי
דרך הטייסים 28 תל-אביב
טלפון 762291
דרוש
רכז חטיבה
להכשרת מורים ומדריכים
הכישורים הדרושים:
* השכלה גבוהה במדעי החינוך
* נסיון בעבודה אירגונית
המעונינים יפנו בכתב לכתובת הנ"ל

לרגל הרחבת פעולותינו
דרושים לנו
* **מוכרים למכונות העתקה 3M**
הכישורים הדרושים: השכלה תיכונית, שליטה בשפה עברית ואנגלית. בעל רכב פרטי. רצוי בעל נסיון בשוק ציוד משרדי.

* **טכנאים למכונות העתקה 3M**
לאיזור ת"א ולאיזור חיפה
הכישורים הדרושים: בוגר בי"ס מקצועי במגמת חשמל. בעלי שליטה בעברית והבנה טובה בשפה האנגלית לקריאת חומר טכני. בעלי רשיון נהיגה. יועדפו מועמדים בעלי ידע בסיסי באלקטרוניקה.

פרטים כלליים:
1. כל המועמדים חייבים להיות לאחר שרות צבאי.
2. בפניה יש לציין את המשרה המבוקשת.
3. ההצעות חייבות להיות בכתב יד עם פרוט מלא של קורות חיים ונסיון קודם.
סודיות מובטחת

בני משה קדסו ת.ד. 991 ת"א

דרושה
עובדת משק בית מנוסה
לעבודה במשרה מלאה 8 שעות ביום.
להתקשר טלפונית 744614 בשעות אחה"צ והערב.

לרשות השידור
דרושים
פקחים - גובים
לעבודה קבועה, זמנית ולפי שעות במחלקה הגביה באזורים: עכו, טבריה, נצרת, רחובות, אשקלון, באר-שבע ואילת.
תנאי השכר וההעסקה יקבעו בהתאם לכישורי המועמד ושעות העבודה שיבחר.
● בקשות בכתב יד תוך ציון קורות חיים יופנו למחלקת הגבייה ת.ד. 2002 ירושלים.
● יועדפו מועמדים בעלי רכב ומחזיקי טלפון במעונותיהם ועל המועמד לציין בבקשתו את סוג הרכב שברשותו ומספר הטלפון במעונו.

מחנך -
מה דעתך לנסות משהו חדש?
מוסד שיקומי
לנוער קשה חינוך
בצפון הארץ
(אזור חיפה—עכו)
מחפש:
א. מרכז חינוכי
— מחנך בעל וחק ונסיון בניהול ואירגון.
ב. מורים
— רצוי בעל נסיון בחינוך מיוחד. תנאי שכר כמקובל במשרד החינוך.
ג. מדריכים חינוכיים
— בעל נסיון בהדרכה
המעונינים יפנו בכתב לת. ד. 28, חדרה.

לליאו גולדברג בע"מ
סוכני מכוניות אופל, שברולט
דרוש מנהל מחלקת חשבונות
בעל נסיון של מספר שנים
לפנות אישית למחלקת השכרונות, ליאו גולדברג, בע"מ, דרך פתח-תקוה 65, תל-אביב. טל. 284111

ת.א.מ.
תעשיה אלקטרו מכנית בע"מ
דרושים
1. **מסגרים**
למכבני פח וקונסטרוקציה.
2. **עובדי ייצור למסגריה**
תנאים טובים למועמדים מתאימים
לפנות ת. א. מ. רחוב היוגב 5, חולון טלפון 849693.

לחברה להשקעות
דרוש
מנהל
מקום העבודה: תל-אביב.
הכישורים הדרושים:
— השכלה אקדמאית בתחום הכלכלה / מנהל עסקים / משפטים.
— נסיון וכושר מעולה בניהול השקעות ובניהול תיק השקעות.
— כושר ויוזמה בתכנון ופיתוח פרוייקטים חדשים.
תנאי העסוקה נאותים בהתאם לרמת הכישורים ולנסיון של המועמד.
נא לפנות בכתב-יד תוך פרוט של נסיון השכלה לת.ד. 729 ת"א, עבור מס' 26.

לחברה בע"מ באזור תל-אביב
דרושים:
✶ **חשמלאי מטוסים**
(שלב 9—12)
לתפקידי יצור וביקורת.
✶ **צבעי ריסוס**
(גם מתלמדים) לאחר שרות בצה"ל.
✶ **מסגר מכני/חרט**
לעבודות אחזקה ויצור, בוגר בי"ס מקצועי.
✶ **עובדת חיוט/מלחימה**
(גם מתלמדים)
✶ **שרטט/ת טכני**
לשרטוט מערכות מורכבות — בעיקר חשמל
נסיון — שנה
✶ **מכונאי רכב**
לעבודה אחראית במוסך מרכזי.
✶ **חשמלאי רכב**
לעבודה אחראית במוסך מרכזי.
● מועמדים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון מקצועיים לת.ד. 19011 תל-אביב.

משטרת ישראל
למשטרת ישראל
דרושות
כתבניות בעברית
לשירות בתל-אביב
● על המעונינות לפנות אישית למשרד הגיוס למשטרה בתל-אביב, רח' הרכבת 14 ולהביא עמן:
1. תעודת זהות
2. תעודות השכלה
3. פנקס מלואים

דרוש!!
מהנדס לאינסטלציה והסקה
לרכזה הנושא במשרד תכנון בתל-אביב
תנאים טובים
לפנות ת. ד. 16540 תל אביב, עבור 52599.

מכון ויצמן למדע
דרוש
עוזר לקצין יחסי ציבור
הכישורים הדרושים:
נסיון בכתיבה עתונאית ובעריכת פרסומים, וכן ידע בנושאי הדפוס (הגשה, עימוד והפקה). ידיעה על בוריה של השפה העברית וידיעה טובה בשפה האנגלית. רצוי בעל השכלה אקדמית ורקע במדעי הטבע.
משרה מס' 187.
● הענינים על דרישות אלו מתבקשים לפנות בכתב, בציון קורות חיים הנסיון קודם. למדור המנגנון, ת.ד. 26 רחובות בציון מס' המשרה

לא קל
להיות איש מכירות
בנכסי דלא ניידי
אך
אם אתה
בעל מרץ, כושר שכנוע, יוזמה, דובר עברית אנגלית ובעל רכב — מובטחים לך הנאי עבודה מצויינים, עבודה מעניינת, אפשרויות קידום ומשכורת גבוהה.
נא לפנות בכתב לת.ד. 4868 חיפה עבור כספי 187.

דרוש
מנהל חשבונות
לנהול חשבונות
בשיטת י.ב.מ

נא לפנות בצירוף פרטים אישיים לת. ד. 18078 תל-אביב

מפעלי מתכת אשקלון בע"מ

דרושים לנו:
1. פועלי ייצור בענף המתכת (מאומנים ובלתי מאומנים).
2. שרטט מכונות.
המעונינים יפנו ישירות למפעל באשקלון טלפון: 051—2488.

כור כימיה בע"מ
דרוש
כימאי
בעל נסיון מעשי של כמה שנים לפחות במעבדת צילום.

התפקיד כרוך בבדיקות מעבדתיות של סרטי צילום וביקורת טיב של כימיקלים לפיתוח סרטי צבע וסרטי צילום ונייר בשחור/לבן, לרבות שרות טכני ללקוחות.

מקום העבודה: באר-שבע

למועמד המתאים מובטחים תנאים טובים.

סודיות מובטחת

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים וציון נסיון קודם אל: מחלקת כח-אדם, ת. ד. 60, באר-שבע.

למפעל גדול בדרום
דרושים:
* **אחות מוסמכת**
* **חובש**
לעבודה קבועה ומעניינת במסגרת בלתי שגרתית.
למועמד/ת המתאים/ה מובטחים תנאים טובים, השתלמות מקצועית בתחומים מגוונים וכן צורה בדיור.
הצעות יש להגיש תוך פירוט הנסיון המקצועי
לת. ד. 7084, תל-אביב.
סודיות מובטחת!!!

אתה בעל משפחה?
זה עשוי לעניין אותך

תמנע מציעה לך:
א. לימוד מקצוע הכריה, והפעלת ציוד מכונות מכני כבד משוכלל.
ב. משכורת התחלתית של כ-1,280 ל"י ברוטו (גם בתקופת ההכשרה).
ג. דירה של 3 חדרים (לאחר תקופה של 3—4 חודשים) תמורת 35.— ל"י לחודש.
ד. טיסה הלוך וחזור אחת ל-3 שבועות (עד להעברת משפחתך לאילת).
ה. כעובד משמרות תעבוד 5 ימים בשבוע. (שבועיים מתוך שלושה).
ו. תנאים סוציאליים. תנאים סוציאליים גבוהים והטבות שונות.

לפרטים: תושבי ירושלים והסביבה יפנו אישית למר יצחק בניסטי לשכת העבודה, רח' המג"לת 5 ירושלים, בכל יום ה' עד 1.2.73. בין השעות 09.00 בבוקר עד 19.00 בערב.

● מועמדים אחרים יפנו אישית למזכירות משרדי החברה בת"א — הקריה רח' ט' בס' 2 (מול קול ישראל) טל. 255451 בכל יום ד' בין השעות 9—11 בבוקר, 16.00—18.00 אחה"צ. או למחי כח-אדם בתמנע וכן ליועצי התעסוקה ברחבי הארץ. יש להביא פנקס מלואים, תעודת שחרור ותעודת זהות.

בוא לתמנע
לעתיד טוב יותר, לך ולמשפחתך

לשכת הפרסום הממשלתית

למפעל מודרני באזור חדרה
דרושים:
* **מסגר - רתך**
לבצוע עבודות במחלקת אחזקה
הכשורים: בוגר בי"ס מקצועי. בעל נסיון של 4 שנים לפחות בהריתה.
* **צנר**
לבצוע עבודות אינסטלציה לצנרת תעשייתית
הכשורים: בוגר בי"ס מקצועי. בעל נסיון של 4 שנים לפחות בעבודות צנרת.
* **מכונאי אחזקה**
הכשורים: בוגר בי"ס מקצועי, בעל נסיון של 3 שנים לפחות באחזקת מתקנים תעשייתיים (כגון משאבות, מסורות, מכונות מדחסים).
● המעונינים יפנו לת. ד. 339, חדרה, תוך פרוט נסיון השכלה ותולדות חיים.
קיימת אפשרות הסעה מחיפה ותל-אביב.
— סודיות מובטחת —

דרושים מועמדים
לעבודה קבועה

באם רצונך בעבודה קבועה פנה אלינו
משכורתך תהא *

	עם הכניסה לעבודה	לאחר 6 חודשים
רווק	755.—	970.—
נשוי + 2	816.—	1031.—

עובדים במשמרת לילה, בשבתות או חגים יקבלו תוספת מיוחדת.
עובדים בשטחים יקבלו תוספת של —.100 ל"י.
לעובדים בעלי נתונים מתאימים יתאפשר קידום בסולם הדרגות.

● **תזכה להטבות הבאות: —**
1. נסיעות חופשיות בתחבורה הציבורית.
2. הנחות ניכרות בתשלום מס בריאות (קופ"ח). מס עירוני וקנית כרטיסים למופעי בידור.
3. זכות קניה בחנויות שק"ם.
4. השתתפות בשכר לימוד תיכון וגבוה של ילדיך.
5. בינוד חינם וארוחות במחירים מוזלים.
6. הטבות רבות נוספות עליהן תיוודע בעת פניתך אלינו.

אם: —
גילך אינו עולה על 39;
בריאותך תקינה;
השכלתך יסודית לפחות;
סיימת שירות סדיר בצה"ל;
עבר ללא דופי.
פנה לעבודה בשרות בתי הסוהר ותבטיח לעצמך את השכר וההטבות האמורות לעיל.

● **פנה נא עם תעודת זהות ותעודת מילואים בשעות המשרד הרגילות אל:**
1. בתל-אביב — לשכת הגיוס, הקריה רח' ה' מס' 8.
2. בבאר-שבע — בלשכת התעסוקה (מול קולנוע "קרן" בימים ב' ו-ד')
3. באשקלון — בבית סוהר אשקלון.

הלוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב, שד' רוטשילד 59 (מגדל שלום). טלפונים: מחלקת מודעות — 240905, 230521, 230401. המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

למפעל מתכת פרטי גדול באזור חיפה

דרושים

1. טכנאי ייצור למדידת תיקני זמן
2. מסגרי מבנים.
3. רתכים.

בא לפנות בצרוף קורות חיים בכתב יד לת.ד. 4627 — חיפה עבור מס. 122.

"מידע" מכון למחקר ויעוץ בשיווק

אנו מחפשים עבור אחת מחברות השיווק הגדולות בארץ

דיילות מכירה

התכונות הדרושות: ✱ גיל 25—45 ✱ השכלה תיכונית ומעלה ✱ כושר שכנוע ✱ הופעה נאה ✱ מגורים באזורים חיפה או תל־אביב והסביבה ✱ רצוי אך לא הכרחי נסיון במכירות.

תאור המשרה: הדיילת תעבוד באחד מסניפי החברה, בחיפה או בתל־אביב במכירת מוצרים בריקיימא. שעות העבודה: 8.00—13.00, 16.00—19.00. השכר: משכורת בסיסית + אחוזים מוגדלת המכירות.

על המעוניינות לכתוב לת.ד. 4868 חיפה, עבור "דיילת" ולפרט קורות חיים. המתאימות תוזמנה לראיון אישי.

מפעל תעשיתי בסביבות ת"א

מחפש

מזכירה
להנהלת המפעל

עם ידע ונסיון קודם ביבוא ויצוא, ידיעת השפה האנגלית וכתיבה על מכונה הכרחי.

גא לפנות בציון קורות חיים ומשכורת מבוקשת לת.ד. 33157 ת"א עבור מס. 655.

סודיות מובטחת

אוניברסיטת תל-אביב

מכרז חיצוני מס' 13/3/א'

1. מזכיר/ה

במכון לארכיאולוגיה. לניהול מזכירות המכון, כולל טיפול הישום מתנדבים להפירות; ריכוז ועריכת פניות ומעקב על ביצוע החלטות; מעקב וניהול שוטף של תקציב המכון; ניהול התכתבות עצמאית עם גורמים בארץ ובחו"ל, בשפות עברית ואנגלית. הדרגה: י"ג—י"ד בדירוג האחיד.

תנאי העסקה: התפקיד כרוך בנסיעות כולל יציאה לשדה ושהייה של חודשים בשנה בשטח החפירות; שעות העבודה בלתי שיגרתיות (פיצוי נאות ינתן למועמדים אשר ימלאו את הדרישות המפורטות לעיל).

הכישורים הדרושים: ידיעת השפות עברית ואנגלית כולל תכתובת עצמאית; יכולת עבודה בצוות; נסיון בעבודות מזכירות כללית, כולל ענינים כספיים; רצוי נסיון בעבודה דומה.

מועמדים יפנו בכתב, בצירוף קורות־חיים, פרטים על נסיון בעבודה ובציון מספר המכרז, לענף כח אדם, מחלקת המנגנון, אוניברסיטת תל־אביב, רמת אביב, עד יום 2.2.73.

דרושים

2. טכנאי/ת כימיה

תאור התפקיד: א. עבודה במעבדה לקביעת מבנה חומר ממדידות קריסטלוגרפיות.

ב. עבודה במעבדת סטודנטים בכימיה פיסיקלית.

3. כימאי/ת אורגני/ת

הכישורים הדרושים: נסיון של שנתיים לפחות בסינתזה אורגנית. העבודה על מענק לתקופה של 1 שנה עם אפשרות הארכה.

✱ ✱ ✱

למשרות 2—3 — נא לפנות בכתב, עם פירוט השכלה מקצועית ונסיון בעבודות מחקר, למזכירות המחלקה לכימיה, אוניברסיטת תל־אביב, רמת־אביב

מוסד הטכניון למחקר ופתוח

מודיע על המשרות הפנויות הבאות: —

במרכז לחקר בניה כפרית

אדריכל

בעל נסיון רב בתכנון כפרי האזורי ובקרת אקלים. קיימת אפשרות השתלמות לתואר גבוה. מכרז מס' 110/72/ב'.

במחלקה להנדסת חומרים

עובד טכני

התפקיד: אחראי למעבדה קרני —X.

הכשירויות הדרושות: טכנאי או עובד טכני, רצוי בעל נסיון במעבדות קרני —X. בעלי רקע באלקטרוניקה ו/או מכניקה עדינה עדיפים.

מכרז מס' 133/72/א'.

בתחנה לחקר הבניה

מזכירה - כתבנית אנגלית

לעבודות משרד כלליות והדפסה מדעית.

הכשירויות הדרושות: שפת אם אנגלית. תבנית אנגליה בפולה ובעלת נסיון. ניבת אפשרית של משרה חלקית. מכרז מס' 91/72/ה'.

ביחידת המנגנון

פקידה כללית

הכשירויות הדרושות: השכלה תיכונית מלאה. ידיעת השפה העברית על בוריה כולל הדפסה בעלה דיוקה ונסיון בעבודות משרד שונות. מכרז מס' 6/73.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים, פירוט ההשכלה הנסיון המעשי להיות המנגנון, מוסד הטכניון לחקר ופתוח בע"מ, בית הסנט, קרית הטכניון חיפה עד יום ו' 2 בפברואר 1973 בציון מס' המכרז המתאים.

למנפיר כלי שיט בע"מ

דרוש עוזר למנהל חשבונות ראשי

דרגה ג—ד

לפנות בכתב לת.ד. 10077 חיפה.

לפרויקט בניה של מלון בהרצליה

דרושים

1. חשמלאי
2. חשמלאי בכיר

לעבודות תאום ופקוח ואחזקה של מערכות אלקטרו־מכניות.

בא לפנות טל. 930186

חברת "נוע" בע"מ

"המוסך המרכזי"

רח' המסגר 40, תל אביב

דרושים

- ★ **מכונאי בנזין**
- ★ **עובד סיכה**

תנאים טובים.

למלון "4 כוכבים" בחיפה

דרושים

- ✱ טבח ראשי
- ✱ מנהל/ת מטבח
- ✱ מזכירה בכירה — השולטת בשפות
- ✱ איש אחזקה מקצועי — עם תעודת חשמלאי

לפנות לת. ד. 6422 חיפה.

אוניברסיטת בר-אילן

המחלקה לפסיכולוגיה

מודיעה על המשרות הפנויות הבאות:

1. מנהל מפעל שיקומי-מחקרי

כישורים דרושים: נסיון בניהול מפעל, ידע טכני בענף המתכת (הרכבות). המשכורת תקבע לפי הכישורים. בא לפנות למחלקה לפסיכולוגיה, אוניברסיטת בר־אילן, רמת־גן, בצרוף קורות חיים והמלצות.

2. מרפאה בעיסוק לעבודה במפעל שיקומי

כישורים דרושים: נסיון בעבודה עם נכים, יוזמה לפיתוח גישות וכלים חדשים.

המשכורת תקבע לפי הכישורים

נא לפנות כנ"ל

לצה"ל דרושים
תכניתנים אקדמאים

(וכן לא אקדמאים)

לעבודה מעניינת ומגוונת

העבודה באזור המרכז

המועמד יוכל להיות אזרח עובד צה"ל או להתגייס לשרות קבע

יתקבלו מסיימי שרות צבאי עד גיל 40

בהצעות יש לפנות לד. צ. 2777 בציון פרטים אישיים.

חברה למסחר ושווק

מחפשת

מנהלי אזורים
לירושלים, חיפה ות"א

הכישורים הדרושים: נסיון במסחר, מינהל הארגון תריצות ויוזמה, נסיון בניהול עובדים, הופעה נאה. רק מועמדים רציניים בעלי ידע ונסיון מתבקשים לפנות בציון פרטים מלאים והשכר המבוקש לת.ד. 127 ת"א, עבור מס. 654.

פניות ללא הפרטים והשכר המבוקש לא יענו.

סודיות מובטחת

כימיקלים ופוספטים בע"מ

דרוש לנו:

מהנדס

שהתמחה בנושא כתחום בעל נסיון של 3 שנים לפחות, לתפקיד בניהול מערכת שירותי הקיטור והמים למתקני הייצור שלנו.

● המעונינים יפנו בכתב בפירוט קורות חיים הנסיון מקצועי עד האריך 15.2.73, אל המחלקה כוח אדם, ת. ד. 1428, חיפה.

למשרד בירושלים

דרוש

אדריכל מנוסה

לפנות: טלפון 68017 ירושלים

למשרד אדריכלים

דרוש

ארכיטקט / שרטט

רק בעלי נסיון

טלפון 238601 בשעות 18.00 — 16.00

מעלות — חברה לבנין ולעבודות שפור בע"מ

תל־אביב, רח' הרב עמיאל 4, טל. 262460

מחפשת

1. עוזר למנהל חשבונות
2. מנהל עבודה — לעבודות גמר

בסביבות תל־אביב

ל"הפניקס הישראלי" חברה לביטוח בע"מ

דרושה

כתבנית מנוסה

להוצאת פוליסות לביטוח חיים. בשפה העברית.

לפנות לת.ד. 2070 ת"א.

לחברת הובלה בדרום הארץ

דרוש

מכונאי
לרכב כבד דיזל

ליוצא משק תנתן עזרה בדיור

לפנות לת.ד. 649 דימונה או טלפון 057־91913

לחברה בענף המתכת בחיפה

דרוש

מנהל כללי

הכישורים הדרושים:

- ● השכלה אקדמאית — רצוי במינהל עסקים או הכשרה כלכלית.
- ● נסיון בניהול של 5 שנים לפחות.
- ● כושר מנהיגות
- ● הבנה ונסיון טכניים.

בא לפנות בפרטים מלאים ומספר טלפון לת.ד. 4505 חיפה — עבור מנהל כללי

סודיות מובטחת

לביה"ס לרפואה בחיפה ע"ש אבא חושי

דרוש:

עובד(ת) מעבדה למחקר במחלקה לאימונולוגיה

הכישורים הדרושים: תואר ראשון או שני בביולוגיה או בביוכימיה. ידע בארגון מעבדה ביולוגית.

בא לפנות בכתב למחלקת המנגנון ת.ד. 9649 חיפה.

לאמפא בתל-אביב

דרוש

מנהל חשבונות

סוג ג' או ד'

3—4 שנות נסיון לעבודה אחראית

על המעונינים לפנות למשרד הראשי דרך פתח־תקוה 16, תל־אביב, לגבי ארבל — בהקדם

למפעלי נייר בחדרה

דרוש/ה
שרטט/ת בנין

רצוי נסיון בקונסטרוקציות

נא לפנות אל מנהל המנגנון, ת. ד. 142 חדרה

דרוש

לחברה מסחרית גדולה

מנהל סניף
בירושלים

מועמדים בעלי נסיון מסחרי וניהולי מתבקשים לפנות תוך ציון קורות חיים ונסיון קודם לכס' 178, ת.ד. 20207 תל־אביב.

סודיות מובטחת

בלקווד הודג' (ישראל) בע"מ

BH BLACKWOOD HODGE

דרושים:

1. חשמלאי שרות

הכישורים הדרושים:

- ✱ חשמלאי מוסמך.
- ✱ בעל ידע במערכות פיקוד.
- ✱ בעל כושר אירגוני לפתור באופן עצמי תקלות חשמל בציוד בניה.

2. פקיד טכני למחסן חלקי חילוף

לניהול כרטסת ועיתוד מלאי

הכישורים הדרושים:

- ✱ נסיון קודם של שנתיים.
- ✱ שפות: עברית על בוריה, ידיעה בסי־סית באנגלית (גרמנית וצרפתית רצויות).

3. מרכיבי עגורנים

בעלי נסיון בהרכבת עגורני בנין. באים בחשבון גם חיילים משוחררים בעלי גישה טכנית המעונינים ללמוד מקצוע חדש זה.

המעונינים יפנו בכתב לבלקווד הודג' (ישראל) בע"מ, ת.ד. 297 פתח־תקוה בציון המשרה, או טלפונית 914461, 913804.

— סודיות מובטחת —

עוז-און

קואופרטיב למוצרי חשמל בע"מ

חולון, אזור התעשיה, רח' הנפח 15

טל. 840117/8 ת.ד. 1602

דרושים

- ✱ **מסגר** — לעבודות החזקה של מבלטים
- ✱ **עובדי ייצור** — מנוסים בעבודה על מכבשים

דרושים

אנשי מכירה

גיל 22—28

בעלי יוזמה וכשר ניהול משא ומתן עם מוסדות

רצוי רכב

נא לפנות ביום א', 28.1.73, בין השעות 3—5 אחה"צ לאורנמנט סאידברג 24, תל־אביב

למפעל תעשייתי גדול באזור חולון

דרוש

מנהל
או מהנדס מכירות

בעל נסיון בשטח הבנין וקשרים עם אדריכלים, מהנדסים וקבלנים

בא לשלוח הצעות לת. ד. 2905 תל־אביב

סודיות מובטחת!

למפעל גדול ליצור נעליים בצפון

דרוש

מנהל יחידה
לנעלי עור

הכישורים:

- ✱ בעל השכלה אקדמאית בענף נעליים ועור.
- ✱ בעל נסיון של כ־10 שנים ביצור נעליים.
- ✱ בעל נסיון וכושר בניהול צוות של כ־100—150 עובדים.

פניות בכתב נא להפנות לת.ד. 4868 חיפה, עבור מס' 188, בצרוף קורות חיים ונסיון קודם.

למעבדה מכנית העוסקת בנושאים בטחוניים

דרושים

מהנדס מכונות
טכנאי מכונות

לעבודה בפיתוח נושאים לא שיגרתיים הקשורים תחום פעילות נרחב.

מקום העבודה: תל־אביב.

דרישות: כושר ניהול עצמאי של פרויקטים החל בתכנון וכלה בייצור וניסוי.

★

● המעונינים נא לפנות בכתב לת.ד. 17021 תל־אביב בצרוף קורות חיים ונסיון מקצועי.

— סודיות מובטחת —

לחברת יבוא

דרוש איש מכירות

למוצרי אריזה ופרטי הדבקה

דרוש נסיון קודם בענף — בשיווק ומכירות

תנאים טובים וסודיות מובטחת

נא לפנות בכתב לת.ד. 21146, ת"א

לבריכה מעולה, מבוססת ובעלת שם

דרוש

מנהל עבודה

בעל נסיון של לפחות 10 שנים במקצוע

עדיפות לבעל ידע בבריכה קשה

לפנות בכתב לת. ד. 26442 תל־אביב

עבור "בריכה קשה"

סודיות מובטחת

לחברת בנין בחולון

דרושים

בנאים מעולים

לעבודה קבועה ובתנאים טובים

לפנות: חברת ש.א.פ. בע"מ

סוקולוב 64 חולון, טל. 848447

SDSi — ייצור וייצוא מערכות זיכרון מתקדמות למחשבים אלקטרוניים

דרוש מהנדס מכונות

בעל 5 שנים נסיון לפחות, לתכנון ופתוח מוצרים אלקטרו־מכניים מתוח־כמים.

ידיעת אנגלית — הכרחית.

יועדפו בעלי נסיון בשטח מכניקה עדינה ואלקטרו־מכניקה.

תנאים טובים למועמד המתאים.

SCIENTIFIC DATA SYSTEMS ISRAEL LTD.

ת.ד. 5101 · חיפה — טל. 667947

ליחידת מחשב של בנק בת"א

דרושים

מפעילים

לעבודה במשמרות

מעונינים בעלי השכלה תיכונית לאחר שרות צבאי יגישו הצעות מועמדות לת.ד. 1687 ת"א ולציין על גבי המעטפה עבור מפעיל.

רשות הנמלים בישראל

הודעה על משרה פנויה

תואר המשרה:

מרכז מחקר כלכלי

מכרז מס': 2

דירוג: א—א+ ממשי (שכר יסוד התחלי:

בדרגה א בדירוג מח"ש — 940 ל"י

בדרגה א+ בדירוג מח"ש — 1,010 ל"י)

היחידה: המשרד הראשי

מקום העבודה: תל־אביב

הערה: קיימת אפשרות העברה למקום אחר, לפי דרישות השרות.

- ✱ בקשות למשרה זו יש להגיש למשרד הראשי של רשות הנמלים בתל־אביב, לא יאוחר מיום 9.2.73.
- ✱ בדבר פרטים נוספים ולצורך קבלת טפסי בקשה יש לפנות, בעל־פה או בכתב, למדור מכרזים — רשות הנמלים, דרך פתח־תקוה 74 (בית מע"צ), ת.ד. 20121, תל־אביב.

דרוש/ה MARKER – MAKER (מייקנער) לשמלות

תנאים טובים למועמד המתאים

בהצעות רציניות להתקשר לטל. 37725 תל־אביב

סודיות מובטחת

במפעל במרכז הארץ

דרוש

למחלקת זיקוק כוהל
טכנאי
או מהנדס כימאי

רצוי בעל נסיון בהפעלת קולונה לזיקוק

גא לפנות בכתב בציון נסיון קודם לת.ד. 33157 ת"א עבור מס' 653.

תדיראן

לתדיראן דרושים:

1. **קצין בנושא השמל והאלקטרוניקה.** מדרש בעל רקע טכני בתחום הנ"ל. בוגר בי"ס מקצועי או בוגר חיל טכני בצה"ל.
2. **פקיד מעקב** — טיפול ותפקוה עצמאי על הזמנות חו"ל ממקור גדול. נדרש נסיון בעבודה בענף יבוא. בקיאות במסור חוץ ובתהליכי יבוא. ידיעת השפות עברית ואנגלית.
3. **פקיד טכני.** קטלוג פריטים עדכון ובקורת של מערכת נתונים ממוכנת באמצעות מחשב.

מועמדים מתאימים יפנו לת.ד. 648 תל־אביב בציון פרטים אישיים והנסיון המקצועי

סודיות מובטחת

למשרד במגדל שלום

דרושה

כתבנית עברית מעולה

בעלת נסיון

לעבודה משעה 12.00 עד 17.00

רק עם המלצות.

בא לטלפן 03־50847 ביום ראשון משעה 9 בבוקר.

דרושים

נציג מכירות

לציוד קלט וציוד עזר למחשבים

נציג מכירות

לציוד אופטי ואלקטרו-אופטי

נא לפנות בכתב יד ולצרף תולדות חיים

אגנטקס בע"מ, ת.ד. 3308, תל־אביב.

למלון גדול בנתניה

דרוש
מנהל מכירות והזמנות

הכשורים:

- ✱ ותק רב בענף
- ✱ בעל מעוף ויוזמה

לפנות בכתב יד לת. ד. 1129 נתניה.

דרושה חניכה להדפסת ושליחויות

לפנות לרניה, חברה לפתוח בע"מ. טלפון 04—86883 בין השעות 800—1600

דרושים מתקינים

לתוצרת חלב באזור תל-אביב

עם רכב מתאים בגודל 14 טון. עם ערבות בנ־קאית. נא לפנות ל"שטראוס שווק", תוצרת־הארץ 13, ת"א בין השעות 16.00—15.00

1500 לירות לחודש
בכל מקום בארץ

באם יש לך השכלה תיכונית

באם אתה שואף להגיע למעמד מקביל לאקדמאי

תוכל להשתלב בענף מתפתח וחדיש במשכורת גבוהה מאד לאחר תקופה קצרה של הכשרה מתאימה.

שם: ______

גיל: ______

כתובת: ______

השכלה: ______

לקבלת פרטים גזור ושלח לת. ד. 28125 ת"א למס' 35

הכזا من الأصل

هكذا من الأصل

תדיראן

לתדיראן דרושים:

1. מנתח מערכות

נתוח ושיפור מערכות אינפורמציה קיימות, תכנון והפעלת מערכות חדשות.

נדרש בעל השכלה גבוהה בהנדסת תעשיה, מינהל או סטטיסטיקה עם נסיון בניתוח מערכות או מחשב

2. תמחירן

השוב עלויות בקרה תקציבית, עריכת דיווחים. רצוי נסיון בתקציב, תמחיר ומחשבים.

3. טכנאי תהליכים

אחריות על פתוח ויישום של תהליכים בקו היצור. ידיעת השפה האנגלית הכרחית.

4. הנדסאי / טכנאי אלקטרוניקה

לתכנון בניה ובדיקת מעגלים אלקטרוניים. בוגר בי"ס להנדסאים או טכנאים עם נסיון של שנתיים לפחות.

מועמדים מתאימים יפנו לת. ד. 648 תל-אביב, בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי.

סודיות מובטחת.

תדיראן תדיראן

כור מתכת בע"מ

דרושה:

1. חובשת לאחר שרות צבאי

2. כתבנית עברית אנגלית

3. מהנדס ייצור מתחיל

נא להתקשר דחוף לטלפון 855115 או ת.ד. 1944 ת"א

לחברת מזון ידועה

דרושים סוכנים

עם רכב בעל נפח סגור

לאזורים אשדוד, אשקלון, תל-אביב ונתניה

נא לפנות לת. ד. 33157 ת"א, עבור מס' 652

אוניברסיטת תל-אביב

דרושים

1. פקיד/ת משכורת -

רצוי נסיון בהכנת משכורות בשיטות מיכון. מועמדים/ות ללא נסיון יקבלו הכשרה מתאימה. (לא לסטודנטים) המשרה מלאה.

2. נערת -

עד גיל 17.5 — לעבודה משרדית. רצויה הבנת השפה האנגלית והדפסה במכונת כתיבה עברית.

3. נקבנית -

להיות המחשב ולהיות לעבוד נתנים (אפשרי ללא נסיון), למשרות מלאה, חלקית ולעבודה לפי שעה.

4. טכנאי חקלאות -

בפקולטה למדעי החיים, המחלקה לבוטניקה, מדור פמריות. לעבודה בחממות, כיוריב, אירכוף חומר ועבודה בשדה.
דרושה השכלה: חקלאית או ביולוגית, ידיעת השפה האנגלית רצויה. העובד יועסק בתחזה מיוחד ע"ח מענק מחקר.

* * *

על המעוניינים במשרות הנ"ל לפנות בכתב, בטלפון או אישית לענף כח־אדם, מחלקת המנגנון, אוניברסיטת תל־אביב, רמת־אביב, טל. 420713 או 416111/713.

למעבדה למחקרי סיפות ליד החוג למדעי החינוך:

מועמדים לעתודה של כותבי תוכניות

בספרות עברית וכללית לכיתות ז'—ט' בחטיבת הביניים ולכיתות י'—י"ב בחטיבה עליונה.

הכישורים הדרושים: תואר ראשון לפחות, במקצוע ספרות; רשיון הוראה קבוע או השכלה מקבילה בפדגוגיה; נסיון הוראה של 5 שנים לפחות ונסיון בכתיבה ובפיתוח של תכניות לימוד חדשות; ידיעת השפה האנגלית במידה מספקת שהאפשר השתתפות פעילה בהשתלמויות שינתנו בשפה זו.
המועמדים שיקבעו על ידי ועדת הקבלה יחויבו להשתתף בסדנא מיוחדת אשר תתקיים באוניברסיטת תל-אביב בהופעה פתח, בשפה האנגלית בהדרכת מומחה מחו"ל. מבין משתתפי הסדנא ייבחרו כותבי תכניות הלימוד בספרות, במעבדה למחקרי סיפות (נס"ע) שיועסקו ע"פי חוזים מיוחדים.
המעוניינים יפנו בכתב בצירוף תמצית קורות חיים למעבדה למחקרי סיפות, אוניברסיטת תל-אביב, רמת אביב ויציינו על גבי המעטפה "כותבי תכניות לימוד בספרות". המועד האחרון להגשת בקשות הוא 15.2.73.

REQUIRED:

Aeronautical or Mechanical Engineer

with 2-3 years experience in strength analysis of aircraft structure for work in structural testing

CANDIDATES ARE REQUESTED TO APPLY IN WRITING ATTACHING A DETAILED RESUME TO P. O. BOX No. 7132 TEL AVIV.

המועצה המקומית גבעת-שמואל

מכרז מס' 3/73

1. תאור המשרה: **מפקח בניה - טכנאי**
2. דרגת המשרה: ד'—ב' של דירוג ההנדסאים והטכנאים
3. שעור המשרה: 0.5
4. תאור התפקידים: פקוח על בצוע עבודות בניה, כבישים וכו' המתבצעות על ידי המועצה, בדיקת רשימת כמויות ובקורת על רמת ההוצאות, אשור חשבונות קבלנים וגמר העבודה וקבלת הרכוש המוגמר, אחראי לאחזקה תקינה של רכוש המועצה, כמונה על עובדי האחזקה של המועצה, אחראי להכנה נהלים בנושאים אלה.
5. דרישות המשרה: תעודה המזכה לדירוג הטכנאים ונסיון של שלש שנים בעבודות פקוח, כושר לפקח ולבקר עבודה מקצועית, כושר לנהל צוות עובדים, כושר הבעה בכתב ובעל פה, כושר לקיים מגע נאות עם עובדים וגם גורמי חוץ.
העובד יועסק לפי חוזה מיוחד לשנה עם אפשרות הארכה.
יש לצרף לבקשה תעודה המזכה לדירוג הטכנאים: פירוט הנסיון.

הבקשות למכרזים דלעיל יש להגיש למזכיר המועצה במשרדי המועצה המקומית גבעת שמואל, רח' ויצמן 33 גבעת שמואל עד ליום ראשון 11.2.73 שעה 12.00 בצהריים.
טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במשרדי המועצה ובמינהלים המחוזיים והנפתיים של משרד הפנים.

א. כהני ראש המועצה

כור מתכת בע"מ

למפעל סימת בחולון דרוש:

מהנדס מכונות

לתפקיד מנהל משרד טכני

הכישורים:

1. נסיון של 5 שנים לפחות בניהול משרד טכני.
2. בעל נסיון בתכנון סדרי פעולות בעיבוד שבבי בחלקי אלומיניום.
3. רצוי נסיון בתכנון ייצור חלקים תצופתיים.
4. ידיעה מושלמת בעברית ובאנגלית.
5. רצוי נסיון קודם בבקרה סיפרתית ו/או בתכנות למכונות אלה.

המעונינים יפנו לרמ"ח כח אדם כור מתכת ת.ד. 1944 ת"א

כוסגר רתך

למפעל תעשיתי חיים בהא תנאים טובים

לטלפון: 778121

למפעל תעשייתי גדול בחולון

דרושות

נשים מבוגרות

8 שעות עבודה קלה
טלפון: 842659

דרוש חשמלאי

לרכב כבד

למוסכינו במפרץ חיפה — כביש מצה"ז

נא לפנות במקום בצרוף המלצות לחבר גרשון, קואופרטיב הגמל החדש.

דרוש

פקיד בצוע להפעלת תוכניות במחשב בשפת D.O.S.

נא לפנות אל־שם בע"מ תל־אביב ת.ד. 39327

לחברת השקעות בינלאומית

דרושים מהנדסים

עבור פרוייקטים גדולים בענף הבניה בתל-אביב ובירושלים

*

אנו מציעים לכם:
— משרה קבועה,
— תנאים טובים,
— התחלה מיידית בעבודה.

אנו מבקשים מכם:
— תאור נסיון קודם בעבודה,
— תמצית תולדות חיים,
— המלצות מעולות.

*

כתבו אלינו, לת. ד. 16516, תל־אביב עבור „מהנדסים"

האוניברסיטה העברית בירושלים

מודיעה על משרות פנויות של:

טכנאי בנין בכיר באתר הר-הצופים במחלקת פיתוח ובינוי

מכרז מס' 291/72
תאור התפקיד — קריאת והבנת תוכניות בניה ומערכות מיזוג אויר, חשמל, אינסטלציות למינן ומעבודות; כושר מו"מ עם קבלנים וספקים; פיקוח על עבודות בניה ומערכות; חישוב כמויות לבניה ומערכות; הבנה יסודית במפרטי בניה ומערכות.
דרישות התפקיד — רצויה ידיעת השפה האנגלית; בוגר בי"ס לטכנאים או הנדסאים; נסיון של 3 שנים לפחות בעבודה מעשית בתחומים הנ"ל.
הדרגה — בהתאם לכישורי המועמד.

רכז המשרד לקבלת תלמידים במחלקה למינהל תלמידים

מכרז מס' 475/72
תיאור התפקיד — ניהול משרד קבלה מרכזי לתלמידים חדשים לאוניברסיטה העברית במסגרת המחלקה למינהל תלמידים; תיכנון וארגון יעוץ מוקדם והדרכה למועמדים, בשיתוף עם הפקולטות ובתי־הספר, תוך יצירת קשרים עם בתי־ספר תיכוניים, צה"ל ומוסדות אחרים לפי הצורך; ארגון מוקדם של תהליכי הקבלה בשיתוף עם הפקולטות, בתי־הספר ויחידות מרכזיות אחרות; אחריות להפעלה תקינה של תהליך קבלת התלמידים; ניתוח תוצאות התהליך ודיון עם פקולטות ובתי־הספר על שינויים נדרשים בתנאי הקבלה.
דרישות התפקיד — ידיעת השפות עברית ואנגלית; השכלה אקדמאית; רצוי במדעי החברה.
הערה — נסיון של מספר שנים בניהול צוות עובדים; כושר ניהול מו"מ ברמה גבוהה; נסיון בעבודה עם סטודנטים והכרת מבנה מוסד להשכלה גבוהה; ידע התמצאות במערכת הפעולה באמצעות מחשב.
הדרגה — ב—א בדירוג מח"ר.

על המעוניינים לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים עד תאריך 5.2.73 אל: — מחלקת כח־אדם, קרית האוניברסיטה העברית, ירושלים ולציין על המעטפה „מועמד למשרה מס'..." (בהתאם למספר המצויין בראש המכרז המבוקש).

לביח"ר „פרי־זה" בע"מ, חדרה

דרושה כתבנית

אנגלית — עברית

שליטה בשפה האנגלית — הכרחית

בהצעות נא לפנות בכתב לת.ד. 91, חדרה

כימיקלים ופוספטים בע"מ

דרושים לנו:

מפעילים

בעלי השכלה של 10 שנות לימוד לפחות.

אנו מבטיח את המועמדים לתפקיד של מפעיל במתקני הייצור שלנו (עבודה במשמרות), ובנוסף הזדמנות ותנאים טובים בעבודה לאיש המתאים.

● מועמדים יפנו אל מחלקת כח־אדם של מפעלנו, ת. ד. 1428, חיפה, או טלפונית — 04-721381

לפרמט — בית יציקה

כביש קרית אתא

דרוש

בחור אחרי צבא

לתפקיד מחסנאי / פקיד משלוח

נא לפנות לטלפון 04—721536.

למועצה לשיווק פרי הדר

דרושה כתבנית עברית

דרגת השכר ט' — י' של הדירוג האחיד

●

המעונינות מתבקשות לפנות טלפונית או אישית למועצה, דרך חיפה 69 ת"א חדר מס. 11, טלפון 440411 — 03 קו 272.

ל„בשן"

מפעלי מקמפיל בית שאן נצרת בע"מ נצרת עילית

דרושים

- ⁎ **פקיד/ה עברית/אנגלית**
דרושה שליטה מלאה בשפות עברית ואנגלית, נסיון קודם
- ⁎ **מזכירה לנהול משרד**
דרוש נסיון קודם הדפסה במכונת כתיבה עברית, ידיעת השפה העברית על בוריה. רצויה ידיעת השפה האנגלית
- ⁎ **פקיד/ה כללי/ת**
דרוש נסיון קודם בעבודות פקידות כלליות, ידיעת השפה העברית על בוריה. רצויה ידיעת השפה האנגלית
- ⁎ **פקיד טכני למחסן חלקי חילוף**

לפנות טלפונית 065/55091 למר ישראל צור, או ישירות במפעל.

עירית ירושלים

במחלקה להנדוד פנויה המשרה הבאה:

(מכרז מס' 187/72)

סגן מנהל בי"ס תיכון עירוני מקצועי ג (דתי לבנים) לרכוז המקצועות הטכניים

דרגה: דירוג עובדי הוראה בהתאם לכשירויות המועמד

פרטים נוספים אודות המשרה והמרכז טפסים להגשת מועמדות אפשר לקבל בלשכת מנהל שרות העיריה, רחוב יפו 22, חדר 213, קומה שניה.

בעלי הכשירויות הדרושות מתבקשים להגיש בקשותיהם למנהל שרות העיריה עד יום שני ב' באדר א' תשל"ג (5.2.1973).

ירושלים, כ"ג בשבט תשל"ג המנהל הכללי
26 בינואר 1973

בס"ד

המועצה המקומית ראש-העין

מכרז פומבי מס' 3/1/73

בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (שירות עובדים) תשכ"ב 1962 מכריזה בזה המועצה המקומית ראש־העין על משרות פנויות כדלהלן:

עובדי נוער

תנאי המשרות:

1. 2 משרות עובדי נוער
2. דרגת המשרה: בהתאם לנתונים אישיים.
3. תיאור התפקידים: עבודי תברות הרוב.

נתונים אישיים הדרושים למלוי המשרה:

1. עובד סוציאלי כשיר.
2. בעלי תואר אקדמאי בפסיכולוגיה או סוציולוגיה.
3. עובדי הוראה מוסמכים.

בקשות למכרז יש להגיש להנהלת המועצה עד יום 25.1.73 שעה 15.00

טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במזכירות המועצה המקומית ובמינהלים המחוזיים והנפתיים במשרד הפנים.

שלום י. מנצורה, יו"ר המועצה המקומית

למכון הנרייטה סאלד בירושלים

דרושים

1. מזכירה-כתבנית — (דרגה י"א־י"ד)

הכישורים הדרושים:

א. שליטה מלאה בעברית, רצוי ידיעה טובה באנגלית; ב. נסיון בהדפסה בשתי השפות (עברית ואנגלית); ג. יכולת ניסוח התכתבות עצמאית; ד. השכלה תיכונית (לפחות); ה. נסיון קודם בעבודת משרד מגוונת.

2. פקידה-כתבנית — (דרגה ט—י"א)

הכישורים הדרושים:

א. שליטה טובה בעברית, לרבות הדפסה; ב. השכלה תיכונית

3. טלפונאית — (דרגה ז—ט)

א. נדרש נסיון קודם בהפעלת מרכזיה;
ב. הבנה בסיסית בשפה האנגלית.

כל המשרות הן למשרה מלאה (שעות 0800—1500); הדירוגות הן לפי הדירוג האחיד.

מועמדות העונות לדרישות הנ"ל מתבקשות לפנות בכתב בצירוף תולדות חיים ופרטי נסיון קודם בעבודה אל: מכון הנרייטה סאלד, רח' קולומביה 9, קרית מנחם, ירושלים.

מכון ויצמן למדע

דרוש

מהנדס אלקטרוניקה או פיזיקאי

לאחזקת אולטרהצנטריפוגה אנליטית מתקדמת ולפיתוח מיכשור אלקטרוני חדיש, כמרכז מעגלים לקישור למחשב.

משרה מס' 197

על המעונינים לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים ונסיון קודם למחלקת המנגנון, ת.ד. 26, רחובות — בציון מס' המשרה.

לאמישראגז

דרושות

פקידות קבלת קהל

לאחר שרות צבאי

לסניפנו בת"א, רמת-גן בני-ברק וחולון

נא לפנות אישית למחלקת הסגל
רח' אחד העם 34 תל־אביב

לחברה לייצור בטון מוכן בטירת הכרמל

דרוש עובד

בעל רשיון נהיגה למכונית / או טרקטור

הגרים בסביבה הקרובה בלבד

יפנו טלפונית בין השעות 8.00 — 16.00
534837

להברת טקסטיל גדולה בתל-אביב

דרוש

מנהל ייצור בענף הטקסטיל

(סריגה)

עם נסיון מקצועי של 3 שנים לפחות

בפרטים נא לפנות לת.ד. 3294

אוניברסיטת הנגב

באר-שבע

מכרז מספר 72/30

אוניברסיטת הנגב מודיעה על משרות פנויות: —

א. במחלקה להנדסת מכונות

1. מתאם לעניני סטודנטים

תיאור התפקיד:
א. ממונה על העבודה האדמיניסטרטיבית של המחלקה.
ב. אחראי על מינהל הסטודנטים במחלקה, במעקב על תיקיהם וכו'.
ג. מתאם בין מדור מערכת השעות לבין המחלקה.
ד. מקיים קשר מתמיד עם לשכת דיקן הפקולטה.

הכישורים הדרושים:
א. השכלה אקדמאית (תואר ראשון לפחות).
ב. נסיון של 3 שנים במינהל (לא מזכירות).
ג. ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעה טובה בשפה האנגלית.
ד. כושר הבעה בכתב ובעל פה בשתי השפות.

ב. בפקולטה למדעי הטכנולוגיה

2. עוזר למזכיר הפקולטה

תיאור התפקיד:
א. ממלא מקומו של המזכיר בהעדרו.
ב. מסייע למזכיר הפקולטה בנושאים הבאים:
— הכנת תקציב הפקולטה.
— טיפול בנושאי מנגנון וכח אדם של המחלקות בפקולטה.
— תיאום בין המחלקות בנושאי הזמנת ציוד.
— מרכז את נושא מינהל התלמידים בפקולטה.

הכישורים הדרושים:
א. בוגר תיכון, רצויה השכלה אקדמאית.
ב. נסיון של 3 שנים לפחות בנושאי מינהל ומשק.
ג. שליטה בעברית ובאנגלית.
ד. כושר הבעה בכתב ובעל פה.
ה. כושר לניהול משא ומתן.

הדרגה המוצעת:
י"ג — י"ד בדרוג האחיד.
ה' — ד' בדרוג מוסמכי מדעים שונים.

ג. במחלקה לקשרי ציבור

3. עוזר לעניני עתונות ותקשורת אנגלית

תיאור התפקיד:
א. מכין ועורך חומר בשפה האנגלית (כתבות ומאמרים) הנוגע לאוניברסיטת הנגב לשם הפצה בארץ ובחו"ל.
ב. מארגן אנשים וחברות שוחרים בארץ ובחו"ל לשם גיוס כספים לבנית האוניברסיטה, למחקרים ולמילגות.
ג. מארגן ארועים, סיורים ולווי לאורחי האוניברסיטה.
ד. מקיים קשר שוטף עם משרדי הוצאה לאור ובתי דפוס.
ה. מקיים קשר עם אמצעי התקשורת השונים: עתונאים, כתבי רדיו וטלויזיה.

הכישורים הדרושים:
א. השכלה אקדמאית (לפחות תואר ראשון בעתונות, ספרות או במקצועות הקשורים ביחסי ציבור).
ב. נסיון של 5 שנים לפחות בכתיבה ועריכה עתונאית.
ג. ידיעת השפה האנגלית על בוריה וידיעה טובה בעברית.
ד. הכרת חיי הקהילות היהודיות בחו"ל.
ה. כושר לדבר בפני קהל.

הדרגה המוצעת:
ג' — ב' בדרוג מוסמכי מדעים שונים.

ד. במחלקות אקדמיות ומינהליות

4. מזכירה אנגלית — עברית

(4 משרות)

הכישורים הדרושים:
א. בוגרת תיכון.
ב. נסיון של 3 שנים לפחות כמזכירה.
ג. אנגלית כשפת אם וידיעה טובה בשפה העברית.
ד. הדפסה מעולה בשתי השפות.
ה. רצויה ידיעה בקצרנות.

הדרגה המוצעת:
כ' — י"א בדרוג האחיד.

כל המשרות הינן מלאות

לעובדים מחוץ לבאר־שבע בדרגות מעל י"ג בדרוג האחיד והדרגות המקבילות — תנתן עזרה בדיור.
פניות בכתב בצרוף תולדות חיים ותעודות יש לשלוח עד יום ד' 2.2.73 אל מחלקת המנגנון, אוניברסיטת הנגב, ת.ד. 2053 באר־שבע.

נא לציין על המעטפה מספר המשרה המבוקשת

תדיראן

למפעל הגבישים באזור

דרושים

1. **מבקר בקורת איכות**
רצוי בוגר בי"ס מקצועי במגמה אלקטרוניקה.
2. **מסגר מכני**
לבנית מכשירים ומתקנים.
3. **פועלים/ות יצור**
לעבודה של 5 ימים בשבוע
למתאימים תנתן הכשרה מקצועית.

מועמדים המעונינים יפנו ישירות למפעל, רחוב תמנע 23 אזור, איזור תעשית חולון, או טלפונית 851121, 842625.

תדיראן תדיראן

דרוש

ליכין חברה לתעשית שימורים בע"מ פתח תקוה

מחסנאי טכני

עם ידע תאורטי ונסיון בעבודה של שלוש שנים לפחות

נא לפנות טלפונית למר קריספין 915121.

למחלבות טנא נגה — וגלידות אדביר

דרושים

1. חשמלאים

2. מכנאי אחזקה

למפעלים בהרצליה ובקרית מלאכי

נא לפנות לטלפון 724141 ולבקש את צביקה

למפעל תעשיתי גדול במפרץ חיפה

דרוש

פקיד למחלקת יבוא-יצוא

ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעת השפה האנגלית הכרחיות

עדיפות תנתן לבעל נסיון בנושאי יבוא ויצוא.

לפנות בציון פרטים אל:
ת.ד. 1736 ת"א, עבור מס' 75.

דרוש

מוביל עם טנדר

להובלת משלוחי בית

לאחת מחנויות „שקם" בתל-אביב

* * *

נא לפנות למשרד הראשי, „שקם"
יפו, רח' רזיאל 4, חדר 111, 112

דרוש

מנהל מסגריה

לקונסטרוקציות ועבודות פח כבדות

ניהול מעשי לצוות של 20—30 איש

במפעל פרטי

תנאים לפי הסכם

ת. ד. 173, נס־ציונה

דרושים מדריכים חברתיים

לבתי ספר על-יסודיים

עם פנימיה

באזורי הארץ השונים

הכישורים: השכלה מתאימה ונסיון בעבודה חינוכית עם נוער בגילאי 14—18.

מגורים: במקום העבודה.

*

לפנות בכתב בציון פרטים מלאים על ההשכלה והנסיון לת.ד. 7036 עבור „מדריך חברתי".

למוסד ממלכתי בת"א

דרוש

אקדמאי

לתפקיד בכיר ביחידה ניטייב

הכישורים: בוגרי צה"ל בתפקידים פקודיים וארגוניים, בעל רקע במערכות מודיה וקליטה אלקטרו אופטיות ואלקטרון מגנטיות.

★

המועמדים יפנו בצרוף תולדות חיים ל־ת.ד. 7057, ת"א עבור ש. ו.

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום הו' 1.00 ל"י לשורה / יום ו' 1.20 ל"י לשורה

למפעל מזון
דרושות נשים
לעבודה בישיבה
בשעות אחה"צ הערב
להתקשר בין 14.00 — 16.00
782175

המשביר המרכזי
מחלקת יבוא
דרוש פקיד
הבקיא בתהליכי יבוא, תכתובת, עסקית באנג־לית ועברית, הכללה יבית וכיו"ב. נסיון קודם הכרחי.
בדבר פרטים נוספים נא להתקשר בטלפון 39955, קו פנימי 249, תל־אביב

למוסד צבורי גדול בחיפה
הכולל משרדים, אולמות מכירה ומחסנים
דרוש
קבלן נקיון
הצעות בכתב נא לפנות אל ת. ד. 866, תל־אביב עבור כס' 767

לבית הוצאה כתר בע"מ
דרושים:
1. דפסי אופסט
2. מונטג'ר

על המעונינים לפנות בכתב לת. ד. 7145 ירושלים

לבית הוצאה כתר
דרוש
מנהל מכירות
בעל נסיון בענף המולו"ת והדפוס
* * *
לפנות בכתב עם פרוט נסיון ותולדות חיים ת. ד. 2160 מס' 3 עבור מנהל מכירות, ירושלים

למוסד צבורי גדול,
דרושים:
מנהלי חשבונות
תנאים טובים במיוחד
- המעונינים יפנו לת. ד. 33156 ת"א בצירוף פרטים אישיים.

הנדסת התפלה לישראל (ההליך זרחין) בע"מ
ת.ד. 18041, תל־אביב
נפתח קורס
הפעלת מתקנים
מתקבלים בוגרי בתי ספר מקצועיים או עיוניים.
המעונינים ללמוד ולהשתלם בהפעלת מתקנים להתפלת מים.
תכנית הקורס: עיונית ומעשית.
משך הקורס: 3 חודשים.
- במשך הקורס תשולם משכורת מלאה. המעונינים יפנו ל־ת.ד. 18041, תל־אביב, עבור קורס מפעילים.

לודזיה
חברה לטקסטיל בע"מ
דרושים
1. עוזר לביקורת טיב
2. מסגר
3. סורגים למכונות עגולות

בעלי נסיון יפנו בכתב לת. ד. 34, חולון או טלפונית אל 847111

לסוכנות ביטוח גדולה
דרושות:
* פקידה
בעלת נסיון בטיפול בתביעות.
* מזכירה כללית
רצויה גם ידיעה בהדפסה במכונה אנגלית.

נא לפנות בכתב יד לת.ד. 29673, תל־אביב.

לבית מלון גדול בירושלים
דרושים פנסיונרים
להפקידים:
א. חשמלאי
ב. שרברב
ג. נגר

העבודה במשמרות — תנאים טובים
לפנות 2160 עבור מס' 2

לחברת הדברה דרוש
מדביר מזיקים
(לא חקלאי)
בעל נסיון בהדברת מכרסמים חרקים במפעלים, מזכרות וכו'.
עדיפות תינתן לבעלי היתר של משרד הבריאות. ידיעת השפה העברית הכרחית.
בעלי רכב או קטנוע עם סידה יפנו בכתב עם ציון פרטים אישיים ונסיון לת.ד. 28141, ת"א.

להברה תעשייתית גדולה
דרוש
מבקר פנימי
למפעלה בצפון הארץ
הכישורים הדרושים: השכלה בכלכלה, מנהל עסקים או ראיית חשבון, רצוי ידע בביקורת. תושבי חיפה והסביבה יפנו לת. ד. 658 ת"א

חברת אמפא ת"א
מחפשת
מחסנאי - טכני מנוסה
למעבדת הטלויזיה והרדיו בת"א
השולט בשפות גרמנית ואנגלית
על המעונינים לפנות בכתב לת. ד. 636 ת"א

דרושים
2 פקידי רשוי
בעלי נסיון
1. לעבודה במשרד בת"א
2. לעבודה בנמלים

המעונינים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים ונסיון קודם לת. ד. 3211, ת"א, עבור: פקידי רשוי
תנאים טובים למתאימים
סודיות מובטחת

למוסד ממלכתי בתל־אביב
דרושה
פקידה ראשית
- הכישורים הדרושים:
* נסיון בניהול משרד.
* ידיעה בהדפסה עברית, רצוי אנגלית.
* משוחררת צה"ל, רצוי פקידה ראשית (דרגת סמל/רס"ל).

התפקיד כרוך בעבודה מעבר לשעות המקובלות.

תנאים טובים.

לפנות: ת. ד. 33190 ת"א.

"אתא"
חברה לטכסטיל בע"מ
דרושים:
1. **מסיק להפעלת דוודים ומתקנים** לאספקת מים ואויר דחוס
ההשכלה הדרושה: ידיעת השפה העברית. נסיון בעבודה קודמת במתקנים דומים.
2. **חשמלאי תעשייתי**
בעל רשיון ממשלתי
לעבודה מגוונת באחזקת מתקני זרם ישר חילופין ובמערכת פיקוד.

המעונינים יפנו בכתב או אישית למחלקת כח אדם לפי הכתובת: בית"ד אתא, ת.ד. 83, רחוב עצמאות 10, קרית אתא, טל. 04-721321.

למפעל באיזור פתוח
העומד בשלב התרחבות
דרוש
מנהל יצור
לעבודה מגוונת ואחראית
תנאים טובים לאיש המתאים
בפניות לפנות ת. ד. 20051 למספר 1234 תל־אביב

למפעל מזון
דרושים פועלים
לעבודות ייצור
אחה"צ הערב
להתקשר בין 14.00 — 16.00
782175.

עולה חדש / איש עסקים ידוע
מוכן להשקיע עד
$ 1,000,000
(מליון דולר)
בפרוייקט רווחי,
רצוי מפעל מאושר
נא לפנות אל ת.ד. 4104, תל־אביב עבור „פרוייקט".
סודיות מובטחת.

י. צינלר - מ. שרון ושות' 1971 בע"מ

לעבודות חשמל
באזור תל־אביב ובאזור באר־שבע
דרושים
- **חשמלאים**
- **עוזרים ומתלמדים**

תנאים טובים בהתאם לכישורים, עם אפשרות להתקדמות
בדבר פרטים נא לפנות למשרדנו רחוב צ'ילנוב 4, תל־אביב, טל. 3—447241, כל יום בין השעות 8.00—1.00, אחה"צ 4.00—6.00, פרט ליום ג'

מאיר
חברה למכוניות ומשאיות בע"מ
המחלקה לטרקטורים ומנועים
דרוש
מכונאי טרקטורים מנוסה
עם ידע בשפה האנגלית
לפנות: רח' קרליבך 25, תל־אביב טלפון 289191 למר שביט

לשרשרת בתי־מלון
בישראל
דרוש
מנהל מכירות
רק מנהלי מכירות בתיירות, נסיון-רב וקשרים בענף, מתבקשים להגיש מועמדות.
תנאים מצויינים ומיוחדים למועמד המתאים.
הצעות בכתב נא להפנות לת.ד. 22187 תל־אביב עבור „מכירות".
סודיות מובטחת!

אנו מחפשים:
למשרדנו בחיפה
שרטטים/ות
לעבודה בנושאי הנדסה אזר־חית, כבישים, דרכים עבודות עפר וכו'.
★
מועמדים בעלי נסיון של שנה שנתיים לפחות יפנו בכתב לת.ד. 4666 חיפה.
שרותי הנדסה בישראל בע"מ

דרוש
מנהל-חשבונות אדמינסטרטור
לעבודה בתוך תל־אביב
הכישורים הדרושים:
- ידיעת קורספונדנציה מסחרית בשפות: עברית, אנגלית וגרמנית.
- נסיון בטיפול ביבוא.

נא לפנות בפרטים מלאים (ציון מס' טלפון) ת.ד. 20048 תל־אביב
סודיות מובטחת.

דרושה פקידה
עם ידיעה בהדפסה בעברית
ליום עבודה מלא
* * *
לקביעת ראיון נא לפנות לטל. 32495, או 35327 ת"א בין השעות 8.00—14.00.

למשרד אדריכלים ברחובות
דרושים:
שרטטים/ות
טכנאים/יות
הנדסאים/יות
בעלי נסיון
להתקשר לטלפון 951250

למשרד של מפעל מתכת בת"א
דרושות
* **פקידה כללית**
בעלת נסיון
* **פקידה מתחילה**
לפנות בכתב בציון פרטים מלאים לת. ד. 20135 ת"א

למשרד עורכי דין בחיפה
דרושה
מזכירה עצמאית
שליטה בשפות עברית ואנגלית וכתבנות בשתי השפות
(רצויה קצרנות)
★
בצרוף פרטים נא לכתוב לת.ד. 1381 חיפה.

חברה גדולה להשקעות
מחפשת
צעיר הלומד בבי"ס ערב
התפקיד שליחויות וסיוע בהנהלת חשבונות. אפשרויות ללמוד ולהתקדם.
תנאים טובים.
נא לפנות בכתב כולל פרטים לת.ד. 29115 ת"א

מקור כימיקלים בע"מ ירושלים
דרוש
ביוכימאי M.Sc. ,Ph. D.
בעל נסיון בייצור וניקוי אנזימים לעבודה במחקר, פתוח וייצור אנזימים דיאגנוסטיים
לפנות בכתב־יד בצירוף תולדות חיים לת. ד. 6570, ירושלים

חב' מלון גנים
עם מתקני ספורט
בסביבות ת"א
מחפשת מועמד לתפקיד
מנהל מלון
★ ★ ★
מועמדים בעלי מרץ ונסיון יגישו מועמדותם לת. ד. 1736 תל־אביב, עבור כס' 77

המחלקה לחינוך ולתרבות בגולה
של ההסתדרות הציונית העולמית
מחפשת
מדריכים/ות
לעבודה עם קבוצות נוער וסטודנטים מחו"ל
בחודשים יולי—אוגוסט
הנתונים הדרושים: נסיון בהוראה ובהדרכת נוער (רצוי נוער מחו"ל), רקע כפורתי או ידיעת מסורת. שליטה בשפה האנגלית או הצרפתית, תושב הארץ בשלוש השנים האחרונות, גיל 20—28.
מועמדים העונים לדרישות והיכולים להתפנות במשך כל התקופה אוגוסט—יולי, מתבקשים לפנות אל ת.ד. 1232 ירושלים. לצרף תולדות חיים ופירוט הנסיון החינוכי־הדרכתי.

בחנות ספרים
גדולה בתל-אביב
דרוש/ה מוכר/ת
ספרים עבריים
ולועזיים
אינטליגנטי/ת ובעל/ת נסיון.
ידיעת אנגלית ועברית
שעות העבודה: רצוי מ־8.30—13.30 לפנה"צ ומ־3.30—19.00 אחה"צ
אפשרות של עבודה רק בשעות הבוקר או בשעות אחה"צ.
תנאים טובים למועמד המתאים.
סודיות מובטחת
נא לפנות לת.ד. 1125 תס' 13, תל־אביב.

לסוכנות הזרע
בחיפה
דרוש
עוזר מחסנאי
לא דרושות ידיעות מיוחדות טל. 04-528888

דרושים
(א) **חשמלאים**
לעבודה באינסט־לציה תעשייתית, בעלי נסיון ורשיון
(ב) **משוחררי צה"ל**
להגנות כבלי חש־מל באדמה
לפנות: טל. 30418 אחרי 18.00, או ביום ד' 13.00 עד 16.00

לסוכנות ביטוח
בחיפה
דרושה
פקידה
מנוסה
נא לפנות ת.ד. 1698 או טל. 520753 חיפה

בחנות ספרים
גדולה בירושלים
דרוש/ה
מוכר/ת ספרים עבריים
ליום עבודה שלם מועמדים/ות בעלי/ות נסיון וידע בספרים עבריים מתבקשים/ות
לפנות בכתב לת.ד. 1125 כס' 113 ת"א, או ביום שני ה־29.1.73 לסוכנות סטימצקי רח' יפו 39 ירושלים בין 4.00—7.00 אחה"צ.

לקפה עטרה
ירושלים
רח' בן־יהודה 7
דרושה
באופן דחוף
1. **מלצרית**
2. **עובדת אספרסו**

בא לפנות במקום

צעיר בעל נסיון
בארגון, ונהול,
פרק בצה"ל
בהצעות רציניות לפנות ת.ד. 36844, ת"א

מושב יד נתן
איזור לכיש
ליד אשקלון
מחפש מרכז משק ומזכיר חוץ
בהצעות עם פירוט נסיון בעבודה לפנות למזכירות המשב.
ד.נ. שחה־גת

דרוש
אורג
למפעלי „משי־זקס" בע"מ
רח' ז'בוטינסקי 7 בני־ברק, טל. 782208

דרושה מזכירה
למנהל חברה
מסחרית גדולה
שליטה באנגלית כולל הדפסה וקצרנות, נסיון יכולת וכושר עבודה אדמיניסטרטיבי.
המשרה מלאה.
עבודה מגוונת ומלאת אתגר.
נא לפנות בכתב לת.ד. 26285 תל־אביב עבור „מזכירת מנהל".
תנאים הולמים למוע־מד/ת המתאימה.
סודיות מובטחת.

לחנות
במלון הילטון
דרוש/ה מוכר/ת
אינטליגנטי/ת
שליטה בעברית ובאנגלית חיונית
רצויה ידיעת שפות נוספות, הופעה נאה.
שעות עבודה במשמ־רות של שבוע:
מ־7.00 בבוקר — 3.00 אחה"צ
ומ־3.00 אחה"צ — 11.00 בלילה.
מועמדים/ות בעלי הנ"ל לצות הנסיון מתבק־שים/ות לפנות בכתב יד תוך ציון גיל הנסיון קודם לת.ד. 26285 ת"א

---

marketing/account executive.

חברה דינמית בתחום השיווק והפרסום מחפשת אותך!
אם אתה צעיר (עד גיל 30) נמרץ בעל סעוף, בעל השכלה אקדמאית — עדיף במינהל, יכולת להתח בעיות שיווק, כושר חשיבה שיטתית ורציונלית, מתאים לעבודת צוות, ורצוי מאד (אך לא הכרחי) — נסיון בשיווק, מכירות, קידום מכירות ופרסום.
אם נתנת בכל הנתונים הללו, אנו מציעים לך — לאחר תקופה ראשונה של הכשרה ולימוד התפקיד — עבודה מרתקת, בעלת פוטנציאל לקידום מהיר.
מקום העבודה — תל־אביב.
התנאים ייקבעו בהתאם לכישורים ולנסיון.
אנא, פנה תוך ציון פרטים מלאים אל פרסום א. אריאלי ת.ד. 7095 ת"א עבור — executive.
סודיות מובטחת.

להידרונאוטיקס ישראל בע"מ
דרוש
עוזר לקניין
עם רשיון נהיגה או רכב, לעבודה של 3—4 ימים בשבוע.

לפנות טלפונית 958894, או בכתב להידרו־נאוטיקס, נס־ציונה, רח' העצמאות 10, למר כהן.

למשרד בטוח ברמת־גן
דרוש/ה
פקיד/ת ביטוח
עם נסיון של 3 שנים לפחות
נא לפנות לת.ד. 212 ר"ג.

למוסד ציבורי באזור תל-אביב
דרושות: **עוזרת לגננת**
גננת
נא לפנות בצרוף תולדות חיים והמלצות לת. ד. 4265, תל־אביב

למפעלנו החדש באיזור התעשיה בחולון
דרוש
עוזר למחסנאי
בוגר בי"ס מקצועי, אחרי שירות צבא. רצוי בוגר קודס מפ"טים בצה"ל
לפנות בשעות העבודה שמל בע"מ רח' המלאכה 23, אזור (בין טמפו והמכון הגיאופיסי) או לטלפון ל־743977.

למעבדה של מפעל תעשייתי
בפתח-תקוה
דרושה/ה
רוקח/ת
רצוי עם נסיון בבקורת תרופות.
באה בחשבון משרה לשעות הבוקר בלבד.
בהצעות עם פרוט נסיון קודם נא לפנות בכתב אל ת. ד. 1898, תל־אביב, עבור „רוקח/ת".
סודיות מובטחת.

גל־מרין בע"מ
תיקוני אניות — אשדוד
דרוש
מנהל היחידה
באילת
תפקיד בעל אתגר ואפשרויות קידום
בכישורים: מהנדס ימי־ראשי
או מהנדס מכונות מנוסה
סודיות מובטחת
לפנות: טלפון 31375—055, 23061—155
או לת. ד. 4007, אשדוד

לחנות למוצרי חשמל
באשקלון
דרוש/ה
מוכר/ת
לעבודה לחצי יום — יום שלם
לפנות בכתב בפירוט נסיון בעבודה דומה. ת.ד. 326 הרצליה ב'.

לחברת ביטוח גדולה
בירושלים
דרושה
כתבנית עברית-אנגלית
בעלת שליטה בשתי השפות,
לשעות אחה"צ

נא לפנות לת.ד. 2045 ירושלים למס' 253 ולצרף קורות חיים בכתב־יד.

לעבודת מטה קבועה בתל-אביב או בירושלים
הכרוכה גם ביציאות לחו"ל
דרושים
קציני צה"ל משוחררים
בדרגות סרן, רס"ן, עד גיל 30, בעלי השכלה גבוהה או גבוהה חלקית.
יועדפו דוברי שפות זרות.
- מעונינים מתבקשים לפנות בכתב לת .ד. 33232 ת"א בציון פרטים אישיים מלאים וציון מקום העבודה המבוקש.

רק מועמדים מתאימים ייענו.
— סודיות מובטחת —

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

הלוח הככול · הארץ · ידיעות אחרונות

להברה בינלאומית בייצור מכשור מדעי באיזור החופות

דרושים:

1. עובד מכניקה עדינה לבצוע עבודות מתכת מדויקות במכונות לעבוד שבבי. בוגר בי"ס מקצועי. נסיון 5 שנים וידע בתכנון מכני.
2. מהנדס אלקטרוניקה לתפקידי ייצור, נסיון 1—2 שנים.

לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 6478, חיפה
סודיות מובטחת

הילטון תל־אביב

דרושים

1. מציל לבריכה
2. קופאי לילה לקבלה (NIGHT AUDITOR)
שליטה בשפה האנגלית הכרחית

לפנות למחי המנגנון בין 14.00—16.00

לאשמרום חב' להנדסה בע"מ

דרוש

מהנדס בנין

לעבודות תכנון ותאום תכנון

לפנות טל' 446705 ת"א בין 1.00 — 8.00

לחברת תעשייתית גדולה בת"א

דרוש:

מפעיל למחשב NCR סנצ'ורי 100

(בוגר תיכון עם נסיון מעשי בהפעלה של שנה לפחות).

נא לפנות בפרטים מלאים לת. ד. 2897, תל־אביב, עבור „מפעיל למחשב".
סודיות מובטחת.

לחברת חמי טבריה

דרושים

* **מנהל/ת חשבונות**
דובר/ת גרמנית
* **מטג'יסטים/יות**

נא לפנות בכתב לחברת חמי טבריה, חמת, טבריה.

דרוש

טכנאי ייצור

בעל נסיון של 5 שנים לפחות בחישובי נורמות ופרמיות

לניהול מחלקת הנדסת ייצור במפעל תעשיתי

הצעות עם פרוט נסיון קודם נא להפנות לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 360.

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
המחלקה לעלית ילדים ונוער

למחלקה לעלית ילדים ונוער

דרוש שליח

כמפורט.

משרה מס' 4: שליח עלית הנוער בארה"ב.

תאור התפקיד:
1. הפצת רעיון עלית הנוער בכל הקהילות היהודיות בארה"ב.
2. קשר עם הקהילות היהודיות ועסקניהן, ארגונים צבוריים־יהודיים ופעיליהם, ושליחי הסוכנות היהודית — למען עדוד עלית בני נוער ללא לוי הוריהם.
3. קשר עם בתי ספר המטפלים במועמדים לעליה.
4. קיום מו"מ עם הורים המוכנים להעלות את ילדיהם ארצה.
5. ראיון החניכים המועמדים לעליה, כולל: בדיקת העדות, מתן מבחני הישגים, קבלת דוח"ת פסיכולוגים, וכו'.

דרישות המשרה:
(—) תאר אקדמאי באחד מן המקצועות: חינוך או עבודה סוציאלית.
(—) נסיון של לפחות 10 שנים בעבודה עם נוער ובעבודה חינוכית.
(—) שליטה מלאה בשפות אנגלית ועברית.
(—) כשר הבעה בכתב ובע"פ בשפה הנ"ל.
(—) כשר ארגוני וכשר לניהול מו"מ.

הדרגה תיקבע עפ"י כשורי המועמד.

על המעונינים לפנות אל: „המחלקה לעלית ילדים ונוער, ת. ד. 92 ירושלים" עד להאריך 9.2.73 ולציין על המעטפה — „הצעת שליחות מס' 4".

דרושה לבית הרושת לפרינת דברי יקדים

פועלת למכונות קטל סוג א'

תנאים טובים וסודיות מובטחת.

לפנות: עופר, רח' לבונה 18, ת"א

לחברת בטוח גדולה

דרוש/ה

פקיד/ה

בוגר/ת מגמה ריאלית
לאחר שרות צבאי
רצוי ידע בסיסי בפעולות מחשבים

המעונינים יפנו לטלפון 54311 קו פנימי 25, ת"א.

דרוש

מנהל עבודה לבנין

עם נסיון בעבודות שלד הבנין בסביבות תל־אביב.

העבודה קבועה, משכורת בהתאם לכישורים.

ז. א. קבלני בנין בע"מ

טלפון 253509

ספנות

אם אתה

* בעל 2 שנות נסיון לפחות וידע בעבודה במשרד ספנות.
* צעיר, אחראי ובעל ידע בהתפסה
* שולט בשפות אנגלית ועברית

פנה אלינו למשרה של

עוזר למנהל מחלקת יצוא

משכורת מצוינת, הטבות ואפשרויות קידום
טלפון: 04/643162 או כתוב לת.ד. 1557 חיפה

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה

דרושים:

מנהל חשבונות

נסיון לפחות 5 שנים בהנהלת חשבונות בתעשיה
שליטה בעברית וידיעה באנגלית

כתבנית עברית

השכלה תיכונית ונסיון של 3 שנים לפחות.
שפות: שליטה בעברית וידיעה באנגלית.

לפנות עם פרוט תולדות חיים ומקומות עבודה קודמים, ת.ד. 1007, חיפה

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה

דרוש

מנהל אפסנאות ואספקה

התפקיד: נהול מחסנים, טפול עם ספקים בארץ ובחו"ל והתכתבות אתם, נהול צוות עובדים.
הכשורים: נסיון של 10 שנים לפחות בנהול אפסנאות ואספקה בקנה מידה גדול בתעשית המתכת. שליטה בעברית ובאנגלית בכתב ובעל פה.

לפנות עם פרוט תולדות חיים ומקומות עבודה קודמים, ת.ד. 1007, חיפה

לחברת בנין ציבורית
לסניפה בחיפה

דרושים:

1) פקידים צעירים — עם ידע בהנהלת חשבונות.
2) מנהל חשבונות — עם נסיון.
3) עובדי אחזקה — בעלי נסיון באחזקה, תקונים ושפוצים בבנינים.

המעונינים מתבקשים לפנות בכתב תוך פרוט קורות חיים וכשכורת מבוקשת לת.ד. 7037 ת"א, למספר 12.

„דפניר"

מערכות אריזה בע"מ

חברה בת של
מפעלי ניר אמריקאיים ישראליים בע"מ

לחברתנו המתפתחת דרושים

מנהל מחלקה מכירת מכונות אריזה

הכישורים:
* מהמדס מכונות או טכנאי מכונות בכיר.
* נסיון בשיווק ומכירת ציוד.
* נסיון והכרה של מכונות אריזה.

איש מכירות למוצרי אריזה

הכישורים:
* הכרת שטח האריזה (רצוי אריזות מקרטון ומוצרים).
* נסיון בשיווק ובמכירות.
* נכונות לעבודה עצמאית ונשיאה באחריות.

תנאי קידום, אתגר, ושכר הולם לאנשים המתאימים.

לפנות בכתב תוך פרוט תולדות חיים לת.ד. 20181 תל־אביב, עבור "דפניר".
— סודיות מוחלטת מובטחת —

למשרד אדריכלים בת"א

דרוש

אדריכל

להתקשר טלפון 221680

דרושה פקידה

עם ידע בהשבון (רצוי לאחר שירות צבאי)

יום עבודה רצוף, משכורת טובה למתאימה

לפנות: „שמראום שווק בע"מ" תוצרת הארץ 13, ת"א (ליד גבורי ישראל 118) בשעות 08.00—16.00

לחברה הישראלית לקרור והספקה

דרושה

כתבנית עם ידע באנגלית

למשרה שלמה

לפנות דרך פ"ת 23 ת"א, טל. 622411

למשרד מהנדסים מ. מורצקי, י. רונן
מהנדסי בנין בע"מ

דרושים

שרטטים/ות בנין

עם נסיון

לטלפן 256575, 257935, תל־אביב
— סודיות מובטחת —

בית החולים „בקור־חולים" ירושלים

דרושות

א) אחות לחדר ניתוח למשרה מלאה
ב) אחיות לכוננות לחדר ניתוח
ג) מתפנית משרה של אחות ראשית במחלקה פנימית

לפנות אל: **האחות הראשית**
במשרדי „בקור־חולים" בשעות לפנה"צ

הנדסת התפלה לישראל (תהליך זרחין) בע"מ
ת.ד. 18041, תל־אביב

דרושים

מסגרים כלליים

בוגרי בי"ס מקצועי לאחר שרות בצה"ל.

לעובדים המתאימים הנתן קביעות בעבודה אפשרות קידום.

תנאים סוציאליים טובים.
התחבורה מסודרת למקום העבודה.

● לפנות לת.ד. 18041, תל־אביב, טלפון 411332

למפעל תעשייתי גדול בענף המתכת באזור פתח־תקוה

דרוש

מרכז

מחלקת קניות מקומיות

מועמדים בעלי נסיון רב בשטח זה מתבקשים לפנות בכתב יד, עם פירוט נסיון ותולדות חיים, לת. ד. 23031 ת"א, עבור „מרכז".

תנאים טובים למתאימים

— סודיות מובטחת —

לעבודה בתל־אביב

חרטים וכרסמים

בכל הרמות

דרושים למעבדה פיתוח לעבודות רב־גוניות ובעלות אתגר. ללא סדרות ייצור

רצוי השכלה מקצועית.

● בתשובה נא לפנות לת.ד. 17021 ת"א עבור הרטים. בצרוף פרטים אישיים מלאים.

— סודיות מובטחת —

לאגד דרושה

כתבנית עברית

ידיעת האנגלית רצויה

נא לפנות לאגד תיור מגדלי 8 ת"א בשעות 12 — 9 לפנה"צ

עץ הזית

● **דרושים לנו**

אנשי אחזקה

בעלי נסיון וידע במסגרות ובמכונאות

לפנות לביח"ר „עץ הזית" קרית אריה פ"ת, או טלפניה 917171 לגרשון או לדב

דור ביקיקלים בע"מ

מפעל המתגול

דרושים

מפעילים למתקני הייצור
רצוי בעלי השכלה של 10 שנים
אפשרויות לקידום ותנאי שכר טובים

מסגרי אחזקה
בעלי 5 שנות נסיון

עוזר למנהל חשבונות
הכישורים הדרושים:
סוג ב' — ד'
3—4 שנות נסיון

כתבנית עברית — אנגלית
בעלת נסיון.

נא לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים ופרוט הנסיון הקודם לת.ד. 10036 חיפה.

— סודיות מובטחת —

אלקו ELCO

דרושים

● למחלקת פיקוח מחסנים ועיתוד מלאי — **פקיד בעל נסיון**

● למחלקת תמחיר — **תמחירן תעשייתי או טכנאי ייצור** המעונין לעבוד בשטח זה, עדיפות לבעלי נסיון בעבודה זו.

● למחלקת הנדסת ייצור — **טכנאי ייצור** בעל נסיון של שנה לפחות, בחקר זמנים

● למחסן ציוד חשמל — **מחסנאי**

המעוניינים יפנו אישית למפעל, דרך ז'בוטינסקי 23, רמת־גן, או טלפונית: 727131 למחלקת המנגנון.
— סודיות מובטחת —

עבודה במחנית מעניינת

מוצעת למשוחררי צה"ל עד גיל 30 ששרתו בתפקידי פיקוד והנם בעלי תעודת בגרות לפחות וכושר קרבי.

אנו מציעים:

* תנאי עבודה ושכר טובים בשטחים המתחזקים.
* קביעות עבודה.
* אפשרויות קידום.
* לימוד שפה ערבית בתנאי מלגה עם שכר.
* הסעת רכב בתוב ההכשרה.

● מעוניינים מתבקשים לפנות לת.ד. 17021 ת"א בצרוף פרטים אישיים מלאים (שם אב ומס' זהוי) וקורות חיים.

הערה: רק פונים מתאימים ייענו.

אלסינט בע"מ
מכשור מדעי

דרושים

לאגף הייצור טלפון 531601
מחסנאי בכיר למחסן חלקים

כישורים:
ידע טכני, נסיון בניהול מחסן וכושר ניהול צוות.

סודיות מובטחת

מסגרים
פחחים
לעבודות ציוד אלקטרוני

מחוסרי נסיון יקבלו הכשרה מתאימה תוך כדי עבודה.

ת.ד. 5258, חיפה, טל. 522872

דרושים לתעשיית מכשטים
משחיזי כלים ומבלטנים ממט מעולה
לפנות: טל. 32709, תל־אביב

בעל ידע מקיף בעיבוד שבבי, כושר ניהול צוות עובדים, נסיון מקצועי רב,
מתמנה בקרוב.
מתעניין על מקום רציני. אפשרי שותפות.
ת. ד. 944 ר"ג.

מתפנה מנהל אחזקה
ידע טכני מקיף
בהצעות רציניות לכתוב לת. ד. 8676 ת"א—יפו

דרושה כתבנית קצרנית מנוסה

ל־5 ימי עבודה בשבוע בין 13.00—8.00 לערך ידיעת קצרנות אנגלית הכרחית.

מועמדות אינטליגנטיות מתבקשות לפנות לת.ד. 628 ת"א.

דרושה בתל־אביב מוכרת לחנות ספרים עבריים,
שעות עבודה 8—2 לפני הצהרים.
דרוש נסיון קודם וידע בספרים עבריים. נא לפנות בכתב בציון נסיון קודם לת.ד. 628 תל־אביב.

לצעירות
מנא נגה — אריזר
דרושים מחלקים
עם רכב עד 2 טון
נא לפנות למנהל השווק 724141

1000 ל"י
לצעירות בהורות ונשים
תוכלי להרויח לאחר הכשרה במנגן הפנוי במקצוע חדש ומתפתח
גיל והשכלה לא קובעים.
ת.ד. 6288 תל־אביב, עבור מספר 19.

דרושה **פקידה**
בעלת נסיון, עם ידיעה בהנה"ח,
רצוי לאחר שרות צבאי
לפנות טל. 849820

דרושה מרכזנית

למרכזיה אוטומטית (14 קוי חוץ 70 קוי פנים)

לעבודה במשמרת בוקר 07.30 עד 13.30

הכישורים הדרושים: שליטה בשפה העברית על בוריה וידיעה טובה (לשיחה חופשית) באנגלית ו/או צרפתית.

לפנות בכתב יד לת.ד. 1648 תל־אביב.

דרוש

חשמלאי ראשי

למפעל גדול באזור חדרה

הכישורים הדרושים:
* רשיון חשמלאי ראשי
* נהול וארגון צוות עובדים
* 10 שנות נסיון

בצרוף פרטים:
נא לפנות לת.ד. 17, פרדס־חנה
סודיות מובטחת

לחברת **י.ב.מ.**

דרושה

מזכירה מחליפה

לתקופה של מינימום 6 חדשים לעבודה בחיפה

הכישורים הדרושים:
1. ידע בהדפסה בעברית ובאנגלית.
2. נסיון קודם של שנה וחצי לפחות
3. השכלה תיכונית.

מועמדות, מתבקשות להתקשר טלפונית לחברת י.ב.מ., ישראל בע"מ
לשכת השירות חיפה, טלפון 04־533171

לחברת שיווק ארצית

דרוש

מנהל חשבונות ראשי

נא לפנות בכתב ולפרט נסיון קודם וקיצור תולדות חיים, לת.ד. 7095, ת"א עבור מס. 66.

סודיות מובטחת

הצטרף לשירות הקבע בצה"ל

לצה"ל דרושים מועמדים לשירות קבע במקצועות הבאים:

* בעלי מקצועות פיקוד ומשמעת
* אפסנאים ומחסנאים טכניים
* חובשים ובעלי מקצועות רפואיים
* מכונאי רכב וחשמלאי רכב
* בעלי מקצועות טכניים לחיל האויר
* נהגים לרכב מעל 4 טון

מועמדים במקצועות הנ"ל יוכלו לשלוח את התלוש המצורף לדואר צבאי 2146 עבור „קבע"

גזור ושלח

אל: דואר צבאי 2146 צה"ל, עבור „קבע".
הנני מעוניין להקרא לראיון על מנת לברר תנאי גיוסי לשירות „קבע".
מס. אישי ______ שם ______ גיל ______
כתובת ______ 2

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין) טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.20 ל״י לשורה

הדיראן

דרושה מזכירה בכירה

לתפקיד של מזכירת מנהל מחלקה.

ידיעת השפות עברית ואנגלית, כולל כתבנות — הכרחית.

על המועמדות המתאימות לפנות בכתב לת.ד. 658 ת"א מח' כח אדם בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי.

סודיות מובטחת

הדיראן

לחברה ארצית לניהול תיאום ופיקוח על בניה

דרוש: מהנדס בנין

לתפקיד תיאום ופיקוח על עבודות בניה

הכישורים הדרושים:
5 שנות נסיון לפחות
מקום העבודה ירושלים
בפרטים נא לפנות ת.ד. 10072 צהלה תל־אביב, עבור מספר 37. הנאים טובים למועמד המתאים.
סודיות מובטחת

החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ

דרושים:

א) עוזר למבצע בבורסה למסחר באגרות חוב.
התמצאות בניירות ערך אמריקאיים הכרחית.

ב) עוזר למבצע בבורסה
תושב ירושלים, המוכן לנסוע יום יום לתל־אביב, לשעות המסחר בבורסה.

ג) לבלר — עוזר/ת למבצע
בעל/ת תעודת בגרות.

נא לפנות טלפונית למס. 59264, תל־אביב, בין השעות 8.00 עד 3.00 אחר־הצהרים.
— סודיות מובטחת —

למוסד גדול בת"א

דרושים

1. מכונאי רכב
מכל הסוגים

2. פקידים

על המעוניינים באחת מהמשרות הנ"ל, לפנות טלפונית אל 39871 לקביעת ראיון.

הנדסת התפלה לישראל (ההליך זרחין) בע"מ

דרוש נהג קניין

בוגר בי"ס מקצועי לעבודה קבועה

*

● לפנות בכתב לת.ד. 18041 תל אביב, בציון פרטים אישיים ונסיון בעבודה.

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
המחלקה לעלית ילדים ונוער
למחלקה לעלית ילדים ונוער

דרוש שליח

כמפורט.

משרה מס' 5: שליח עלית הנוער בפרס.

תאור התפקיד:
1. הפצת רעיון עלית הנוער בכל הקהילות היהודיות בפרס.
2. קשר עם הקהילות היהודיות ועסקניה, ארגונים צבוריים־יהודיים ופעיליהם, ושליחי הסוכנות היהודית, למען עדוד עלית בני נוער ללא לחץ הוריהם.
3. קשר עם בתי הספר המטפלים במועמדים לעליה.
4. קיום מגע עם הורים הרוצים להעלות את ילדיהם ארצה.
5. ראיון החניכים המועמדים לעליה, כולל: בדיקת תעודות, כגון מבחני הישגים, קבלת דוחות פסיכולוגים, וכו'.

דרישות המשרה:
(—) רצוי תואר אקדמי באחד מן המקצועות: חינוך או עבודה סוציאלית.
(—) נסיון של לפחות 5 שנים בעבודה עם עולים ובעבודה חינוכית.
(—) שליטה מלאה בשפות פרסית ועברית.
(—) כשר הבעה בכתב ובע"פ בשפות הנ"ל.
(—) כשר ארגוני, וכשר לניהול כו"ב.
הדרגה תיקבע עפ"י כשורי המועמד.

על המעונינים לפנות אל: „המחלקה לעלית ילדים ונוער, ת. ד. 92 ירושלים", עד לתאריך 9.2.73, תוך ציון על המעטפה — „הצעת שליחות מס' 5".

למשרד רואה חשבון בתל-אביב

דרושים: 1. מנהל/ת חשבונות סוג ב'־ג'. שלוש שנות נסיון. רצוי ידיעת אנגלית
2. פקיד בקורת. נסיון הנה"ח הכרחי. התמצאות.

בפרטים לפנות: ת.ד. 23029 ת"א

דרושים משווקים

(בעלי תנויות)

לשם שיווק ומכירת שטיחים מיובאים מדנמרק

הנאים מצויינים למצטיינים בשיווק מוצר מעולה ממחירים סבירים

נא לפנות לטלפון 02—233300 או בכתב לת.ד. 866 ירושלים

דרוש לנו קופאי ראשי

בעל ידע בהנהלת חשבונות

(שעות העבודה מפוצלות)

לפנות אל: מאיר, טלפון 35431
בני משה קרסו בע"מ
רחוב ריב"ל 26, ת"א

דרוש מחסנאי חלקי חילוף

לרכב קל.

נא לפנות בכתב בצרוף קורות־חיים ונסיון קודם לת. ד. 16194 ת"א עבור „מחסנאי חלקי חילוף".

חברה לפיתוח תעשיות בע"מ I.D.C
למשרדנו בתל אביב דרושים

הנדסאי ארכיטקטורה

יועדפו בעלי נסיון

נא להתקשר טלפונית 03—262148/9 או בכתב לרח' קרליבך 14 ת"א.

סודיות מובטחת.

למפעל מתכת ליד עפולה

דרוש מהנדס מכונות

בעל שתי שנות נסיון לפחות

לפנות בכתב בציון פרטים אישיים ונסיון קודם והמלצות לת.ד. 4627 למס. 120 חיפה.

חברת גלמר בע"מ

דרוש/ה מנהל/ת חשבונות

למשרה מלאה

בעל/ת נסיון בענף הטכסטיל

תאור התפקיד: הכנת נתונים למשכורת במיכון, פיקוח על מערכת הנהח"ש, הכנת דוחות להנהלה.

הנאים טובים וסיכויי התקדמות למתאים.
נא לפנות בפרוט קורות חיים לת.ד. 832 בני־ברק

— סודיות מובטחת —

דרוש לנו בחור/ה

למחלקת המכירות שלנו

ידיעת השפה האנגלית הכרחית
נסיון וידע בעצוב פנים יתרון

רהיטי נוחיות בע"מ
רח' שלומציון המלכה 4 ירושלים

לרכב ישראלי בע"מ

דרושים:

1. איש מכירות לרכב קל
2. מכונאי בנזין מעולה

הנאים טובים למתאימים.

— ● —

לפנות בכתב, בצרוף קורות־חיים ונסיון קודם ל„רכב ישראלי" בע"מ שד' בן־צבי 33 ת"־יפו.

לחברת מהנדסים יועצים בחיפה

דרושים

1. מהנדס חשמל זרם חזק
בעל נסיון בתכנון מתקני חשמל של מבנים ויכולת לעבודה עצמאית.
2. הנדסאי חשמל
בעל נסיון במשרד תכנון חשמל.
3. שרטטים/ות
בעלי נסיון בשרטוט תכניות חשמל.
4. מזכירה מעולה
עם נסיון של 3 שנים ליום עבודה מלא, השולטת שליטה מלאה בהדפסה בעברית. בעלת יוזמה וכושר ארגון.

לפנות לטלפון 245015 חיפה

להפצת סאונות ביתיות

דרושים

א. בעלי חנויות
בכל חלקי הארץ

ב. אנשי מכירות
בעלי רכב

רווחים טובים;

רציניים בלבד יפנו לטלפון: 284692

לייף

תכנון והנדסה תעשייתית
לייף בע"מ

דרושה מיד

כתבנית עברית מעולה

בעלת נסיון של 5 שנים לפחות

שעות העבודה 07.00 — 16.00

נא לפנות טלפונית לטלפון 04—720126 עבור „גלילה".

עיריית חולון

משרה פנויה

מנהל המחלקה לתרבות

הכישורים: השכלה אקדמית (רצויה); נסיון במינהל ציבורי; ידע בשטחי האמנות והתרבות; נסיון בניהול צוות עובדים; כושר נהול מו"מ עם מוסדות; כושר תכנון וארגון מופעים.

הדרגה: בהתאם לכישורים.

מועמדים העונים על הדרישות הנ"ל יגישו הצעותיהם בכתב למזכיר העיר, בצירוף קורות חיים והמלצות עד 15.2.1973.

„אגן"

יצרני כימיקלים בע"מ

למפעלנו באשדוד

דרוש מחסנאי

ידיעת השפה העברית הכרחית
ידיעת השפה האנגלית — יתרון
המעוניינים יפנו לת.ד. 262 אשדוד
או טלפון 055—21321

סודיות מובטחת

להנהלה מרכזית של בנק בתל־אביב

דרושים מנהלי חשבונות

— סוג 2—3 בהנה"ח
— בעלי השכלה תיכונית
— נסיון מעשי של 3 שנים לפחות עד גיל 35.

בהצעות נא לפנות לת.ד. 4333 ת"א למס. 952.

— סודיות מובטחת —

בית החולים „שערי צדק" ירושלים

דרושים

1. סגנית לאחות אחראית
במחלקה פנימית
הכישורים: אחות מוסמכת עם לפחות 3 שנות נסיון מהן לפחות שנה אחת במחלקה גדולה.
הדירוג: דרגה י"ב של הדירוג האחיד.
לפנות: לגבי שולמית ריקרדו, האחות הראשית בבית־החולים.

2. מזכירה/עוזרת מנהלית למנהלת בית הספר לאחיות
הכישורים: בוגרת 10 כיתות לפחות (עדיפות לבעלת 12 שנות לימוד או יותר); נסיון של 3—5 שנים בעבודה עצמאית במזכירות. כולל הדפסה בעברית ואנגלית. רצויה ידיעה טובה של השפה האנגלית.
הדירוג: לפי כישורים ונסיון.
לפנות: לגבי רחל מאיר, מנהלת בית־הספר לאחיות בבית־החולים.

3. מזכירה רפואית מנוסה ביחידת רשומות רפואיות
הכישורים: בוגרת בית־ספר למזכירות רפואית.
הדירוג: דרגה י"ד של הדירוג האחיד.
לפנות: לגבי ש. שניאור, מנהלה רשומות רפואיות בבית־החולים.

4. קצרנית עברית — פקידת קבלת קהל ביחידה לפיתוח
הכישורים: 10 שנות לימוד; נסיון של 2—3 שנים. רצויה ידיעת השפה האנגלית ו/או שפות נוספות.
הדירוג: לפי כישורים ונסיון.

לפנות למר צבי כספי, מנהל יחידת הפיתוח. טלפון: 62032

דרושה

נקבנית

בעלת נסיון
מתבקשות להתקשר לטלפון: 280582 לקביעת ראיון.

דרושים קבלנים לתפירת חולצות

לפנות 829123 בשעות העבודה

לעיתון יומי

דרוש שליח

בעל „טילון"
ליום עבודה מלא

נא לפנות לעתון „יום־יום"
רחוב יצחק שדה 34, תל־אביב. קומה ב' חדר 363, בין השעות 10.00—12.00

למפעל הדר רונן

דרושה עוזרת להנהלת חשבונות

עם ידע בהפעלת מכונת אוליבטי

טלפון 32177,
רח' לבונה 30, ת"א

למפעל באיזור יבנה

דרוש מסגר (מכונאי) אחזקה

בוגר בי"ס מקצועי

בהצעות נא לפנות לת.ד. 51 יבנה
סודיות מובטחת

מעון הרופא של ה.ר.י.

דרושה סגנית

לאם בית ומנהלת משק

עם כישורים לעבור לעבודה עצמאית
גיל 40—45.
ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית.

לפנות בכתב למעון הרופא חיפה, נוה־שאנן, רח' גדליהו 37.

עובדים דרושים

משוחררי צה"ל, להרכבה וחווט לוחות חשמל.
א. הורדי
טל. 829266, ת"א.

לבית מלאכה בבאר־שבע
דרוש חרט מעולה
לאנשים המתאימים יתנו תנאים טובים
להתקשר
טלפון 057—73166

למפעל אריגה באזור תל־אביב

דרוש מייסטר

לעבודה בנולי גרמרום

להתקשר טל. 243617 כ"ס־17.00.

דרוש/ה פקיד/ה

למחלקת הזמנות ספרים באנגלית

רצוי בעל/ת תואר ב.א. בספרות אנגלית
הדפסה מהירה באנגלית
נא לפנות למוכנות סטימצקי, בית־הדר רחוב הרכבת 22 ת"א
בימים: ראשון רביעי וחמישי בשעות הערב בין 6.30—8.00.

אם הנך מהנדס או טכנאי אלקטרוניקה

בעל נסיון בבינוי מערכות

OXTA – TRANSMISSION
T. C. M. ומערכות

תוכל למצוא עבודה מענינת ואחראית באגף הפתוח ב„טלרד".

המעונינים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון קודם למחלקת כח אדם בטלרד ת.ד. 50 לוד.

* סודיות מובטחת *

טלרד

תעשיות טלקומוניקציה ואלקטרוניקה בע"מ
לוד, ת.ד. 50 • טלפון: 963256 • מברקים: טלרד לוד • טלקס: 033

אלביט מחשבים בע"מ
A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION

דרושים

* מסגר מכני
* רתך מכני
בעלי נסיון של 5 שנים.
* כרסם
בעל נסיון של 10 שנים.
למשרות אלה לפנות למר ק. פרדי, טלפון 530069—04.
* עובד חדר העתקות
להפעלת מכונת העתקה לאחר שרות צבאי.
* פקידה למשרד הטכני
לעבודות משרד וארכיון שרטוטים, לאחר שרות צבאי.

לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ל־ ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח אדם. סודיות מובטחת.

אלביט מחשבים בע"מ
A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION

למינהל השיווק דרושים:

לתפקידי מעקב אחרי בצוע פרויקטים גדולים וקיום מגעים מכניים ותוויים עם הלקוח:

* מהנדס אלקטרוניקה
— בעל גיל 30
— ידיעות טובות בציוד אלקטרוני תעשתי
— כושר נהול משא ומתן
— התמצאות בתמחיר תעשייתי
— ידיעת השפה האנגלית
לתפקיד זה יכולים להגיש מועמדות גם מהנדסי יצור או כלכלנים אשר עונים ליתר הדרישות.
* הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה
— נסיון בציוד תעשתי
— כושר אדמיניסטרטיבי
— ידיעת השפה האנגלית
לתפקיד זה יועדף טכנאי יוצא חיל האויר.
* מהנדס טכנולוגיות יצור
נסיון בשטח האלקטרוניקה
* מהנדס רכיבים
עם נסיון עדכני בשטח רכיבים אלקטרוניים.
* שרטט ראשי
5 שנות נסיון בשטח האלקטרוניקה.

כל המשרות המוצעות הן בשטח פתוח מחשבים עם אפשרות התקדמות מקצועית. המשכורת בהתאם לכישורי המועמד.

לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ל־ ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח אדם. סודיות מובטחת.

מדי MADY

הסלון לשמלות חופה

מחפשת

מנהלת עבודה

היודעת גם גזירה ותפירה.

להתקשר לטלפון 55830 בין 4—6 אחה"צ
סלון מדי, אלנבי 31 ת"א.

— סודיות מובטחת —

מפעלי טקסטיל קיסריה (אור־עקיבא)

מחפשים:

עובדים(ות) למקצועות הטקסטיל

— המועמדים יוכשרו משך 2—3 חדשים במפעלינו בקיסריה.
— בתום ההכשרה ישלחו להשתלמות ל־3—5 חודשים לאירופה על חשבון המפעל.
— באים בחשבון בוגרי 10 שנות למוד או בעלי ותק של לפחות 3 שנים במקצועות אריגה ומכונאות.
— בגמר ההשתלמות יעבדו במפעלינו באור עקיבא ב־3 משמרות.
בדבר פרטים יש לפנות למנהל כח אדם במפעל, טלפונים 063—88855/6.

למוסד בנקאי דרושים

א. אחראי/ת על ארכיון

הכישורים: בעל/ת נסיון; ידיעה טובה בעברית הכרחית; ידיעה באנגלית רצויה.
בדבר פרטים נא להתקשר טלפונית ל־52666, קו 300 או 303, ת"א בין השעות 8.00 15.30.

ב. כלכלן בעל נסיון

בבדיקות פרויקטים תעשיתיים

בדבר פרטים נא לפנות לת. ד. 1462, ת"א עבור 300.

פריקלאס ים המלח בע"מ

דרושים:

● ראש קבוצה באחזקה:

* נסיון של 5 שנים לפחות בתעשיה (רצוי תעשיה כימית) באחזקת מערכות מכניות, מדחסים ומשאבות.
* נסיון קודם בניהול קבוצת עובדים.
* ידיעת השפה העברית על בוריה ושליטה טובה בשפה האנגלית.
* בעל יחסי אנוש טובים.

● חשמלאי אחזקה:

* בוגר בית ספר מקצועי מוכר.
* נסיון של 2 שנים ומעלה באחזקת מערכות חשמל בתעשיה.
* בעל רשיון החשמלאי מוסמך (לפחות) של משרד הפיתוח.
* נסיון בטיפול במערכות במתח גבוה — יתרון.

● טכנאי כימיה/לבורנט:

* בוגר בי"ס טכני/מקצועי מוכר.
* ידיעה בסיסית בשפה האנגלית.
* תנאי שכר וקידום בהתאם לנתונים האישיים.
* למועמדים מחוץ לאיזור תנתן עזרה במציאת דיור.

— סודיות מובטחת —

כתובת לפנות:
פריקלאס ים המלח בע"מ
מחלקת מינהל, מישור רותם, ד. נ. ערבה.
טלפון: 057—91951.

עירית ירושלים

עירית ירושלים מכריזה זה על משרות פנויות של:—

1. מהנדס מתכנן ראשי באגף הדרכים במחלקת מהנדס העיר (מכרז מס' 180/72)
הדרגה: ב—א' (בית־אלף) בדירוג המהנדסים
2. מהנדס מפקח ראשי במחלקת מהנדס העיר (מכרז מס' 173/72)
הדרגה: ב—א' (בית־אלף) בדירוג המהנדסים
3. מפקח דיזשוי במחלקת מהנדס העיר (מכרז מס' 172/72)
הדרגה: ג—ב' (גימל—בית) בדירוג המהנדסים
4. מהנדס מפקח באגף הדרכים במחלקת מהנדס העיר (מכרז מס' 178/72)
הדרגה: ג' (גימל) בדירוג המהנדסים
5. מנהל לשכת צפון במחלקה לשרותי משפחה וקהילה (מכרז מס' 183/72)
הדרגה: ג' (גימל) בדירוג האקדמאים או כ"ז (כית זין) של הדירוג האחיד
6. מרכז ענייני ביקורת במחלקה לשרותי משפחה וקהילה (מכרז מס' 184/72)
הדרגה: ד' (דלת) בדירוג האקדמאים או י"ד (יוד דלת) של הדירוג האחיד
7. מודד באגף הפיקוח על הבניה במחלקת מהנדס העיר (מכרז מס' 189/72)
הדרגה: ג—ב' (גימל—בית) בדירוג הטכנאים.

פרטים נוספים אודות המשרה וכמרכז טפסים להגשת מועמדות אפשר לקבל בלשכת נהל שרות העיריה, רחוב יפו 22, חדר מס' 213, קומה שניה. בעלי הכשירויות הדרושות מתבקשים להגיש בקשותיהם לנהל שרות העיריה עד יום שני ג' באדר א' תשל"ג (5.2.1973).

ההנהלה הכללית

ירושלים, כ"ג בשבט תשל"ג — 26 בינואר 1973

הודעות לציבור

מכרז מס' 222/72
משרד ההקלאות — המחלקה לנכסים, בינוי ומשק

מזמנות בזה הצעות מחירים לשהילת שתילי מרעה באזור ידיש.
מפרט וטופס השתתפות ב־מכרז, אשר לקבל במחלקה לנכסים, בינוי ומשק, משרד החקלאות, הקריה תל־אביב, רח' ד' בית מספר 310ב', חדר מספר 8 בכל ימות השבוע ב־שעות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום „מכרז 222/72" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות, המחלקה לנכסים, בינוי ומשק, הקריה תל־אביב, רח' ד' בית מספר 310ב', קומה ב'.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 15/2/73 שעה 11.00.
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מזכירה עצמאית
עברית — אנגלית — גרמנית על בוריים
מעוניינת בעבודה
מעניינת 6 שעות ביום
ת.ד. 412, קריאון

דרושה מפעילה

למכונת הנהלת חשבונות
אודית 1513

להתקשר טל. 50024 או ת.ד. 658 תל־אביב

מרצל וינברג
בית מלאכה לשלטים — חותמות ומדליות.

דרוש חרט (פנטוגרף)

אחרי שרות צבאי והגיך

חיפה, רח' הרצל 55

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

הימים הללו

ראיתי שמעתי

חיל בחוץ-לארץ

מי זוכר את מהנדס התנועה יעקב זהבי, מחברת קולין את זהבי? ספק אם יימצאו קוראים רבים שיזכרו, כי יעקב זהבי נמנה עם חלוצי מהנדסי התחבורה בישראל, שהכין תכנית־אב לתחבורה בשביל עיריית תל־אביב והמטרופולין, שיעץ בעניני רמזורים ומדרונים, שהפעיל והתסיס פקידי ממשלה ועיריה רדומים.

לפני שנים מספר, אחרי שראה יעקב זהבי, כי ליוזמה פרטית בתחום התחבורה התירו השלטונות, בעיקר משרד התחבורה, מרחב מחיה מצומצם מאד, הסיק מסקנה מהירה: ארז מזוודות ויצא לחו"ל. בשבועות הקרובים, אחרי שעשה חיל כיועץ מיוחד לעניני תנועה בחברות־ענק באירופה ובארה"ב, יקבל יעקב זהבי, צבר בוגר הטכניון באמצע שנות הארבעים שלו, תואר דוקטור למדעים בהולנד. בתחילת מארס הוא ישוב לישראל. ביתו הקבוע נשאר בתל־אביב, אך הוא יוסיף לעבוד בחו"ל. הוא משמש „יועץ טכני ראשי" (זה התואר) אצל חברת וילבור סמיס האמריקאית הנודעת, בשלוחה בלונדון, כדי לסייע בידה בכמה פרוייקטים גדולים.

גרותאות

קורא חיפאי שלח לי צילום שלט המוצב בכניסה למזבלה העירונית של חיפה, תוך הבעת תקווה שפירסום התמונה ישפיע על ראש העיריה לפקוח עין על שלטים עירוניים.

רו"ן

השגרירות הארגנטינית בישראל
בשיתוף פעולה אדיב של עיריות תל־אביב וחיפה
מודיעה על פתיחת סידרה חדשה
של קורסים ללימוד השפה הספרדית
למתחילים ולמתקדמים בתל־אביב ובחיפה.

בתל־אביב: יתחילו הקורסים ב־1.2.73 ויתקיימו פעמיים בשבוע בשעות הערב בבית הספר „יהודה הלוי", רח' אוליפנט 11.

בחיפה: יתחילו הקורסים ב־5.2.73 ויתקיימו פעמיים בשבוע בשעות הערב ב„בית ארדשטיין", רח' י. ל. פרץ 20.

כמו כן יתקיימו קורסים לשירה וריקוד מהפולקלור הארגנטיני.

בדבר פרטים והרשמה נא לפנות בתל־אביב למשרדי השגרירות, שד' שאול המלך 35, קומה ד', טל. 2—253451 בין השעות 9.00—12.00, בכל יום פרט לשבת ויום ראשון. בחיפה, ב„בית ארדשטיין", רחוב י. ל. פרץ 20, טלפון 662044 בין השעות 8.00—12.00.

המפלגה הליברלית

תכנית שבועית

הנהלה
היום — 26.1 בשעה 8.30 בבקר — ישיבת הנהלת המפלגה, באולם הישיבות קומה ד'.

דור צעיר — רחובות
היום — 26.1 בשעה 9.30 בערב, פגישת צעירים בביתו של מר אבנר פרליס, רחובות, שפינוזה 27, בהשתתף: מר יחזקאל פלומין וסימון סיומה.

המח' לעולים חדשים — ארגון הנשים — מרחב ת"א—יפו
בשבת — 27.1 בשעה 11.00 לפנה"צ, במסגרת „קידוש לעולים" בבית ציוני אמריקה ירצה: ח"כ י. סרלין על הנושא: במערכות האו"ם והעולם". הפותח: מר יעקב אל־קוב, המנחה: גב' בטי וסקבין.

דור צעיר האוניברסיטה לכלכלה ולמדעי החברה
מוצאי־שבת — 27.1 שעה 8.30 בערב, כנס יסוד של הת"א, במלון „בולי" ת"א, רחוב הירקון 156, בהשתתף: ח"כ יוסף תמיר וי. פלומין.

נתניה — נשים
בשבת 27.1.73 בשעה 6.00 בערב במסגרת „עונג שבת לעולים" ב„בית האורח" ירצה באידיש מר ישראל וולף יו"ר מועצת הסניף ומר צבי אורנשטיין. המנחה: גב' יהודית גוטהילף.

חוג דוברי אנגלית — מרחב ת"א—יפו
ביום ראשון — 28.1 בשעה 8.00 בערב, מתקיימת אסיפת הסברה לדוברי אנגלית בהשתתף מר מנחם סבידור — יו"ר סיעת גח"ל בעיריה. דברי ברכה: מ. דיין — יו"ר המח' לעולים, בבית המפלגה, אולם „מינצבורג".

ועדה מוניציפלית — רחובות
ביום ראשון — 28.1 בשעה 6.00 בערב, ישיבת הועדה המוניציפלית ברחובות במועדון המפלגה, בהשתתף נתנאל מטלון — יו"ר המח' המוניציפלית הארצית.

ארגון הנשים — רמת-גן
ביום ראשון — 28.1 בשעות מ־10—7 מתקיים הקורס לתפירה בשד' חילד 11, ר"ג. בשעה 8.00 בערב — מסיבה לחברות פעילות, בבית האגודה קומה ב'.

חוג יוצאי דרום אמריקה
ביום שלישי — 30.1 בשעה 6.00 בערב, יום עיון של החוג, בבית המפלגה, אבן־גבירול 68, בהשתתף ד. נחמני — על בעיות ההסתדרות וא. אבן — על בעיות נוער.

ארגון הנשים — רמלה
ביום רביעי — 31.1 בשעה 4.00 אחה"צ מסיבת חברות בבית הגב' אסתר גרטי.

עכו
ביום רביעי — 31.1 בשעה 12.00 בצהרים, פגישת פעילים, מיעוטים מאזור עכו, בהשתתף ז. גרגו.

דור המשך — גבעתיים
ביום רביעי — 31.1 בשעה 8.30 בערב, שיח צעירים במועדון המפלגה בגבעתיים, רח' כצנלסון 68, בהשתתף י. פלומין וש. ירקוני.

נס-ציונה
ביום חמישי — 1.2 בשעה 4.00 אחה"צ, פגישת פעילים מהארגון, במועדון המפלגה בנס ציונה, בהשתתף: מ. לרר ונציג המרכז.

קרית עקרון
ביום חמישי — 1.2 בשעה 6.00 בערב, פגישת פעילים בנושא ארגון, במועדון המפלגה בקרית עקרון בהשתתף נציג המרכז.

קרית מלאכי
ביום חמישי — 1.2 בשעה 2.00 בצהרים, פגישת פעילים בנושא הארגון, בהשתתף ר. הצבי וז. גרגו.

חדרה
ביום חמישי — 1.2 בשעה 2.00 בצהרים — ישיבת ועדה מוניציפלית במועדון המפלגה בחדרה, בהשתתף נתנאל מטלון, יו"ר המח' המוניציפלית הארצית.

ארגון הנשים — נתניה
בימים ראשון ושלישי בשעות 10.00—12.00 לפנה"צ, פתוח משרד הארגון ב„בית האורח". לשם יעוץ והדרכה לפעולות והרשמה לקורסים.

להגן על הכרמל

הפארק הלאומי על הכרמל הוא נכס לכל המדינה, אך במיוחד לתושבי חיפה. מר אליעזר מולק, מזכיר מועצת הפועלים בעיר, אשר עלול להיות בבחירות הקרובות מועמד לראשות עיריית חיפה, נעשה בימים אלה תומך נלהב של ביח"ר נשר במלחמתו להפיכת הכרמל למחצבה.

במה, כי ראשי ההנהלה ייטיבו לעשות אם יקחו בחשבון כי אלפים רבים מהמצביעים המסורתיים למועמדים בעיר הכרמל לא יתנו קולם לרשימה שבראשה יעמוד מר מולק, בחרדה שמא מתוך „דאגה לכלכלה" יקלקל ויהרוס לא רק את הכרמל אלא אף את העיר.

נשר ועובדיו לא ייזוקו מהשבתת סופי משמירת הפארק הלאומי, ואילו עתידה הכלכלי של העיר חיפה אינו במלט אלא ביופיה של העיר והפיכתה לאתר תיירות.

ש. שגיא
חיפה

*

ברצוני להביע את שאט נפשי מן התביעה של ביח"ר נשר להקצות לו אתר כריה בלב הכרמל. מילוי תביעה זו, תעשה פלסתר את הכרזת אזור הכרמל כפארק לאומי.

יקריב את אחת מפינות החמד בארץ, שטרם נוגעו ביהום, על מזבח חשבונות קצרי טווח, תוך התעלמות מן הנזק לסביבה. נזק זה ניתן להגדירו כאסון לאומי, ותיקונו יהיה משימה בלתי אפשרית.

הדבר האחרון שאותו הייתי רוצה לראות בעד החלון בקומי כל בוקר הוא ענן אבק מיתמר ממה שהיה פעם „הרוניך הקטנה" — פנינת הטבע שבה מטיילים חברי תנועות הנוער וסתם אורחים.

תוכיח הממשלה את דאגתה לאיכות חייהם של אזרחי המדינה ואל תהפוך את החלטותיה הקודמות על פיהן בלחץ גורמים אינטרסנטיים כפי שקרה עם רידינג ד' — לא לפני הבחירות ולא אחריהן.

דב דורי
נווה שאנן

*

מדוע לא לבדוק את האפשרות של כריה תת־קרקעית של אבן הסיד בכרמל בלי לנגוע בפני ההר? אין ספק שזה יהיה יותר יקר, אולם בעתיד יוכלו לשמש כבתי־קברות תת קרקעיים.

אם לא נחליט בקרוב על בתי־קברות אלטרנטיביים הם יכסו בזמן הלא־רחוק את כל הקרקעות הראויים לחרישה בארץ הקטנה שלנו.

יהודה ק. אהבר
חיפה

יחס טוב בבית-חולים

בעוד שכה מרבים להתריע על היחס הרע בבתי החולים, מוצאת אני לחובה נעימה להצביע על בית חולים שבו שורר מצב הפוך.

אושפזתי לשם ניתוח במחלקה האורטופדית של בית־החולים אסף הרופא בצריפין. במשך שלושה שבועות יכולתי לעמוד מקרוב על הטיפול הרפואי המסור ועל היחס הלבבי של האחים והאחיות שעל אף עבודתם הקשה, לא סר החיוך מעל פניהם ותמיד היתה בפיהם מלה טובה לחולה.

בטוחני, שבית־חולים זה, כמו כל האחרים, נלחם בקשיי תקציב ובחוסר כוח־אדם. אך הודות ליד מנהלת ומדריכה ועבודת צוות נפלאה מצליח לתת שירות למופת.

שולמית מיזל
הרצליה פיתוח

בקבוקים מתפוצצים

לרשימתה של דליה אביגאון („הארץ" 21.1) בכותרת „הבקבוקים המסוכנים", ברצוני להעיר:

העברנו לכתובת המאמר ביומנו, את מכתבו של ד"ר מנדלבאום, המשנה למנכ"ל במשרד המסחר והתעשיה. במכתב זה התלונן ד"ר מנדלבאום על התפוצצות בקבוק קולה וטמפו. עוד הוסיף במכתבו, כי בכל המקרים הבקבוקים לא נזרקו אלא נפלו מסל או מעל שולחן.

בתשובתנו למכתב זה, שאף אותה הבאנו לידיעתה של כותבת המאמר, הסברנו כי על אף העובדה שמפעלנו מייצר מיליוני בקבוקים קוקה קולה לשוקי אפריקה, טרם הוגשו אצלנו עד היום בקבוקים ממפעל קוקה קולה בישראל. כמו כן הערנו כי אין פלא שבקבוקים מתפוצצים כתוצאה מנפילה מסל או שולחן.

מאיר רוק
השלובה מפעלי
ממטר ירוחם בע"מ

תפוסת בתי המלון

ב„הארץ" מ־18.1 פורסם מאמר „עניני" מצויין של מר חביב כנען הדן בנושאים אקטואליים מאוד של ענף המלונאות והתיירות.

לדאבוני הרב הכותרת שהכתרתם בה את המאמר הזה אינה עומדת בשום יחס לתוכן המאמר. כותרות כאלו מעוררות פניקה בלי כל צורך ותועלת.

אמנם יש תנודות בתיירות בארץ ובעולם כולו, ישנן תנודות עונתיות וישנם סקיים שבעורם משתולים להבהיר ולמשוך את הבעיות, אבל כל זה רחוק מקביעת עובדה שנסיונות העבר וציפיות העתיד אינם מצדיקים אותה.

אני משוכנע כי התיירות ותפוסת המלונאות בארץ תמשיך לעלות.

י. בלוך
יו"ר: התאחדות בתי־מלון בחיפה

המשטרה בימי השלג

עקבתי אחר פעולות המשטרה בירושלים ביום השלג הכבד. השוטרים היו בכל מקום, השישו עזרה לכל דורש ועשו פעולות שאינן קשורות לתפקידיה של המשטרה.

חיפשתי בעתונים כמה מילים חמות לזכות המשטרה אך חוץ מרמז דק ב„הארץ" לא מצאתי. ובכן: תבוא משטרת ירושלים על הברכה ותודה רבה לה מאוד מתושבי הבירה.

זלמן פורן
ירושלים

עגורי כתר

ב־17.1 פורסמה ב„הארץ" תמונה של „עגורנים מצוייצים" ש„צלם זריז הנציח" בגן־החיות בלונדון. ברצוני להעיר שלעופות בתמונה יש שם עברי: עגורי כתר.

תמה אני על הצורך לנדוד ללונדון כדי ליבא תמונה כזו, כאשר בגן־החיות בתל־אביב אנו מצליחים כבר שנים בגידולם של עגורים כאלה ורואים הרבה „פגישות זוגיות ומלאות הדר" ביניהם.

ד"ר מ. אבריב
מנהל גן־החיות בתל־אביב

היכן היא גרה?

18 שנים אני גרה בבתי מפלסים באפקה, תל־אביב, לפני כחצי שנה, חרף התנגדות נמרצת של התושבים, החליט מי שהחליט להחליף את שם הרחוב לרחוב וליג.

בלית ברירה הודעתי למכרי על השינוי. מכתב שנשלח אלי מברזיל עם הכתובת החדשה בתוספת המיקוד, הוחזר לשולחו עם החותמת „בלתי ידוע".

אולי יואילו האחראים לשינוי להודיעני היכן אני גרה?

עדנה לוי
אפקה

כולנו משתתפים בתיקון הספקטיון!
בכל יום ו'
במוסף השבועי
של הארץ

מכתבים למערכת הארץ

סיבות הביצוע הכושל

ברצוני להגיב על המאמר הראשי „ביצוע כושל לתכנית טובה" („הארץ" 18.1). המספר המועט של רופאים פרטיים שהצטרפו לשיטת הרופא העצמאי הינם רופאים בקופות־חולים קטנות והצטרפותם מטרתה להגדיל הכנסתם, אולם העובדה שהם כה מועטים סיבתה היא מס־הכנסה ולאו דווקא התשלום הקטן.

המספר המועט של מבוטחי קופת חולים שעברו לרופא פרטי או לרופא קופת־חולים שהצטרפו לתכנית זו אינו נובע מחוסר הסברה. כדי שרבים יעזבו המרפאה צריך גם לאפשר לחולים לקבל תרופות לא בתוך המרפאה אלא בכל בית־מרקחת, ולקבל טיפול של מומחים מחוץ למרפאה. דבר זה הורס את קופת־חולים ומוכיח שהשיטה הישנה לא היתה נכונה.

דבר זה הוא מן המגמה. קופת־חולים היא מוסד הסתדרותי, ושינוי דרסטי כזה היה מוציא מידי ההסתדרות כוח עצום, פוליטי, כספי וחברתי, שכן הרבה חברי הסתדרות היו עוזבים אותה.

כדי שמספר רב של חולים יעזבו מרפאתם, עליהם לקבל מומחים, תרופות, צילומים וכו' מחוץ למרפאה, שאם לא כן מה טעם לעזוב בכלל את המרפאה? ולזה לא יסכימו לא ההסתדרות ולא הנהלת קופת־חולים הנעספים לקופה (מומחים, אנשי רנטגן, רוקחים וכו').

ד"ר ה. בן-ברוך
רמת-גן

*

ב„הארץ" מ־18.1 פורסם מאמר ראשי בקשר לאותו הנושא של חברי קופ"ח הכללית המנצלים את האפשרות לבקר בית אצל רופא. מניתם כמה סיבות אפשריות לכך. ברצוני להצביע על סיבות נוספות:

חלק ניכר מהמבוטחים אינם יודעים על הסידור. אני גר בנצרת־עילית. ביקשתי להירשם לרופאים כלליים ומקצועיים, אצל מזכיר הסניף שלי בשכונה. הוא לא ידע כלל על השיטה ואמר שעליו לברר ולקבל פרטים וטפסים אצל המדריך המחוזי.

המזכיר פנה למדריך המחוזי. בחוברת ההסברה שיצאה מטעם הנהלת קופ"ח נאמר במפורש כי כל מבוטח יכול לפנות לכל רופא מקצועי, בכל מקום בארץ. המדריך המחוזי „הסביר" למזכיר שאין זה כולל את המבוטחים הגרים בנצרת־עילית. זוהי סיבה נוספת, מדוע אין משתמשים בשיטה החדשה — מפני שאינה מוצאת־חן, משום מה, בעיני כל מיני מדריכים מחוזיים הושבים שהם עובדים מעבר להוראות הנהלת קופת־חולים.

שאול ברודר
נצרת עילית

אוניברסיטת תל-אביב

מודיעה על

המשך הרישום לשנת הלימודים תשל"ד

ללימודים לקראת התואר הראשון

ההרשמה תסתיים ביום רביעי, י"ט באדר א' תשל"ג, 21.2.73

יחידות הלימוד:

הפקולטה למדעי הרוח
הפקולטה לאמנויות ולתקשורת
האקדמיה למוסיקה
הפקולטה למדעי החברה
הפקולטה למדעים מדוייקים
הפקולטה למדעי החיים
הפקולטה למשפטים
הפקולטה להנדסה
ביה"ס לרפואה
ביה"ס ללימודי הפרעות בתקשורת
ביה"ס לעבודה סוציאלית
החוג לסיעוד
המדור להשתלמות מורים

מועמדים המשרתים בצה"ל או המתעתדים לנסוע לחו"ל מתבקשים לפנות בכתב לקבלת טופסי רישום במועדים שצויינו לעיל.

מועד רישום זה מחייב גם תלמידים הממשיכים בלימודיהם באוניברסיטת תל־אביב המבקשים להחליף את חוג לימודיהם לשנת תשל"ד.

חוברת הסברה וטופסי רישום ניתן לקבל אישית או בכתב על גבי גלויה במשרד הרישום, בנין מכסיקו, קרית האוניברסיטה, רמת אביב.

שעות הקבלה:
בימים א'—ה' בשעות 08.00—14.00
בימי ד' גם בשעות 15.00—17.00
טל. 3־2־411191

פניה שתגיע למשרד הרישום בתאריך מאוחר מתאריך 23.2.73 לא תיענה, וחומר הרישום יוחזר לשולחו.

האוניברסיטה העברית בירושלים
מחלקת מינהל תלמידים
המשרד לקבלת תלמידים

רישום מועמדים לשנת הלימודים תשל"ד (1973/74) יסתיים ביום ד', כ"ו באדר א' תשל"ג (28.2.73)

מתקבלות בקשות לפקולטות/בתי־ספר:

מדעי הרוח	רפואה
חינוך	רפואת שיניים
הכשרת מורים (תעודת הוראה)	רוקחות
מדעי החברה	מתימטיקה ומדעי הטבע
עבודה סוציאלית	מדע שימושי וטכנולוגיה
הכשרת מנהלים	הוראת המדעים
למרכזים קהילתיים	חקלאות
משפטים	מדעי התזונה והבית
קרימינולוגיה	ספרנות

בעלי תעודת בגרות ישראלית או מי שלמד במוסד להשכלה גבוהה בארץ שנה אחת לפחות, יפנו אישית או בכתב ל„אקדמון", ת.ד. 41, גבעת רם, ירושלים 91999 ויקבלו את ה„מדריך לתלמיד החדש" וטפסי רישום תמורת 4.— ל"י (ללא צירוף המחאה על הסך הנ"ל לא יישלח המדריך).

חיילים בשרות חובה יקבלו את המדריך חינם, אישית או לכתובתם הצבאית. בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית ושטרם למדו במוסד להשכלה גבוהה בארץ, יפנו למשרד לתלמידי חו"ל, הר הצופים, ירושלים 95621.

מועמדים חדשים או מחליפי פקולטות המבקשים להתקבל ללימודי תעודה/מוסמך, מתבקשים לפנות לייעוץ מוקדם למזכירויות החוגים.

תלמידי האוניברסיטה העברית המבקשים להוסיף/להחליף תחום לימודים יקבלו טפסים במזכירות הפקולטה או במשרד לקבלת תלמידים.

מועדי הרישום לשנה א' שלעיל חלים על כל המועמדים.

הועדה לאנרגיה אטומית
המרכז למחקר גרעיני, נחל שורק
מודיע על קיום
„מחנה נוער למדע הגרעין 1973"

אשר יתקיים במרכז למחקר גרעיני נחל שורק בתאריכים 20 — 8 ליולי ש.ז.

יתקבלו בוגרי כתה י"א במגמות ריאליות אשר יעמדו בתנאי הקבלה, מספר המשתתפים מוגבל ל־30 תלמידים.

שאלונים אפשר להשיג עפ"י הכתובת:
הממונה על האירוח / המרכז למחקר גרעיני נחל שורק, דאר יבנה.

ההרשמה תסתיים ב־20.3.73.

בית־הספר התיכון מקצועי

ע"ש הנריאטה אירוול — ויצו חיפה
רח' חנה סנש 12. ת. ד. 4131 טל. 81780, 81479

ייעוץ למועמדים לשנה"ל תשל"ד (1973/74)

לכתה ט' — למסיימי כתות ח' בבתי־ספר יסודיים,
לכתה י' — למסיימי כתה ט'.

בית הספר מקנה:
- **תעודת בגרות** — למסיימי י"ב כתות מסמ"ת,
- **תעודת גמר** — למסיימי י"ב כתות מסמ"ר,
- **התמחות** באחת מן המגמות הבאות:
  - אומנויות ומלאכת מחשבת
  - אופנה ועיצוב אופנה
  - אירוח ומשק
  - שרטוט אדריכלי ועיצוב פנים
  - צילום
  - מזכירות ומינהל

לבוגרי ביה"ס במסלול מקצועי תיכוני הזכות להמשיך בלימודים באוניברסיטאות ובכל המוסדות העל־תיכוניים בארץ.

המכללה העל־תיכונית של ויצו בחיפה מאפשרת המשך לימודים בכל מגמות המינהל, צילום, גרפיקה, עיצוב פנים ובביה"ס לחינוך והכשרת מורים במגמות מינהל ופקידות, אומנויות טכניות וכלליות וכלכלת בית.

הייעוץ ניתן בימים א', ב', ד', בין השעות 14.00—16.00 במזכירות ביה"ס. רצוי להתקשר טלפונית — 81479 ו־81780. „ימים פתוחים" יתקיימו ב־13.2.73—14.2.73 בין השעות 8.00—16.00.

אורט ישראל

בי"ס טכני־תיכון
לימודים אקסטרנים
לבגרות טכנית

החלה ההרשמה לכיתות ערב ללימודי בגרות למועד אוקטובר 1973

הלימודים: באזור תל־אביב; רחובות; נתניה; כפר סבא
בפקוח משרד החינוך והתרבות

פרטים והרשמה: במשרד הראשי של „אורט ישראל"
שדרות דוד המלך 39, ת"א טלפון 269165
בימי א' — ה' בין השעות 18.00 — 8.00
וביום ששי בין השעות 1.00 — 8.00

פרוספקט יועבר לכל דורש

משרד העבודה
המרכז לעדכון טכנולוגי
בשיתוף
הטכניון, מכון טכנולוגי לישראל ובית הספר להנדסאים
מודיע על

פתיחת קורסים לעדכון טכנולוגי במגמת מכונות

המיועדים להנדסאים, טכנאים, מנהלי עבודה בכירים ואנשי מכונות

הקורס	מועד פתיחה	משך הקורס	דמי לימוד	המרצה
עיבוד בשיטת E.C.M	21.1.73	4 שעות	7.— ל"י	ד"ר לוי
עיבוד ב־LASER	30.1.73	3 שעות	5.— ל"י	א. שחראי
עיבוד בשיטת E.T.M	5.2.73	4 שעות	7.— ל"י	צ. כץ
יציקה	12.2.73	28 שעות	50.— ל"י	ד"ר ברקאי
ריתוך	12.2.73	14 שעות	25.— ל"י	אינג' ירדן
קורוזיה וטיפול שטח	סוף מרץ	10 שעות	20.— ל"י	פרופ' יהלום
חומרים מתקדמים	אמצע פברואר	30 שעות	50.— ל"י	פרופ' הים
ציפוי מתכות	3.5.73	20 שעות	35.— ל"י	פרופ' יהלום
אלקטרוניקה תעשייתית	מרץ/אפריל	40 שעות	70.— ל"י	מ. וינשטיין
אלומיניום בתעשיה	מרץ/אפריל	20 שעות	35.— ל"י	אריאל תיכון

הערות:
1) הלימודים יתקיימו בקרית הטכניון אחת לשבוע 3 ש' מ־17.30.
2) ההרשמה מיד.
3) לשם קבלת פרטים נוספים ו/או הרשמה נא לפנות — ביה"ס להנדסאים קרית הטכניון טלפון 225111 קו פנימי 347 (אחה"צ 530265).

AUDI 100
מכונית למופת

החל מ־ 34,240 ל"י

עם שינוי שיטת המיסוי לרכב, כצפוי בהתאם לפרסום בעתונים, יועלו מחיריהם של דגמי AUDI 100 ב־2500—2000 ל"י.

הזמן את ה־AUDI 100 שלך עתה — הרווח וההנאה יהיו כולם שלך!

הזמן נסיעת מבחן ב־AUDI 100 — ותיווכח כי נסיעה אחת שקולה כנגד 1000 מילים!

AUDI NSU

עדיפות באמצעות הטכניקה

כתב האישום נגד 6 מראשי ה„רשת":

החשודים נפגשו עם סוכן של האויב התאמנו בסוריה ומסרו מידע בטחוני

מאת מאיר שרשני, כתב „הארץ"

כתב אישום הוגש אתמול ב־בית־המשפט המחוזי בחיפה, נגד ששה החשודים כראשי רשת ה־ריגול והחבלה הסורית. כתב ה־אישום, הוגש באמצעות פרקליט מחוז חיפה הצפון, מר יצחק גרבלי וסגנו מר אביגדור רביד.

בכתב האישום נאמר:

לנאשם דאוד בן סמען תורכי, בעל חנות ספרים ועתונים ברחוב חורי בחיפה, מייחסת התביעה כי עוד בתקופת 1968—1969 הוא החל לפעול לביצוע רעיון, שיביא לשי־נוי מהפכני של המשטר בישראל, ולמטרה זו פעל להקמת ארגון מר־כסיסטי־מהפכני. הוא יצר מגע עם חביב קהווג'י, סוכן המודיעין ה־סורי, שעבד אז גם בשביל המו־דיעין המצרי ונפגש אתו בקפריסין באוקטובר 1969. הוא ביקש ממנו סיוע כספי למימון ההוצאות וכל הקשור בהקמת הארגון. קהווג'י הפ־גישו עם סוכן אחר שהביע נכו־נות לסייע בביצוע הרעיון, תמורת ידיעות שתורכי יהיה מוכן למסור. סוכן זה לימד את הנאשם להשת־תמש בצופן לקליטת שידורים מיר־חוים בדיו, שבאמצעותם ישדרו ההוראות לפעולה.

בכנס קבוצת „מצפן"

בראשית 1970 חזר תורכי לישר־אל והחל לעסוק בפעילות מחת־רתית ובגיוס אנשים לארגון חבלה שהיה בנוי לפי עקרון של קבוצות חוליות. באותה שנה השתתף ה־נאשם בכנס החברים והאוהדים של קבוצת „מצפן" שם פגש בין השאר באהוד אדיב, סובחי נעראני, אניס קרשאווי, אשר מאוחר יותר הצטרפו לארגון המחתרתי. ב־13 באוקטובר נסע הנאשם לטורקיה שם נפגש שוב עם קהווג'י, סוכן המודיעין הסורי ואזרח ישראל לשעבר, שהיגר מה־ארץ. הוא ביקש ממנו נשק וחומרי חבלה, ובין השניים סוכם שהנשק יוחדר לישראל בעזרת חוליית מחב־לים מלבנון ויוסתר מתחת לגשר ב־קרבת מושב גורן שבגליל. כשהק־שר בין השניים יתבצע באמצעות רדיו דמשק, שישדר סיסמה מוס־כמת ביום ובשעה מסויימת.

הכשרה — בארץ ערבית

לדברי התביעה יצא הנאשם שנית לטורקיה, בינואר 1971, שם נפגש שוב עם קהווג'י ודיווח לו, כי אהוד אדיב וסובחי נעראני ישמשו כראשי קבוצות באירגון. כן סוכם כי המגוייסים לאירגון יעברו הכ־שרה בשימוש בנשק ובחומרי חב־לה לצורך ניהול מאבק מזויין נגד מדינת ישראל באחת מארצות ערב. דובר על מעשי חבלה במיתקנים ובב־סיסים של צה"ל וכן במיתקנים חיוניים אחרים, כל זאת במגמה ל־החליש ולפגוע בזרועות הבטחון של ישראל, כצעד ראשון למיגור הפ־לת השלטון במדינה. מטרות אלה, נאמר בכתב האישום, היו ברורות וידועות גם לאנשים שהצטרפו ל־שורות הארגון הפורץ בשלב מאו־חר יותר.

כינוס מחתרת

חברי הארגון נהגו להיפגש ב־מחתרת וניתנו להם כינויים, לפיהם היה עליהם להזדהות במקרה הצו־רך. הם התארגנו בתאים בני שלו־שה חברים כל אחד וחברי התאים למיניהם לא הכירו זה את זה כדי לשמור על הסודיות. בפגישה עם קהווג'י קיבל תורכי סכום של 250 דולר למימון פעולות האירגון ה־מחתרתי והנאשם סימן חזאד שי־מש כסגנו של תורכי. קהווג'י אשר בעבר פעל גם בשירות המודיעין ה־מצרי, פעל בכינוי „אבו כאמל". ד־בין עיסוקיו המגוונים היה גם גיוס סוכנים והחדרתם לישראל למשימות ריגול לטובת סוריה. בעת ובעונה אחת נמנה קהווג'י עם אירגון מחב־לים ופעל בחזית לשיחרור פלשתין.

ביקור בסוריה

הנאשם, תורכי המשיך לקיים פגי־שות נוספות עם הסוכן הסורי, ו־שניהם נפגשו ביולי־אוגוסט 1971 וכן בינוי 1972. כתוצאה מפגישה אחרונה זו נסעו הסוכן הסורי ו־דאוד תורכי ליוון, ומשם הגיעו ל־דמשק. בסוריה עבר תורכי סידרת אימונים בשימוש בחומרי חבלה שו־נים, הפעלת רימוני־יד וחומרי נפץ וכלי נשק. בדמשק הוא גם למד ל־השתמש בצופן שהמפתח לפיענוחו היה ספר הקוראן. הנאשם ביקר גם בלבנון, משם חזר ליוון ומיוון ל־ישראל.

לדברי התביעה נסעו הנאשמים אהוד אדיב, סובחי נעראני, דן ורד ואניס קרשאווי לסוריה ב־1971—1972 ועברו אף הם סידרת אימונים בשי־מוש בנשק ובחומרי חבלה.

אדיב — ממונה על הפלג היהודי

אהוד אדיב, סטודנט לכלכלה ו־פילוסופיה באוניברסיטת חיפה, ש־שירת מ־1964 עד 1966 באחת מיחי־דות חיל הרגלים של צה"ל, מואשם בכך שבקיץ 1971 הוא הכיר את ראש הרשת, דאוד תורכי, שהעלה בפניו את הרעיון להקמת ארגון מח־תרתי, שיאמץ לעצמו את דרכי ה־פעולה של ארגוני המחבלים הפלש־תינאים. ב־1971 הצטרף אדיב לארגון החבלה היות ודגל במטרותיו לשנות ולמגר את הממשל בישראל, וכפי שמציינת התביעה שימש הנאשם כ־ממונה ואחראי על הפלג היהודי של הארגון. בתוקף תפקידו זה היה עליו לגייס חברים יהודים לשורות הארגון ושיגורם למדינות ערב לשם אימו־נים לשימוש בנשק החבלה.

הבריק מאתונה לביירות

ב־28 בדצמבר 1971 המריא הנאשם משדה התעופה לוד לאתונה, משם שלח מברק לכתובת בביירות, ש־אותה קיבל לפני הנסיעה מדאוד תורכי. הוא חתם על המברק בכי־נויו המחתרתי מוסא. בעקבות שי־גור המברק הופיע כעבור שבוע ב־בית־המלון שבו התגורר אדיב, מש־לחת חביב קהווג'י.

הנאשם שהה בחברתו של קהווג'י כמה ימים, ולדברי התביעה מסר לו ידיעות סודיות מתוך כוונה לפגוע בבטחון המדינה.

פרטים על צה"ל וייצור נשק

היו אלה פרטים על מערך יחידות של צה"ל, השירות הסדיר ושירות המילואים, פרטים על כלי נשק ש־בהם מצויד צה"ל, לרבות מכשירי־עזר המשמשים את הנשק, וכן פרטים על מיקום מפקדת שיריון של צה"ל, דבר שאיפשר למודיעין הסורי ל־העריך את עוצמת כוחותינו באחת הגזרות. כן מסר אדיב פרטים על מפעל לייצור נשק ומיקומו ואף על מיקום כלי נשק נגד מטוסים, פרטים על שדות התעופה של חיל־האוויר ו־על כמויות שיש לחבל בהם ולהפ־ציצם, לרבות מתקנים אזרחיים חיו־ניים. נמסרו גם פרטים לגבי מספר קצינים בכירים של צה"ל ועל מיקו־מו של מיתקן מכ"ם בצפון הארץ.

בכתב־האישום נאמר שאדיב יצא לסוריה, שם מסר עוד ידיעות העלו־לות להיות לתועלת האויב. הוא חזר לישראל דרך אתונה ולפני שעזב את יוון קיבל מהמפעיל שלו סכום של 700 דולר לצרכי הארגון המחתרתי. אדיב שב לארץ ב־9 באוקטובר 1971 ושלח מכתב בכתב סתרים למפעילו ה־סוכן הסורי, אשר שניים מהם נכתבו בדיו־סתר ובהם פרטים נוספים על צה"ל. התביעה טוענת, כי בארץ נהג אהוד אדיב להיפגש עם קבוצת אנ־שים שכינתה את עצמה „החזית ה־

(הסוף בעמוד 6, טור 4)

נסיון לממש רכישת חברת לוין אפשטיין

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

ביטול עיסקת הרכישה של לוין אפשטיין על ידי ד"ר ר. הכט איננו סוף פסוק. אתמול נעשו מאמצים ל־ממש את הרכישה של חברת מולדת. יחד עם זה מנסה החברה למימון ופי־תוח, חברת בת של הבנק לפיתוח התעשיה, להשיג רוכשים או שות־פים אחרים למפעל.

החברה למימון תעשיות הביעה אתמול את צערה על הפסקת המו"מ, ביחוד לאחר שעשתה ויתורים כדי לאפשר את שיקום הדפוס. החברה מציינת כי כבר בתחילת המו"מ נא־מר למולדת שהבטחונות יהיו מחוץ למקורות לוין אפשטיין.

רק פרסי עדוד בתחרות לכרזת יום העצמאות

השופטים: אכזבה

(ל.צ.מ.) ועדת השופטים לתחרות בחירת כרזה ליום העצמאות תשל"ג התכנסה אתמול בבוקר והחליטה על־אחר שההצעות לכרזות אשר הוגשו לשיפוטה — מאכזבות. בערכה הצ־בעה ברוב קולות לגבי שש הכרזות שנשארו לאחר ניפוי הוחלט לא ל־תת שום פרס מהפרסים הראשונים, אלא לחלק ששה פרסי עידוד בסך 250 ל"י לכל אחת משש הכרזות ה־נבחרות.

נציגי אגודת הגרפיקאים בוועדה הודיעו על פרישתם מחבר השופטים, מאחר שחלוקה זו של הפרסים נוגדת את התקנון.

ששת הזוכים בפרסי־העידוד, הם: גבי צילה בנוסי, מר אסף ברג, דרור בן־לב ויהודית רמון, סטודיו שהרט, מר אילן שבורון, טוביה לוי ואפ־רים בן־אהרון — מתמשית שלטי עמדי.

ישישה בת 80 הוכתה באכזריות על ידי שודדים

(ע). ישישה חיפאית בת 80 נש־דדה, לאחר שהותקפה באכזריות על־ידי אלמונים שפרצו לביתה סמוך לחצות הלילה, אור ליום ה'. בעצרו שמונה אנשים כחשודים במעשה.

עוברי אורח שהשגיחו בעשן סמיך, הבוקע מבית ברח' קיבוץ גלויות פי־נת הקישון, הזעיקו את המשטרה ל־מקום, והו גילתה ברירה, את הזקנה רבקה ויינשטוק, המתגוררת לבדה, מוטלת ללא הכרה. האשה הוחשה ב־מצב קשה לבית החולים רוטשילד משם נמסר אתמול כי מצבה הוטב.

חוקרי המשטרה, בראשותו של רב פקד חנא חדד, העלו כי אלמונים פרצו את דלת הכניסה לביתה של האשה, היכו אותה בראשה כשניס־תה להתנגד להם והחלו לחפש כסף ותכשיטים. הם חיטטו בארונות ובר־הוטים אחרים, ותוך כדי כך, הפכו את תנור החימום, המופעל על־ידי חשמל, דבר שגרם להתלקחות של מצעי המיטה. האש כובתה.

השודדים גנבו כמה עשרות לירות שהישישה החזיקה בקופת־צדקה.

סוכל נסיון להבריח סחורות ברבבות ל"י בנמל חיפה

(ע). — נסיון להבריח סיגריות, ויסקי, טבק, תמרוקים ומוצרי הל־בשה בכמויות ניכרות ובשווי רב־בות לירות — סוכל על־ידי משטרת המכס של נמל חיפה.

הטובין נתגלו מוסתרים במיכל רזרבי בחדר המכונות באנית עבודה בנמל חיפה.

על נסיבות גילוי ההברחה נודע ביום ד, עם מעצרו של שמואל מר־פר, משמן־עוזר לקצין מכונה באנ־יה, שהובא לבית משפט השלום ב־חיפה להארכת מעצרו.

תא"ל (מיל.) אשר לוי — נשיא מועדון ורייטי בישראל

הנהלת מועדון הוראייטי בישראל בחרה בתא"ל (מיל.) אשר לוי לכה־ונת נשיא המועדון לשנתיים הקרו־בות, בביקורו של מר ק. ברייטינגר, [illegible] לכהן כחבר ההנהלה. במ־סיבת הילדים הנשיאים שנערכה אמש בתל־אביב הודיע מר ברייטינגר, כי [illegible] 500 אלף ל"י [illegible] שנות קיום המועדון כתרומות בארץ ובחו"ל לבנין ילדים מוכי גורל ביש־ראל. כן חולקו 30 אבובלנסים לכוס־דות כאילן, אקים, כיהדיא ולבתי־חולים.

505 הישובים שהוקמו ע"י המח־לקה להתיישבות מאז קום המדי־נה, מייצרים 65 אחוז מכלל הייצור החקלאי בארץ — נמסר בחומר הכנ־נס לבאי עצרת המושבות היהודית שתיפתח בירושלים בתחילת החודש הבא.

שר האוצר:

ליילנד תשלם 10.3 מיליון ל"י

(ע). החברה הבריטית ליילנד תשלם לממשלת ישראל 10.3 מי־ליון ל"י (מיליון ליש"ט) בעקבות קריסת מפעלי אוטוקרס שבה הי־תה ליילנד בעלת מניות.

על ההסכם שנחתם בעניין זה בין הממשלה והחברה מסר אתמול שר האוצר, פ. ספיר, במסיבת כתבים כלכליים שנערכה בבית סוקולוב ב־תל־אביב.

שר האוצר הוסיף, כי בעקבות ההסכם, אשר שם קץ לחילוקי ה־דעות שהתעוררו לאחר פרישת ליי־לנד מאוטוקרס, לא יהיו לממשלה הפסדים בפרשה זו, וחלק מההסכם שתקבל יינתן לנושים בלתי מובט־חים.

עוד ציין, כי הממשלה ראתה את ליילנד כאחראית כלפיה לענין או־טוקרס ולא את מר שובינסקי. עמדה בפניה אפשרות להתבוע את הסכומים מהחברה בבית־משפט באנגליה, אך לאחר התייעצות עם היועץ המש־פטי לממשלה והגורמים במשרד האו־צר, הוחלט להגיע להסדר. עם זאת הביע השר את צערו על כך, שהסכום אינו גדול יותר ולדעתו נבלע הדבר גם בגלל החומר שפורסם על הפרשה בארץ.

בהסכם נאמר, כי ליילנד תשתתף בסכום זה בהפסדי הנושים של או־טוקרס, והסכום יכלול זכויות של אגרות חוב שהיו בידיה. החלוקה בין הנושים תיקבע על־ידי בית משפט ישראלי.

ליילנד הסכימה לספק מכוניות ו־חלפים לסוכניה בישראל, במחירי היצוא הנמוכים ביותר הנהוגים ב־חברה לגבי סוכנים מוסמכים. בשנ־תיים הקרובות תקל הממשלה על קניות מליילנד מצד גופים ממשלתי־ים. מוצרי החברה, כולל רכש מוג־מר חלקים להרכבה, לא יופלו לרעה מבחינת היבוא במשך חמש שנים. הצדדים ויתרו על התביעות ההדדיות ביניהם ומחוץ לאחריות של ליילנד לטיב הרכב שסיפקה, במסגרת האח־ריות המסחרית הרגילה.

מצד ישראל חתמו על ההסכם מר דן חירם, מנכ"ל משרד התחבורה, וגיורא גזית, המשנה לחשב הכללי.

בחודש הבא יוחל בבניית נמל באשקלון

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

בראשית פברואר יוחל ב־בנית נמל באשקלון לעגינת סי־רות וכלי שייט אחרים והוא יכ־לול את כל השירותים כגון מכס, משטרה, בריאות ועוד. הנמל ייבנה צמוד למעגנים המשמשים לעגינת מיכליות המטעינות נפט.

הנמל החדש (שייבנה על־ידי חב־רת קו צינור הנפט אילת־אשקלון) יאפשר ירידה של צוותי המיכליות באשקלון במקום באשדוד כיום. מספר הימאים שיפקדו את אשקלון יהיה גדול בהרבה מזה שבאשדוד, כיוון שמספר המיכליות שיפקדו את נמל הנפט יעלה על 45 מיכליות לחודש. בשנה הבאה יהיו בנמל ה־נפט באשקלון ארבעה מעגני־מעג־נה, שנים מהם רבי־מצופים.

לפי התכנית תושלם בנייתו של הנמל החדש באשקלון עם כל ה־שירותים בשנת 1975 ואז תיהפך אשקלון לעיר נמל רביעית במדינה.

אלמוגי קורא לפעולה משותפת ממשלה — הסתדרות

(ע) — שר־העבודה, מר יוסף אל־מוגי, אמר כי המצב שנוצר מאלץ את שלושת הגורמים במשק, שישבו יחד, יתכננו ויבצעו קוים להמשך הפעילות הכלכלית ובלימת האינ־פלציה הדוהרת.

שר־העבודה דיבר אתמול בצה־רים בפגישה החודשית של־התאחדות סוכני הבטוח, שהתקיימה באולמי גיל בתל אביב. השר מנה את הגור־מים העיקריים לזעזועים שנוצרו ב־יחסי העבודה — תעסוקת־יתר, עליית המחירים, המיסוי הגבוה ומוסר ה־עבודה, שהוא פונקציה של המוסר הכללי במדינה.

כן ציין השר, כי אין חולק על הצורך במיסוי גבוה, במצב בו אנו נתונים, אולם השאלה היא שיטת המיסוי ולכך אין תשובה דקה וחל־קה.

אשר לסכסוכי העבודה הרבים ב־ענפי השרותים, זהו חלק מתחיים הדמוקרטיים ואין מדינה דמוקרטית בעולם שאינה נאבקת ומתחבטת ב־בעיה זו. „תוציאו לכם מהראש את האוטופיה, שרק בכוח ובחוק אפשר לפתור את בעיות יחסי העבודה" — אמר.

עם זאת הסכים, כי עמדתה ה־אחראית של ההסתדרות, אשר צריכה להשתתף בצורה מעשית הדוקה עם הממשלה בקביעת מדיניות כוללת, יכולה להועיל ולשפר את המצב. ל־כן תובעה היא שהממשלה, ההסתדרות והמעסיקים ישבו ביחד, „ואני מקווה שהדבר ייעשה".

השר פלד תוקף משרד השיכון

מאת מרדכי ארציאלי, סופר „הארץ"

שר־הקליטה מר נתן פלד מתח ביקורת חריפה על משרד השיכון, בפגישתו אתמול בבאר שבע עם ראש העיר, סגניו והפקידים הבכי־רים בעיריה.

מר פלד אמר, כי קצב הביצוע של מיבני הדיור לעולים אינו תלוי במשרדו אלא במשרד השיכון. כ־דוגמא הביא את אילת, שם מצפים שלוש וחצי שנים לדירה הבודדת לעולים. כן אמר, שמשרד השיכון בונה את הדירות לעולים, אך אין הוא בונה בתי־מלאכה ושרותים ש־בהתיים במכונות הדרושות לעולים. גישה זו פוגעת קשות בקליטתם של העולים.

הצתה במשרדי ביטוח לאומי במזרח ירושלים

(ע). דליקה פרצה הבוקר במשר־די הבטוח הלאומי במזרח ירוש־לים. את הדליקה גילו העובדים כ־אשר באו לעבודתם במשרד, השוכן ליד מלון ריק במזרח העיר. הם הזעיקו למקום את מכבי האש והללו הצליחו להשתלט במהירות על האש ומנעו נזקים גדולים.

בשרפי מסמכים רבים של הבי־טוח הלאומי [illegible] בעת פעולת הכיבוי.

בכנס השנתי של קציני מחוז ת"א

ניצב עופר: ירידה ניכרת בפשיעה

מאת אבי ולנטין, סופר „הארץ" לענייני משטרה

„ירידה ניכרת חלה בשנה ה־אחרונה, ובעיקר בחודשים האח־רונים, בכל תחומי הפשיעה ב־מחוז תל־אביב" — אמר אתמול ניצב דוד עופר בכנס השנתי של קציני המחוז שבפיקודו.

ניצב עופר אמר, כי במחוז חלה ירידה של 7.8 אחוזים בהתפרצו־יות — 16,747 מקרים השנה לעומת 18,510 בשנה שעברה. אחוז גילויי מבצעי הפריצות גם הוא עלה ל־8.4 אחוזים גילויים מכל המקרים, לעומת 6.8 אחוזים. ניצב עופר ציין בעיקר את הירידה באחוז ההתפר־צויות בחודשים האחרונים של 1972 מאז ספטמבר — עת תוגבר המחוז בפלוגה של משמר הגבול והוגדל צוות אנשי המדור המרכזי, המפעיל עתה בלילות שבע ניידות לעומת שתיים בחודשים הראשונים של ה־שנה.

נגד הבריונות

עוד ציין את פעילות המשטרה נגד הבריונות בחודשים האחרונים, בה שולבו כל היחידות המבצעיות של המשטרה. הוא הדגיש כי החוליות למניעת בריונות זכו בהישגים טו־בים. בענין זה אמר, כי השנה היתה ירידה במספר מקרי האונס: 25 מק־רים לעומת 35 בשנה שעברה.

37 מקרי שוד היו השנה לעומת 46 בשנה שעברה. מתוך 36 המקרים של השנה נתגלו מבצעי 13 מהם. נסיונות לשוד היו השנה — 17 לעו־מת 20 בשנה שעברה.

ירידה של 3.4 אחוזים חלה במס־פר הגניבות במחוז תל־אביב, אמר מפקד המחוז.

בניגוד לירידה בכל תחומי הפ־שיעה היה גידול של 16.6 אחוז ב־1972 במה שהמשטרה מכנה „שאר העבירות". הכוונה בעיקר למקרי זיוף צ'קים, רמאויות ותקיפות.

בעיה אחרת המטרידה עדיין את מפקד המחוז היא העליה במספר מקלטי הרדיו הנגנבים מכלי רכב. בתחום זה היתה בשנת 1972 עליה של 10 אחוז.

המפכ"ל, רב־ניצב שאול רוזוליו, אמר כי לדעתו השינוי החשוב של שנת 1972 הוא בשינוי סדר העדיפו־יות בהתייחסות האופרטיבית השונה, שבאה לידי ביטוי בעמדה שנקטה המשטרה אל מול תופעות לחצים, ביקורת ותביעות מצד הציבור. ה־מפכ"ל הדגיש את חשיבות התקר־בות האזרח למשטרה על רקע ההת־רחקות בין אדם לאדם בעיר הג־דולה.

המפכ"ל אמר כי חלה ירידה של 14.3 אחוז בפשיעה בארץ בשנה החולפת. וכן היה גידול באחוז הגילויים — 27 אחוז לעומת 29 אחוז.

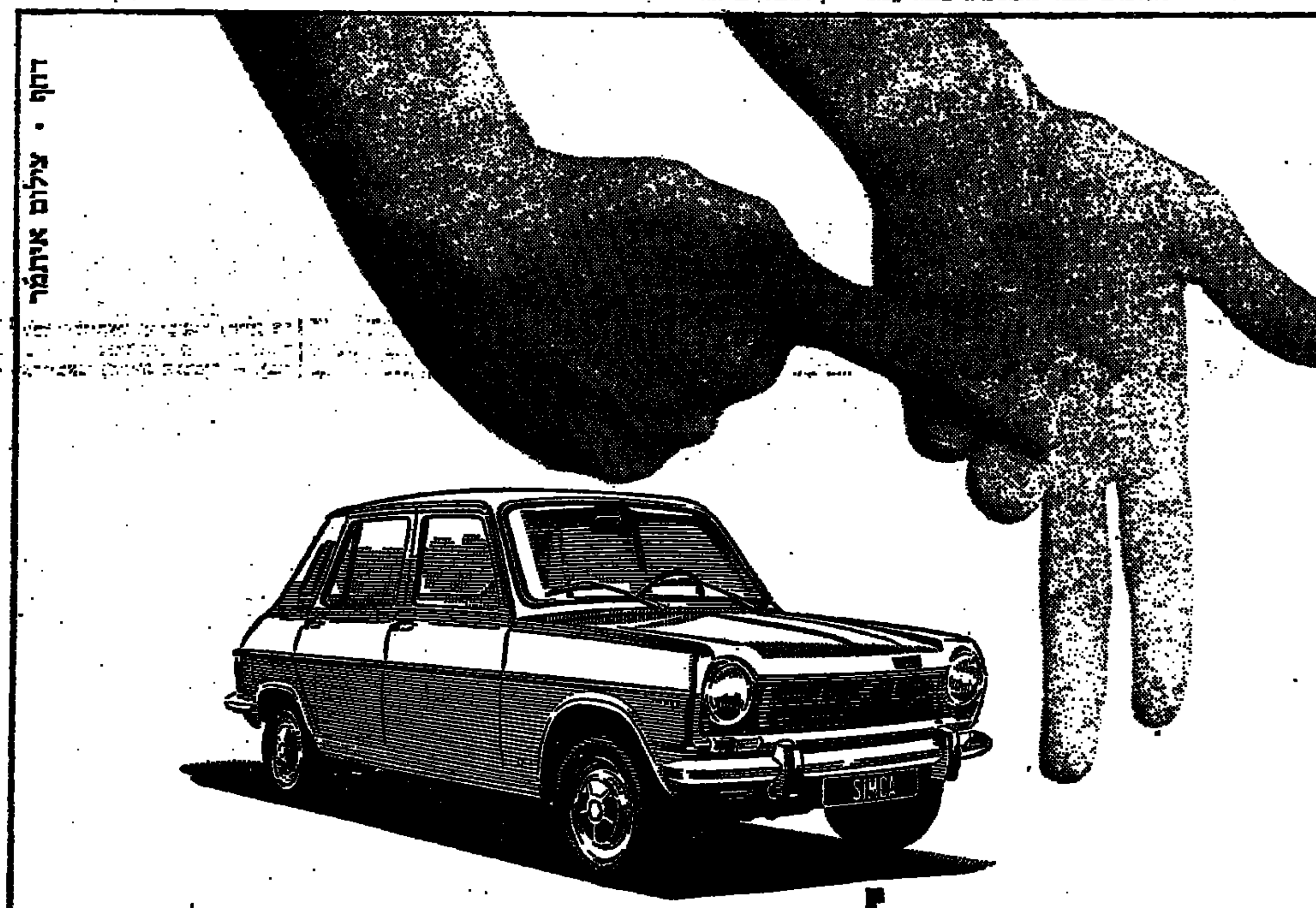

למנות את כל מעלותיה של סימקה 1100 תזדקק ליותר מאשר עשר אצבעות

אם תשאל בעל מכונית סימקה 1100 מדוע הוא בחר במכונית זו ולא באחרת, קרוב לוודאי שיענה לך במבט תמה שמשמעותו: "איך אפשר להשוות סימקה 1100 למכוניות אחרות?"

ובאמת, מה מייחד את סימקה 1100 משאר מכוניות מסוגה?

ובכן, ראשית, סימקה 1100 היא מכונית בעלת בטיחות מושלמת. הישיבה על הכביש, כושר העצירה, המתלים בארבעת הגלגלים, התאוצה, התאורה, כושר התמרון המירבי, שדה הראיה הנרחב — כל אלה העניקו לסימקה 1100 את התואר: "המכונית הבטוחה ביותר של השנה".

שנית, על אף היותה מכונית קומפקטית, מצטיינת סימקה 1100 בסידוריה הנוחים: היא מצוידת ב־5 דלתות ובכלל זה דלת אחורית למטען, 5 מקומות ישיבה נוחים לבני המשפחה ומושבים נשכבים.

שלישית, סימקה 1100 היא המכונית, נוחה לתמרון בשעת הנסיעה, אידיאלית לחניה באזורי מגורים צפופים.

רביעית, סימקה 1100 היא מהירה מאד ביחס לגדלה: היא מגיעה ב־12,2 שניות ל־100 קמ"ש.

חמישית... אולם לא נצליח למנות את כל מעלותיה של סימקה 1100 במסגרת מודעה זו. יהיה זה הרבה יותר קל ומעשי אם פשוט תבוא, תתרשם ותשפוט את סימקה 1100 בעצמך.

סימקה 1100-קטנה אבל גדולה

CHRYSLER INTERNATIONAL

מכונית טובה מבית טוב

בית קרייזלר-מכשירי תנועה בע"מ

ת"א:דרך פתח-תקוה 74, טל.36115. חיפה:דרך העצמאות 104, טל.04-524475 ואצל הסוכנים ברחבי הארץ.

אבינו, חותננו, סבנו ואחינו האהוב

פרדי גולדשטיין ז"ל

איננו

הלויה תצא היום, יום שישי, כ"ג שבט תשל"ג (26.1.73) בשעה 12.30 מבית ההלויות העירוני ברח' דפנה 5 לבית העלמין בגבול בת־ים חולון.

חנה רפפורט — צהלה
אורה ואלינסקי — חולון
פטר גולדשטיין — איסטנבול
אדלה רייכמן — תל־אביב
והמשפחות

הננו מודיעים בצער על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

ר' יונה רוזנוורצל ז"ל

הלויה התקיימה ביום חמישי, כ"ב בשבט תשל"ג (25.1.73) בקיבוץ עין השלושה

רחל רוזנוורצל
שמואל שורשן ומשפחתו
שושנה רויסמן ומשפחתה
ובית עין השלושה

בצער רב וביגון אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית של בעלי ואבי היקר

שמעון ב"ר דוד קליימן ז"ל

[illegible]

שנפטר ללא עת

הלויה תצא היום, יום שישי כ"ג שבט תשל"ג, 26.1.73 בשעה 11.00 לפנה"צ מבית הלויות העירוני רחוב דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בנחלת יצחק

המתאבלים:
אשתו, בתו
וכל בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של יקירנו

חיים מרדכי בן צבי אברהם תרשיש ז"ל

(מרק טירשטיין)

ההלויה תצא היום, יום ששי, כ"ג בשבט תשל"ג, 26.1.73 בשעה 12.00 מבית ההלויות העירוני, רחוב דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בחולון.

אשתו: אניטה תרשיש
הוריו: צבי ומינה טירשטיין
וכל המשפחה
פרד וחידה סימונס
דוד, שרה, גאדי ורוני סימונס

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

בית מוסך ון ליר בירושלים

משתתף בצער רב עם

מר פרד סימונס

במות חתנו

מרדכי תרשיש ז"ל

אנו אבלים על פטירתו ללא עת

של יקירנו

חיים מרדכי (מרדוך) תרשיש

ז"ל

דוד ורבקה סימונס — ניו־יורק

במלאת שנתיים לפטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר

ישראל זיגמן ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שני, כ"ו בשבט תשל"ג (29.1.73) בשעה 11.30 בהר המנוחות גבעת שאול ירושלים

קרוביו וידידיו נפגשים ליד שער בית העלמין

אשתו, בנותיו והמשפחה

במלאת 9 שנים לפטירת יקירנו

שמואל מאיר ז"ל

([illegible])

תערך אזכרה ביום ראשון, כ"ה בשבט תשל"ג (28.1.73) בבית העלמין הישן חוף הכרמל חיפה בשעה 15.00

מתאספים ליד השער הראשי.

המשפחה

هكذا من الأصل

صكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הכח ר"ג עלול לאבד את יתרונו בימק"א

הפועל ת"א (בבלומפילד נגד הפועל חיפה) דרוך לזינוק לפיסגה — עם חידוש הליגה הלאומית

ליגה לאומית

מאת סופר „ספורט הארץ"

לאחר שבועיים של מאבק על גביע המדינה בכדורגל ושתי אכזבות בגביע אירופה בכדורסל, בבלגראד ובמילאנו, שוב יופנו מחר זרקורי הספורט הישראלי לעבר הליגה הלאומית, התחרות למוקד הפעילות כדי לרתק רבבות במחזור ה־18.

משוקי הגביע על כל תהפוכותיהם השפו מעלות וליקויים אצל קבוצות לאומיות רבות, שארבע־עשרה מהן פילסו דרכן לשלב שמינית הגמר. קשה לקבוע באיזו מידה ישתקפו תופעות אלה גם בליגה, אבל סביר להניח, כי בכמה מגרשים עדיין לא יעלמו סימני החולשה כליל.

למי שהספיק לשכוח: המירוץ לבכורה מתנהל עתה בין שני יריבים עיקריים, הכח רמת־גן והפועל תל־אביב, שרק נקודה אחת מפרידה ביניהן בפיסגה. מיקום זה עשוי לקבל מחר כיפנה, הגם שאין לזה כל ערובה.

הקרב על הבכורה

הכח יוצא לבירה, תוך שאיפה להגן על יתרונו הדחוק בהתמודדות חריפה עם בית"ר ירושלים. לכאורה בולט הפער הגדול מתוחי ביכולתן ובהישגיהן של שתי הקבוצות; אך למרות שבית"ר מדורג רק 11, ואיבד הרבה מתנופתו, יהיה זה לגביו אתגר לבלום את יריבו. אם ישחק הכח בשאפתנות ויוסיף לגלות יציבות גם בימק"א, לא יפסיד את שתי הנקודות.

הפועל תל־אביב, מאוכזב מ־210 דקות ללא שערים נגד בית"ר רמלה בגביע, ינסה לשכוח את אי־הצלחתו ולהתרכז בליגה — במשחק המרכזי בבלומפילד (בשעה 2) נגד הפועל חיפה. מה שיקשה במיוחד על התל־אביבים, בכל כושר שיגלו, נעוץ כנראה בעובדה כי החיפאים נסוגו למקום ה־13 ויאלצו לגלות התנגדות עיקשה, כדי שלא להיקלע לאי נעימות גדולה בתחתית. חיפה הצדיק להתגונן, וזו כנראה סיבה בספקת לחזות תיקו ומעלה למארחים.

הזדמנות לאלוף

שלוש קבוצות עם 19 נקודות, שאמנם התרחקו מהמאבק הישיר לאליפות, אך עדיין לא איבדו את הקווהן להדביק את הפער, יפולו — הנך כדי משחקיהן — לעבר הנעשה ב„חלונות הגבוהים".

מבלת הליגה הלאומית

.1	הכח ר"ג	17	12—25	24
.2	הפועל ת"א	17	13—26	23
.3	מכבי יפו	17	13—20	19
.4	הפועל י"ם	17	12—15	19
.5	מכבי פ"ת	17	26—27	19
.6	הפועל כפ"ס	17	16—17	17
.7	מכבי ת"א	17	15—16	17
.8	מכבי חיפה	17	20—16	17
.9	מכבי נתניה	17	22—17	17
.10	הפועל ב"ש	17	21—20	16
.11	בית"ר י"ם	17	20—15	16
.12	בית"ר ת"א	17	17—17	15
.13	הפועל חיפה	17	22—20	15
.14	שמשון ת"א	17	27—21	15
.15	הפועל פ"ת	17	17—12	13
.16	מרמורק	17	26—15	11

למכבי יפו, שמגרשו עדו מבצרו, סיכוי של ממש לשמור על מקומו השלישי גם אחרי המיפגש עם בית"ר תל־אביב, אחת משתי הקבוצות הלאומיות היחידות שנשרו מהגביע.

מבחן קשה יותר צפוי להפועל ירושלים בפתח־תקוה, דווקא מפני שהקבוצה המארחת — הפועל פתח־תקוה — שוב אינה יכולה להתיר לעצמה שום אכזבה ביתית, אם רצונה להיחלץ מהמקום ה־15.

הנציג השני של פתח־תקוה, מכבי, יתארח ב־12 בבלומפילד אצל מכבי תל־אביב, שלגביו תהיה זו הזדמנות להוכיח כי הוא מסוגל לנצח לא רק יריב מליגה א' במשחקי גביע. שתי נקודות מלאות, שלא הושגו מאז זמן רב, יוכלו לשפר את מקומו השביעי של האלוף.

סיכוי למרמורק

הפועל מרמורק נגד הפועל כפר־סבא (בלי כובש השערים ישראל פוגל) הוא משחק, שבכוחו לסבך את המצב בתחתית. השיגה הביתים האחרונים של מרמורק בליגה ידרבנו אותה לבחון נוסף ברחובות.

עוד משחק רב השפעה על הנעשה בתחתית: הפועל באר־שבע נגד שמשון תל־אביב. השאפתנות של באר־שבע מול ההתקפה המסוכנת של שמשון, בראשותם של רומנו וזהבי, מרמזות על קרב מרתק ושקול.

מכבי חיפה יארח את מכבי נתניה במיפגש אופייני בין שתי קבוצות ממרכז הטבלה, שצברו מספר נקודות זהה ומגלות יכולות דומות. ליחיפה יתרון ביתי בלתי מבוטל, אך כיוון שנתניה הצליחה העונה בכמה משחקי חוץ — אולי תיקו.

המובילים מחולון ומחדרה במגרשי קבוצות המקום ה־13

סיכוי לבני־יהודה (בבית נגד הפועל בת־ים) לחזור לראש המחוז הדרומי של ליגה א׳

ליגה א׳

מאת סופר „ספורט הארץ"

עם פתיחת הקטע השני של המירוץ לרכישת הכרטיס הלאומי, יתקדו כזור העיניים למאבק בראש ליגה א' דרום, בו עשוי אלוף החורף הפועל חולון לאבד את שליטתו הבלעדית בצמרת (ביתרון נקודה) לבני יהודה.

בעוד שהפועל חדרה משקיף בשחון של 3 נקודות על המגבים להדביקו, ולגזול ממנו את הבכורה, נהנים החולונים מכפר של נקודה בלבד, שעליהם לגונן עליו במשחק־חוץ קשה בלוד נגד הפועל המקומי המדורג 13, בטווח נקודה מאיזור הירידה. להולונים צפוי מאבק קשה, שבני־יהודה ישקיפו עליו בעניין בהגרשם הביתי, בו יארחו את הפועל בת־ים נטול היומרות (מדורג 8, עם 15 נקודות), שאינו משתתף במאבק הצמרת ואינו חושש מגלישה לאיזור הירידה. שאגבות אפשרית של האורחים מבת־ים עשויה לעזור לבני־יהודה להשיג את מטרתם.

יתר משחקי מחוז הדרום: בית"ר רמלה — הפועל אילת, הפועל יהוד — הפועל בית־שמש, מכבי רמת־עמידר — הפועל קרית־אונו, הפועל אשדוד — הפועל באר־יעקב, הפועל דימונה — הפועל ראשון־לציון, מכבי שעריים — הפועל רמלה.

הרצליה עדיין בקודה...

במחוז הצפון יעשה מכבי הרצליה נסיון נואש להדביק את יתרון החדרתים, היוצאים למאבק־חוץ נגד קבוצת התחתית כל הפועל מגדל־העמק (דירוג 13), המרוחקת רק 4 נקודות מאיזור הירידה. גם מכבי הרצליה יוצאים משחק־חוץ קשה, נגד קבוצת התחתית של הפועל טבריה (מקום 14, 9 נקודות). אך ספק, אם שני מאבקי החוץ הללו ישנו בצורה מהותית את פני הצמרת הצפונית.

צמרת ליגה א׳ — צפון

.1	הפועל חדרה	15	11—36	25
.2	מכבי הרצליה	15	12—25	22
.3	הפועל עכו	15	14—21	21
.4	הפועל רמת־גן	15	17—28	20

יתר משחקי מחוז הצפון: הפועל נהריה — הפועל רמת־גן, הפועל הרצליה — בית"ר נתניה, הפועל מגדל העמק — הפועל בית־צרת, הפועל צפת — הפועל גבעת־חיים, הפועל טירת־הכרמל — הפועל עכו, הפועל נחליאל — הפועל קרית־שמונה.

צמרת ליגה א׳ — דרום

.1	הפועל חולון	15	11—14	23
.2	בני־יהודה	15	15—25	22
.3	הפועל יהוד	15	19—26	20
.4	מכבי שעריים	15	15—24	19

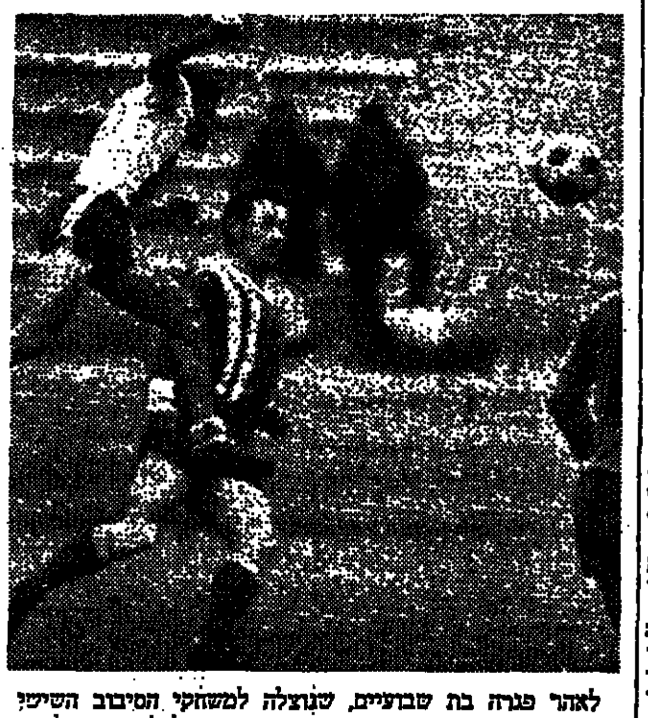

לאחר פגרה בת שבועיים, שנוצלה למשחקי הסיבוב השישי בגביע המדינה, תחזורנה מחר קבוצות הכדורגל למאבקי הליגה. בתצלום: מאבק על הכדור במיפגש הגומלין בין הפועל חדרה לבית"ר תל־אביב שנסתיים בשבת החולפת בלא שערים לאחר 120 דקות. הוא הוכרע לטובת המארחים מחדרה בבעיטות מ־11 מטרים. (צילם: ישראל סמיונסקי)

לאחר פגרה של שנה מיפגש בין־ארצי מחר נגד הולנד

כדוריד

מאת סופר „ספורט הארץ"

לאחר כשנה, בה לא התמודדה נבחרת ישראל בכדוריד במיפגש בין־לאומי, שוב יוצב מחר בפניה אתגר: נבחרת הולנד. המיפגש יחל בשעה 8 בערב, בהיכל הספורט ביד אליהו.

אם כי המדובר במפגש בין־ארצי ידידותי בלבד, אין להקל ראש בחשיבותו, כי הוא מעמיד מחדש את הכדוריד הייצוגי שלנו על פסים ספורטיביים. רבים מקווים שיהיה לו גם המשך הולם ולא יהיה בבחינת תופעה חולפת וחד פעמית.

בסגל הנבחרת הישראלית 19 שחקנים, כרביתם בעלי נסיון בין־לאומי מעט מאד; כתוצאה מנסיבות אובייקטיביות. מאמני הנבחרת יעקב סנדלר ומשה לגיל הביעו את קורת רוחם מההופעה המלאה לאימונים האחרונים, שהיא הוכחה לרצינות ורצון להצליח. משה לגיל סבור „שעם רצון טוב והתלהבות צריך לקוות לטוב".

הרמה ירדה

המאמן, שעד לפני שנה שימש כמאמן־שחקן בהפועל פתח־תקוה, ציין שרמת הכדוריד בישראל ירדה לעומת שנים עברו, והדבר מחייב הקמתה של נבחרת טובה חדשה, על יסוד החומר הקיים משום „שרמת הנבחרת אינה חייבת בהכרח לשקף בבואה של הקבוצות".

המאמן לגיל ציין את שמות תשעה שחקנים מתוכם תיבחר השביעיה הפותחת: סלע, ביאליק, מדמוני, נאמן, מנגבוים, הופמן, לפלר, גלפנד, תל־אור. ביום א' יהיה מיפגש הגומלין בהיכל הספורט בחולון.

אליפות בשיוט

אליפויות אזוריות בשיוט יהיו מחר מול חופי עכו, שדות־ים, תל־אביב, אילת ובכנרת. תחילת השיוטים בשעה 9.30 בבוקר.

בליגה במשקולות

תחרות בליגה הלאומית מחוז הצפון בהרמת משקולות, תהיה הערב משעה 8 בבית שרת בגבעתיים. הקבוצות המשתתפות: הפועל קרית־חיים — הפועל עכו. מכבי תל־אביב — הפועל רמת־גן.

בליגה בהיאבקות

שלוש תחרויות בליגה הארצית בהיאבקות יהיו הערב. מחוז המרכז: הפועל קרית־שלום — הפועל ירושלים (בבית־ברנר, קרית שלום). מחוז הצפון: הפועל גבעת־חיים — הפועל בקעה אל גרביה. מחוז הדרום: הפועל אשדוד — הפועל יבנה (בבית לורוס באשדוד).

בליגה בכדורמים

בליגת החורף בכדורמים יהיו מחר במכון וינגייט המשחקים הבאים: ב.מ.ע. ת"א — הפועל פתח־תקוה. הפועל אפיקים — הפועל פתח־תקוה. ב.מ.ע. ת"א — הפועל תל־אביב. תחילת המשחקים ב־9 בבוקר.

בליגה בטניס שולחן

ארבעה מיפגשים יהיו הערב ומחר בליגה בטניס שולחן. הערב: הפועל חיפה — מכבי צפון, מכבי תל־אביב — בית"ר נס־ציונה. הפועל תל־אביב — הפועל ראשון־לציון. במוצ"ש: אליצור מקוואות־יצחק — מכבי חיפה. תחילת התחרויות ב־8 בערב.

מירוצי אופניים

מרוצי אופניים לבוגרים ולנוער, במסלולים לאורך 15 ק"מ, יהיו מחר ברמלה. הזינוק יינתן בשעה 7 בבוקר.

אליפויות בג'ודו

אליפויות צפון הדרום בג'ודו יהיו מחר משעה 11 לפני הצהריים בקרבן נוגן ובקיבוץ עין־השלושה.

אייניס וארזה — דינאמו 60:84

גביע אירופה

וארזה, 25 (עי"ר). במשחק הראשון ברבע הגמר בגביע אירופה לאלופות בכדורסל, ניצחה כאן אמש אייניס וארזה באולמה את דינאמו בוקארשט 60:84 (32:43).

את מירב הנקודות לאייניס קלעו: המקסיקאי ראגה (21) והאמריקאי מורס (24). לדינאמו נובאק (17).

באותו בית, במשחק שהיה בפראג, הכניעה צ.ס.ק.א מוסקבה את סלביה פראג 79:84, לאחר שהציבים הו־ליכו 37:46 במחצית.

לנינגרד — מובילקאמרו 67:72

קבוצת הכדורסל הסובייטית ספארטאק לנינגרד, ניצחה בלנינגראד, במיפגש הראשון ברבע גמר גביע אירופה למחזיקות גביע, את מובילקאמרו מילאנו 67:72.

בגביע אירופה לאלופות (נשים) הכניעה מחזיקת הגביע, האגודה רידגה, את ס.ש.ס. בודאפשט 43:88.

בגביע אירופה למחזיקות גביע לנשים ב„בית הישראלי", הכניעה ספארטאק סופיה באולמה את הכבי־האדום בלגרד 77:97.

ליברפול מחר נגד וולבס

בליגה האנגלית

לונדון, 25 (עי"ר). המשחק המעניין והמסקרן במחזור ה־28 של הליגה האנגלית בכדורגל עומד להיערך בשבת בוולברהמפטון, בין קבוצת וולבס, הניצבת במקום ה־11 בטבלה, לבין המוליכה, ליברפול. בהייבורי יהיה מיפגש צמרת בין ארסנל (2) לניוקאסל (5).

מנצ'סטר־יונייטד, שצברה נקודה נוספת וניצבת במקום ה־21, תארח בקובנטרי (12). ביום ד' בערב סיימה יונייטד בתיקו אפס עם אברטון, לעיני קהל שיא העונה במגרשה — 59 אלף צופים.

שני משחקי דרבי יהיו בלונדון: וסטהאם (8) תארח את צ'לסי (10) וקריסטאל־פאלאס (21) תארח את טוטנהאם (9).

יתר המשחקים: דרבי — וסט־ברומיץ', אברטון — לסטר, איפסוויץ' — סאותהמפטון, לידס — סטוק סיטי, מנצ'סטר־סיטי — בירמינגהאם, שפילד־יונייטד — נוריץ'.

אייאקס — ריינג'רס 2:3

אמסטרדם, 25 (עי"צ). גם במשחק הגומלין בין מחזיקת גביע־אירופה לאלופות לבין מחזיקת גביע המחזיקים, היתה ידה של האלופה אייאקס כאמסטרדם על העליונה, בנצחה כאן את ריינג'רס גלאזגו 2:3 (2:2). במשחק הראשון ניצחו ההולנדים 1:3.

האן (11), מוראן (36 בבעיטת־11) וקרויף (81) הבקיעו את השערים לאייאקס. מקדונלד (2) ויאנג הבקיעו לריינג'רס.

מטרבלי הפך פיגור 5:0 לנצחון

לונדון, 25, (עי"ר). אלוף הטניס הסובייטי, אלכס מטרבלי, עלה כאן לחצי־גמר „טורניר רויטמך", כאשר הפך פיגור של 5:0, לנצחון על האמריקאי אריק ואן־דילאן — 5:7, 2:6. ההולנדי תום אוקר נזקק ל־52 דקות, כדי לנצח את האפריקאי ריי מור — 6:0, 3:6.

אסטון־וילה — ביירן 1:1

בירמינגהאם, 25 (יו. פי.). קבוצת הכדורגל האנגלית אסטון־וילה סיימה במגרשה בתיקו 1:1, את מיפגשה עם האלופה המערב־גרמנית, ביירן מינכן.

אליפות בקליעה

אליפות ישראל בקליעה ברובה סטנדרטי, 3X20 כדור, תהיה מחר משעה 9 בבוקר במטווח ברמת־גן.

יעל ואלישע באב"ד
שמחים להודיע על הולדת בנם בכורם
דורון - צבי
נכד לשפרה ויעקב באב"ד
ולבטי ויעקב אברמוב
הברית נערכה בחוג המשפחה

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללמודי חוץ
מודיע כי נמשכת ההרשמה בחיפה
לקורסי הכנה
לבחינות המיון לטכניון ולמוסדות להשכלה גבוהה
1) קורס מורחב: המיועד למוגרי המגמות הריאליות בבתי הספר התיכוניים אשר סיימו לימודיהם לפני מספר שנים רב, המעונינים לחזור וללמוד את החומר הנדרש בבחינות המיון.
מועד הפתיחה: חודש פברואר 1973.
2) קורס יסודי: המיועד לבוגרי המגמות הומנית וביולוגית, המבקשים להשלים וללמוד את החומר החסר. וכן למועמדים משאר המגמות שהפסיקו לימודיהם לפני מספר שנים רב.
מועד הפתיחה: חודש פברואר 1973.
פרטים והרשמה:
בחיפה: הטכניון, בנין ראשי — הדר הכרמל, טל. 667818, 661151.

מכירת סוף העונה
של מבחר בגדי נשים
בסלון אסתר־אניטה פישר
רח' לונץ 4, ירושלים

במרכז המסחרי בשדרות גולומב בחיפה
נותרו עוד
מספר חנויות למכירה
בדבר פרטים נא לפנות: י' פריצקר ושות'
חיפה, טלפונים 669119, 664693

דרוש דחוף לקניה
מגרש באזור התעשיה
סגולה
פתח־תקוה
או באזורי תעשיה אחרים
שטח גדול, רצוי עם מבנה עבור בית יציקה למתכת. אפשרי עם מתקנים
לפנות ת.ד. 1059 גבעתיים עבור „בית־יציקה".

נעלי קולי
5000 מחסלים
זוגות נעלים איטלקיות
MADE IN ITALY
נעלים החל מ־ 35 ל"י
מגפים החל מ־ 50 ל"י
נעלי קולי ת"א, אלנבי 38
(מול קולנוע „מוגרבי")
פתוח כל היום ללא הפסקה

עירית נתניה
הכרזה מס׳ 71/73
למבטחי העיריה לשנת התקציב 1973/74
מודעה עירונית מס׳ 124/73
מוזמנות בזה הצעות לבטוחי העיריה המפורטים להלן:
1. בטוח מבני העיריה המושלם, אש מקיף מורחב.
2. בטוח כלי רכב וציוד כבד.
3. בטוח חבות מעבידים.
4. בטוח צד שלישי כלפי הציבור כולל תלמידי בתי־הספר.
5. בטוח תלמידים מפני תאונות אישיות.
6. בטוח אחריות מקצועית.
7. בטוח כספים, שטרות, המחאות והעברות כספים.
8. בטוח רכוש מפני פריצה.
9. בטוח שבירת זכוכית.
10. בטוח מיכלי דלק.
11. בטוח נוער, מועדונים תאונות ארגון.
12. בטוח נהגים תאונות ארגון.
13. בטוח מבקרי תברואה ופיקוח עירוני בתאונות ארגון.
פרטים להכרזה אפשר לקבל במשרדו של גזבר העיריה תמורת תשלום של —.50 ל"י.
ההצעות יש להגיש ב־3 העתקים, בדואר רשום, בציון מספר ונושא המכרז על גבי המעטפה, על פי כתובת של מזכיר העיר עד ליום החמישי, י"ב באדר א' תשל"ג (15.2.73).
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית, למילוי ההצעות, בשעור של 5% מערך ההצעה. אחרת לא תובא ההצעה בחשבון.
בהצעה יש לציין את דמי הבטוח, דמי הרשום, פוליסה ובולים, פרט לבטוח תלמידים שבו יש לציין פרמיה ברוטו בעד כל תלמיד.
על המציע לקחת בחשבון תקופת הבטוחים כולם ל־5 שנים.
סעיף בטול הפוליסות יהיה כדלקמן: 2 חדשים לפני גמר הבטוח רשאית העיריה או המבטחים להודיע על אי המשך הבטוח.
העיריה רשאית למסור לחברה אחת את כל בטוחיה או לחלק את הבטוחים בין חברות אחדות, כראות עיניה.
נכונות המציע לממן הלואה לעיריה, ותנאי ההלואה יובאו בחשבון בזמן הדיון בהצעות.
המפרטים שבנספחים הם תמציתיים ואינם כוללים פרטי פרטים לכללים הבטוח השונים.
לכל פרט בהצעה יש לצרף דוגמת פוליסה.
נתניה, י"ט בשבט תשל"ג
22 בינואר 1973
ע. בן־עמי, ראש העיריה.

סוכנות „הארץ" באר־שבע
ביטון את חרוש
קבלת מנויים חדשים ומודעות ל„הארץ" ו„הארץ שלנו" באר־שבע.
פסג׳ אוניקו, טל. 22022 באר־שבע
1 — 8 לפנה"צ, 4 — 7 אחה"צ.

השתחרר משרשרת עלית המחירים
קנה היום דירה בירושלים במחיר קבוע ומשכנתא גדולה, ללא הצמדה
שלם
140.000 ל"י
ולא יותר!
ותקבל דירת 3½ חדרים והול, 105.5 מ"ר בשכונת המגורים החדשה והמודרנית
נוף תלפיות
מעליות, ברי דשא, חניה פרטית, חימום וגז מרכזי.
קנה עוד היום במחיר קבוע — ללא שינוי

הפרויקט הגדול של חברת
עובדיה לוי בע"מ
רח' שמאי 8, טלפון 02—228860

למכירה
עגורן צריח (מנוף הרמה)
תוצרת ליבהר 40 C.S ב־4 חוליות
בדבר פרטים בא לפנות י. פריצקר ושות'
חיפה, טלפונים 669119, 664693

מפעל ותיק
ידוע בכל הארץ, המייצר מכונות גדולות וקטנות במדרות
מחפש מוצר
או מוצרים נוספים (אפשר גם מפלב"ם)
כדי להחזיק את שטחי מעולתו
לרשותנו עומד כח מקצועי מעולה לתכנון וביצוע, ציוד לייצור (גם בייצור המוני) ואפשרויות מימון
נא לפנות לת. ד. 4496 חיפה למס' 16710
סודיות מובטחת.

במרכז המסחרי המוקם
במעונות גאולה חיפה
חנויות למכירה
לפנות: מפעלי בניה אסף
טלפון 669119, 664693, חיפה

מסעדה מרתף - ראשון
RICHON CELLAR REST
תל־אביב, רח' אלנבי 11, טל. 55840 — 55834
- המסעדה לאניני הטעם
- מבחר עשיר ומגוון של מאכלים אירופאים
- פתוח כל יום — צהרים וערב
- פתוח גם בשבת
שרותי קיטרינג —
אספקה למסיבות בית על ידי שרותי מרתף־ראשון בע"מ

החברה לאוטומציה
במינהל השלטון המקומי בישראל בע"מ
שינוי כתובת
החל מתאריך כ"ג בשבט תשל"ג 26.1.73
ישונו כתובות משרדינו כלהלן: —
הנהלה ארצית ויחידת תכנון/תכנות
— רח' קרליבך 29, ת"א
יחידת ביצוע (כולל מחשב)
— רח' הארבעה מס. 4, ת"א
מספר הטלפון הינו
03-281257
(3 קוים).

אוניברסיטת חיפה
הודעה לבוגרים
טכס הלוקת התעודות לבוגרים ולמוסמכים מחזור תשל"ג, יערך ביום ה', כ"ז באדר א' תשל"ג (1.3.1973).
הודעות בענין זה נשלחו לזכאים לקבל את התואר.
תלמידים שהשלימו חובותיהם אך לא קבלו הודעה, מתבקשים לפנות בהקדם האפשרי למזכירות ההרשמה.

פרס ראשון
מכונית פיג'ו 304
דגם 1973 ✱ כולל מסים
פרס שני
מערכת סטריאופונית
TANDBERG + ELAC
ועוד שפע פרסים
יקרי ערך
ברבבות ל"י
חידון סמלים
בכל יום ששי
במוסף השבועי
של הארץ
אל תחמיץ את ההזדמנות!

קובץ בעלי המקצוע בענ"א
מנהלי מערכות, תוכניתנים, מנהלי יחידות מחשב, מרצים מדריכים, או חוקרים בתחומי ענ"א ומחשבים, אשר טרם מלאו שאלונים כדי להיכלל בקובץ, מוזמנים לעשות זאת בהקדם.
מטרת הקובץ היא לסייע בקידום מערכת ההדרכה בשטח ענ"א ומחשבים ופיתוחה; כן יסייע הקובץ להדוק הקשרים בין בעלי המקצוע בישראל ועמיתיהם בעולם.
קמות הכלולים בקובץ מתפרסמים פרקים פרקים ב„ידיעוני" אילתם והקובץ כולו יתפרסם, בבוא הזמן, בצורת ספר תחת השם „מי ומי במחשבים בישראל".
- בדבר שאלונים ופרטים נא לפנות:
אילתם, האיגוד לתכנון ומחקר בע"מ
ת.ד. 7170 ירושלים, טל. 68171/2.

הוענקו מזלגות ל־70 מסעדות מצטיינות

דיפלומה ... שרת אוכל

CASBA

Restaurant

4 מזלגות בתשעה שנים רצופות.

מסעדה קסבה

ת"א, רח' יהודה 32, טל: 442617—449101

פרסום אתגר אריק

טכס שנתי שהפך למסורת

טקס חלוקת תעודות „מזלגות" ל־70 המסעדות המצטיינות בארץ, נערך לפני שבועיים במלון הילטון בתל־אביב, בהשתתפות שר התיירות מר משה קול. טקס זה הפך למסורת והוא מתקיים ברציפות זו השנה התשיעית ונערך ע"י חברת בזק, החברה הישראלית להוצאת מדריכים.

השנה, שלא כבשנים עברו, מינתה חברת בזק בשיתוף עם מיסדר אבירי הגריל בישראל, ועדה בת שמונה חברים שאמורה היתה לבקר בעשרות המסעדות, מפוארות וצנועות כאחת, ולטעום מכל סוגי התבשילים; לעמוד על דרך הכנתם, לבדוק את הנקיון, להעריך את השירות ועוד כהנה וכהנה.

חברי הועדה ביקרו ב־160 מסעדות, מתוכן 70 זכו במזלגות לפי הפירוט הבא:

2 מסעדות זכו ב־4 מזלגות (יוצא מן הכלל) — שתיהן בתל־אביב:

11 מסעדות זכו ב־3 מזלגות (מצוינה);

21 מסעדות זכו ב־2 מזלגות (טוב מאד);

36 מסעדות זכו במזלג אחד (טוב):

6 מסעדות צוינו „כמבטיחות".

26 מסעדות לא זכו בשום ציון, ואילו 58 מסעדות אחרות — צוין שמן וכתובתן בלבד.

מר אברהם לוי, מנהל חברת בזק העומד בראש מפעל זה מציין: „במסגרת חגיגות כ"ה למדינת ישראל, יתקיים בארץ בחודש מאי השנה, הקונגרס הבינלאומי לגסטרונומיה, ולפיכך, אנו מיחסים משנה חשיבות לרמתן של המסעדות בישראל, והוחלט השנה להפר את המסורת ולמנות במקום טועם יחיד, ועדה שחבריה נמנים על העילית של אנשי המקצוע בשטח הגסטרונומיה", ועוד הוסיף מר לוי: גם השנה ניכרת עליה ברמתן של המסעדות בארץ, בכל הקשור בטיב האוכל, ברמת השירות ובעיצוב נאה ובעיקר ברצון של בעל המסעדה לשפר ולהעלות את הרמה.

מר אברהם לוי
מנהל חברת „בזק"

רשימת המסעדות שמינו נכללת במדריך בזק — המוצא לאור מדי שנה ע"י חברת בזק ומופץ בכל רחבי תבל ב־4 שפות: עברית, אנגלית, צרפתית וגרמנית. המדריך הכולל מידע מירבי ומעודכן על ישראל, הפך למדריך השימושי ביותר למאות אלפי התיירים המבקרים בארצנו.

באחרונה הרחיבה חב' בזק את פעילותה אל מעבר לים והפיקה את מדריך התיירות של רומניה וספרד. שלושה מדריכי תיירות נוספים ליוון, יוגוסלביה ובריזיל נמצאים בשלבי הכנה.

כן מתכוננת החברה לארגן לקראת הקיץ פסטיבל יין בספרד והוצאת שבועון, במספר מדינות באירופה, במתכונת —

כאן גם המקום לציין, את תרומתה החשובה של חברת בזק לתעשיית התיירות בישראל, בהוצאת שבועון התיירות היחיד מסוגו בארץ THIS WEEK IN ISRAEL המופץ חינם בבתי מלון, מוקדי תיירות ובטיסות נכנסות, השבועון המכיל מידע חיוני, משמש את התייר בן־לויה נאמן ומספק לו שפע פרטים חיוניים בנושאי קניות, בידור, מסעדות וכו'.

המלצת הירחון הגסטרונומי הבינלאומי

על.. שה רוז'ה סקוטש האוס.

LE NOUVEAU GUIDE GAULT-MILLAU

Le Vol ... ire:

pianis... Danube. ... tentimental. 50 L.I. ...

● Chez Roger, 52, Yefet Street, à Jaffa (tél.: 823149). Dans le palais arabe qui jouxte le Scotch House (voir « Hôtels »). Carte très étudiée (pruneaux farcis, saumon, poussin farci, strogonof, etc.). Cuisine raffinée. Excellent service. Atmosphère intime et chaleureuse. 40 L.I. par personne.

Il existe à Tel-Aviv beaucoup d'autres restaurants fo... Fontainebleau (19... ...ndo... 7.

ספרו של השף רוז'ה:

Gourmet Book of Cooking

דורג במקום ה־11 ע"י הספו האמריקאית היחידה בעולם לספרים גסטרונומיים.

Scotch House
Chez Roger

יפו. רח' יפת 52. טל: 823149

פרסום אתגר בע"מ

פתחנו אגף חדש

ל„שלדג"
מסעדת הדגים האכסקלוסיבית

מהים באהבה...

✱ מבחר דגים ופירות ים טריים
✱ אוירה נעימה

פונדק שלדג

ת"א רח' בן־יהודה 256. טל: 445465

פרסום „אתגר בע"מ"

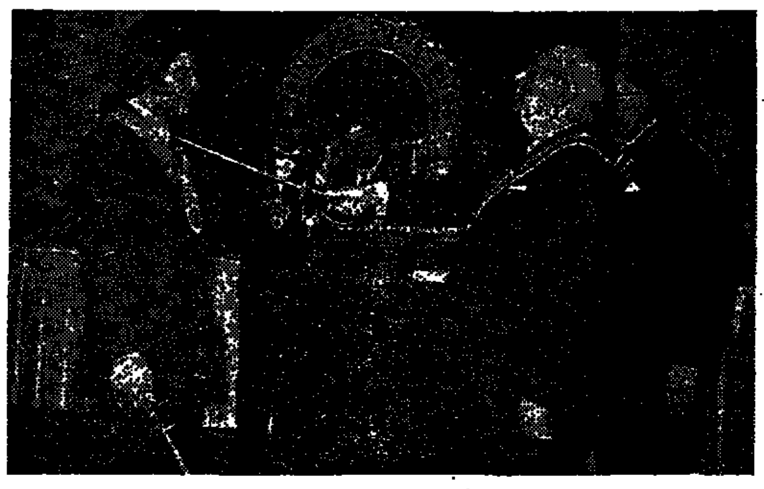

מר ג'אן וולבי הנשיא העולמי של מסדר אבירי הגריל, מעניק אות הצטיינות לאשף ארמנד שבת ממסעדת רון תל־אביב, המסעדה זכתה השנה בשלושה מזלגות.

בתיאבון רינת „רון"

פעם, לפני שנים לא רבות כל כך, כשתנועת המסעדות היתה אצלנו בראשית עליה השמונגיים; בתקופה שחשבון־הוצאות כבר היה קיים, אך עדיין לא היווה פריט־נוף אינטגראלי במערך הקיום — היתה מסעדת „רון", על הטיילת של תל־אביב, המקדש הכמעט־יחיד לאמני־החיך האמיתיים. מי שביקש לסעוד סעודה ברמת גבוהה ולברור לו פריטים מתוך תפריט צרפתי מלא־השראה, היה מכוון את צעדיו לאותה מסעדת יוקרה מסוגרת.

מאז היכו גלים רבים את שורשי הטיילת. ענף המסעדות התפתח בד בבד עם עליית רמת־החיים, התעצמות ענף התיירות והגבהה עולו של מס ההכנסה. לצדה של „רון" קמו בכיכר העברית הראשונה מסעדות חדשות, מהודרות, עם מטבחים משובחים ו„רון" חדלה להיות בת־יחידה.

על אף כל התמורות שחלו בתקופה האמורה ועל אף שהתחליפו בעלים וטבחים, עדיין נשארה „רון" (רציף הרברט סמואל 86) אחת המסעדות המעולות שבעירנו.

המסעדה סגורה ומסוגרת מכל עבר. וילאותיה כופשלים. הכניסה דיסקרטית. אין אורות־תוק. אין שלטים זוהרים. בפנים אוירת יוקרה מעודנה. מלצרים בתלבושת מלאה מושכים לפניך את הכסא ודוחפים אותו אחריך. מדליקים את הנר על שולחנך. מפות אדומות, נקיות. העריכה לפי כל כללי הטכס. מוסיקת־רקע חרישית ונעימה. מנגינות סולידיות. התפריט בצרפתית. אף מלה עברית אחת. כבתר של אפריטיפים. מנה עיקרית אחת, לא מן היקרות והיוקרתיות עולה כאן 16 ל"י. בלי מסים ושרות, כמובן.

כמנות ראשונות אנו מזמינים אבוקדו וקנלוני. האבוקדו של „רון" הוא בגדר של תבשיל: בקרימים אותו עם חסילונים וגבינה. אורגינלי כאהה. הקנלוני מצוין ומורגשת שיכבת הלב לטיב המילוי.

מנות עיקריות: אומצת עגל וביבאבית ופילה עגל עם פטריות. הראשונה — אומצה מוקמת בגבינה. לגמרי לא רע. השניה: קיביות בשר רך הבקר, עשוי עם פטריות שמפיניון. כבר בנגיסה ראשונה אתה בוטח כי הבשר הוא מטיב מעולה. האדמומיות הקלה שבמרכזו מעידה כי הטבח הקפיד להסירו מן בעל האש. לא מוקדם מדי, לא מאוחר מדי. התוספות: כדורי תפוחי אדמה מטוגנת בצורת סיגרלוה; שעועית ירוקה ברוטב קליל וסלאט ירקות. הטוב מכל התוספות — שהיו בסדר גמור — היה הסלאט, שהתברך בגבינות וברעננות.

סיימנו בקציפת־שוקולד ובתמר כמולא אגוזים. הקציפה היתה מצויינת, לא כבדה מדי, רוויה בליקר וגדושה אגוזים. התמר הממולא — כיאה כפרוטם של מסעדה זו — היה בסדר־גמור למי שאוהב בתוקי־בתוק.

זהירים בחשבון ההוצאות לא ליוונו את הארוחה בבקבוק יין, כיאות, גם לא סיימנו בקפה.

הסעודה הנזכרת, לשני סועדים, עלתה 90 ל"י — כולל שלושה בקבוקי משקה קל וכוס צנוע למלצר. מי שמבקש לפתוח ארוחה כזאת באפריטיף, להמשיך ביין ולסיים בקפה, יתכונן להוצאה של 120 ל"י לפחות לזוג.

מאוי"ל

מסעדת רון

תל־אביב, רציף הרברט סמואל 86, טל: 55530

המדור ערוך ומוגש על־ידי פרסום אתגר בע"מ

„מי ומי" הפיצריה

מר „ברכה ארנלדו" מ„מי ומי" הפיצריה מרח' דיזנגוף 293 מקבל מידי שר התיירות מר משה קול תעודת הצטיינות בדרגת מסעדה „טובה".

פינת הבלקן

המסעדה המעולה
במקום נוח
אוירה מבורגת
אוכל רע בנחיר מוגש
תיכנה אחרי הזמנת מקום
אצל בעל הבית חלט נורמאלי
ארנולד בניש —
מלך התצילים

1973

פינת הבלקן

שדרות רוקח, במגרש הטניס מכבי צפון, הזמנת שולחנות טל. 417440

פנינה ברחוב גאולה 37

מאת א. מור

כשעברנו ברחוב גאולה השקט, בלב לבה של תל־אביב, משך את תשומת לבנו שער מסעדה בעל סגנון מיוחד, נזכרנו בשבחים ה[illegible] מפי חוג ידידנו, הנהנים לאכול.

חש ההתכוננות ברך אותנו להכנס ולאמת דברי ידידנו. ברגע שעברנו דלת הכניסה, הרגשנו שעברנו לעולם אחר, לאוירה מיוחדת במינה, עם השטיחים מקיר לקיר וכל הקירות מצופים בלבד מיוחד אדום, כורסאות בגרמה תקופת הלואי, הדקורציה עשויה בטוב טעם.

המלצר בתלבושת הדורה ומידזרת הוביל אותנו לשולחן — מתהדרים להדנו שיש במסעדה זו אוכל צרפתי טהור — ובזמן העיון בתפריט ניגש אלינו הטבח בהלבשת המסורתית, דיבר רק צרפתית, הבנו ממנו שהוא בעל המקום — ביקשנו אותו להציע לנו ממבחר הספציאליטי שלו. הארוחה הוגשה לפי כללי הטקס במסידות ובאדיבות. יש לציין שהמנות גדולות במיוחד. והוגשו בכלים מפורצלאן־קריסטל וכסף טהור.

בעוברנו לחדרי השירותים, הצצנו למטבח שדלתו היתה פתוחה, יש לציין הנקיון המהולל — וברק כלי הבישול.

לאחר הארוחה המרתקת ביקשנו את בעל המסעדה לשמוע מפיו, כמה פרטים על עצמו. שמו של האיש זיק בגט. מסתבר מדבריו שהוא אישיות בפני עצמה, בשטח הגסטרונומיה, עם נסיון של 40 שנה במקצוע, לשעבר בעל מסעדה „ויקטורוגו" ברובע ויקטורוגו המפואר שבפריס. במסעדתו של זיק בגט, סעדו את ליבם ראשי הממשלה הצרפתית וכל המי ומי בפריס.

את אותות ותעודות ההצטיינות של זיק בגט קשה לאמוד. זה בנוסף לחברותו במועדוני טבחים בינלאומים.

בתקופה הקצרה בה קיימת מסעדת לה־ורסאי, הספיקה לרכוש לעצמה, חוג לקוחות מצמרת החוג הנוצץ של הארץ. זה בנוסף לתיירים הבאים ישירות, עם המלצות ממכרים בצרפת ובכאר קצוות העולם.

אכן, פנינה מיוחדת במינה ברחוב גאולה 37, תל־אביב.

„דונה גרציה" —
פיאנו בר
מסעדה ובר
בחומה העתיקה של טבריה,
מזלג אחד
טבריה: רחוב דונה גרציה
טלפון: 22308—067

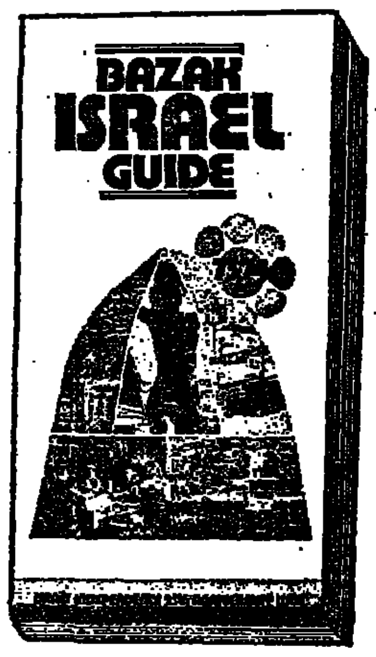

הספר המכיל את סיווג המסעדות בישראל. יוצא לאור בהוצאת „בזק", בכל שנה, בעקבות טכס הענקת המזלגות למסעדות הנבחרות

המסעדה האקסקלוסיבית מס' 1 לדגים ופירות ים

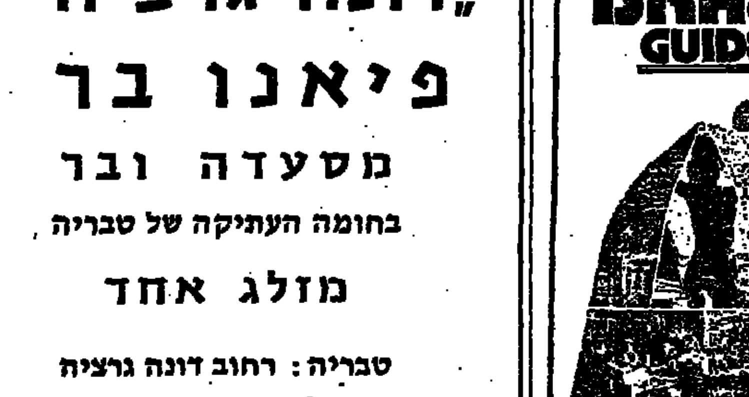

שר התיירות־מר משה קול מוסר תעודת הצטיינות ל„יעקב ספרן" ממסעדת „אל־מאר" מרחוב אבן גבירול 49 תל־אביב, שנבדקה וזכתה בציון „טוב־מאד"

מסעדת „כסית" — באר־שבע

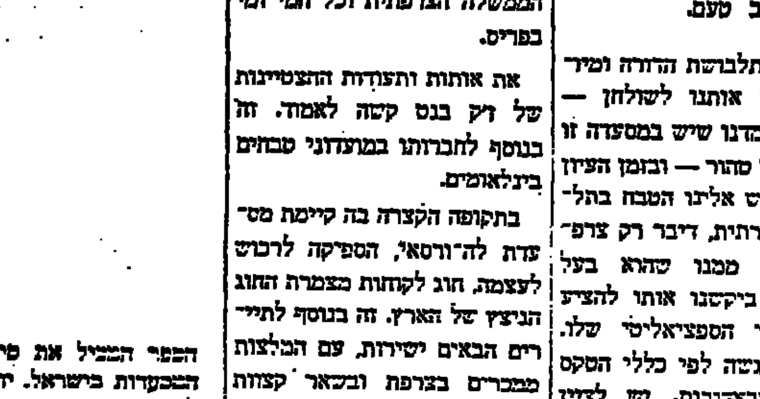

מר יהושע סומר ממסעדת „כסית" ברח' הרצל 28 באר־שבע מקבל מידי שר התיירות מר משה קול תעודה בציון מסעדה טובה

חברת „בזק" יוזמת ומארגנת מבצע הענקת המזלגות
מברכת את המסעדות הזוכות

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

70 מיליון ל״י מחזור המניות השבוע

בשוקי ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

אוירה של חוסר בהירות לרדה בבורסה בסוף שבוע זה. הירידות החריפות שפקדו את שוק המניות ביום ד׳ נבלמו בחלקן הגדול אתמול ומניות רבות אף החזירו לעצמן חלק של הנקודות שאיבדו ביום הקודם.

אולם על אף השיפור באוירה הופיעו סימני שאלה רבים ורבבות האנשים שכספם מושקע במניות יבקשו מן הסתם להגיע להערכת סיכויי השוק בימים ובשבועות הקרובים.

אם המצב הטכני של השוק הצדיק את עצירת מגמת העליה, הרי שגורמי היסוד לא השתנו ודומה כי בסיכום כללי אלה יקבעו את המגמה בשוק בשבועות הקרובים:

✱ הריווחיות — בשבועות הקרובים תעמוד הבורסה בסימן פרסום התוצאות העיסקיות של הסקטור הפיננסי בשנת 1972. אלה שפורסמו עד כה (השקעות בל״ל, אוצר לתעשיה, בנק המזרחי, בנק אפוטיקאי, פתוח ומשכנתאות) מראים על גידול ניכר בשעור הריווחיות. ביום ג׳ הבא יפורסם מאזן דיסקונט, הראשון מבין שלושה הגדולים בבנקאות. לתוצאות מפתיעות (מבחינת שעור הריווחיות וההטבות לבעלי המניות)

✱ ניוס הון: שורה ארוכה של חברות אמורות לגייס הון נוסף בבורסה. הגורמים הפועלים לזמן קצר יעדיפו אלו רווחי הון מהירים. אך בטווח ארוך יראה החשבון כי צדקו אלה שהתמידו במניה אחת. אולי זו הסיבה לתגובה החריפה של אנשי הבורסה ש„התאכזבו״ משום שבנק אפוטיקאי חילק „רק״ 10% בונוס. אולם זו אחת המניות שהעניקה למחזיקים בה תשואה גבוהה מזו שקיבלו אלה שהעדיפו השקעות אחרות. אולם באורח כללי אין ספק כי הבנקים יפעלו נמרצות להבטחת עבשונו של שוק המניות, לשם הצלחת ההנפקות המתוכננות.

הגיאות הנוכחית בשוק המניות, שהחלה בראשית 1972, הופסקה על־ידי שתי תקופות מעבר: הראשונה במחצית אפריל אשתקד, השניה בחודש אוקטובר. הראשונה נשאה אופי של משבר ורבים נתפסו לאוירה של בהלה ומכרו בהפסד. המיפנה אירע לקראת סוף מאי והשוק עלה ברציפות עד סוף ספטמבר. כאשר החלה תקופת הירידות השניה היו כבר אנשי הבורסה למודי נסיון: חלק הארי התמיד בהשקעה שלו ורובם לא הסכימו למכור. ואכן במשך אוקטובר היו המחזורים קטנים יותר וההנגדות בשערים מתונות. מראשית נובמבר החלו העליות שנמשכו ברציפות עד יום ד׳ השבוע.

ביום א׳ נדע אם הגיאות הנוכחית תימשך ברציפות או שמא חלה הפסקה נוספת, כלומר שלב המעבר השלישי לקראת חידוש הגיאות.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית

100 — 31.3.67

	24.1.73	25.1.73
מדד כללי	331.73	331.26
כספים וביטוח	284.39	286.30
בנקים מסחריים	310.18	313.84
בנקים למשכנתאות	290.45	288.68
מוסדות מימון ענפיים	265.01	268.30
חברות להשקעה	287.86	287.26
תעשיה	478.19	470.11
מסחר ושירותים	480.95	484.84
מקרקעין	293.88	294.47

ח״כ קרמרמן מאיים לתבוע לדין את יהודה האזרחי

מאת סופר „הארץ״

ח״כ יוסף קרמרמן, מראשי קבוצת עץ לבוד, שלח שלשום מכתב (באמצעות פרקליטו עו״ד יהושע רוסנשטריך) אל מר יהודה האזרחי, ובו דרש ממנו להתנצל בפומבי תוך שלושה ימים על טענתו, כאילו ח״כ קרמרמן השיג — באמצעות נציגי גח״ל בעיריית ירושלים — הנחות בתשלום מס השבחה על קרקע שרכשה קבוצת עץ לבוד באיזור מנזר סן־סימון בבירה.

מר קרמרמן הודיע, כי אם מר האזרחי לא יתנצל בפומבי, יגיש נגדו תביעת פיצויים אזרחית בגין הוצאת דיבה.

גירסתו של ח״כ קרמרמן היא, כי לא ביקש מקואליציה או מנציגי גח״ל בה הנחות כלשהן, אלא נקבע מראש, כי שיעור מס ההשבחה ייקבע בהתאם לשומה של שמאי מוסמך.

„עלינו ללמוד לחיות עם האינפלציה

מאת סופר „הארץ״ לענייני כלכלה

האינפלציה היא בלתי נמנעת כל עוד נתון המשק בתעסוקה מלאה וכיוון שהחברה מעוניינת בתעסוקה מלאה, עליה להשלים עם האינפלציה — אמרה הפרופ׳ בין פלגדרס, ראש החוג לכלכלה באוניברסיטת ת״א, ביום עיון שנערך אמש מטעם המי״ל בת״א.

המסקנה מזה, לדברי פרופ׳ פלגדרס היא שיש ללמוד לחיות עם האינפלציה תוך מניעת הנזק העיקרי שלה: עיוות מערכת המחירים במשק. הדרך לכך היא להצמיד את השכר, את הריבית ואת שער החליפין לקצב האינפלציה.

פרופ׳ פלגדרס אמרה, שהדרך היחידה לשים קץ לאינפלציה היא מיתון. אך ספק אם יש מישהו שמעדיף את המצב הכלכלי שהיה ב־1966 על זה שקיים היום.

תיקון

במאמרו של אליעזר ליבנה „הסנוביות של ׳היוקרה׳ האקדמית״ נפלה טעות־דפוס, המשבשת את הדברים. צ״ל: „בעית האוניברסיטות בימינו אינה הרחבה מתירנית, אלא סלקציה מתוכננת״.

תיקון

כותרת־המשנה במאמרו של מרדכי ארציאלי כאבק בסניף „עבודה״ בב״ש (הארץ, 24.1) צ״ל: מוכירות המפלגה בעיר מתנגדת לאליהו נאוי, ולא כפי שפורסם.

החשודים נפגשו עם סוכן

(סוף מעמוד 3)

אדומה״ ובמארס 1972 הציע לצעיר ישראלי אחד, ששמו לא צויין בכתב־האישום, לצאת ליוון במסגרת האירגון ולהיפגש עם הסוכן הסורי. למטרה זו נתן לצעיר 500 ל״י למימון הנסיעה והדריך אותו בכל הקשור לפגישותיו עם איש הקשר באתונה. מסיבות שונות לא יצאה נסיעה זו לפועל.

דן ורד יוצא ליוון

להלן טוענת התביעה כי אהוד אדיב, הוא אשר באוגוסט 1972 הציע לדן ורד לצאת ליוון, כדי להיפגש עם הסוכן ולשם כך מסר לידיו 1500 ל״י. לדברי כתב־האישום יצא אכן דן ורד ליוון, ומשם לסוריה, מקום שבו התאמן בשימוש בכלי נשק ובחומרי נפץ ולמד את הצופן.

עוד מואשם אהוד אדיב כי ב־26 בספטמבר הוא יצא שנית לסוריה דרך אתונה ונפגש עם הסוכן הסורי, קיבל ממנו מיסמכים סודיים. הוא הגיע לסוריה דרך ביירות והתאכסן בדירה שהוכנה בעבורו בדמשק. בעת שהותו בסוריה ערך אהוד אדיב דו״ח מפורט שהשתרע על פני 20 עמודים, ובו פירט נושאים שונים בתחום המדיני, הכלכלי והצבאי. לטענת התביעה התאמן הנאשם בשימוש ובהפעלת חומרי נפץ חבלה וכן בצופן לקליטת שידורים. בין היתר התאמן בפיענוח צופן ובשימוש בו, בעזרת ספר אנגלי דרך התופש ונקבע שהסיסמאות ישודרו באמצעות רדיו דמשק בצורה מוסוית בתוכנית כבקשתך של אותה התחנה.

שוכר דירה בחיפה

עם שובו מביקורו השני בסוריה קיבל אהוד אדיב מחביב קהוג׳י, סכום של אלף דולר, למימון צרכי האירגון בישראל. הוא חזר לארץ ב־17 באוקטובר 1972, ולדברי התביעה ביקש ממנו ראש הרשת, דאוד תורכי, לשכור חדר בחיפה שישמש כמקום מפגש של חברי הארגון ומקום סתר בשביל אנשים המתחמקים מהשלטונות בשעת הצורך. אדיב נענה לבקשה זו ושכר דירה בחיפה. כן נאמר בכתב האישום שהנאשם ידע, כי חוליה סידוריסטית שהיתה אמורה להסתנן מלבנון, עמדה להביא עמה נשק וחומרי חבלה לארגון המחתרתי בארץ. אדיב התכוון עם שובו מסוריה לאמן חברים נוספים בארגון, בנושאים שבהם התאמן בסוריה, ולדברי התביעה הוא ניסה לקלוט את שידורי רדיו דמשק, אולם ללא הצלחה.

התלמיד המורדת

סובחי נעראני, מכבאי סלחדיה מבשכה סבנון ומפעילי מצפן בעבר, מואשם בכך שגוייס לארגון על ידי ראש הרשת, דאוד תורכי, במחצית שנת 1970 ופעל תחת הכינוי „סאקר״. ב־15 באוגוסט 1971 טס הנאשם מישראל לטורקיה, משם שלח מברק לסוכן קהוג׳י, אשר כעבור כמה ימים הופיע בבית מלונו. לשניים נכונה הפתעה כאשר התברר שקהוג׳י שימש בעבר כמורו ורבו של נעראני, באחד מבתי־הספר בחיפה. קהוג׳י סידר לנאשם דרכון לצורך כניסה לסוריה והשניים יצאו לדמשק, שם התאמן הנאשם בשימוש בנשק ובחומרי חבלה.

לדברי התביעה הטיל נעראני על הנאשם סימון חזאד לרכוש רשמקול לקליטת סיסמאות שישודרו בדמשק.

„דן ורד מכפר ׳ידיעות׳

דן ורד, תושב רמת־גן ובוגר אוניברסיטת מיאמי בארה״ב שחזר לארץ בקיץ 1972 והכנה עם החוג השמאלני מצפן והבריה הקומוניסטית המהפכנית, מואשם בכך שביקש להפיץ את חוברות החזית האדומה באמצעות הנאשם דאוד תורכי. בכתב־האישום נאמר, כי ורד יצא לאתונה ב־26 ביולי 1972, שם השתכן במלון „בלודהאוז״. משם יצא לסוריה, שם מסר לדברי התביעה ידיעות ביחס ליחידות צבאיות ושירות מילואים, סוגי טנקים, מיקום שדות התעופה ופרטים על מיקום משרד הבטחון. הוא התאמן בסוריה והיה חבר פעיל בארגון מחבלים.

אניס קרעאוני, תושב שפרעם ופקח רכב במקצועו, מואשם בכך כי היה פעיל באירגון שויין בשם כינוי אבו עומר. הוא יצא לסוריה דרך טורקיה והתאמן בהפעלת חומרי־נפץ. גם הוא מואשם במסירת ידיעות על מיקום מחנות צה״ל ועל מיקום בתי־זיקוק בארץ. הוא חזר לישראל ב־23 בדצמבר 1971.

סימון חזאד, תושב כפר עיבלין, שהיה רכז סטודנטים ערביים באוניברסיטת חיפה, היה מאוהדי קבוצת אל ארד שהוצאה בזמנו אל מחוץ לחוק. הוא פעל בכינוי המחתרתי „סקר״, ושימש כסגנו של ראש הרשת, דאוד תורכי.

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

25.1.1973

מניות			
בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות			
אי.הי (מ)	370		365
אי.די.בי. בכי	322.5	—0.5	326
אי.די.בי. ר״ג (ש)	318		321.5
אי.די.בי. ב (ש)	385	—15	380
אגוד (ש)	457	—4	475
איי בריטי ר״מ (מ)	363	—2	
איי בריטי (מ)	360	—2	360
דיסקונט אי (ש)	692		700
מזרחי (מ)	215.5	+2	266
פועלים ר״מ (מ)	432	.	437
פועלים (מ)	416		420
בל״ל (ש)	419	—1.5	418
בל״ל זכויות (60%) (ש)	415.5	—2.5	414
בנקים למשכנתאות			
אפוטיקאי (מ)	334	—11	329
כרמל (מ)	193	—1	190
משכנתי בנין	286		290
פתי משכנתי (מ)	288		288
שכון בכי	263	+9	267
טפחות מבי	278		281
טפחות ר״ג	274		275
יסכון ר״ג	289		290
מוסדות מימון ענפיים			
שלטון	145		
אוצר לתעשיה	630		635
חקלאות	91.5	—1	91
פתי תעשיה מבי	83	—0.5	83
ביטוח			
הסנה	271		279
סהר	263		266
צור	177		178
מסחר ושירותים			
בית הרכב	90.5	—0.5	91
דלק (ש)	247	+1	248
דלק (מ)	260	—2	258
קרור 1	494	—5	
קרור 10	420	+5	428
חשמל	73.5	+0.5	73
ספנות	255	2	257
צים	331		
מקרקעין, בינוי, פתוח והדרים			
אזורים	266.5	—0.5	265
אפריקה 1	367		370
אפריקה 10	324	—1	327
הכשי הישוב שי	235		235
הכשי הישוב מי	240		237
קלל בונה מי	176		173
נכסים	273	+3	279
ישרס	218		218
מהדרין	166.5		165
מטעי הדר	117	+2	118
משקיעים	126	+1	126
נאות אביב	114.5	—0.5	113
פרי אור	163	+0.5	164
ריאלקו	138		
רסקו מבי	133	+1	136
רסקו רגי	102	+2	104
תעשיה			
אליאנס	625	—15	640
אלקו 1	113.5		114
אלקו 2.5	113		114
אלקטרה 1	356	—2	351
אלקטרה 5	359	—6	355
ארגמן מבי	365		370
ארגמן (מ)	355		357
אתא בי	185		183.5
אתא גי	184.5		183
דובק	425	•	445
כבלים	240	—5	236
טבע (מ)	1025		
כימיקלים	60		
לי אפשטיין	79.5	—5	68
בולר	250		
פניציה (מ)	143.5	—1.5	145
פניציה 10	140	+1	
ניר חדרה	435	—9	424
עסיס	289	—6	289
מורגתן	365	—5	
צרד	125.5	+0.5	
ימגן	137		135
הצל	311	—2	310
חב׳ להשקעות			
אלגר (מ)	116.5	—1.5	117
אלרן (ב)	294	—12	296

מרכזית	330	—3	330
פועלים השקי	319	—1	319
פז	121	—2	119
ולפסון 1	214		
ולפסון 10 (מ)	136	—1.5	134.5
אמפא	166	—2	166
דיסקונט השק. (מ)	314		316
מזרחי השק.	158	+4	160.5
בל״ל השק.	312		317
פריון	132.5	—1.5	133.5
תסוזה	131.5	—0.5	133
יצוא השק.	98	+1	97
כור	190		192
כלל השק.	271.5		271
כלל תעשיות	244		243
עוז	229	+6	
פמ״ה	78.5	—1.5	80
נפט			
נפטא	75	+1.5	75
לפידות (ש)	157		157
לפידות (מ)	185.5		
אגרות הון להמרה			
שטרי הון בל״ל	167	—1	167
שטרי הון בל״ל	128.5	—0.5	128
פתי משכנתי	139		138
הכשי הישוב	120		118
אלקטרה	251		251
אתא	115	—0.5	116
דיסקונט השק.	152.5		148
מזרחי השק.	120.5		121
אי.די.בי.	123.5	—1	122
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אמיקו אי (מ)	95	+0.5	
8% אמיקו (מ)	127		
7% פי התעשיה (ש)	220.5		
6% פי התעשיה גי (ש)	167.5	+0.5	
6% פי תעשיה גג (ש)	104	+0.5	
6% פי תעשיה גג 1 (ש)	103.5		
בזית (ש)	74.5		

אגרות חוב	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% זוכא ים המלח (ש)	212.2	+0.6
5% אג״ח ים המלח (מ)	132.4	—0.5
6% חשמל חטיבה בי (ש)	135.5	—1.5
חולפסון קלור מאיר 6.5% אג״ח (ש)	90.2	+0.9
הלליס 5	117	+0.1
הלליס 6	116.1	+0.1
הלליס 7	119.6	+0.3
הלליס 8	108.4	+0.2
הלליס 9	105.2	+0.8
הלליס 10	106.5	+0.1
הלליס 11	104.7	+0.3
הלליס 13	106	+0.5
הלליס 14	105.5	—0.2
הלליס 15	108.7	—0.3
הלליס 16	108.6	—0.4
הלליס 17	107.1	+0.1
הלליס 18	109.7	+0.5
הלליס 19	107.5	+0.4
הלליס 5 פדיון	115.4	+0.3
הלליס 7 פדיון	117.7	+0.2
הלליס 8 פדיון	104.4	
צמודות למדד קרן ורבית		
מלוה בטחון 1968		
סדרה א	167.1	—0.3
סדרה ה	167.4	+1.5
סדרה מא	164.6	+0.6
מלוה בטחון 1969		
סדרה א	160.4	—0.2
סדרה ט	155.9	+1
סדרה כא	155.1	
מלוה קליטה 1962		
אינדקס 132.6	169	
מלוה קליטה 1963		
אינדקס 132.6	238.1	+0.1
מלוה קליטה 1964		
אינדקס 138.5	218.6	—0.1
מלוה קליטה 1965		
אינדקס 110.1	198.6	+0.7
מלוה קליטה 1966		
אינדקס 118.7	167.3	+0.2

שערי מטבע חוץ בין בנקאים (Interbank) אתמול (25.1.73) באירופה

מכירה מיידית (Spot)

$ ארה״ב	2.3593/98	ל־£1 שטרלינג
מרקים גרמניים	3.1795/810	ל־$1 ארה״ב
פלורינים הולנדיים	3.2000/30	״
פרנקים שויצריים	3.6600/700	״
פרנקים בלגיים	43.98/44.02	״
פרנקים צרפתיים	5.0600/30	״
לירות איטלקיות	583.70/584.70	״
יינים יפניים	302.00/10	״

מכירה באחרות (Forward)

	$/£	פר״ש/$	מר״ג/$
חודש:	2.3507/17	3.6570/690	3.1720/41
חודשיים	2.3443/53	3.6535/655	3.1653/74
3 חודשים:	2.3371/80	3.6500/620	3.1613/43
6 חודשים:	2.3193/242	3.6360/500	3.1430/65

השערים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע״מ

בנק דיסקונט לישראל בע״מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
ארלון s% 31 אינדקס% 69	ב.ר. 123.37	ב.ר. 120.35
דקל	533.8	509.8
ברוש	268.0	261.0

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע״מ

החברה לניהול קרנות בנאמנות בע״מ

	מחיר יחידה	מחיר פידיון	מחיר שוק
צבר	320.4	305.3	305.3
ארז	175.6	167.3	167.3
איתן	ב.ר. 118.18	—	ב.ר. 115.25

הנאמן: בנק הפועלים בע״מ

במלאת שנה לנפילת בנו יקירנו

סמל עידו רוטקוביץ ז״ל

תערך אזכרה בבית העלמין הצבאי בקרית שאול ביום ראשון כ״ה בשבט (28.1.73) בשעה 3.30 אחה״צ.

אוטובוס ייצא מבית ההורים בככר מלכי ישראל 9 בשעה 3.00 אחה״צ.

המשפחה

חמש שנים למותו של

אלתר לילנבוים ז״ל

נעלה לקברו בבית העלמין בקרית שאול ביום שני כ״ו שבט תשל״ג (29 ינואר 1978)

יציאה מקפה דיצה ת״א בשעה 2.00 אחה״צ.

אשתו
המשפחה
ידידיו
ומוקירי זכרו

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו

סרקה׳לע דינשטיין ז״ל

נערוך אזכרה וגילוי מצבה ביום ראשון, כ״ה בשבט תשל״ג (28.1.73) בשעה 2.00 אחה״צ בבית העלמין החדש ליד כפר סמיר, חיפה.

אוטובוס מיוחד ייצא בשעה 1.30 אחה״צ מקרית רח׳ שבטי ישראל (י״א) 17.

תודתנו העמוקה נתונה למנחמינו בכתב ובע״פ

המשפחה

במלאת שנתיים לפטירתו של יקירנו

משה רוזנוסר

תערך אזכרה ליד קברו ביום שני, כ״ו בשבט תשל״ג 29.1.73 בשעה 4.00 אחה״צ בבית הקברות הצבאי

נפגשים ליד שער בית העלמין

המשפחה

במלאת שלושים למותו בלא עת של יקיר נפשנו
בננו ואחי האהוב

ישעיהו (שי) בלאושטין ז״ל

נערוך אזכרה וגילוי מצבה

ביום שני, כ״ו בשבט תשל״ג (29.1.73) בשעה 3.00 אחה״צ בבית העלמין הצבאי בחוף הכרמל, חיפה.

ההסעה תצא בשעה 2.30 אחה״צ מביתנו רח׳ גולומב 48, חיפה.

תודתנו העמוקה נתונה למנחמינו שהביעו בכתב ובע״פ את השתתפותם הכנה באבלנו הכבד

משפחת בלאושטין השכולה

אנו מודיעים בצער על פטירת יקירנו

ברנרד (דב) קרסילובסקי

ב״ר יהודה ז״ל

הלויה תתקיים היום, יום שישי כ״ג שבט תשל״ג, 26.1.73 בשעה 12.30 בצהרים בבית העלמין בחולון.

המתאבלים
אשתו, בנותיו,
אחיו חתנו
וכל בני המשפחה

למיכה טנא

קבל נא את השתתפותנו בצערך במות

אביך היקר

אי.אס.אל. —
חברה לשרותי התעשיה בע״מ

השתתפותנו הכנה באבלה הכבד של
הגב׳ שרה צ׳ציק ומשפחתה
במות ראש המשפחה

יהושע צ׳ציק ז״ל

בין שאר אבלי ציון וירושלים — תנוחמו

דיירי הבית
ברחוב הזכוב 18 ה״א

למשפחת ליפשיץ

אתכם באבלכם

משפחות אחים לוינסון

ליואל, אפרים, עמנואל וב״ב

השתתפותי העמוקה בצערכם על מות אביכם היקר

אברהם ליפשיץ ז״ל

וילמובסקי דב וב״ב

למשפחות ליפשיץ
ולבית המניע

משתתפים באבלכם במות ראש המשפחה

ר׳ אברהם ליפשיץ ז״ל

ההנהלה והעובדים
של החברה המאוחדת
למזרח הקרוב בישראל בע״מ

לאחים:
יואל ומוניה ליפשיץ ומשפחותיהם

השתתפותנו הכנה בצערכם ובאבלכם הכבד
בהילקח מכם ראש משפחתכם היקר באדם

ר׳ אברהם ליפשיץ ז״ל

בבנין הארץ תנוחמו

טחנת ירושלים בע״מ
ההנהלה והפקידים

למר יעקב מאכט

אתך אנו באבלך במות

אביך ז״ל

רובינשטיין ושות׳
חברה קבלנית בע״מ

למשפחת בינט

אתכם באבלכם הכבד
בהלקח מכם ראש משפחתכם

אברהם גרשון בינט ז״ל

משפחת אברהמי והנהלת „השער״ בע״מ

השתתפותנו הכנה
באבל המשפחה
מפעל „נוך״
ומשק נוה־ים

על מותו הפתאומי של ידידנו

דוד לוי ז״ל

ההנהלה
חברת י. צגלה בע״מ
אוליבקס בע״מ

למשפחת פרשקר
והנהלת המשביר לצרכן

אתכם באבלכם הכבד בהלקח מכם

צבי פרשקר ז״ל

אופנת „לורד״
יצרני חולצות

למשביר לצרכן

אתכם באבלכם בהלקח מנהל הקניות

צבי פרשקר ז״ל

הנהלת „מוסטאנג״
יצרני חולצות אפנה

למשפחת פרשקר

בהלקח יקירכם

צבי פרשקר ז״ל

אתכם באבלכם

הנהלת „מוסטאנג״
יצרני חולצות אפנה

למשפחת לוי
ולבית „נוך״

משתתפים באבלכם הכבד בהלקח מכם היקר באדם

דוד לוי ז״ל

הראל, מחסני ערובה וקרור בע״מ
ההנהלה והעובדים

לבית נוה ים
ולמשפחת לוי

אתכם אנו באבלכם על מותו ללא עת של יקירכם

דוד לוי ז״ל

מנהל מפעלי „נוך״

חברת המלח לישראל בע״מ (עתלית)
ההנהלה והעובדים

אבלים על מותו ללא עת של ידידנו בנפש
היקר באדם

דוד לוי ז״ל

ושולחים תנחומים למשפחה
ולחברי נוה ים

זיוה וצבי מאירסון

לבית נוה ים
ולמשפחת לוי
השכולים

קבלו תנחומינו על מותו הפתאומי של
יקירכם — ידידנו

דוד לוי ז״ל

משפחות דנקנר וג׳ינאו
חיפה

לבית נוה ים ולביח״ר „נוך״

מזועזעים מן האסון שקטל את ידידנו

דוד לוי ז״ל

מרטין לנגוט
ומפעל לנגוט דג־זה בע״מ

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 230401, 230521, 248905
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

פקקי היום בתנ"ך

● ירמיהו, כ"נ—כ"ו.

המשנה היומית

● בבא מציעא, א' (זהו) ב' (א').

הדלקת הנרות

תורנות בתי מרקחת

תורנות רופאים לפי התמחויות

תורנויות בתי חולים

● היום: איכילוב.
● שבת: איכילוב.

הודעות

הרצאות וכינוסים

● האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים מודיעה על הרצאה...

דירות

● בבתים 2½ מרווחים — לוקסום מלא סביבה מצוינת...

קבלנים מציעים

וילות ובתים

● בחולון בדו-משפחתי 4½ + מרפסות.

● דירות, וילות וקוטג'ים בכל הסוגים בתנאים טובים, בהרצליה, רעננה כפר-סבא ורמתיים...

● הזדמנות לגור מחוץ לעיר. "צל אלונים" מקימה שכונת קוטג'ים חדשה על גבעה ב"אחוזות רעננה". קוטג'ים בסגנון ספרדי ותלת-מפלסיים בגדלים שונים עד 215 מ"ר. עם אפשרות למשכנתא. כל קוטג' כולל חדר עבודה, 3—4 חדרי שינה, הול כניסה, סלון, פינת אוכל, מטבח, חדרי שרותים, מחסן, מוסך, חצר משק, מקלט (חדר כביסה) ומרפסות מרוצפות ומקורות. לפרטים: "צל אלונים", דוד המלך 30, ת"א טל. 205286 (בערב, טל. 964165).

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

● בקיראון דירת פאר 100 מ"ר סלון + 2 + הסקה ק"ג. (120.000) 264764.

● בגבעתיים דירה בת שני חיים 3 חדרים (במאבן 2½) טלפון 253822 אחרי 16.

● בראשל"צ 4 חדרים הורד ביץ 38 אבירים פינוי מיידי.

● 3½ חדרים + פינת אוכל, מטבח-רגבה, ארונות קיר מלאים, חדר שינה מרוהט, מזגן אויר, הסקה, חניה, מעלית, 250,000 ל"י טלפון 268923.

● ביד אליהו הסופרמרקט 3 חדרים ק"ה, מלך הנצחון 63.

● בחולון מרכז 3 + פ"א קיר פינתית מיידית, טלפון 844492.

● בחולון מרכז 3 מרווחת. קורצברד סוקולוב 46 מ-15.00.

● בחולון, 3 + ½ ק"ב, הזית ההסתדרות 108 א' — גריכן.

● ביד אליהו, דירה מסודרת 3 חדרים, ק"ג, טל' 612426.

● בהזדמנות 3 חדרים חדשה כניסה בעוד חודשיים בר"ג, מול בראילן 83.000 טלפון 768825.

● דירת פאר 3 חדרים טל. 256694 19—9.

● ברמת-השרון, רסקו סעדב 3 חדרים, כולל ריהוט חדר שינה, פינוי מיידי טל. 778048.

● בחולון 3 חדרים בהזדמנות למהיר התלמה כניסה מיידית 54000 הסתדרות 205 דירה 7 כניסה 3 כל יום בין 21—15.30 בשבת עד 18.30.

● ברמתגן 3 חדרים חדשה ומפוארת באזור אקספלוסיבי 765042.

● דירה יפה, 3 חדרים, מעל כבר (ליד בנין 14 קומות) רח' נחל עוז 14, כניסה ד' מס' דהאן.

● במרכז רעננה 3 חדרים + פ"א 4 מרפסות כנורות מטבח איסלקי 3 כיווני אוויר 120 מ"ר חדשה מכבי 8 בלום.

● ברחובות הדירה האידיאלית עבורך!!! דירות בנות 3, 3½, 4 רק חדרים החל מ-67.000 בחלקן לכניסה מיידית, לפנות דירות "ניל" הרצל 185 (במפגש מול המשטרה) טלפון 958302.

● רמת השרון: וילה נהדרת 5½ חדרים, 307 מ"ר, אדמת קק"ל, 155.000 ל"י; קוטג' דו-משפחתי, 6 חדרים, 300 מ"ר אדמה, 330.000 ל"י; בנוה רסקו: וילה דו-משפחתית, 4 חדרים, 200.000 ל"י. אנגלו — סכסון, רמת השרון, רח' סוקולוב 70, טל. 774244.

● בהרצליה פיתוח וילה הדירה במקום מרכזי 6 חדרים + הסקה מרכזית "ירבי" — 932071.

2-2½ חדרים

● בבתים, 2½ חדרים למכירה. טלפון 871152 גם בשבת.

1-1½ חדרים

● מודעות מתקבלות באגף גבירול 66 תל-אביב טלפון 263236/7/8 פתוח מ-8—15.

חדרים מרוהטים

דירות מרוהטות

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

● בהרצליה דירה יפה, הדר זה, 4 חדרים, טלפון 981123 ינואר.

ביקוש דירות

● זוג עם עבודות בנקאיות מחפש דירת מרוהטת או דירה ...

הכذا من الأصل

هكذا من الأمل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב, שד׳ רוטשילד 59 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230481
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י למלה / יום ו׳: 1.20 ל״י למלה

● תיירים מחפשים להשכרה בתל־אביב 2½ חדר למרץ־אפריל. 798042 — 268867.

● זוג תיירים מעוניין בדירה לקניה או השכרה בתל־אביב, לבניה מידית טלפון 245656.

● מחפש דירה ברמ״ג 3—4 חדרים בצפון תל־אביב טל. 231047.

● מעוניין בדירה בראשון לציון, גם יד שניה 3½—4 חדרים, חזית, ע״ע — ע.ב. עריף בשכ׳ אברמוביץ. טל. 03-944535, בין 17—20 לא בשבת.

● דרושה דירה גדולה ברמ״ם או בשכ״ח לתקופה ארוכה בסביבות כלבו שלום בת״א. לפנות טל׳ 613541.

● 2—2½ חדרים בצפון תל־אביב בסביבה שקטה. בלי מתווכים 915440 במזומן.

● דרוש חדר או שני חדרים למסורת איכסון חומרים לימודיו לגרפיקה — באיזור כבר דיזנגוף. טלפון 282141-2.

● דיור לעולה חדש — דרושות דירות ריקות בתל־אביב והסביבה. טלפון — 442048.

● דרושה דירה בדיפון (לידסביון), עם 3 חדרי שינה + סלון להשכרה לתקופה של 8-2 חדשים להתקשר 754890.

● עצורו! דרושות לנו באר בן דחוף דירות ברמ״ם — 54063.

● נתניה — ללקוחותינו מחו״ל דרושות מיד דירות מרווחות באזור שקט, יד שניה 2—4 חדרים במרכז נתניה. בהצעות נא לפנות עוד היום אנגלו־סכסון — סוכנות לנכסים בע״מ, כבר העצמאות 7, נתניה, טלפון 053-28290 — שעות משרד: 8—18 כל יום

● בית ברחוב אצ״ל בשכונת התקוה, עם חנויות + 2 דירות, למכירה.

● 12,000 !!! 21 ממ״ר (אפשרות גלריה) במונטיפיורי, מיידית. 613895.

● למכירה חנות 38 ממר רח׳ כצנלסון גבעתיים. לפנות ל־ 941369, 941554.

משרדים

● משרד או עסק + טלפון בשכ״ח בדיזנגוף 142 — 231508.

● ברמ״פ משרד בשדרות רוטשילד ת״א. כולל טלפון. 622830.

● דירת 2 חדרים בשכ״ח למשרד, במגדלה 8, 230086.

● חברה רצינית מעוניינת במשרד לקניה או השכרה, תשלום מראש. 243636.

● במרכז פתח־תקוה, 2 + טלפון, כ-350, למשרד שקט. 281771.

● בשכ״ח דירת 3 חדרים + טלפון, בסביבת קרקימית. 244051.

● חנות 110 מ״ר + גלריה 110 מ״ר + חצר ומחסנים. בשכ״ח, בסביבת קולנוע אלנבי, טל. 256820, 289641 גם בשבת.

עסקים

ביקוש עבודה

חנויות

אולמות

מחסנים

מגרשים

בתי מלאכה

הכשרה לעבודה

עבודה

הצעות עבודה

מכוניות למכירה

● הילמן זינגר לוקסוס 1970 — 63,000 ק״מ במצב מצויין — טלפון 911063, 914562.

● פורד אסקורט שנת 70 ל־מכירה, 53,500 קילומטר, בר־לל מסם לשנה, טל. 729827.

● ג.ס.או. 110 1906 מסם לשנה, במצב טוב + רדיו, טל. בשעות העבודה 055-22775 בבית 055-21966.

● מוריס סכהרי 61 ללא מנוע בהזדמנות. טלפון — 832001.

● פולקסוגן ליכוזין מודל 1966 במצב מצויין. טלפון: 859612.

● פיאט דנמי 1972 בכור־נות „פיאט" בתהקופה אלי־עולרות, פינסקר 21 טלפון — 911874.

● קורטינה כופר 64 במצב מצויין, טל. 269542.

● קוסיתא מסחרית מודל 70 + מסם שנה. טלפון 242140.

● קוסיתא סטיישן 1965 + רדיו, במצב מצויין. 8,900 הורנבלום, 945468.

● פיאט 850 63 בהזדמנות, מצב מצויין. טלפון בבית — 625231 בעבודה — 942730.

● וילים 63 4 צילינדר, ב־סוף השבוע בנגריסטבה 40 רמת־גן. בשבת טלפון 761374 אלי.

● לסכירה פרינץ 4 1968 ב־מצב טוב מאוד, להתקשר — טלפון 789753.

● סוחר מכוניות אמריקאיות סנדרים דודג׳ די־100, די־200, קאפרי אוטומטי 1971, קוסם נה, כוכר, ומחליף מכל הסוגים של מכוניות. „אוטוריה משבירי" סלמה 67 829541.

● אוסטין מסחרית 1960 — שמורה היטב 613636 אחה״צ ובשבת.

● חייבת להימכר! — פורד זפיר, אוטומטי 1960, שנה מסם 773849.

● כרמל דוכס 67/68/69 — 1966 „ריבולי מכוניות". „חניון איילון", טל. 625732.

● בדיקה ותיקון מערכות חי־מום ברכב, „אויקור" בע״מ, רח׳ שבד 1, ת״א, טל. 38906, 87157.

● מורעות מתקבלות באבן גבירול 66, תל־אביב, טלפון נים 263236, פתוח 8—18.

● חיפושית 1300, 1968, חדי שה, רדיו, צבע אורגינלי 757168.

● דופין 59, יד שניה טל. 14 אחרי 338670.

● קורטינה 12, 1968 — „רכב מסלול" פ״ת, מול קרית אריה, 910863.

● למכירה פריגץ 4 1969 מצויין דוד יוסף רמז 84, נתניה.

● סאאב מסחרית 1966 מסם 10 חודשים, טל. 734277 עד 14.00.

● קורטינה 1966 פיוחדת מנוע 70 + מסם + תוספות בלוך 19 דירה 5 גבעתיים ע״י כבר גן.

● בהזדמנות סוסיתא סטיישן 68 במצב מצויין, טלפון 30691 בשעות העבודה.

● למכירה בהזדמנות (לרגל עזיבה) פיאט 1968 יד ראשונה במצב כבכי מצויין. טלפון 917357 ח.ע.

● בהזדמנות למכירה 1968 800 לירות אחרי אוברול — טלפון 286705 יוסי.

● בהזדמנות סייפרטרודר (רשסקוס) תוצרת פיקוס ב־מצב מצויין. בשרוף לפנות 11104 ב׳ או 17.30.

● למכירה בזול טו גירוס (טאטנים) עבל רוהג עם עשרה גירים, להתקשר ב־ערב אחרי 8 912585.

מציעים למכירה

● למכירת מכונת כביסה וספינגהאוזן עם ביטוח עד יולי 1974 במצב מצויין. טל׳ 52/21 —057-97338 בערב.

● בהזדמנות! מעיל מינק אפור חדש למכירה, טל. — 241813.

● סטריאו פסיפון אמפלי־פייר 2×15 וט + רמקולים, 1,850 ל״י, 230495.

רוצים לקנות

● מעוניינים לרכוש רשמי קול גרונדיג ס.ס. 32/50 /53/54/50 241750 טלפון.

● קונה רהיטים משומשים פריג׳ידרים, ירושות, חיסור לים ועתיקות 827164.

● לנוחיותך קונה כל מיני חיסולים במחירים גבוהים — אברהם, טלפון 52890.

השכרת רכב

● ב„ארד" השכרת מכונית ופרטיות (תנאים מיוחדים לתיירים) „ארד", תחנת רכבת תל־אביב, תל־אביב, טלפון 233054.

ביקוש רכב

● מבקש פ׳ 9 מן בכביבות 1965, עם הנבה קרמתי עדיף ריזל, 789647.

כלי נגינה

● מחסן למגהרים חדשים ומשומשים, הרצל 55, רמת־גן 745721.

● בהזדמנות למכירה אורגן הנוד + 2 אוקטבות כס ר־אמפליפייר חדשים בפחות חצי מחיר. 907016.

אופנועים וקטנועים

● למכירה 1961, אחרי אוברול טסט 6 חודשים + אבזורים, 820009 (דני).

אירוסים ובידור

● תזמורת מולידית לההנגות משמחות ואירועים חגיגיים, יוסי. 260636.

● דיסקוטק „גני גנה" פוגי מקל 4 (מוגרבי) שמח לארח את כל המחיכות וההגיגים ביומי שני וחמישי, תלמידי משירה ותיכון ... בגני גנה".

هكذا من الأمل

הלוח הכפול ירושלים

ידיעות אחרונות: הלל 28 טל. 225251
הארץ: התבצלת 5 טל. 224245

שידוכים

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

מקררים

חקלאות

מכונות תפירה

טלויזיה

חוגים

בולים ומטבעות

צילומים

סירות

דודי שמש וחשמל

בתי"ס לנהיגה

תנורי חמום

טפטים

שרותים

בתי-ספר ושיעורים

מי מצא?

הלוואות

ריקודים

נרשמו לנשואין

הלבשה

רהיטים

חיות בית

מכונות כתיבה

מכונות כביסה

מכונות קפה

הודעות

דירות בשכר חודשי

דירות

וילות ובתים

חדרים מרוהטים

המשך לוח כללי ברגע האחרון

P.O. BOX 529 Canal Street NEW-YORK N. Y. 10013.

ד. מריהסות

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

דירות בדמי מפתח

מחסנים

1-1½ חדרים

2-2½ חדרים

הכי בכל בלוח

בלוח הכפול

תורנות רופאים לפי השכונות

ירושלים

● הוכנת רופאים במקרים הדחופים מ-8 בערב עד 7 בבוקר, טל' 101. בתחנת מד"א מרפאה ורופא למטופלים התופים מ-7 בערב עד לחצות — מיועד למקרים דחופים בלבד.

תורנויות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

בתי כנסת

דירות

וילות ובתים

קבלנים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

דירות מתהסות

1-1½ חדרים

דירות בשכר חודשי

חדרים מרוהטים

דירות בדמי מפתח

ביקוש דירות

2-2½ חדרים

משרדים

מחסנים

חנויות

עסקים

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

הצעות עבודה

מכוניות

מציעים למכירה

בתי-ספר ושיעורים

מכונות כביסה

רהיטים

טלויזיה

שרותים

כלי נגינה

בתי"ס לנהיגה

נופש

פרסומים

● מודעות לכל המדורים וה- עתונים מתקבלות ב„פרסום אור", בן-יהודה 3.

חיות בית

ביקורים

שידוכים

הלוח הכפול חיפה והצפון

קליטת מודעות: מגיבאים 28, טל. 667931; הארץ: גורדון 20, טל. 661156

תורנות רופאים לפי המקומות

חיפה
• רופא תורן במד"א. טל' 101.

תורנויות בתי חולים

• היום: רמב"ם (כירורגית, תאונות, פנימית, ילדים, נוירוכירורגיה), רוטשילד (נשים).
• שבת: רמב"ם.

דירות

• בגאולה [illegible] דירה [illegible] 33,000 מפתח זכוי טל. 64519
• בכרמיאל דירה בת 3 חדרים [illegible]

וילות ובתים

• בבנייה 4 חדרים + גינה [illegible]
• בכרמל [illegible] דירה [illegible] 4 חדרים [illegible] 58426

קבלנים

• "רמקו" [illegible]

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

• ביוקנעם 3 + [illegible] טל' 04/41702 [illegible]
• בחדרה דירת לוקסוס 3 חדרים — מקום שקט. פרטים בטלפון: 065/96170 משפחת אורון.
• דירת 3 חדרים חדשה בקרית חיים ליד המשטרה כניסה מיידית. טלפון — 04/[illegible]
• בקריית אליעזר דירה [illegible] 3 חדרים קומה ד' טלפון [illegible]
• דירה 3 חדרים + מ.א. [illegible]
• ביוקנעם [illegible] מיידית 3 חדרים, ארונות ושיפוצים. — 35208
• בבת גלים דירה בת 3 חדרים + 3 מרפסות סגורות טלפון: 521051
• בקרית אליעזר 3 חדרים [illegible] 19, [illegible] שעה 16.00 522344
• בבנייה בהזדמנות 4 חדרים [illegible] — 712906 125,000
• 3 חדרים בקרית אליעזר, שדרות רוטשילד [illegible] 531761
• ברמות אשכול 4 חדרים, [illegible] 130,000 ל"י. 02-745646
• 3 חדרים (אחר [illegible]) [illegible]
• 3 חדרים בכרמיאל רח' [illegible] 7/24, טלפון — 28632
• בכרמל במקום מרכזי דירת 4½ חדר + דירת 2 חדרים באותו הבית. פרטים מדור מוריה 38 טלפון 88840
• בנוה שאנן 4 חדרים + מ"א עם נוף טלפון 04-283818 10—17.
• דירת פאר באחוזה [illegible] 150 מ"ר, 3 חדרי שינה [illegible] 200,000 ל"י [illegible]
• 3 חדרים מסודרת ברמות רמז, זלמן שניאור 35/6 טל. 223470
• למכירה דירה בת 3 חדרים בקרית ים רח' [illegible] 5/16 טל.
• בקרית אתא בהזדמנות [illegible] 726202
• דירת 3 חדרים ביוקנעם [illegible] 222016
• 3 חדרים, מ"א, ארונות קיר, מרפסות, שרותים נפרדים [illegible]
• במקום שקט ומרכזי בכרמל 145 מ"ר [illegible] 04-85154
• 3 חדרים [illegible] 224050
• בקרית חיים [illegible] 13.00
• [illegible] דירת 3 חדרים + הול [illegible]
• ביוקנעם [illegible] 3 חדרים [illegible]
• למכירה דירה 3 חדרים [illegible]
• [illegible] 714143
• בכרמל 3 חדרים ארונות קיר [illegible]
• 3 חדרים ופינת אוכל [illegible] 201627
• [illegible]

2-2½ חדרים

• [illegible]

• למכירה 2 + הול [illegible] קרית אתא.
• בקרית אליעזר דירת 2½ [illegible] 15—8
• [illegible] 2 + מ"א [illegible] 43,000 521479
• 2 חדרים בקריות. — [illegible] 20.00—16.00
• בכרמל בסביבת רחוב [illegible] דירת 2½ חדר [illegible] מוריה 38 טלפון 88840
• דירת 2½ חדרים בקרית חיים [illegible]
• 2½ חדרים + 2 מרפסות [illegible]
• דירה 2 חדרים והול [illegible]
• ספרות הכרמל [illegible] 2 חדרים במצב מצוין [illegible]
• דירה בת 2 חדרים [illegible] 14 [illegible]
• 2½ חדרים [illegible]
• בטכניון, מול הכרמלית 2 [illegible] 16.00
• [illegible] 2 חדרים [illegible]
• בקריית חיים [illegible]
• בהזדמנות 2 + הול [illegible] 221604
• [illegible] + 2 מרפסות [illegible]
• דירת 2 חדרים [illegible] 81112
• בכרמל [illegible] דירה 2 + הול [illegible] 80161
• בהדר הכרמל דירת 2 חדרים 70 מ"ר קומה א' [illegible]
• בהזדמנות בהדר עליון 2 חדרים והול מרפסת גדולה. [illegible] 241601
• [illegible] בהדר עליון [illegible] 3 + מ"א [illegible] 20 [illegible]
• בבת גלים דירונת 2 [illegible]
• בקרית אתא 2 חדרים + מ"א [illegible]

דירות בדמי מפתח

• במ"ס 3 חדרים בהדר עליון בהזדמנות. טל' 660612
• למכירה דירה במ"ס [illegible] 663288 [illegible]
• 2 חדרים [illegible] 725324
• במ"ס בהדר [illegible]
• במ"ס דירת 4 חדרים [illegible] 065002

דירות בשכר חודשי

• במוצקין: 3 חדרים [illegible] 241790
• בקרית [illegible] 2½ [illegible]
• 3 חדרים ארונות [illegible]
• בבנין [illegible] דירה גדולה [illegible] 04-711710
• [illegible] חדרים [illegible] 80412
• להשכרה מיידית דירת 3 חדרים [illegible] 100 מ"ר [illegible] 262239
• בקרית [illegible] דירה 4 חדרים [illegible] 344049
• בקרית חיים דירת פאר [illegible] 4 חדרים [illegible] 722243
• [illegible] 3 חדרים [illegible] 524581
• 3 חדרים + ארונות קיר [illegible] 534298
• [illegible] דירת 2½ חדרים [illegible]
• [illegible] דירת 3 חדרים [illegible]
• [illegible]

חדרים מרוהטים

• [illegible]

דירות מרוהטות

• [illegible]

ביקוש דירות

• [illegible]

מחסנים

• [illegible]

מגרשים

• מעוניינים לרכוש קרקע לבנייה ותעשיה בחיפה קרית אתא, עכו, חדרה, זכרון יעקב, נהריה, קרית מוצקין, טבריה, עפולה, צפת. פנו בכתב לת.ד. 7080 חיפה, "קרקע".
• מגרש לבנייה למכירה. לפנות טלפון 282760—08 בשעות: 13.00—8.00, 19.00—16.00
• מגרש בקרית ביאליק ברחוב [illegible] 12,000 ל"י. "מפעל עממי" גורדון 29 טלפון 663582
• מגרש בנאות הכרמל [illegible] 7500 ל"י — "מפעל עממי" גורדון 29 טלפון 663582

בתי מלאכה

• אולמות ומחסנים בגדלים שונים, במרכז העיר. "מכאיר" 53330.

משרדים

• חמישה חדרים מתאימים למשרד [illegible] 68/28016
• 4 חדרים, 2 כניסות מתאים למשרד או לעסק בהדר הכרמל, [illegible] 662560
• [illegible] משרד [illegible] 200 מ"ר [illegible] 664063
• משרד להשכרה ברחוב [illegible] 80 ממ"ר [illegible] 400 ל"י [illegible] 04—253381

חנויות

• למכירה חנות ברמות רמז טל' 238447
• חנות מכולת למכירה בהדר [illegible] 522801
• בדמ"פ חנות 30 מ"ר בנוה דוד, הזדמנות [illegible] 669071
• למכירה מכולת מבוססת [illegible] כפר [illegible]
• בכרמל בדמ"פ חנות ריקה [illegible] 88840
• בהדר [illegible] להשכרה או למכירה [illegible] 667317

עסקים

• להשכרה באיזור התעשיה [illegible] 200 מ"ר [illegible] 729189
• חנות מכשירי כתיבה [illegible] 285552
• למכירה עסק מבוסס [illegible] 06399028
• דרושים כספים בערבות [illegible] 24 טלפונים 523468, 529408 [illegible] 19 טלפון 290849, 248011/2
• דרוש שותף / פעיל [illegible] 200,000 [illegible] 16080
• למכירה [illegible] 04/241168 04/249235
• בוטיק [illegible] 16.00 — 18.30 19.30
• למכירה [illegible] 288447
• [illegible] 088200
• [illegible] 711100
• חנות [illegible] 221410
• למכירה [illegible] 660506

ביקוש עבודה

• מהנדס מכונות — [illegible]
• [illegible]

הכשרה לעבודה

• [illegible]

הצעות עבודה

• [illegible]

• דרושה אשה לעבודות בית [illegible] 252801
• הוד, "הוד", הרצל 23, מציע [illegible] 666068
• דרושה אשה לטיפול בילדים ועבודות בית קלות. טל' 728881
• מטפלת ל-2 ילדים [illegible] 15.60 628530
• דרושים סוכנים אזוריים [illegible] 04-528886
• משרד נסיעות בחיפה [illegible] ת.ד. 6162
• דרוש/ה [illegible] ת.ד. 4496 חיפה [illegible] 17006
• פקידה [illegible] 532817
• דרוש/ה [illegible] 665725
• מטפלת דרושה [illegible] 526884
• למפעל [illegible] 04—721438
• מזכירה עצמאית [illegible] 180
• [illegible] 666211
• נהג + רכב [illegible] ת.ד. 1608 חיפה.
• עבודה בשעות [illegible] 25 קומה ב' חיפה.
• דרושה [illegible] הרצל 19
• דרושים !! מנהח"ש [illegible] 669071 הרצל 16 ק"ב.
• דרושה עובדת לעבודות בית [illegible] 251651
• לחברה קבלנית [illegible] ת.ד. 4901 חיפה.
• [illegible] ת.ד. 44576 [illegible]
• [illegible]

מכוניות

• למכירה דודג' דארט מודל 1968 לפנות 04/253368
• [illegible]

• פיג'ו 404, 1968, אוטומטי, [illegible] 065-56664
• אאודי 1972, יד ראשונה [illegible] 065-68884
• פורד טאונוס [illegible]
• פיאט 125 — 1970 [illegible] 920007
• מגדר פיג'ו 404 1972 [illegible] 688410
• פיאט 600/61 [illegible] 8145
• [illegible] פיג'ו 404, 1963 [illegible] 726141
• פיאט 1100 + רדיו [illegible] 528774
• פיאט 600 די 64 [illegible] 96,000 528560
• סאאב 72 [illegible] 20,000 [illegible]
• בהזדמנות [illegible] 1970 אוטומטית [illegible] 62,000 [illegible] 59872
• קורטינה סטיישן 69 [illegible] 18,500 [illegible] 16.00 523637
• דופין מודל 58 [illegible] 04-724240
• קונטסה 900, 65 [illegible] 223580
• פורד אסקורט מודל 1969 [illegible] 241102
• פולקסוואגן [illegible] 1966 [illegible] 243870
• סימקה 1000 1967 [illegible] 244678
• פריינץ 4 מודל 66 [illegible] 232891
• "סובארו" סוכנות [illegible]
• [illegible]

ביקוש רכב

• מעוניין לקנות פיאט 600 [illegible] 715887

אופנועים וקטנועים

• ב.ס.א. [illegible] 589067
• וספה [illegible] 719545 [illegible] 711358
• למכירה אופנוע [illegible] 716308 1962
• למכירה [illegible] 150 [illegible] 730657 1970
• אופנוע [illegible] 1964 [illegible] 1,700 [illegible] 04—913050

מציעים למכירה

• [illegible] 522940
• [illegible] 520087 2800
• [illegible] 222836
• [illegible]
• [illegible] 718711
• [illegible] ת.ד. 1838 חיפה.
• [illegible] ת.ד. 1888 חיפה.

• מיני מינור 1968 [illegible] 725966
• קורטינה 1600 1968 [illegible] 228855
• הזדמנות [illegible] 1969 [illegible] 727030, 642742
• [illegible] 1600 1969 [illegible] 242403
• פריכל 4 1969 יד ראשונה [illegible] 920095
• אופל רקורד 1700 [illegible] 521189
• אופל קדט 1969 [illegible] 8045
• סובארו פיג'ו מודל 1972 [illegible] 537703
• למכירה קונסטה [illegible] 17.00
• ב.ב.ח. 700 [illegible] 223601
• פיג'ו 404 [illegible] 667070
• פריינץ 4 [illegible] 522556
• סימקה 1000 1968/4 [illegible] 662708
• פולקסוואגן [illegible] 1500 [illegible] 87588
• מיני מינור 1961 [illegible] 511489
• פיג'ו 404, 1966 [illegible] 04/244478
• קבינה [illegible] 04/931911
• למכירה [illegible] 1961 [illegible] 727790
• [illegible] 1964 [illegible] 4,000 [illegible] 065/22412
• ב.מ.ו. 700 [illegible] 1965 [illegible] 80740
• נגנו 61 סטיישן [illegible] 3,500 [illegible] 718801
• קונטסה 1300/4 [illegible] 665590
• פולקסוואגן 1800 [illegible] 57,000 [illegible] 04-69800
• אסקורט 1970 יד ראשונה [illegible] 74,000 [illegible] 15,000
• למכירה פולקסוואגן [illegible] 730644
• בהזדמנות [illegible] 665064
• דופין [illegible] 04-231973
• סוסיתא [illegible] 725584
• הילמן [illegible] 587496
• פורד אנגליה [illegible] 683219
• הילמן 60 [illegible] 1700 [illegible] 661491
• פיאט 600 1963 [illegible] 5,500 [illegible] 710344
• [illegible] 1965 1200 [illegible] 18,000 539764
• פיאט 1972 288 [illegible] 2100 [illegible] 929757
• אוריאל [illegible] 523668
• [illegible] 2800
• [illegible] 04—521383
• פולקסוואגן 1964 [illegible] 712540
• לארק 63 [illegible] 716911
• קונטסה [illegible] 900 [illegible] 88891
• פולקסוואגן [illegible] 923308
• פולקסוואגן [illegible] 1970 [illegible] 04-924203
• בהזדמנות [illegible] 04-312735
• "סבנים" [illegible] 1000 [illegible]
• [illegible] 250 [illegible]
• וולבו סטיישן [illegible] 100,000 [illegible] 04-937865
• למכירה פולקסוואגן [illegible] 1964 [illegible] 713707
• חיפושית 68 + רדיו [illegible] 14,500 [illegible] 718772
• סוסיתא מנדר 1968 [illegible] 913183
• [illegible] 13,000 [illegible] 941603 524221
• [illegible] 1900 [illegible] 664757
• [illegible] 35,000 [illegible] 222636
• פורד אסקורט מודל 70 [illegible] 529298
• פיאט 600 מודל 68 [illegible] 85,000 [illegible] 06-731112
• רנו 16 [illegible] 1970 [illegible] 226679
• פורד 20, 1969 [illegible] 252161
• [illegible] 08 [illegible]
• ב.מ.וו. 1800, 1972 [illegible] 85484
• פיאט 600 67 [illegible]
• פולקסוואגן [illegible] 524964
• פולקסוואגן 1300 [illegible]
• סימקה 1961 [illegible]
• פיאט 124 סטיישן 1967 [illegible] 941204

• למכירה דודג' דארט מודל 1968 לפנות 04/253368
• מיני מינור סטיישן 63 [illegible] 711692
• קונטסה 900 64 [illegible] 6,000 [illegible] 718168
• מאונט 12, 1966 [illegible] 534331
• בהזדמנות פולקסוואגן 68 [illegible]
• למכירה סאאב [illegible] 1970 [illegible] 067/55765
• פיאט 600 [illegible] 98452
• [illegible] 1965 [illegible] 11,000 [illegible] 82061
• [illegible]
• [illegible] 1966 [illegible]
• [illegible] 1966 [illegible] 217
• [illegible] 1000 [illegible] 251710
• פולקסוואגן 1300 [illegible] 007457
• [illegible] 1100 [illegible] 1970 [illegible] 251426
• [illegible] 1970 [illegible] 14.00 [illegible]
• פולקסוואגן [illegible] 35,000 [illegible]
• [illegible] 1966 [illegible]
• [illegible] 1200 [illegible]
• [illegible]

הלוח הכפול באר-שבע

• "אקספרס" מכונות פיג'ו כל הדגמים מסחריות וסידור מגנוגו לביצים כוסף שירות באזור התעשיה 3292.

דירות למכירה

• למכירה דירה 2½ חדרים שיכון ה' דימונה טלפון — 057/7263.
• 60 מ"ר 3½ חדרים בעיר לפנות טל' 057—6649.
• דירות 4 חדרים בתכנון ובנייה ברמה גבוהה החל מ-65,000 ל"י לפנות: "גוש באר-שבע", ממי "החר".
• דירת לוקסוס ב-4 קומות + הסקה מרכזית טלפון — 2886
• בעיר דירה בת 3 חדרים כהן ת.ד. 130.
• בהזדמנות 2½ חדרים ליד האוניברסיטה קומה שניה 055—25971.
• בבאר-שבע דירת 3½ חדר עם שיפורים 96 מ"ר בשיכון לדונגא טלפון 057—5442.
• 4 חדרים + מ"א, עם נוף [illegible] 60,000 [illegible] 13/1 שיכון ג'. 72173

דירות

• "מבנין" מיהדר דירות להשכרה ולמכירה 057—6105 ההסתדרות 30.

ביקוש דירות

• קונה דירה בכל הגדלים ובכל השכונות 4470 יונה.

דירות מרוהטות

• דירות בשב"ח גם מרוהטות בכל הגדלים השכונות 4470 יונה.

דירות בשכר חודשי

• בעיר להשכיר דירה מרכז הבה 2 חדרים, טל' 08—770122

• דירת זוגות צעירים, 3 חדרים קטנים ריקה ליד מרכז נילית טלפון 5354

וילות ובתים

• וילה ספיר בדרך מצדה, 4 חדרים ומקלט, סלון כצופה עץ מהגוני, חימום ומיזוג אויר, טלפון 3418.

מכוניות

• נ.ס.או. 1200, 62, מסם לשנה, 25,000 ק"מ, יד ראשונה, בהזדמנות, טלפון: — 057—73888
• כרמל דוכס, 69, יד שניה, + רדיו, מסם באוגוסט טל. 057—73888
• נ.ס.או. 1000, 57, יד ראשונה, מסם 10 חודשים, במצב מצוין, 16,500 ק"מ, טל' 057—73888
• בהזדמנות טוסטוס, שנת 68, אוטומטי + מיזוג אויר, רדיו, אנטנה אוטומטית, במצב מצוין וחיצוני מצוין, טל' 057—73888

• קונטסה 900, מ... יד ראשונה, 62,000 מסם לשנה, + רדיו, מב... נוה יפהפיה במצב מצוין. טלפון: 057—6502 החל מ-18.00 עד 14.00 — 7.30 כ"ל בחג. לבקש את מר לדוד נר

ביטוח

• בכרם הורים ביטוח הר כב — פנה להבדלה, סוכנות ביטוח, הפלס"ח 63, ביטוח רכב הריש וזול יותר.

שרותים

• למכירה סכנתר טלפון 81928 מכונה 12.00 בשבת כל היום.
• צייס לריסור דוגמאות גופים לפסיב בהבות "פסקי", חריטות מכור גדול, מחירים דחוב ימו 1964 חיפה, ע"י אחר.
• הדבקת פסמים ותקרות מעץ ביצוע מעולה. עדו, טל. 50599
• תיקונים באחריות, למקררים, שואבי אבק, מכונות גלוח, וכלי עבודה חשמליים, "פיין אלקטריק", החלוץ 33, טלפון 525380
• למכירה אופנה — המחה 1/4 גליון, נסטלים 1/8 גליון, נסטלים קונגרסו 1/S גליון, טלפון 40/086258 ב' ערב 04/53274
• מערכת סטריאו מציר כמו עם חריטה, 350 ל"י טלפון 224434

מקררים

• למכירה מקרר אמכור 6אר במצב מצוין, טל. 223403
• למכירה מקרר חשמלי וימודרים 2 ממר במצב מצוין. טלפון 87710
• למכירה מקרר פילקו 9 קוב ומכבסה במצב טוב ב' מחיר הזדמנותי טלפון — 533496
• החלפת מקררים חשמליים ישנים בחדשים בשיטת המ"ד, דייר אין מחיר גבוה למקרר ישן, כ"כ השכרה ומכירה החלוץ 13.
• אם החלפת לרכוש מקרר פיליפס אז הכתובת היא: אהרן ברגנר, החלוץ 13 טלפונים 660822/44 אחריות כפולה, מחירי הוזלה.

רהיטים

• היפאיו הפתעת הכנה ב' סלון 20 כפה במולה שתי כורסאות ושולחן סלוני ב' 1130 לירות. הנביאים 20. טלפון 640638
• קונה רהיטים ישנים, עתיקים ותיצולי בית, טלפון: 532361, 063060

רוצים לקנות

• קונים במחירים גבוהים מלחה קלימה וגמלו. "בר חן", אחד העם 15.

מכונות כביסה

• אם החלפת לרכוש מכונת כביסה פולינים אז הכתובת היא: אהרן ברגנר, החלוץ 18 טלפונים 660822/44 אחריות כפולה, מחירי הוזלה.

תערוכות

• בגלרית גולדמן לאמנות, שדרות הנשיא 93, מוצגת תערוכה של "אופ וקינטיקה והעין" ההתערוכה פתוחה ב' שעות: 10—13, 16—19, בשבת: 10—12, 18—21.

בתי"ס לנהיגה

• דרוש כונה לנהיגה לבית כפר לנהיגה העמק ב' עפולה, טלפון 065—22380 כי שותף על חצי מרכות בתוספת משכורת חודשית של 800 ל"י, כל הקודם זוכה.

חקלאות

• למכירה בוורות וציור מידלם מהדירב כן אברהם, קרית אתא כבלנו 4

טלוויזיה

• אם החלפת לרכוש טלוויזיה פיליפס, אז הכתובת היא: אהרן ברגנר, ההלוץ 13 טלפונים 660822/44 אחריות כפולה, מחירי הוזלה.
• טלוויזיות תדיראן הקניה השובה ביותר אצל המקרר בע"מ, הנוב הרצל 50 בית הקרנות, טלפון 662140.

תנורי חמום

• מרכז החמום — המבחר הגדול ביותר של תנורי חמום מרכזי, מכירה הרכבה, ידרות מ. אמתין העצמאות 56, 668218.

כלי נגינה

• דרושים אקורדיונים 32 בסים ו-80 בסים, ליידי ב' כל מצב. טלפון 603395
• דרושים פסנתרים משומשים בכל מצב. טל. 535825
• שוק הקליטים במבחר ענק במחירים החל מ-11 לירות, אבולאה, הנביאים 6.

הלבשה

• הליפות לעונת החורף ממלות מעילים מכבוי לימוני דונמאות במבחר גדול בכל הגדלים גם בהזמנה. "מרסל קונפקציה", הרצל 47 קומה א'.
• אם החלפת לרכוש מפזר בת ממריאו פיליפס אז הכתובת היא: אהרן ברגנר, החלוץ 13 טלפונים 660822/44 אחריות כפולה, מחירי הוזלה.

• הגרת נורלית סוכינו מציעה התקנת חימום מרכזי בדירות ובבניינים בביה. הצעה מיוחדת לבניינים, נורלית העצמאות 51 טלפון 521525

הלוח הכפול נתניה

דירות מרוהטות

• בנתניה 3 חדרים מרוהטים קומפלט + טלפון, בכניסה מיידית, טלפון 04/224788

וילות ובתים

• למכירת קוטג' נהדר בסביבה מורית, טל 225,000 053-28146

נופש

• מלון גוזהולד נתניה, טל. 053-23013 נופש. כשר. הבראה וירות דבש בחדרים מפוארים עם שרותים צמודים פנסיון מלא החל מ-88 ל"י.

אירועים ובידור

• חתוף הירוק, מועדון לילה חדיש ברמה אירופית: תזמורת אלכנה רובינא אושרון, שוב לריקודים לצלילי להקת הקצב "הצעירים".

קבלנים מציעים

• "גובאורי" חברה קבלנית בע"מ נתניה, רח' אוסישקין 5, בונה ברח' זמנהוף 26 (ע"י ביה"ס מסרבויוהנסקי) דירות 3½ חדרים + פינת אוכל, 3 דירות בקומה, 3 כיווני אויר, מים חמים אנטנה מרכזית לטלוויזיה. טלפון פנים, 112 מ"ר שטח הדירה. משכנתא עד 25,000 ל"י. פרטים בבנין או במשרד כל היום.
• מולל בונה בנתניה, בונה למכירה דירות נהדרות עם כל השכלולים בנתניה והוד השרון: פרטים במשרד רח' הרצל 51 נתניה טלפונים 053-28934, 053-28868

דירות למכירה

• 2½ חדרים + 2 מרפסות כנורות, קומה ב' חזיתית, 3 כיוונים בנייה מיידית, טל. 053-25836. בעבודה עיר גרסים, 7—9.
• במנהאוזו 5 חדרים למכירה בבנין מפואר ברח' הרב קוק — לפנות כדר דונרי, רחוב שמואל הנציב 5.

דירות בשכר חודשי

• לזוגות צעירים נותרו מספר דירות ברח' רזיאל בל ה' קודם זוכה, תנאים נוחים. לפנות לכדר דונרי, רח' שמואל הנציב 5.
• דירת מאר 4 חדרים בשר ירושלים פינת לבונטין. לפנות בדר דונרי רח' שמואל הנציב 5.

אשדוד

דירות למכירה

• 8½ ארונות קיר, נוף ים, יבוזרי מחוב רוגווין — 055-25708
• 4½ משופרת מאד מול הים — טלפון 055-23819
• דירת 3 חדרים לוקסוס ברחוב המעפילים. טלפון — 055-22358

דירות בשכר חודשי

• דירת 2 חדרים מרוהטת וטלפון במקום מרכזי — טל. 057-6025
• דירת 3½ חדרים ופינת אוכל, הח' שבייציון 33, קומה ב', אממלם. לפנות בשעות 4—6

חיזון סמליס

בכל יום ששי

בנוסף השבועי של הארץ

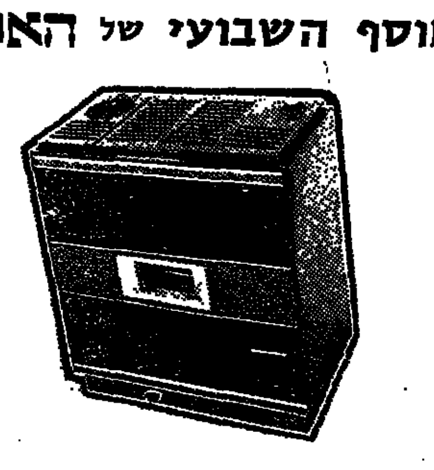

תנור חימום אטמור

✱ חמום מרכזי בכל הדירה עם קמין אטמור המותאם לגודל דירתך ✱ דגמי 1973 — חדישים ומעוצבים להפליא

ועוד שפע פרסים יקרי-ערך

משרד הבריאות

שרותי ריפוי

הודעה חשובה לנשים בהריון

החל מיום 1.1.1973 פועלת שיטת רישום מרכזית ליולדות בנפות: רחובות ואשקלון, לבתי-החולים "אסף הרופא", "קפלן" — רחובות ו"ברזילי" — אשקלון.

נשים בתחילת החודש השישי להריונן מתבקשות להצטייד במסמכים רפואיים בתעודת זהות שלהן ושל הבעל ולהרשם בימים א' עד ה' בין השעות 9—13 במקומות הבאים:

תושבות אשקלון והסביבה (כולל אשדוד) — במרכז הרפואי ע"ש ברזילי באשקלון.

תושבות רחובות, רשל"צ, פביבותיהן וישובים מצפון לאשדוד — בלשכת הבריאות המחוזית רחובות, רח' רמז מס' 20.

תושבות קרית-גת לא נכללות בהסדר החדש ותלדנה בבאר-שבע.

בקשת יולדת לבחור במקום אישפוז תענה במידת האפשר.

למכירה

1. כרסומת אחת

DERLIKON VERTICAL NILLINGMACHINE No. 3
NODEL MN 3H-V-U.
PLUG BOARD CONTROL
WORKING SURFACE 63×14¼ INCH
150 TAPER No. 50 — MOTOR 15 HP — שנת יצור — 1967

2. מחרטות העתקה

HYDRAULIC COPYING LATHE TPD 24
CENTER HEIGHT 120 MM
TURNING LENGTH 375 MM
RPM 300 — 4000
MAIN MOTOR 3.2/4.3 KW — שנת יצור — 1964

• המעונינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 9170 תל-אביב.

האוניברסיטה העברית בירושלים

מכרז מס' מכ/1/73

האוניברסיטה העברית בירושלים מעמידה למכירה

כלי רכב

1.	מכונית נוסעים פורד טאונוס	1970	637-196
2.	מכונית נוסעים רנו-4	1969	632-951
3.	סוסיתא מסחרית ארגז גדול	1969	604-687
4.	סוסיתא סטיישן	1964	613-160

א. בקשר לבדיקת כלי הרכב וקבלת טפסים מיוחדים להגשת הצעות לקניה הכוללים השתתפות במכרז, יש לפנות למר ס. סביר מזכיר ועדה המכירות בבנין מח' הספקה קרית האוניברסיטה טל. 61121 בימים א—ה בין השעות 13.00—14.00 בצהריים, עד להאריך (6.2.1973) ד' אדר א' תשל"ג.

ב. לכל הצעה יש לצרף המחאה בנקאית ע"ש האוניברסיטה העברית בגובה 5% מסכום ההצעה כערבות לקיום תנאי המכרז.

ג. תאריך גמר המכרז: ו' באדר א' תשל"ג 8.2.73 עד שעה 11.00 לפנה"צ.

ד. אין ועדת המכירות מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא.

לבנק גדול באזור ת"א

דרושים עובדים

להכשרה לתפקידי ניהול

כלכלנים בעלי תואר ב.א. או סטודנטים בשנה לימודיהם האחרונה.

המעונינים יגישו הצעות מצומצמות בצרוף תולדות חיים לת.ד. 1687 ת"א ולציין על גבי המעטפה עבור מנגנון.

(הזמנה לראיון תשלח מוקדם)

A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION

אלביט מחשבים בע"מ

דרושים

★ **הנדסאי/מכנאי יצור** — נסיון בהכנת תיקי יצור במפעל אלקטרוני.

★ **הנדסאי/מכנאי אלקטרוניקה** — נסיון במעגלים ספרתיים.

★ **מהנדס אלקטרוניקה** — נסיון במערכות ספרתיות.

★ **מתכנן/מתכנת**

★ **מתכנת/מפעיל**

נסיון של שנתיים בעיבוד נתונים, שליטה בשפות RPG ו-COBOL ובמערכת הפעלה DOS.

לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ל־ ת.ד. 534 חיפה, מחלקת כוח אדם. סודיות מובטחת.

עירית ראשון-לציון

הארכת מכרז מס' 1/73

עירית ראשון-לציון מודיעה בזה על הארכת המועד האחרון להגשת הצעות מאת קבלנים להקים בית נוער ע"י ביה"ס רוזן.

המועד האחרון להגשת ההצעות, בצרוף ערבות בנקאית או צ'ק בנקאי (ערבות אחרת לא תתקבל) בשעור של 5% מערך ההצעה, הוא יום שלישי, ח' באדר א' תשל"ג, 10.2.73.

ח. גיבשטיין ראש העיריה

שפע פרסים בחידון הסמליס

בכל יום ו' בנוסף השבועי של הארץ

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

ארדש
חברה לבטוח בע"מ
המשרד הראשי: בית ארדש
רחוב יבנה 32, תל-אביב טלפון 614431
סניף ירושלים, רחוב בן־יהודה 5, טלפון 233721
סניף חיפה, רחוב נתן 11, טלפון 668236

ספיר: הממשלה לא תיקח מילווה מבנק ישראל

„עיסקת חבילה חדשה — עניין קצת מאוחר ומסובך" ✶ החקלאים יקבלו 202 מיליון ל"י

(ע). — „במסגרת האמצעים ל־בלימת האינפלציה, החליטה ה־ממשלה על ספיגה נוספת, והיא תחזיר לבנק ישראל מלווה בסך 325 מיליון לירות שלקחה השנה. בשנת כספים זו לא תקבל אף פרוטה מהבנק" מסר אתמול שר האוצר פ. ספיר במסיבת כתבים כלכליים שנערכה בבית סוקולוב בתל אביב.

השר ציין, כי בתחילת השנה חש־בה הממשלה לקבל השנה מהבנק 650 מיליון ל"י, כבשנתיים הקוד־מות. למעשה לקחה רק 325 מליון ל"י, וגם סכום זה יוחזר. גם בשנת התקציב הבאה לא תקח הממשלה מלווה מהבנק.

ביחס לאפשרות עיסקת חבילה חדשה, אמר מר ספיר, כי העניין קצת מאוחר מדי ומסובך. עם זאת הוא מוכן להקשיב לכל הצעה על הסדר בין הממשלה, מעסיקים וההסתד־רות. עסקת החבילה הראשונה הצ־ליחה, ומתגברים הקולות למען הס־דר חדש בכיוון זה. בין אלה נמ־צאים גם אנשי מפ"ם והאחדות העבו־דה.

השר הדגיש, כי עדיין לא נפלה הכרעה בשאלה אם נייקר מחירי מצ־רכים חיוניים או להגדיל את הסוב־סידיות, משום שהעניין מורכב ו־מסובך, ויש הכרח להתחשב גם בג־ורם הפסיכולוגי. אם יוחלט על הגדלת הסובסידיות הצטרך הממש־לה לגייס 300 מיליון ל"י נוספות.

בקשר לתמורה לחקלאים על ה־התייקרות, אמר השר כי בענף החלב הגיע התמורה ל־72 — 75 מיליון ל"י, מזה 12—15 מיליון ל"י כתו־ספת שכר לעובדי המחלבות. בסך הכל יקבלו החקלאים 202 מיליון ל"י, מזה 33 מיליון ל"י לביצים, 11 מליון ל"י לתיסה, 50 מליון לפטמים, 18 מל־יון להודים ו־30 מליון לבקר. 100 מליון ל"י מסכום זה יהוו על חשבון התייקרות המספוא, והיתר תוספת ל־חקלאים, שהתבטא בשיעור של 6 ל"י ליום עבודה.

בתשובה לשאלה אחרת, שלל השר הצעה להעלאת הריבית על הפקדו־נות במטבע זר של מקבלי פיצויים אישיים — כדי למנוע המרה ללירות ישראליות — במסגרת בלימת ה־אינפלציה. השר ציין, כי העלאת הריבית היתה הענקת תוספת כסף ל־בעלי הפקדונות, ולדעת מומחים לא תימנע ההמרה. באחרונה חלה האט־טה בהמרה. בשלש השנים האחרו־נות נתקבלו 720 מיליון דולר במס־גרת פיצויים אישיים מגרמניה.

להלן דחה השר את איום השבי־תה של המהנדסים, בציינו כי ה־שביתה לא אושרה על־ידי ההסתד־רות.

כן דחה השר את האיום של ה־מעסיקים במרי של אי תשלום מל־וה מעסיקים. סגנון כזה מתאים ל־תקופת הועד הלאומי ולא לשנה ה־25 לקיום המדינה, שבה יש חוקים — אמר.

בהמשך דבריו מסר מר ספיר, כי בפגישתו הקרובה עם שר האוצר האמריקני, ינסה לשכנע אותו ש־המלווה לישראל לרכישת נשק בסך 300 מיליון דולר, שניתן לעשר שנים, יהיה לטווח ארוך יותר.

החשב הכללי ביקש משק"ם להיות קניין של משרדי הממשלה

הנהלת שק"ם דחתה ההצעה ✶ הגניבות 1.5 מיליון ל"י בשנה

...אלמור לוין, ...ה"ל מעריבי כלכלה ...באוצר ביקש מ־ ...להיות קנין כללי ...משרדי הממשלה, ...מסר אתמול מנכ"ל ...הנן גיאור, בכנס פעי־ ...כ־40 כבוהלי אספקה, שנערך מטעם שק"ם. כן דחתה הנהלת שק"ם בקשות כל חנויות יד־עות, למכור להן מתוצרת מפעל הבשר שלו באזור.

מר גיאור אמר, כי שק"ם אינו מ־סוגל כיום לתת שירות לכל הזכ־אים לקנות אצלו, ולכן אי אפשר לפתוח את החנויות לקהל הרחב. הוא סיפר, כי בחלק מהחנויות, כמו בתל־אביב ובנתניה, כה גדול הצי־מם, עד שלקוחות נאלצים להמתין חצי שעה ויותר בתור ליד הקופות. שק"ם מוציא 300 אלף ל"י לשנה למשכורות לפקחים, המונעים כני־סה לחנויות ממי שאינו זכאי. מש־רד־הבטחון — אמר מר גיאור — תובע משק"ם לפתוח חנויות נוספות. אף שק"ם כבר פתח בארבע הש־נים האחרונות כמה חנויות שאינן כדאיות מבחינה כלכלית. המועצה המקומית קרית שמונה כבר פנתה לשר הבטחון וביקשה לפתוח חנות שק"ם במקום, „ואני מקווה שדיין ישאל אותנו לדעתנו בנושא".

מר גיאור מסר, כי שיעור הגני־בות בשק"ם נמוך יחסית — 0.5% מהמחזור השנתי, לעומת 1.5—2% מהמחזור בחנויות כלבו אחרות ב־ארץ. המחזור אשתקד היה כ־300 מיליון ל"י, ומכאן שהגניבות היו כ־1.5 מיליון ל"י. מנהל אגף תיכנון ופיקוח, ד"ר באו, מסר כי המכירה בשק"ם היא 2000 לירות למ"ר לח־דש, לעומת 500 ל"י למ"ר בחנויות כל־בו אחרות (המשביר). הפדיון לעובד הוא 20,000 ל"י לחודש, לעו־מת 4000—6000 ל"י לחודש בחנויות כל־בו אחרות. השנה יעניק השק"ם הנחות (בצורת זיכוי של 12.5% על קניות) ללקוחות ב־30 מיליון ל"י.

בעיות הטרור וקשרי ישראל — ה„שוק" יידונו בכנס האינטרנציונל הליבראלי

מאת כתבנו המדיני של „הארץ"

בעיות המזרח־התיכון ועמדתה של ישראל כלפי השוק האירופי והמדינות המצטרפות אליו, יעמ־דו במרכז הדיון המדיני, שייערך במיפגש האינטרנציונל הליברלי, שייפתח בירושלים במוצאי שבת. יערכו שלוש ישיבות.

שר התיירות משה קול וח"כ ד"ר אלימלך רימלט יסבירו את עמדת ישראל בסכסוך המזרח התיכוני. אין להניח כי הליברלים הישראלים יבק־שו מן האינטרנציונל לקבל החלטה בעניני המזרח־התיכון.

בדיונים משתתפים שר־ההגנה של הולנד, מר הנס דה־קוסטה וסגן ראש־הממשלה ושר־החוץ בארץ זו ד"ר גרוסמה. המיפגש נערך בהסדר של שר־החוץ של לוכסמבורג. משלחה גדולה תגיע מגרמניה. שר החוץ הגרמני, מר ואלטר שאל שלח שליח אישי להשתתף בדיונים ב־ישראל. מעמדם של הליברלים בקו־אליציה הממשלתית בבון התחזק מאד אחרי הבחירות האחרונות.

שני נושאים שיועלו על־ידי השר קול וח"כ רימלט יהיו בעיית יהודי ברית המועצות והצורך בטיפול מ־חודש בבעיית הטרור, לאור כש־לונו של האו"ם בנושא זה. הלי־ברלים במדינות אירופיות שונות, בהן גם במדינות שהם משתתפים ב־קואליציות ממשלתיות, הבטיחו ליש־ראל להגן על האינטרסים הכלכליים המיוחדים שלה בקרב מדינות השוק המשותף.

ראש הממשלה גב' גולדה מאיר תארח את משתתפי הכינוס הנערך לראשונה בירושלים.

עובדי החדשות בטלוויזיה יפסיקו לעבוד שעות נוספות

מאת גדעון אלון, סופר „הארץ"

ועד עובדי הפקת חדשות בטלוויזיה ישגר היום מכתב אל אגודת העתו־נאים בירושלים בו יודיע, על כוו־נתו להפסיק את עבודת שעות נוספות בעקבות דבריה של מנהלת מחלקת כח אדם ברשות השידור, גב' מרים רוטשילד (בראיון עם יאיר קוטלר ב„הארץ" ב־23.1), שהסכם על עבודת שעות נוספות בטלוויזיה הוא בבחינת קאטאסטרופה".

נודע כי חברי ועד העובדים נפגשו עם סמנכ"ל רשות השידור, מר אהרון מיטל, ודחו הצעתו שההנהלה וה־עובדים יפרסמו הודעה משותפת, המסתייגת מהפרסומים ב„הארץ".

מעצר לצעירה שילדה מחוץ לנשואין וניסתה לקטול הולד

(ע). — פקודת מעצר ל־10 ימים הוציא אתמול שופט השלום עמוס זמיר, נגד צעירה בת 18, שילדה בביתה ללא עזרת מיילדת, והחשודה בנסיון לרצוח את הולד.

כלל ופרט

הגיעו לישראל

הרב דוד ברידמן מאמסטרדאם, נת־מנה העשוי לרב אגודת ביהכנסת ב־[illegible]

✶ [illegible]

ערוגות הדקלים הבריאה
למכונות לבתי־חולים 'אליעוש'
חיפה 87414
תל־אביב 245211

ראש עיריית חיפה מ. פלימן:

אפשר להעביר את נשר בלי לפגוע בפועלים

„ההבטחות לשיקום המחצבה — מתק שפתיים" ✶ המועצה לא"י יפה תומכת במאבק נגד המועצה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

„אנו נתנגד בכל תוקף להמ־שך החציבה על בכר בפארק ה־כרמל ונפנה אל כל הגורמים ה־מוסמכים כדי להעמידם על ה־סכנה החמורה הטמונה בגדיעת שטחים מן הפארק הלאומי" — אמר ראש עיריית חיפה, מר משה פלימן, בראיון אתו המתפרסם ב־בטאון העירייה „חיפה 73", היו־צא לאור הבוקר.

מר פלימן הדגיש, כי המשך ה־חציבה בשטח הפארק הלאומי יפ־גע קשות באחת הנקודות החשובות ביותר שלו, ינמיך את כיפת ההר וישחית את הנוף באיזור חיפה ביי־תר בכרמל. „לקחת את פיסגת הכר־מל ולעשות מבנה מחצבה — הדעת אינה סובלת זאת. זאת תהיה בכייה לדורות" — אמר ראש עיריית חי־פה והוסיף: „לא כעס אדמות פר־טיות הופקעו בשטח הפארק, כדי לעשות ממנו מה שהינו כיום — גן לאומי המוכר, המוגן על־ידי ה־חוק. איזו הצדקה מוסרית יש עתה ליטול חלק נכבד מפיסגת ההר ול־השחית את הנוף ?"

מר פלימן ליגלג להלן על הבטחו־תיה של הנהלת נשר, בדבר שיקום המחצבה בעתיד. „כל ההבטחות של נשר, כי אפשר לשקם את המקום הן מתק שפתיים. נשר לא שיקם עד היום שום מחצבה ויעידו על כך מחצבותיו הנטושות המשמשות מוקד לזוהמה ולכלוכך".

מר פלימן סבור כי בד בבד עם העתקת שטח החציבה לאיזור אחר יגדלו גם הסיכויים להרחיק את ה־מפעל נשר עצמו ממקומו הנוכחי ולהקטין בכך את חלקו בזיהום העיר חיפה וסביבתה. הוא הדגיש כי הוא ער לבעיית הפועלים המועסקים ב־נשר אשר רובם הם בעלי ותק ו־בעלי זכויות בפיתוח המפעל ובפ־יתוחה של חיפה, אך לדעתו אפשר להעביר את המפעל גם בלי לפגוע בפועלים ותוך הבטחת זכויותיהם המלאות.

ד"ר קמינקא: אתנגד

„אתנגד בתוקף להגדלת שטחי ה־מחצבה של נשר בכרמל כאשר תכו־נית זאת תובא לאישור הוועדה המ־חוזית לתכנון ובנייה בחיפה" — אמר לסופר „הארץ" חבר הוועדה האדריכל ד"ר גדעון קמינקא.

הוא הוסיף, כי בעבר אישרה ה־ועדה המחוזית לנשר שטחי חציבה והוא מצפה לכך כי גם הפעם יידון העניין באינטנסיביות של הוועדה המ־חוזית, כפי שתובע החוק, וכי ה־ממשלה לא תפקיע את הדיון בנושא זה מההוועדה כפי שהיה בפרשת בנייתה של תחנת רדינג ד'.

לא"י: להציע אלטרנטיבה

הוועדה המוניציפלית של המפלגה הליברלית־העצמאית בחיפה פירסמה הודעה שבה הביעה התנגדותה להשח־תת נוף הכרמל על ידי מחצבות נשר. הוועדה קראה לעיריית חיפה לטפל בדחיפות בבעיה ויחד עם זאת להציע אלטרנטיבה להבטחת קיום ה־מפעל והעסקת עובדיו.

„זכות האזרח לנשום ולהנפש"

המועצה לארץ ישראל יפה, ב־ישיבת המליאה שלה השבוע, הח־ליטה פה־אחד לתמוך במאבק לשמי־רת שלמות שמורת־הכרמל ואי הר־חבת הכרייה בו, ולהצטרף לפעולתן של רשות שמורות הטבע, החברה להגנת הטבע ורשות הגנים הלאו־מיים במאבק זה.

אם עושים חשבון — אזי יש לע־רוך חשבון כלכלי כולל שיקח בחש־בון את ערכו של הפארק מבחינת בריאות הציבור ובמיוחד בריאות ה־נפש של הנוער. אחת הזכויות הבסי־סיות של הישראלי, היא זכות לנ־שום, להנפש ולשפות את יפי הארץ" — נאמר בהודעת המועצה.

עובדי נשר: ננקוט צעדים קיצוניים

חברי ועד עובדי נשר איימו את־מול בנקיטת צעדים קיצוניים אם לא תטה הממשלה אוזן לטענות העוב־דים. נבהיר לכולם עד כמה שחיוני המלט אותו אנו מייצרים, — אמרו. „נגרום לכך שבמקום ההפגנות של חובבי טבע יהיו הפגנות של פועלים חדשים תובעים צעירים".

סופר „הארץ" מציין, כי כבר לפני כמה חדשים דרשו עובדי נשר בחי־פה להכריז שביתה במפעל ולמנוע הוצאת מלט, אולם ויתרו על כך בז־מנו, בהתערבות מזכיר מפ"ח מר א. כולק.

חייל נדרס למוות

חייל בן 19 נפגע אתמול לפנות ערב בחצותו את הכביש בצומת אחיהוד שבכביש עכו—צפת. ג'יפ נהג בידי פאהד עלי תמאזה בן 30, מכפר מכר. הנפגע הועבר לבית־חולים בנהריה, שם נקבע מותו. נהג הג'יפ נעצר.

עתיד המגורים בשכ' מונטיפיורי נבדק אתמול ע"י ועדת התיכנון

הוועדה בררה טענות התושבים נגד עיריית ת"א

מאת יהודית ויקלה, סופרת „הארץ"

הוועדה המחוזית לתכנון וב־ניה באזור המרכז, ערכה אתמול ביקור בשכונת מונטפיורי בתל־אביב, במסגרת הבדיקות הנערכות על־ידה כדי לקבוע סופית את יעוד השכונה ולעמוד מקרוב על טענות התושבים לפיהן עיריית תל־אביב מתעלמת מהבטחתה להשאיר בה שמונה רחובות ל־מגורים.

בעבר החליטה הוועדה המחוזית, כי שכונת מונטפיורי תאכלס מפעלי מלאכה ומוסכים, אולם בעקבות לחץ שהופעל על העירייה על־ידי תושבי המקום, הבטיח ראש העירייה לש־מר שמונה מרחובות השכונה למגו־רים. במכתב ששלחו התושבים ל־ראש העירייה הם הודיעו כי ברחו־בות יהודית (אחד משמונת הרחו־בות הנ"ל) הוקם מיבנה שיעודו ה־מקורי היה מגורים, אך עתה נהרסו בו הקירות הפנימיים, כדי למכרו למוסכים ולמפעלי מלאכה. התוש־בים סבורים, כי העירייה מוליכה או־תם שולל.

שלשום שלח בעניין זה מברק ל־ראש העירייה ראש האופוזיציה, מר מנחם סבידור. הוא תבע נקיטת צע־דים מידיים נגד הקבלן והגשת ער־עור בכתב לוועדה המחוזית לתכנון ובניה.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועד הפועל
הרשות המרכזית לצרכנות
רשות מרכזית לצרכנות

שביתת קונים על שום מה?

למען ריסון המחירים!

שביתת הקונים ביום שני, 29 בינואר בין השעות 4–7 אחר־הצהרים בתגובה נגד העלאות מחירים מופרזות, בלתי סבירות ובלתי מאושרות

לשביתה זו מצטרפים כל הקונים!

אל תקנה בשעות השביתה

זה עתה הופיע בעברית רב־המכר
תיק אודסה
מאת פרידריך פורסייט
רומן המתח עוצר נשימה המתאר את קורותיו של עתונאי היוצא בעקבותיו של פושע נאצי המבוקש גם על ידי שירותי הבטחון הישראליים בגלל פשעיו ובגלל קשריו עם ייצור טילים עבור מצרים.
ספרי שין שין שין

חדש!
דלת מתקפלת
מעץ טבעי
• פוליסנדר
• טיק
• אלון
• קוטו
ועוד...

קלט אפיקים
לפנות: מחסן מכירות קרית מלאכה תל־אביב
שביל המפעל 5 טל. 824178 מ־08.00 עד 16.00

LES TROIS SECRETS DU BONHEUR CONJUGAL
Se sentir préféré, soutenu, indispensable, voilà 3 aspirations fondamentales. Pour qu'elles soient satisfaites, lisez Sélection de janvier, vous saurez comment être heureux dans le mariage. Achetez Sélection de janvier.

יש לך עוד אפשרות
עד 10 לפברואר
לחתום על סדרת 1972
של
"ספרית אפקים"
ותקבל בבת אחת
8 ספרים מובחרים
ב־30 ל"י בלבד
בכללם 3 רבי־מכר
מוח האדם מאת נייג'ל קולדר
הלם העתיד מאת אלבין טופלר (2 כרכים)
מדינות קטנות במבחן הקיום מאת פרופ. דוד ויטל
וכן עוד 4 ספרים מובחרים שזכו להערכה מלאה:
הכשר לרצח עם מאת נורמן כהן
יהודי ארצות־הברית מאת מרשל סקלר
רוח בלי הצלה מאת אמנון הדרי
פסיכולוגים כבני־אדם מאת מנס ספרבר
בכל חנויות הספרים
הפצה ראשית:
עם עובד, רח' מזא"ה 22 ת"א טל. 611526
כל שעות היממה

אל קוראי „הארץ" בארה"ב ובקנדה
לנוחיותכם קיים משרד של העתון בניו־יורק לקבלת מינויים חדשים, לחידוש מינויים קיימים ולקבלת מודעות מכל הסוגים ל„הארץ" ול„הארץ שלנו":
Israel Communications Inc.
110 East 59th Street
New York, N.Y. 10022
Tel. 421-5547.
מייצגים בלעדיים של „הארץ" בארה"ב ובקנדה.

Reader's Digest
December 1972
★ Three Ways to Get Rid of Fat.
★ How to Cut Your Heating Bills.
★ How to IMPROVE YOUR MEMORY.
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים · תל־אביב · חיפה
גבל תנופה בזד
להשיג בכל מקום

תיקון טעות

במודעת ועד הפעולה של עובדים סוציאליים ואנשי ציבור לשיפור השירותים לאז־רחים במצוקה שפורסמה ביום ה' 25.1.73 נפלה טעות בציון מספר תיבת הדאר

צ"ל: 4171 ירושלים
ולא: 1471

הלוח הכפול
7, 8, 9, 10, 11
22, 23, 24, 25, 26, 27
הכל בכל בכל בלוח
בלוח הכפול

זה עתה הופיע
סמכויות המדינה כלפי פנים
מאת
פרופ' יורם דינשטיין
ספר הסוקר את מכלול סמכויות המדינה כלפי פנים על־פי המשפט הבינלאומי.
הספר מגדיר את מסגרת שלטונה של המדינה על הטריטוריה וקובע את תחום מרותה על האומה.
הספר מייחד את הדיבור על נושאים אופייניים למציאות הישראלית בעבר ובהווה כגון מיצרי טיראן, תעלת סואץ, הירדן, איזורים מפורזים, סמכות שיפוט על עבריינים ודיני אזרחות.
ספר זה הוא חלקו השני של „המשפט הבינלאומי והמדינה" שהופיע לפני שנה אך מבחינת תכנו הוא עומד ברשות עצמו.
ש
הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

סיפורה של
רות דיין
פרק
מספר זכרונותיה
היום
בגליון ערב שבת
של
מעריב

עיריית בת־ים
מזמינה את הציבור
לטכס חנוכת מעון ילדים
ע"ש שושנה ספיר ז"ל
שיערך במעמד:
שר האוצר — פנחס ספיר
שר העבודה — יוסף אלמוגי
ראש העיריה — מנחם רוטשילד
היום, יום שישי 26.1.73, בשעה 11.00 בבקר במרכז הנוער ע"ש יגלום, רמת־הנשיא, רח' ליבורנו 17, בת־ים.

במלאת שש שנים לפטירתה של אמנו היקרה
לאה קרצמן ז"ל
לבית בופמן
תערך אזכרה ליד קברה ביום ראשון, כ"ה בטבת תשל"ג 28.1.73, בשעה 4.00 אחה"צ
נפגשים על יד שער בית העלמין בקרית שאול
המשפחה

במרכז רעננה
למכירה
חנויות חדשות
החל מ־2,400 ל"י למ"ר גודל החנות החל מ־43 מ"ר
אנגלו־סכסון סוכנות לנכסים בע"מ
רעננה, רח' רמב"ם 5, טל. 921342

לדוד נסים ומשפחתו
תנחומים במות
האם – הסבתא
משפחות:
לביא, זמני, אלקיים, עירון, בוקר

לשותפנו
אליהו בית יוסף ורעיתו
בהכנס בנכם
יוסף
בעול המצוות
שפע ברכות ורוב נחת
שותפיך ב„רהט"
תעשיית שיש רמת־גן
והעובדים

המכון המרכזי ליחסי תרבות ישראל־אמריקה האיברית ספרד ופורטוגאל
החוג ללימודים ספרדיים ולאטינו אמריקניים
האוניברסיטה העברית בירושלים
מתכבדים להזמינכם לסדרת הרצאות של
מר נתנאל לורך מזכיר הכנסת
על **„אמל"ט־ישראל"**
קוים למסכת יחסים
שתערכנה באולם א' של בנין מייזר, באוניברסיטה העברית בירושלים, משעה 16.15 ועד 18.00, בכל יום ראשון, בתאריכים שדלהלן:
28.1.73 — „אמל"ט כתחליף"
4.2.73 — „אמל"ט כשושבין"
11.2.73 — „אמל"ט כעמית"
18.2.73 — „אמל"ט כבר פלוגתא"
25.2.73 — „אמל"ט כמסתייעת"
4.3.73 — „מסוסואה לאסואה" — סכומים וסכויים

לחברנו
מר **אליהו בית יוסף ורעיתו**
בהגיע בנכם
יוסף
למצוות
מיטב הברכות והאחולים
תעשיית שיש ישראלי „מוריה" בע"מ

משתתפים באבלה של חברתנו לעבודה
איטה רוטנשטיין
על מות
אמה
עובדי משרד התיירות

חנויות נעלים ומוצרי עור
קבוצת משקיעים מתעניינת בשותפויות עם חנויות נעלים או מוצרי עור אחרים
יועדפו חנויות במרכזים מסחריים או חנויות עם חוג לקוחות רחב.
בהצעות רציניות עם פרטים לפנות ת.ד. 14090 תל־אביב עבור מספר 299.

הוצאה לאור מבוססת
אשר ברשותה 3 כתבי־עת נפוצים
מחפשת משקיע
למטרות הרחבת העסק
ההשקעה הנדרשת 175,000 ל"י
רק בהצעות רציניות לפנות לת. ד. 568 תל־אביב
(עבור משקיע)

למהנדס **מאירי יצחק**
אתך אנו באבלך במות
אחיך ז"ל
חבריך לעבודה
מרכז לתכנון ופתוח בע"מ